

ون

شنبه ۱۲ عقرب ۱۳۵۸
(۳)، نوامبر ۱۹۷۹

سال سی و یکم

شماره سی و سوم

قیمت کثیر ۱۳ افغانی

A-P

77-938031

15521/0271yoo

Ketabton.com

کارکنان مجله رنودون عید سعید اضحی را به پیش قدمان انقلاب نور رفیق حفیظ الله امین

منشی عمومی کمیته مرکزی د. خ. ا. رئیس شورای انقلاب ولومری وزیر، خلق زحمتکش

و در در شجاع تبریک گفته، سعادت و بهر و ز شانی خلاص سازند.

مختلف تصمیم اتخاذ و فیصله صادر کرد.

مدیریت اطلاعات وزارت امور خارجه خبر میدهد از طرف حفیظ الله امین منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و لوهی وزیر جمهوری دموکراتیک افغانستان تلگرام تبریکه به مناسبت بیست و پنجمین سالگرد انقلاب الجزایر عنوانی جلالتماب شاذلی بن جدید رئیس جمهوریت دموکراتیک خلق الجزایر به الجزیره مخابره گردیده است.

مدیریت اطلاعات وزارت امور خارجه خبر میدهد از طرف حفیظ الله امین منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و لوهی وزیر تلگرام تبریکه به مناسبت پنجاه و ششمین سال تاسیس جمهوریت ترکیه عنوانی جلالتماب فخری کوروتک رئیس جمهور آن کشور به انقره مخابره شده است.

بناسی از هدایت حفیظ الله امین منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و لوهی وزیر مبلغ پنجاه میلیون افغانی را لوهی وزارت به منظور اعمار منازل مسکونی برای فامیلیهای شهدای راه انقلاب از حساب مالی لوهی وزارت در اختیار ریاست کورپراتیف تهیه ممکن گذاشته شده است.

تحت ریاست رفیق حفیظ الله امین منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و لوهی وزیر جمهوری دموکراتیک افغانستان از ساعت سه و نیم الی پنج بعد از ظهر پنج غرق جلسه فوق العاده بوروی سیاسی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان در خانه خلق دایر گردید و در باره تجلیل از انقلاب کبیر اکتوبر مصوبه آتسی رابه تصویب رسانید:

مصوبه بوروی سیاسی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، مورخه شش غرق ۱۳۵۸ راجع به تجلیل شصت و دومین سالگرد انقلاب کبیر سوسیالستی اکتوبر: تاریخ هفت نوامبر سالجاری کشور های سوسیالستی جنبش های بین المللی کارگری و آزادی بخش ملی و تمام محافل مترقی جهان جشنی را برگزار می نمایند که بچیت نقطه عطف در سیر تکامل بشریت بشمار میرود

تمیز وزارت عدلیه، اعضای شورای عالی قضا، رئیس جمعیت العلمای اسلامی افغانستان، والی کابل و کابل شاروال اشتراک داشتند.

تحت ریاست رفیق حفیظ الله امین منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و لوهی وزیر، شورای وزیران روزشش غرق ۱ از ساعت پنج بعد از ظهر تا ساعت هشت شب درخانه خلق جلسه نمود.

شورای وزیران ضمن غور و بحث روی پیشنهادات وزارت خانه ها در باره موضوعات

سعید اضحی را به ساعت ۹ صبح به امامت قاری محمد عمر در مسجد جامع خانه خلق ادا نمود و برای سعادت و رفاه خلق و شگوفانی افغانستان عزیز دعا کردند.

در ادا نماز با حفیظ الله امین اعضای بوروی سیاسی و کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، اعضای شورای انقلابی و شورای وزیران، اعضای کمیسیون طرح قانون اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان، جنرال ها و صاحب منصبان ارشد قوای مسلح خلق، مامورین عالی رتبه، رئیس مقام عالی

اختصار وقایع مهم هفته

روز ۹ غرق مصادف با روز اول عید سعید اضحی بوده خلق زحمتکش مسلمان و متدین ماحلول ایام فرخنده عید را با سرور و شادمانی زاید الوصفی استقبال نمودند.

حفیظ الله امین منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و لوهی وزیر و د. خ. ا. اولی الامر جامعه اسلامی افغانستان نماز عید

حفیظ الله امین منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و لوهی وزیر و د. خ. ا. هنگامیکه برای ادا نماز عید سعید اضحی به مسجد جامع خانه خلق تشریف می آورند.

«حفيظ الله امين منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلاب و ولایتی وزیر موفقیه بیانیه شان را به مناسبت حلول عید سعید اضحیٰ از طریق رادیو تلویزیون خلق افغانستان ایراد میکنند.»

رفیق امین بعد از ادای نماز عید اضحیٰ برای سعادت خلق و شگوفانی میهن دعا کردند

متن بیانیه رئیس شورای انقلابی و ولایتی وزیر موفقیه

عید سعید اضحیٰ

بسم الله الرحمن الرحيم

هموطنان عزیز و گرامی!

مسلمانان باشهامت و زحمتکش!

در کنار دریاها و خروشان که از کوه های سر بلك کشیده باغیر سر چشمه می گیرد و به جنان خروشان و شور که صدای احساسات آزادی و وطن پرستی پدران و نیاکان باشهامت شمارا پختی می نماید و با خروشان به جوی ها و بشار یکجا می گردد زندگی می کنید با به امتداد هندوکن در دامنه های کوه ها و دره های سلسله کوه های سلیمان که در آن خون گلگون و وطن پرستان دلاور کشور تاریخی ما افغانستان عزیز می درخشد نسیم قلعه های باغیر را احساس می نماید و آوازه آب تلخ کنار بحر در گوهر راه خسار از محبت وطن پشتون هستید یا بلوچ، تا جیک هستید یا هزاره، از بلك هستید یا ترکمن، نورستانی هستید یا مربوط بکدام قوم کشور بدری تان از صمیم قلب و با جذبات عالی به همه شما این عید سعید را تبریک میگویم و به نمایندگی همه شما حزب دموکراتیک خلق افغانستان و تمام مسئولین دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان

شماره ۳۳

عددهای دهل و دایره ها یکجا با خواندن ها و سرود های جوانان و دانشجویان، شهامت جوانمردی و پهرمانی پدران و نیاکان شیرصفت شان را بیاد می آورند که از هر طرف در فیر های قنقار ها، درخشان شمشیر ها کف زدند، آوازه زلفها و به ارزه در آوردن زمین بر آن افتخار می شود.

در تاریخ خلق باشهامت امروز های عید روز های خوشی و افتخار است روز های که نشانه های قربانی و آبادی می باشد روزهای یگانگی و برادری خلق است و روزهای آزادی و احترام.

پس از اینجاست که این روز های خلق باشهامت و زحمتکش ما روز های عید شان است زیرا که این عید روز های انقلاب است و در این روزها ستمگران، بادران سرداران، مفتخواران، فریبکار و تیسکه داران منافق عید وجود ندارند.

اکنون در افغانستان عزیز ما عید واقعی خلق مسلمان زحمتکش است شادمانی هاست و برقی گلگون بر افتخار مایه اهتزاز است.

بخاطر حفظ وطن، حیانت انقلاب و حفظ منافع خلق افسران، خورد ضابطان و سر بازان قهرمان دلاور، باشهامت و باغیرت ما قربانی میدهند که امروز و فردا دشمنان انقلاب شکوهند نور را رومیای می سازند.

چا قوای مسلح قهرمان ما برقی های گلگون رابه اهتزاز می آورند و سرادران پشتون و بلوچ، تاجک و هزاره، اوزبک، ترکمن و

نورستانی با شهامت ما برقیهای سرخ در دست از قوای مسلح قهرمان و با شهامت خویش، این و

پشتیبانی می نمایند جوش و خروش، این و خوشی می کنند.

اینک تمام خلق زحمتکش ما وطن خویش را آباد می کنند و لبرکار خویش را خود می گیرند.

پس می بینید که روزهای عید از این جهت پرافتخار است که روز آزادی و وطن آنها نیز است این روز های عملی از افتخار عید است که روز برادری و اتحاد زحمتکشان تمام ملت های کشور عزیز ما است.

از این جهت بدست دوش بدوش با برادری و برادری کامل متحد و مانند یک مشت وطن خود را حفظ می کنند و کشور خود را آباد می سازند آنها با اطمینان و اعتماد کامل می بینند که این وطن از آنهاست، آنها بروطن می نازند و وطن بر آنها، این روز های استقلال کامل و آزادی وسیع است و برای تمام زحمتکشان روز های گایلا گرامی است.

اکنون هرکس در برقی سرخ عضویت، قانونیت و عدالت کامل زندگی می کند هر کسی مطمئن و سرور می باشد و از اینرو این روز های عید سرخ پرافتخار است.

اینست کارگران و دهقانان مبارز انقلابی ما عدا می کنند و به آواز بلند می گویند که ای افسران قهرمان، خورد ضابطان دلیرو سر بازان باشهامت!

لطفا ورق بزنید

عید قربان یا نمودی از خود گذری در راه ایمان و عقیده

و داخلی بعد از آنکه منافع سائر را در کشورها از دست داده اند. مانند گذشته ها بار دیگر فرنگی مشربان را همراهِ باقرنگی های تربیه شده به لباس اسلام و اسلامیت مجلس ساخته اند تا به تغذیر افکار خلق ما ببر دا زنده قنصیت دین اسلام و ایمان قسوی در راه اسلام تقاضا می نمایند تا از نفوذ عنا صر ضد دین و مذهب دران جلوگیری شده و تمام دشمنان تاریخی اسلام و افغانستان به فرد فرد هموطن ما افتداء گردیده و در راه امحای شان از هیچگونه فداکاری دریغ نگرند.

ذبح حیوانات و ریختن خون سرخ آبپسا همراه با حتای کف دست دوشیزگان افغان درایم عید همه و همه مایه افتخارات و جانبازی های قهرمانانه نیاکان ما برای رسیدن به هدف است.

هدف کنونی تمام هموطنان در مرحله فعلی و شرایط یکبار برحق با ایجاد چنان جامعه شگرفان در کشور ماست که تاریخ پنجپزار ساله ما هرگز چنین روزگاری بیاد ندارد. خلق عظمی قرون متفادی و سالیان زیادی در برابر دشمنان گوناگون به مبارزه پرداختند، قربانی دادند و فداکاری نمودند ولی این باز فرزندان آن رادمان در جاده پر خم و پیچ دیگری برای افتداء اند که تاریخ مسرتکامی بشریت را از همین راه و شیوه مشخص ساخته است.

خلق با ایمان و باعزم افغانستان در حالیکه خاطرات گذشته را باز یختن خون حیوانات خویش زنده ساختند خود در برابر دشمنان رنگارنگ انقلاب و همین بر افتخار خویش در سنگر های نبرد طبقاتی، بدشمنان یسورش می برند و سنگر به سنگر خصم خلق را به عقب زده و به پیروزی های نوین و تازه تری دست می یابند.

بگذار امیرالیزیم بن المللی و ارتجاع جهانی با توطئه های شوم خویش نویدنامه مداخله نمایند. خلقهای سراسر جهان و از جمله خلق افغانستان در کار و یکبار عسدر امیرالستی و ضد ارتجاعی خویش این توطئه هارا افتداء و خشی می نمایند. ما باور کامل داریم که نیرو های عقب گرا در تمام نقاط جهان و منطقه مایه شکست دایمی مواجه بوده و نیرو های ترقیخواه به مقیاس سرتا سری جهان گام های متینی در راه پیروزی میگذارند و کامیابی حتی نصیب همین نیرو هامیباشد. مادر حالیکه از جانبازی شهدای راه آزادی و حقانیت بادی گرانمایه می نماییم. از تمام هموطنان می طلبیم تا با آفرینش حماسه های نظیر نیاکان خویش راه رابسوی نبل به جامعه خواستنی هموار سازند.

زنده باد خاطره تابناک قربانیان راه خلق. برافراشته باد درفش گلگون انقلاب نور.

سیر تکامل تاریخ جهان مشحون از فدا کاری ها و جانبازی ها در راه عقیده، ایمان و ایدئولوژی بوده است که چنین کاری از همه ساخته نبوده و نیست فقط آنانی می توانند فدا کاری نمایند که ایدئولوژی را با تمام خصوصیات آن هضم کرده و به آن عذبت کامل پیدا کرده باشند.

بردن فرزند و جگر گوشه خویش را در قربانگاه بخاطر یک عقیده راسخ در دست های سوزان عرب و سینه سیر ساختن ویتنامی قهرمان در برابر تنگداریان تجاوزگر نموداری از فدا کاری انسان در راه عقیده وی است. آن یکی با ایمان راسخ فرزند خویش را به قربانگاه برده و این دیگری با ایمان خسل تا پذیرفته ها باره نمود های هوجی من قهرمان در جنگل های ویتنام میا رزات چریکی را پیش برده است. چنین جانبازی ها در سراسر جهان و گران تا گران گیتی صورت گرفته است.

قهرمانان زیادی در راه خلق و ایمان قوی به عقیده خود چنان خود را فدا کرده اند. خلق کانگو هرگز فداکاری های باتریس لو مومبا را از یاد نبرده و توده های ملیونی جیلی فراموش نخواهند کرد که سلوادور النده قعید تما آخرین رمق حیات در صف ارتقا ایستاد و از بحولات و دگرگونی های انقلابی در کشور خویش دفاع نمود. سیاه بوستان امریکا هیچگاه مبارزات بر حق مابین لور کینگ را برای رهائی سیاهان بیاد فراموشی نمی دهند و به همین ترتیب خلقهای سراسر جهان یسار این مبارزین راه بشریت و رهروان دیگر راه رهائی توده ها را از ستم و یسداد سنگران گرامی خواهند داشت و از قربانی های آنها می آموزند و خواهند آموخت.

مسلمانان تمام جهان و خلق مسلمان کشور ما نیز خاطره تابناک قربانی یکی از یشوایان خویش را در راه عقیده و ایمان عمیق گرامی داشته و با الهام از ان در برابر دشمنان خلق و دولت خود به قربانی آماده می شوند خلق ما باید بدانند که آن فداکاری در دهان عصر لازمه شرایط زمانی آنوقت بود که ما با ذبیح حیوانات بادی از ان می کشیم. ولی گرامی تر ازین یادان خواهد بود که در برابر دشمنان خلق و همین خویش به فداکاری و جانبازی حاضر شویم. نباید از خاطر بسرد که استعمار انگلیس به ناسامانی هایی به ما بجا گذاشت. آنها چگونه جاسوسان خویش را در عبا و قبای یشوایان مذهبی به کشور ما فرستادند و ما آنها در مسجد آذان گفتند و مسلمانان ما را نماز دادند اما بالاخره افتداء شد که آنها از پدر و مادر انگلیس بوده اند.

استعمار گران و استعمار گران خارجی

دشمنان فریب خورده باشند با خبر سازان که در افغانستان فضای مملو از اطمینان و افتخار بوجود آمده است در اینجا خوشحالی و سعادت است. عجله کنید! در آبادی وطن خود به افتخار و اعتماد سهم بگیریید که ازین افتخار محروم نگردید.

در این خوشحالی با برادران و خوشاوندان خود یکجا شوید فردل های ما این تشویش است که شما برهنه نیاشید در گرسنگی به سر بربید چشم تان بطرف دست های سیاه دیگران نباشد در هوای سرد به تکلیف زندگی نکنید. بیاید در وطن انقلابی تان افغانستان عزیز خروشی و خوشحالی است و بصورت قطع چیزی نیست که شما را راسخ دهد و آرزوده سازد و با تکلیفی برایتان ایجاد نماید. وطن از شما و شما از وطن هستید. هر چیز شما تعلق دارد عید امسال در افغانستان عزیز ما صیغه و کیفیت خاصی دارد زیرا قبل از عید یلان پنجاله جمپوری دموکراتیک

افغانستان و سیاست اقتصادی ده ساله حزب دموکراتیک خلق افغانستان از طرف پلیتو م کمیته مرکزی حزب و شورای انقلابی جمپوری دموکراتیک افغانستان به اتفاق آراء و در امرای بر از شفق و سرور به تصویب رسید.

هر روز زندانیهای مشهور خرد و بسزرگ مانند مجس دهمزنگ دوران خاندان غبار نادر، داود می شکند و بسته می شود. زندانیان رعامی کردند و به خلق ما اطمینان کامل حاصل می شود در بر تو شعار مصونیت، قانونیست و عدالت کار تدوین قانون اساسی به صورت جدی جریان دارد که در آن نظرات و خواسته های هزاران هموطن ما انعکاس می یابد.

بعد از ایام خجسته این عید بزرگه سازمان علی دفاع از انقلاب آور به اشتراک نمایندگان همه اقتدار خلق زحمتکش افغانستان علی عمل بزرگی کشایش می یابد. اتحادیه نویسندگان تاسیس می شود. کنفرانس عالی سازمان خلقی جوانان دایر می گردد و جرگه عظیم اتحادیه های کاریگری کشور فرا خوانده می شود و با این همه اقدامات بر افتخار به منظور الکشاف تولید در کشور عزیز ما افغانستان گام های بزرگی برداشته میشود که امیاب خرسندی هر هموطن مبارز ما را فراهم می کند.

از اینجاست که افغانستان عزیز فلسف آسیا چنان در حرکت است که دلپای همه زحمتکشان مبارز تمام آسیا به افتخار آن می تپد.

در اخیر مشاهده عزیزان و هموطنان در کشور تاریخی مادر جوار هر دریا یا کنار رود بحر قرار دارید. در دست هستید یا در پیچ و خم دره ها و کوه های بدخشان. در قتل کوه های هندوکش هستید یا در کوه های بابا سلیمان. سپین غر یا در اراغسی هموار بر میگردید در سنگر هستید یا در کشت زار ها و فابریکه هر کجایی که هستید با قلب بر از محبت و احساسات گرم در عالم خیال همه شما را در آغوش می کشیم روهای همه شما را می بوسیم و به همه شما زندگی آبرومند تما داریم.

با احترام

ما شما افتخار می کنیم تاریخ مایه شما افتخار می نماید. مادر روشنی شمشیر شجاعت و شهامت شما افتخار آبادی وطن را کمایی می کنیم.

پس ای برادران قهرمان، عید تان مبارک! دوشیزگان انقلابی ما در نعره ها و صدا های شان می گویند که جادر های مسرخ مانشانه های غیرت، قهرمانی و دلآوری قسوی مسلح جوان قهرمان و بانها مت مامی باشد. پس اینک مایادست های مسرخ و لباس های گلگون به صدای بلند می گوئیم که ای

قهرمانان دلیر در سنگر های وطن، عید تان مبارک مایقین داریم که زحمتکشان با شهامت کشور های تجاوزگران و مداخله گران نیز بر شما افتخار می کنند بر شما صدا می کنند که ای شیران سنگر هر کمیکه بر قصد استبداد و استعمار باشد بر شما افتخار دارد. دشمن تان می گریند و سر افکنده اند. اینک همه مردوزن صخره ها و تپه ها، دست و دهن کشور بزبان قال و حال می گویند کسیه ای کارگران و دهقانان زحمتکش با شهامت وطن افغان همه بر شما افتخار داریم که با هم

مشترک هستید و وطن خود را آباد می سازید. این تنها آبادی افغانستان نیست. این پیروزی انقلاب نور است. این پیروزی مرحله دیگر انقلاب کارگران است مژده سرور زحمتکشان منطقه و جهان است.

اینک افغانستان عزیز چنان آزاد و شگرفان می شود که زود خواهد بود بر قرار آن برق گلگون چنان جامعه به اهتزاز آید که آنجا استعمار فرد توسط فرد نباشد، مفهوم فقر و غنا نخواهد بود ظلم و ستم وجود نخواهد داشت هر کس اقتدار کار خواهد کرد که قدرت آنرا دارد و مطابق کارش مزد خواهد گرفت. پروگرام سریع آبادی افغانستان عزیز مطابق به نخستین پلان پنجاله جمپوری دموکراتیک افغانستان به پیش میرود اینست که تمام ملت های زحمتکش کشور عزیز ما با علاقه عمیق در آبادی کشور مشترک پدران و نیاکان شجاع خویش مصروف اند.

ازینرو اگر در کشور تاریخی ما امواج آبهای خت و شقای دریا های بر افتخار در هوای گرم بلند می شود و یاد هر های سرد به بحر میریزد یا در جبهیل، به آبادی کشور

عزیز خود مسرور می گردد به قسوی مسلح خلق مایي والد و با آن قهرمانان دلیر و بانهاست و عاشق به وطن می نازد که با زمزمه افتخار آمیز و بانهاست شان در سنگر های خود رنگ مسرخ انقلاب ما را مسرختر ساخته اند و افتخارات انقلاب و وطن خود را با نثار خون مسرخ خود حفظ نموده اند و یکجا با خون افتخار آمیز قهرمان دلیر سید داود آتون که

با قربانی خود در نجات انقلاب ظرافرین نور نقش مهم بازی کرد و به دست دشمنان انقلاب کسور شهید گردید هر روز انقلاب ما را به عید مسرخ مبدل نموده است.

در این روز های آگنده از امواج انقلابی از تمام مادران، خواهران، برادران بزرگان و خردان و طن عزیز تقاضا دارم که هر چه قودتر آن عده از هموطنان ما را که به تحریک

«اکنون در افغانستان عزیز ما عید واقعی خلق مسلمان زحمتکش است شادمانی هاست و بوق
ملگون پرافتخار مایه افتزاز است»

«از بیانیۀ رفیق حفیظ الله امین که بمناسبت عید سعید اضحی از طریق رادیو تلویزیون خلق
افغانستان ایراد فرمودند»

شنبه ۱۲ عقرب ۱۳۵۸ ، ۳ نومبر ۱۹۷۹

عید زحمتکشان

گذشته های المناک و پرتالو خلق شمتکشیده
مانمایانگر این واقعیت است که دولت های
مستبد و وابسته به اتجاع ، امپریا لیزم

و خان سالاری آل یحیی نه تنها
در فکر رفاه و آسایش خلق ما نبودند بلکه
عمداً تلاش داشتند تا به سیه روزی خلق و عیاشی
و تن پروری خود و وابستگان شان بینزایند که
این امر حتی سرور ایام فرخنده و افتخار آمیز
خلق مارائیز خدشه دار ساخته و شادمانی را از
آنها ربوده بود. بناء اگر اعیاد بود و یا

چنین روزهایی شادی آفرین دیگر محض با
محافل عیاشی و باده گساری در باریان و آستان
بوسان شان رنگ و روق میگرد و آنچه که
در چنین روزها بازم نصیب زحمتکشان ما
میگردید همانا خدمات شاقه و طاقت فرمای بود
که باید برای ارضای خاطر صاحبان زرو زو
انجام می شد.

دهقانی که در روزهای مقدس عید و یا چنین
ایام فرخنده و افتخار آمیز، در بزما و محافل
خوشگذرانی بدار مصروف عرقریزی و یادست
به سینه آماده اشاره سر بدار می بود تا
خوبتر به او لبیک گفته و ناسزا نشنود و یازن
دهقانی که در تشویش و تگرانی آن به سر می برد
ناذر امور طبخ غذا های لذیذ بدار مباداغلتی
از آن سرزند و سبب ملال خاطر مهمانان
نالیقندرا اریاب که از یک گریبان سرمیکشیدند
بشود، شب دابه بیخوابی سپری میکرد و یا
کارگری که بخاطر بدست آوردن لقمه ای «خورو

کامیر» چنین روزهای فرخنده را از بام تا شام
بشت ماشین میگردد تا برانداخته مفتخواری
می افزود و یا طفلی یتیمی که باسروپای
برهنه بادیدن دستان رنگین و لباسهای پر زرق
و برق نودچشمی ها و نازپروردگان استثمارگران،

ارمان آنرا با خود بگورمی برد آیا عیدی هم
داشت ؟ بحکم واقعیت میتوان گفت که
نه هرگز نه !

ولی آنچه که این همه نابرابری ها و بی -
میلانی ها را سر باطل گوید و در پی ریشه کن
کردن آنهمه بدبختی هاوسیه روزی های خلق
زحمتکش برآمد، انقلاب زندگی بخش نور
بادست آورد های ارزشمند و انسانی آمنت
زیرا این انقلاب نور است که دنیای بیداد و
ستمگری را از بیخ و بن نابود کرد و پرویزانه
های آن بنای عدالت، برادری و برابری را اساس
گذاشت. دیگر دهقان غلام فیودال و کارگر
اسیر سرمایه دار نیست بدین مفهوم که بعد ازین
نه سود خواری وجود دارد تا حاصل رنج دهقان
را چپاول کند و نه استثمارگری که خون کارگر
را زب و زبنت جاه و جلالت سازد.

خلق ما دیگر آزاد و آباداند و بخاطر عید
واقعی که دارند بخود می بالند. باید گفت که
تأیید از انقلاب نور زحمتکشان ما از عبدیجیت
یک رسم و سنت تجلیل بعمل می آوردند و از
امتیازات آن بهره می نداشتند ، زیرا هرچه
بود از ستمگران و چپاولگران بود و آنها بودند
که با خون خلق محافل عیاشی را گرم نگه میداشتند
ولی اکنون چنان نیست، سرلشت خلق بدست
خلق است و همه چیز در خدمت خلق زحمتکش
ما قرار دارد.

امروز خلق زحمتکش ما با سرفرازی تمام
در آبادی و شگوفانی میهن عزیز شان میکوشند
چنانچه رفیق حفیظ الله امین منشی عمومی کمیته
مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس
شورای انقلابی و لوموی وزیر در بیایه ارزشمند
شان بمناسبت عید سعید اضحی از طریق رادیو
تلویزیون خلق افغانستان فرمودند :

«اینک تمام خلق زحمتکش مایون خویش را
آباد می کنند و لمرکار خویش را خود میگیرند
پس می بینید که روزهای عید ازین جهت
پرافتخار است که روز آبادی وطن آنها نیز
است، این روزهای مملو از افتخارات عید است
که روز برادری و اتحاد زحمتکشان تمام ملیت
های کشور عزیز ماست»

از همینجاست که میتوان گفت همانطوریکه
خلق مادست بدست هم داده و با کار و پیکار
انقلابی در راه آبادی و شگوفانی وطن شان و
اعمار جامعه بدون تناقضات دلیرانه و مجدانه
به پیش میروند و در قلع و قمع کردن دشمنان
شجاعانه می رزمند ، طبقی ها و ستمگران را
دیگر توان آن نیست تا همه امتیازات جامعه را
موروثی خود بدانند و در انحصار داشته باشند.
اتحاد و همبستگی خلق ما و قرار داشتن شان
در سنگر دفاع از انقلاب همه گسویای این
حقیقت است که خلق ما بر سر نوشت خود
حاکم اند، قربانی در راه دفاع از انقلاب و میهن
را از سنن و افتخارات دیرین شان دانسته و از
عید شان در فرصتی تجلیل و بزرگداشت می
نمایند که دنیای بیداد گری و نابرابری را
خاله بخشیده و ستمگران را بگور نا بودی
فرستاده اند.

پس این عید تجربان است، عید کارگران
و دهقانان است و عید کسانی است که پدران
و لیاکان شان در راه ایمان و عقیده و عشق
به میهن قربانی ها داده اند و کشورها را
در قطار ملل جهان آزاد و سر بلند نگه داشته
اند.

جاودان باد عید واقعی زحمتکشان .
فرخنده و مبارک باد آزادی کارگران و
دهقانان .
سرتگون باد تیکه داران منافق و غاصبان
آزادی انسان در سراسر جهان .

رفیق امین بعد از ادای نماز عید اضحی برای
سعادت خلق و شگوفانی میهن دعا کردند .

قانون اساسی ماقصین کننده تمام آزادی
های دموکراتیک خواهد بود .

عید قربان یا نمودی از خود گذری در راه
ایمان و عقیده .

خلق، نیروی پرتوان جامعه .

تضاد های عمده کنونی و مساله مبرم جنگ
وصلح در جهان .

سه مرحله استثمار .

صنعت شیشه سازی و تاریخ چهار هزار ساله
آن .

هلال عید از پس پنجره .

هدی عمده دیانت .

قاعده و استثنا (جوابی) .

دکارگری طبقی بین المللی انقلابی نهفت .

شرح پستی اول: دلچسپی خلق مارا به سواد
آموزی نشان میدهد .

شرح پستی چارم: نمای از بالا حصار شهر
تاریخی هرات .

تکلیف

تضادهای عمده کنونی و مسأله مبرم جنگ و صلح در جهان

مشخصه دوران کنونی جهان را تشدید وحدت پیکار تاریخی نیروهای بالنده و انقلابی و نیروهای میزبان و ارتجاعی تعیین می نماید. جامعه شناسان مرفعی عصر کنونی را، عصر زوال امپریالیسم و گذار از جامعه پושالی سرمایه داری و ماقبل سرمایه داری به جامعه سوسیالیستی دانسته و تمام تحولات و تغییرات را در پرتو همین دید علمی می سنجند و ارزیابی ها نیز در روشنی درک علمی فوق برجسته می گردد.

مقدمه فشرده فوق بخودی خود نمی تواند تمام مسائل مربوط به جامعه انسانی بخصوص عصر کنونی را توضیح نماید بناء باید مختصراً در باره آرایش نیروهای اجتماعی و بخصوص تضاد های که در مقابل هم قرار گرفته و آینده جهان را بشارت می دهد به توضیح و تشریح گرفت.

پس باید با نظر انقلابی و علمی در پرتو ایدئالوژی دورانساز طبقه کارگر، دید و وضع و موقف نیروهای اجتماعی را با فهم تضادهای اجتماعی و طبقاتی روشن ساخت.

واقعیت های عصر و نیروهای اجتماعی که در پرتو هم قرار گرفته و گرم پیکار و جدل اند می رساند که در جهان کنونی سه رشته تضاد اصلی گرم تأثیر است.

«اول تضاد بین کار و سرمایه که خود بدو شکل بروز می کند. شکل تضاد، بین کشور های سوسیالیستی و کشور های امپریالیستی و نیز شکل تضاد بین جنبشهای انقلابی کارگری کشور های سرمایه داری و بورژوازی این کشور ها.

دوم تضاد بین کشور های امپریالیستی و جنبش های رهایی بخش و ضد امپریالیستی جهان سوم، که آن نیز درین دوران اشکال مشخص و گوناگونی را بخود گرفته است. سوم - تضاد بین خود کشور ها و انحصار های امپریالیستی.

در میان تضاد های که بر شمر دیم به ترتیب آغاز کلام درین مقال تضاد عمده، تضاد کار و سرمایه است که به ویژه بصورت تضاد میان سوسیالیسم جهانی و امپریالیسم جهانی بروز می کند.

دانشمندان و علمای سوسیالوژی مرفعی معتقد اند که تضاد ها در میان خود تأثیر متقابل دیالکتیکی دارند و بشارت دهندگان فردای سعادت مند جامعه علما روابط و تأثیرات متقابل تضاد های عمده عصر کنونی را مطالعه نموده حکم می نمایند و واقعیات نیز به اثبات

رسانیده است که درین روند، رهایی کار از سرمایه و رهایی خلق مستبدانه از بند استعمار نو و استعمار و فرو ریختن سیستم مستعمرانه امپریالیستی چهره مشخص جهان کنونی را ترسیم می نماید چنانچه حوادث و رویدادهای زنده جهان احکام و نظریات فوق را تأیید کرده است.

بهر خواهد بود در اینجا برای روشنی هر چه بیشتر در باره زوال امپریالیسم و در باره تضاد های اردوگاه امپریالیستی و در گیری های علاج ناپذیران تذکراتی ارائه گردد.

تاریخ می رساند که امپریالیسم مدتهاست دچار یک بحران عمومی است که سرا پای جامعه و نظام سرمایه داری را در بر گرفته که هم در عرصه سیاست بروز نموده و هم در امور سیاسی بحران راهش را با زنده نگه داشتن

بحران عمومی نظام سرمایه داری از جنگ اول جهانی شروع شده که یکی از نتایج مهم آن انقلاب کبیر اکتوبر ایجاد اولین دولت سوسیالیستی در جهان می باشد. و وصله کاری ها شکاف ها، دیگر گذشته است دوران زلزله های بزرگ فرا رسیده است.

خلاصه اینکه امپریالیسم که انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتوبر ضربه در هم شکست بر تسلط جهانی آن وارد ساخت و سپس در نتیجه پیروزی های تاریخی سوسیالیسم توسط جنبش جهانی کارگری انقلاب های آزادی بخش علی انجلا سیستم جهانی استعمار و مستعمرات ملل از بند رسته مواضع خود را یکی پس از دیگری از دست داده و میدهد ولی با آنهم نمیخواهد بحکم قاطع تاریخ گردن نهد و بمیل خود از صحنه تاریخ بدر رود.

امپریالیسم هر چند پیکار به تلاش می آید تا شاید بتواند تسلط خود را هرجا مست استوار سازد و هر جا از دست رفته است احیا کند.

در نتیجه همین تلاش هاست که امپریالیسم کانون های تنش را گرم نموده و بر آتش آن ملت می ریزد و واقعیات زنده روزگار و بخصوص فعالیت گرم شبکه های جاسوسی تخریبی امپریالیستی نشان میدهد امپریالیسم دست و پاچه شده ولی از میان نرفته و باید علیه آن علما و علما مبارزه نمود.

برای اینکه درین مبارزه کامیاب و سرافراز برآمد باید حوادث را بصورت عینی تحلیل نموده و با درک تضاد های زنده و دیالکتیکی

برخورد هارا ارزیابی نمود و سمت گیری سیاسی دقیق تمام سر نشینان کشتی جنبش انقلابی را روشن ساخت.

به ارتباط مطالبی که گفته آمد عمده ترین مسأله وضع کنونی را مسأله جنگ و صلح تشکیل میدهد که باید در باره مخصوصاً اشاره نمود و بیشتر توجه را روا داشت.

از دیر زمانی است که مسأله جنگ و صلح حاد ترین و اساسی ترین مسأله دوران ماست ساخته شده است. این مسأله قبل از دومین جنگ جهانی نیز اهمیت جهانی داشت چنانچه رهبر انقلاب کبیر اکتوبر میگفت: «جنگ جهانی با چنین کیفیتی علاوه بر آنکه بزرگترین تبهکاری است ممکن کارا به «ناپودی شرایط موجودیت جامعه بشری یکسانند».

همچنان وی ضمن پیش بینی عواقب مهیب جنگ جهانی آینده می گوید: «زمانی خواهد رسید که جنگ آنچنان مخرب خواهد گشت که اقدام به آن بکلی غیر ممکن خواهد شد».

سخنان فوق را رهبر زحمتکشان جهان در سال ۱۹۱۸ گفته است از آن زمان تاکنون بیش از نیم قرن می گذرد از آن زمان تاکنون علم و تکنیک و بمب و سواژات آن تکنیک جنگی پیشرفت عظیم کرده است. پیدایش سلاح های مخوف اتمی، هایدروجنی، هسته ای و موشکی و غیره خطر جنگ جهانی را صد ها هزار ها بار شدیدتر کرده است.

چون جنگ و صلح نیز دو قطب مخالف و برضد یکدیگر قرار داشته و اهمیت شایانی در زندگی بشریت دارد بناء بحث در زمینه هرگز بیجا و بی مورد نمی نماید و اندرین موضوع حیاتی نیز مختصراً پرداخته می آید. نیازی به اثبات ندارد که زحمتکشان هرگز جنگ را یگانه وسیله رسیدن به اهداف والای انسانی خویش ندانسته و با اینکه در روند پیکار های طبقاتی جنگ ها و مبارزاتی طبقاتی به اشکال و شیوه های مقتضی زمانی رد نمی کند درگیری جنگ جهانی را هرگز نمی پذیرد، برضد جنگ افروزان، بین المللی قاطعانه به نبرد می پردازد.

مرحله دوم با جنگ دوم جهانی آغاز یافته که منجر به شکست افضاح آمیز ارتجاعی ترین پدیده امپریالیسم یعنی فاشیسم انجام میدهد و از میان ویرانه ها و شعله های جنگ دوم جهان اردوگاه عظیم سوسیالیستی بمیان آمد. مرحله سوم این بحران در سالهای پنجاه قرن جاری بدون درگیری جنگ جهانی آغاز گردید و در گوشه های مختلف جهان بخصوص در کشور های آسیایی و افریقایی و امریکای لاتین فروریختن سیستم مستعمراتی امپریالیستی و پیدایش یک سلسله کشور های نو استقلال شروع گردید و کماکان با رشد همه جالبه و نیرومندی هر چه بیشتر ادامه می یابد.

در نتیجه فرو ریختن سیستم مستعمراتی امپریالیسم بعد از جنگ جهانی دوم، کشور های آزاد شده تنه به استقلال سیاسی خویش بسنده نکرده و در جهت استقلال سیاسی گام های نیرومندی هم در راه آزادی اقتصادی گذاشته اند که خوانا خواه امپریالیسم برای دوام زندگی و یکپارگی خون توده های از بند رسته با چهره دیگر در زیر نام کمک های

اقتصادی تلاش نموده که مختصراً در باره باید پرداخت و تکنیک های استعماری شار بر ملا ساخت.

در زیر شعار تبلیغاتی و فروغ یا فسر امپریالیستی در کشور های جهان سوم و در تمام گیتی ایدئالوژی های امپریالیستی از یک خطر موهوم و اوتوپایی هم زده و راه نجاتی کردن اقتصاد ارائه تنها پیشنهاد نموده اند بلکه به ارتباط سنت و تجربه و بخصوص اجر نمودن زمامداران مرتجع و وابسته به شبکه های جاسوسی و تخریبی، بودجه های سرسایه آور برای تسلیحات را تحمیل نموده و سابه شوم و خامت وادر هر گوشه و کنار با نیروی های امپریالیستی گسترده نموده و انحصارات غول پیکر اسلحه سازی از راه دیگر و شیوه دیگر حرص سیری ناپذیر شانرا تبارز دادند و در فضای تیره و تاری که بنام جنگهای منطقوی و خطر هجوم موهوم بمیان آوردند عازبیت های فروش اسلحه و مهمات جنگی را افتتاح و بازارش را پر درآمد ساختند.

چنانچه ایجاد ایمان های تجاوز کارانه و دامن زدن جنگهای منطقوی در سر لوحه کار امپریالیسم بعد از جنگ جهانی دوم قرار داشته و چه جنایاتی که زیر همین نظر خائنه در آسیا، افریقا و امریکای لاتین صورت گرفت و تنها خلق قهرمان و پشیمان بیش از سی سال علیه امپریالیسم جنگید که با فرجام جنگ و پشیمان در کشور تجاوزگر امپریالیستی در فابریکات اسلحه سازی پیکاری و ج گرفت.

شیوه دیگر استعمار نو استفاده از دستاورد های علمی و فنی و زرق و برق خیره کننده مدرنیسم و انواع و اقسام فراورده های انحرافی جهان سرمایه دار ست که به اصطلاح «تفجار مصرف» و رواج و فروش کالا های جاسوسی کالا های سکس، هیروئین و دیگر انحرافات پایه جامعه گذاشته و چه تبااهی های که بمیان آورده است.

همچنان امپریالیسم بعد از جنگ دوم جهانی کوشید تا پیوند های اقتصادی را با جهان سوم از نو گرم بزند و تمام جعلکاران و ماهران ماهر خویش را بکار انداخت تا جهان سوم را در حیطه اقتصادی خویش نگه دارد ولی شایه و نیروی بازای های رنگارنگ امپریالیسم جایی را نگرفت چنانچه امروز توفان عظیمی سرا پای جهان سوم را فرا گرفته و روز بروز نفوذ و دامن امپریالیسم برجسته میشود. روز نامه فرانسی «اکو» که سخن گوی نزدیک و زبان جامعه بورژوازی است

می گوید: «دوران ماستمالی ها» درین میان سوالی مطرح می شود که بروایت تاریخ بعد از اولین جنگ جهانی نخستین انقلاب کارگری به پیروزی رسید و اولین دولت سوسیالیستی بمیان آمد و همچنان بعد از جنگ دوم جهان اردوگاه و سیستم سوسیالیستی به عرصه وجود گذاشت که عمده تابه زبان امپریالیسم و به کشف خلق سرامر گیتی انجامید و به این ترتیب گام های جدی در راه آرامی و سعادت بشر برداشته شد. پس آیا تحریم و ضدیت با جنگ جهانی درست است و یا چطور؟

بقیه در صفحه ۹۱

جمهوری دموکراتیک افغانستان را به آنی را در نظر داشته باشند.

- تعقیب سیاست آزاد و مستقل، فعال و صلح جو یا نه و تأیید و تقویه نهضت عدم انسلک و داشتن سهم فعال و انقلابی در آن دفاع همه جانبه و پیگیری از صلح جهانی دینا لت و همزیستی مساومت آمیز.

- استقرار روابط دوستانه با تمام کشورهای صلحجو ست جهان و در قلم اول کشور شوراها (اتحاد شوروی سو سیال) یعنی یونان محافل و کشورهای نیکه اغراض سیاسی، اقتصادی و معاشد استعماری نداشته باشند؟

- تقویه ی عنا سیات با جریان های انقلابی و مترقی جهان.

- مجاهده در راه خلع سلاح عام و نام و برقراری عنا سیات سالم بین المللی که مدافع صلح، استقلال ملی، دموکراسی، ترقی اجتماعی و ضد امپریالیزم می باشند و هم چنان تأیید و پشتیبانی آن ملل و کشورهای نیکه در آسیا افریقا و امریکای لاتین در راه رسیدن به استقلال کامل سیاسی و اقتصادی می رز می کنند.

- مجادله علیه جنگ های غیر عا دلانه و تقبیح دسته بندی ها و اتحادیه های تجاوزگر نظامی.

- تقبیح آن کشورهای نیکه در امور داخلی سایر کشورهای برخلاف اراده خلیهای این کشورها مداخله، توطئه و دست درازی می کنند.

- تأیید سازمان جهانی یونو و طرفداری از همه اقدامات برای خلع سلاح عام و نام و افشای ما جرا جوئی و جنگ طلبی همه محافل ماجراجو و جنگ طلب.

- مبارزه علیه کلو نیا لیزم و نیکولونیسم، لیزم و امپریالیزم، و دفاع از جنبش های آزادی بخش ملی و مترقی در جهان دفاع از اصل حق کار برای همه افراد مستعد بکار در کشور؟ و این موضوع.

- تقویه ی معارف خلقی و عمومی ساختن هر چه زود تر مواد و ...

البته باید تذکر بدیم که همه مطالب فوق در بیانی علمی و همه جانبه ی حقیقت الله امین منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و لومری وزیر جمهوری دموکراتیک افغانستان بشکل عالمانه و همه جانبه انعکاس یافته است. چنانچه در بیانی افتنا حیه ی شان بنما ست اغما ز کار کمیسیون طرح قانون

اما می جمهوری دموکراتیک افغانستان گفته اند که: «قانون اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان باید به احصا سات بیان نی متکی نبوده محتوای کاملاً ریالستیک و علمی داشته باشد» و «قانون اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان باید اراده و منافع خلقی زحمت کش افغانستان را منعکس سازد».

و اما قیودی که قانون اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان وضع می کند باید کدام ها باشد؟ قانون اساسی ما همان طوریکه رفیق حقیقت الله امین هم گفته اند

است. و همگذا بادر نظر داشت دا یر - کتف های طرح شده از جانب ایشان و همچنین بادر نظر داشت ماهیت انقلاب خلقی و دولت خلقی مطالبی چند را به شکل موجز تذکر می دهیم:

- سزوحیه ی قانون اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان باید در قلم اول این خواست خلقی را که با همه وجود (جان و مال) از تمامیت ارضی کشور دفاع کرده و می کند. برروشنی و وضوح کامل انعکاس دهد.

- اصل انکار ناپذیر هرگز همه قوای دولتی بدست خلق باید در راس همه مطالب قرار داشته باشد، چه این خلق است که تاریخ را می سازد.

- حاکمیت خلق و خدمت گذاری، در راه خلق مطلبی مهمی است که مراعات آن از طرف طراحان قانون اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان ضروری می باشد.

- انعکاس این روحیه که شورا های خلقی مهم ترین اصل پیاده کردن آن است و خواست های خلقی در عمل می باشد باید در قانون در نظر گرفته شود.

- بیان آمدن قوه ی قضائیه و افعا خلقی و دموکراتیک.

- تأمین آزادی های وسیع دموکراتیک

از آنکه بر اساس زیر بنای اقتصادی معینی بدید آمد بر زیر بنا تا لیر متقابل می گذارد. و اما رو بنا چیست؟

رو بنا عبارت است از نظریات سیاسی: حق قی، فلسفی، اخلاقی، هنری و معنوی جامعه و نهاد ها و عو سیات و ساز و ما لهای مربوط به آنها.

بعد از پیروزی انقلاب نور و بعد از تحول زیر بنایی قاشد را ز تطبیق اصلاحات دموکراتیک ارضی، اینک حزب و دولت خلقی در صد د تحول رو بنای منطقی بان بر آمده است و در صد آتست تا با ایجاد محیط دموکراتیک راه تحول جامعه را به پیش بکشد. یعنی تسوید، تدوین و اففا قانون اساسی جدید برای بیان آمدن حیات قانونی دموکراتیک برای خلق افغانستان.

برای اینکه همه افشار و طبقات جامعه ی ما درین تعیین مرئوسیت سیاسی سهیم شوند کمیسیون برای اینکار توظیف شده است که نمایندگان همه خلقها در آن اشتراک ورزیده اند. نمایندگان کارگران، دهقانان، اردو ی خلقی، روشنفکران مترقی و ... چنانچه حفظ الله امین منشی عمومی کمیته ی مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای

«صخره»

خلق، نیروی پر توان جامعه

برای همه خلق.

این یک حقیقت مسلم است که کشور ما مرکب از اقوام و ملیت های مختلف و متعدد تشکیل گردیده است که این خلقها دارای کلتورهای غنی و متنوع بوده است. البته همه اقوام و ملیت های کشور در طول تاریخ افغانستان عزیز را مشترکاد فاع و آباد ساخته اند. لذا باید قانون اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان بصورت جدی و پیگیری از وحدت ملی و از بین بردن کامل متمم ملی اتم از تقو قی ملی قومی، نژادی قبیله ی منطوقی، و نمایلات محلی که نفاق ملی را بار می آورد دفاع و پشتیبانی را و قلیفه ی همه خلقی و همه از گانهای دولت بداند.

- تعیین مرئوسیت خلقهای قهرمان پستون و بلوچ که یکی از خواستهای تاریخی خلق افغانستان است در قانون اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان باید جای خاصی خود را داشته باشد. در مساحه ی سیاست خارجی باید اعضای طرح نخستین قانون اساسی و افعا دموکراتیک کشور یعنی قانون اساسی

انقلابی و مترقیون پیوسته در پس کوشش اند تا در کشور قهرمان و حماسه آفرین ما جامعه ی نوین (یعنی واقعی کلمه نوین) ایجاد نمایند برای برآوردن شدن این هدف تعالیم کلاسیکهای ایدئالوژی دوران ساز عصر ما بحیث سر مشق قرار دارد. ایجاد جامعه ی نوین عیسری از استعمار و استثمار، میری از فقر مادی و معنوی، عاری از طبقات منافع، بهره ور از استقلال سیاسی و اقتصادی و مبتنی بر دموکراسی سیاسی و اقتصادی، کار ساده و چند صباحی نیست. این کار بستر شریف و عالی ولی صعب و بفرنج.

ساده لئو خانه خواهد بود اگر کسی تصور کند که احکام مند رج در کتاب ها و یا تقلید تجارب دیگران برای حل این معضله کافی است.

آنگاه می در ست و جامع از توری، مطالبه ی همه جانبه و دقیق تجارب دیگران شرایط ضرورت داشتن دید دوست در امر ایجاد جامعه ی نوین بدون استثمار فرد از فرد در کشور باستانی ماضی ضروری است ولی باید دانست که اینست و شرط از شرایط لازم و ضرورت است و لئو کافی و بسنده نیست. با این دو شرط لازم باید دو شرط دیگر را افزود. یکی شناخت علمی تاریخ کشور و بزه جنبشهای اجتماعی و درک علل کامروائی و نا کامی آنها و با زهم بخصوص تر شناخت علمی جنبش های قرن اخیر در افغانستان و جمع بست تجارب این جنبش.

دو دیگر اینکه باید جامعه معا صر را درست شناخت و ارزیابی صحیح کرد. نجر به نشان داده است که محیط عقب مانده و بطور عمده خورده یورز و انسی کشور ما، بطرز تکرار و عمل ذهنی، اردو بدو الیستی فوق العاده میدان می دهد، و باید در صد زودن همه جایهای آن برآمد.

جامعه ی که امروز ما مورث تغییر آن به عهده ی وطن پرستان و انقلابیون افغانستان گذاشته شده، جامعه ای است سخت عقب مانده و دارای تار و پود خرافاتی و انکشاف نیافته، بر خورد تحول طلبانه با این جامعه مستلزم حزم و تسامع فراوان است چه طبقات حاکمه ی مستحار و سلطنت قزو دالی و دست نشانده نه تسافر صد تکامل و انکشاف آن نبودند بلکه بر جهات خرافاتی و عقب ماندگی آن تا کید و فشار وارد می کردند و هر چه بیشتر در صد تعمق عقب ماندگی و تحمق خلقهای ساکن این جامعه بودند.

اینک انقلاب کارگری و مترقی در پس کشور پیروز شده است و خلق در صد تحول و انکشاف انقلابی خود و کشور خود بر آمده است. به ارتباط عو صوع در اینجا به بررسی مسئله ی تحولان رو بنای که آهنگ اجرای آنرا دولت جمهوری دموکراتیک و حزب دموکراتیک خلق افغانستان، کرده است می پردازیم. باید بیاد داشت که رو بنا خود نیز در تکامل اجتماع نقش بزرگی دارد و پس.

ج- در بافتن قالین، بیش از هر چیز دیگر به پشم خوب و اصلی نیاز داریم سابق این پشم مورد ضرورت را از دستگاه های شخصی بدست می آوردیم، که از لحاظ نوعیت و جنسیت قابل اطمینان نبود. و لسی بعد از انقلاب نور، دولت خلقی ما متوجه این مشکل قالین بافتن کشور خویش شده و برای رفع این مشکل به فابریکه پشمینه بافی قنددار هدایت داد تا پشم مورد ضرورت قالین بافتن افغانی را تهیه و بدسترس ایشان بگذارد...

همانست که امروز ما بهترین پشم را بقیامت نازل ازین فابریکه بدست می آوریم.

س- دستمزدیکه به کارگران این دستگاه پرداخته می شود بچه ترتیب است؟

ج- برای نو آموزانیکه تازه به بافتن قالین شروع می نمایند ... ماهانه جیب خرجی از یکصد و پنجاه تا سه صد افغانی پرداخته می شود. ولی برای کارگران فنی و تجربه کار خویش سه نوع اجوره به حساب مترانه قرارذیل میپردازیم:

۱- اجوره برای قالین دو چه اول - فی متر

مربع دوازده هزار و پنجاه افغانی.

۲- اجوره برای قالین درجه دوم- فی متر

مربع هشت هزار افغانی.

۳- اجوره برای قالین درجه سوم، فی متر

مربع شش هزار افغانی.

تألفته نباید گذاشت که این دستمزد ها

بعد از انقلاب نور تعیین گردیده است.

چ- قیلا دستمزد کارگران قالین با ی بسیار کمتر از ین بود.

س- خوب محمد عو ش باد غیسی،

قصدیکه ما از قالین های شادیدن بعمل

آوردیم درحالیته هرقالین شما کلمه «کابل»

به چشم میخورد، علت این کار چیست؟

ج- این اسم را ما بخاطر در حاشیه هر

قالین می بافیم که در گذشته در اکثر بازار

های جهان قالین افغانی بنام کشور های

دیگر بفروش میرسد، بناء ما تجویز

گرفتیم تا دیگر اشتباهی در این مورد رخ ندهد و

و همان است که در ختم هر حاشیه قالین اسم

«کابل» را می بافیم.

س- درین دستگاه طور تخمینی روزانه چند

متر قالین بافته خواهد شد؟

نمای از قالین های بافته شده درین دستگاه

مور، یابترین و خوبترین قالین افغانی

* *

* برای جلوگیری از کس قالین چه باید کرد؟

* چرا بعضی قالین ها بعد از مدتی کیفیت و رنگ خود را میبازد؟

قالین افغانی امروز نیز در سراسر جهان از شهرت بسیاری برخوردار است چنانچه همین اکنون قالین های خوش بافت افغانی زینت بخش موزیم های (متروپولین، نیویارک) موزیم میلان و موزیم آلمان و انگلستان است.

برای آشنایی بیشتر با قالین و قالین بافی باری پای صحبت محمد عو ش بادغیسی آمدیم دستگاه مور بافی و خالیش بیرم بادغیسی می شنیم و به او گوش میدهم.

س: محترم بادغیسی چند سال دارید، و چقدر وقت میشود که شما مصروف قالین بافی هستید...

ج- چهل و سه سال دارم... که بیست و هشت سال این عمر عزیز خویش را در آموختن بهتر ساختن و اصلاح جنسیت قالین صرف کرده ام... و شش سال می شود که درین دستگاه برای تولید قالین های زیبای موری شب و روز یعنی از ساعت هفت صبح الی پنج شام کار میکنم.

س- درین دستگاه چند نفر مصروف قالین بافی هستند؟

ج- ماهمین اکنون در حدود (۲۵۰) شاگرد و هشتاد معلم داریم که بعضی از آنها شاگردان مکتب اند و نصف روز یعنی بعد از فراغت از درس و مکتب با ینجا می آیند.

تاچاییکه اسناد مویا و اسناد گنگ تاریخ ما را یاری میکند در سرزمین کهنسال هانقش قالی های ایریشمین و غیر ایریشمین در همه جای چشم میخورد.

در یاور دانشن این ادعا آثار مورخان بزرگ خارجی از استرابو و آریان گرفته تا هیوان تسانگ و آنانیکه همین دیروز ها از سرزمین ما گذشته اند، دست کمک و یاری میدهند.

آری قالین... این فرش منقش و زیبا که فرش راه ستمگران بزرگ مثل چنگیز ها و شاهان مستبد بود با دست های نجیب زنان و مردان ستمکش کشور ما بافته و تولید می شد و میشود.

زن ارباب هرگز به چنین کار دشواری تن در نمیداد... قالین بافی سر انگشتان را می ساراند، قد را در جوانی کپ می سازد و گرد پشم بیماری سل بارمغان می آورد.

در تقسیم اجتماعی کار مثل همه جا این کار سخت بازهم نصیب خلق زحمتکش ما بود. در حالیکه شکوه و عظمت محصول این کار دشوار، زیبایی بخش محافل گناه آلود آدمخواران طبقاتی جهان بوده است. کاروان ایریشمین این متاع بلشکوه کشور ما را بدورترین سرزمین های تاریخ باستان برد و آنها مشهور گردانید.

در بافتن قالین، بیش از هر چیز دیگر به پشم خوب و اصلی نیاز داریم

چه رنگ مصنوعی یعنی رنگهای خارجی و کمیاب است که بعضی از فالین با آن کشور مازند این رنگهای کمیاب به فالین راونگ میمانند که البته رنگ نمیدون بهم توسط این رنگهای خارجی کار است مثل و آسان، ولی رنگ آن به اصطلاح خلم بوده و به آسانی تغییر رنگ میدهد. ولی رنگ طبیعی رنگست که از نباتات تهیه میشود و این رنگ به اصطلاح عامریم فالین باف رنگ پخته بوده و هرگز و لو بعد از گذشت صد ها سال هم تغییر رنگ نمیدهد.

س - نباتاتیکه برای رنگ نمودن بهم فالین از آن استفاده مینمایند چه نام دارند ؟

ج - یکی از این نباتات دانه «رزشک» است. رزشک مثل گشش بوده و رنگ سرخ از آن بدست می آید.

دیگری بنام «اوردنگ» یاد می شود. به اوردنگ هم بدست می شود و هم بهم به وحشی در ناک باشهای انگور میروید. از این نبات رنگهای سرخ، قهوه ای و شیر جایی بدست می آید.

سوم «اسپرک» است. از این نبات رنگهای طلایی و زرد ساخته می شود.

چهارم به «آسیق اونی» است که رنگ آبی و سبز از آن ساخته میشود.

فانجم پوست چارغز است که بهترین و بهترین رنگهای شتری و قهوه ای از آن ساخته می شود.

س - محترم بادغیسی، بدست اگر طریق رنگ نمودن را برای خوانندگان محترم بگوئید ؟

ج - حاصل نمودن رنگ به ها کار است مشکل. مثلاً اول بدست آوردن این به های رنگی مشکلات فراوان دارد مرحله دوم، این به ها خشک میگردند ... و بعد از آن در دیگر های بزرگی که شما از آنها دیدن کردید برای ساعتها با آب جوشانده می شوند. و بعد بهم رادوان انداخته و چهل دقیقه دیگر آنرا میجوشانند آنگاه مرحله شستشو و خشک نمودن بهم فرامیرسد و بالاخره بهم آماده.

محترم محمد عسوفی بادغیسی از توضیحات شما تشکر ... محترمه بیبرم بادغیسی هم که اینجاست شریف دارند ... اکنون چند سوالی از ایشان مینمایم.

س - محترمه بیبرم بادغیسی نقش شما درین دستگاه فالین بافی مورچه مینماید.

ج - درین دستگاه بحث معلم انبای وظیفه مینمایم و هم امور سرپرستی از آموزانکه درین جا می آیند بعهده داریم.

س - چند سال می شود که شما بصروف بافتن فالین هستید ؟

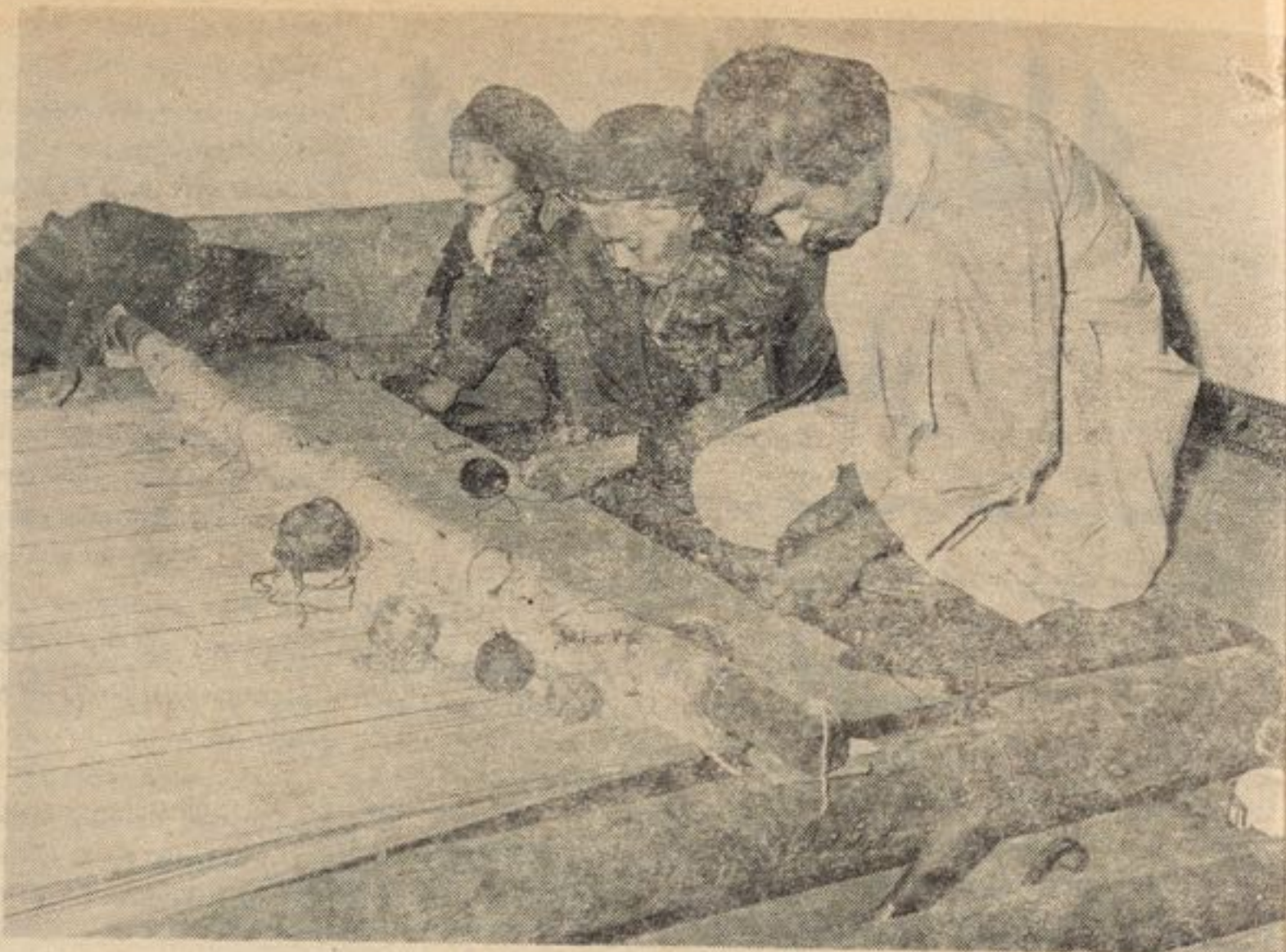
ج - در حدود بیست و نه سال.

س - محترمه بیبرم بادغیسی، چند طفل دارید ؟

ج - هفت فرزند داریم.

س - شما کسبه از صبح الی شام درین دستگاه بصروف کار مینماید، آیا این بصروفیت شما مانع رسیدگی در امور منزل نمی شود ؟

ج - چه عرض کنم ؟ یکسری و مخصوصاً بقیه در صفحه ۵۷

مرفالین باف بزحمت میتواند، روزانه زیادتر از یک پنج فالین بیافد

ج - اگر مجموع کار تمام کارگران را در یک روز جمع کنیم فالین بافته شده درین دستگاه در حدود یک متر میباشد. زیرا هر فالین باف بزحمت میتواند روزانه زیادتر از یک پنج فالین بیافد ...

س - چرا شما فقط فالین مورچه میبافد ؟

ج - برای آنکه فالین مورچه ترین و خوبترین نوع فالین افغانی است ازینرو ما تلاش میکنیم که اعلی ترین و بهترین جنسیت فالین را تولید نمایم.

س - بعضا مشاهده میسر شد که یکفالین بعد از مدتی تغییر شکل میدهد یعنی به اصطلاح کش پیدا میکند و یا اینکه دورنگه می شود. علت آن چه میباشد ؟

ج - اینکه بعضی فالین ها کش پیدا میکنند بخاطر است که بود و تانسته فالین از پشم اعلی نمی باشد. یکفالین خوب باید پود تانسته آن یا ابر پشمی و یا اینکه از پشم بهاری باشد ... نه پشم تیرماهی، چه پشم بهاری در موسم بهار چندین بار شسته و ترشده است. ولی پشم تیرماهی که آب ندرده است بمجرد آنکه نم و رطوبت باورسد فوراً کش ایجاد مینماید. به جواب قسمت دوم سوال شما باید گفته شود که اگر فالین پس از مدتی تغییر رنگ میدهد یعنی در رنگه می شود بخاطر است که در رنگ نمودن بهم آن از رنگ های مصنوعی استفاده شده است. نه از رنگ طبیعی.

س - منظور شما از رنگ مصنوعی و رنگ طبیعی چیست ؟؟

فالین های موری افغانی در سراسر جهان از نظر جنسیت و بافت شهرت بسیاری دارد

سه مرحله

استثمار

چرا از بهره کشی (استثمار) سخن زده میشود
از لحاظ اینکه در جوامع غنی و فقیر و جود
دارد .

اینکه این معنای استثمار را دارد ؟ اگر
مردم غریب با زوان توانا و فکر رسای خود
را برای بدست آوردن اجوره و معاش
یا برای تولید نعمات مادی بکار گیرند ،
همچنان که سرمایه دار سرمایه وزمین خود
را برای سود و منفعت بکار می اندازد تمام
این فعالیت ها استثمار است برای اینکه

این سوال را جواب بدیم باید اولتر بدانیم
که استثمار چه است ؟ اگر بسا لای
یک شخصی فشار آورده شود که از قیمت
حقیقی یک شیء چند زیاد به پر خازد
فغان و ناله را بالا میکند . استثمار یعنی
چی ؟ مگر اینکه کمی عمیقتر جا معه را
مطالعه کنیم تا بدانیم که در جا معه استثمار
انسان توسط انسان جریان دارد ؟

پس از اینکه استثمار را در جا معه
مطالعه کنیم ، با بد نظر اندازیم کسه
در کدام ادوار تاریخ استثمار موجود بود

تمام علما با این نظر موافق خواهند بود
که انسانها در مراحل ابتدائی مخلوق
بی دفاع و تحت تاثیر طبیعت بودند بنگانه
وسيله برای راکه انسان اولیه بکار می برد ابزار
سنگی و دیگر وسایل سنگی بود . انسان
نهای اولیه توسط وسایل دست داشته
خود نمی توانستند به تنهایی خود
شکار و میوه درختان را جمع کنند .

توسط این آلات ابتدائی انسانهای
اولیه قدرت انرا نداشته اند که حتی یک
آهوی خورده را شکار کنند پس ای اینکه
از شکار دیگر حیوانات در ایام باستان
بصورت دسته جمعی حیوانات را شکار
و میوه درختان را جمع میکردند کسه
بعد از این خود ها بصورت مساوی یا نه
تقسیم میکردند . و وسایل شکار هم
شخصی کسی نه بلکه مال جمعیت شمرده
می شد .

انسانهای اولیه که فاقد هر شیئی به
وسایل امنیت بودند ، نمی توانستند که در
آن مرحله بیکار بمانند شب و روز کار
میکردند تا احتیاجات اولیه خود را بدست
آورند . یعنی تولید اضافی نبود . از اینکه
تولید اضافی نبود استثمار هم وجود
نداشت .

این قوماندان متقاعد بحری امریکایی
محاسبه نموده است که دو هزار سال قبل
کشتن یک فرد دشمن برای ژولیسوس سزار
هفتاد و پنج سنت خرج بر می داشت . برای
نابلیون چنین کاری سه هزار دالر تمام می شد .
ایالات متحده برای عین هدف (کشتن یک
فرد دشمن) در جنگ جهانی اول بیست و یک
هزار دالر و در جنگ جهانی دوم دوصد هزار
دالر مصرف نمود .

امروز ، مسابقه تسلیحاتی جهانی سا لانه
مبلغ جارصد بلیون دالر (مجموعاً به اندازه
تولید ناخالص ملی تمام کشور های امریکای
لاتین و دو چند عواید ناخالص ملی کشورهای
افریقایی) را می بلعد . علاوه بر آن مصارف
نظامی در حال افزایش است . با حفظ اندازه
موجود افزایش مصارف روی اهداف نظامی
به قول ساینس دانان ، در سال ۲۰۰۰ به رقم
السانوی هشت صدو بیست بلیون دالر خواهد
رسید . و این وقتی است که در جهان از هر سه
فرد یک نفر آن فاقد کمک طبی ، از هر پنج
فرد یک نفر آن بی سواد و از هفت یک نفر آن
چیزی برای خوردن نخواهد داشت .

از مجله : سپوتنیک .
نویسنده : بایکوف

مسابقه تسلیحاتی

از زمان لوئی دوازدهم تا به ناتو

بیست و پنج سال قبل ، زمانی که جهان یک
سوم یونانی راکه امروز برای اهداف نظامی
مصرف می نماید ، مصرف می نمود ، دیوایت آیز
نپا و رئیس جمهور آن وقت ایالات متحده
اظهاری نمود ، هر تفنگی که ساخته میشود ،
هر کشتی ای که به آب انداخته می شود ، هر
کشی که پرتاب میگردد ، در نهایت امر بیکار
دزدی از آنها می باشد که احساس سرما
می نمایند و لباس ندارند . مسابقه تسلیحاتی
خصوصاً برای اقتصاد ضعیف کشور های روبرو
انگشتان زبان باز است . اگر چه برای آنکه
از کشور های که بسیار خوشبینانه فکر می کنند
که میتوانند هم مسکه و هم تفنگ داشته باشند
نیز باریکی نیست . افزایش کس ها و بیکاری ،
کسرات بودجه ، انفلاسیون و کاهش ارزش
پولی تماماً محصول مستقیم مصارف زیاد
نظامی می باشد .

دولت شوروی از آغاز موجودیت خود از
صلح و خلق سلاح طرفداری نموده است . در
کنفرانس جنوا در سال ۱۹۲۲ ، کنفرانس که
برای اولین بار هیات نمایندگی شوروی
استرال کرده بود ، مسکو پیشنهادی را جهت
تقلیل عمومی سلاح ها و قوای مسلح و استعمال
این منابع ذخیره شده جهت احیای اقتصاد
جهانی که در نتیجه جنگ متضرر گردیده بود ،
تقدیم نمود . جمهوری شوروی طبق همین
پیشنهاد عمل کرد : در سال ۱۹۲۳ تعداد عسکر
ارتش سرخ از پنج ملیون و سه هزار
به بیست و یک هزار نفر تقلیل داده شد . این
امر دولت جوان شوروی را به انتقال قایل
ملاحظه مناسب مادی و قوای بشری به
نیاز مادی های ملکی قادر نمود .

بعد از جنگ جهانی دوم اتحاد شوروی
پیشنهاد های جدیدی که هدف آن کاهش
بودجه های نظامی بودارایه نموده در آن سال ها
چنین معلوم می شد که وحشت و ترس ناشی
از جنگ جهانی دوم مدت مدیدی در خاطر
انسان ها جاگزین خواهد بود ، و تجربه مبارزه
مشترک علیه فاشیسم حفظ روابط همسایگی بین
بین کشور های دارای رژیم های مختلف
اجتماعی را ممکن خواهد گردانید . اما این
امیدها به واقعیت نیویستند . رهبران امریکایی
لیست جنگ سرد را آغاز نمودند . در آن
روز ها اروپا در باره احتمال وقوع یک جنگ

آور بود، زیرا که يك شخص بمانده مال و وسیله تولید شخص دیگری بکار برده می شد.

با پیشرفت افزار و آلات تولید و تولید اضافی جای جای جا می آمد که اولیه را گرفت.

با سرعت و ترقی افزار تولید جا می غلامی به جامعه فیودالی تبدیل گردید. البته این تحولات به اشکال مختلف در جوامع مختلف بوجود آمد. مخصوصاً در آسیا فیودالیزم از نوع خاصیت و ماهیت با فیودالیزم اروپا فرق فاحشی داشت. استثمار جامعه فیودالی با تمام مشخصات آن در اینجا شرح میگردد:

در جامعه برده گری - برده و برده دار، در جامعه فیودالی سرف فیودال وجود داشتند. مگر طوریکه در جامعه بردگی برده مال برده دار بود در جامعه فیودالی سرف مال فیودال نبود، آنها بصورت اشکار در بازار خرید و فروش نمی شدند. آنها مربوط به زمین بودند و بدون اجازه صاحب زمین در جای دیگر رفته نمی توانستند. اگر زمین دار زمین خود را می فروخت یا کسی میداد، سرف نیز همراهی زمین

به شخص دیگر انتقال میکرد، سرف غلام زمین نامیده میشد.

چنان معمول بود که سرف برای زمین دار بدون دریافت اجوره کار میکرد چیزیکه تولید میکرد تماماً از زمین دار بود و حتی يك قسمت کمی از تولید هم با و داده نمی شد. در جامعه غلامی برده دار مسئول تهیه مواد اولیه زندگی برده بود. مگر در جامعه فیودالی زمین دار این مسئولیت را مقابل سرف نداشت. حالا يك سوال پیدا میشود که سرف ها

چطور زندگی میکردند؟ آنها زندگی میکردند زیرا که يك زمین کو چك برای هر سرف از طرف فیودال داده میشد چند روز معین بالای زمین فیودال و چند روز معین بالای قطعه كو چك زمین خود کار میکردند که با این ترتیب زندگی بخور و نمیر خود را دوام میدادند.

اگر در جامعه سرمایه داری نظر اندازیم چه می بینیم؟ استثمار است مگر نه مثل استثمار جامعه بردگی و فیودالی. در این جامعه به يكطرف سرمایه دارها، صاحبان فابریکه، معدن، بانک و غیره که همه چیز را در اختیار دارند و دیگر طرف کارگرها که تمام نعمات مادریا تولید

کرده جز بازوی توانا چیز دیگری ندارند، قرار دارد. آنها مال سرمایه دار نیستند مثل آنکه در جامعه غلامی و فیودالی -

پس دانست یعنی غلام مال برده دار و سرف هر دو به زمین بود. کارگرها آزاد هستند می توانند که هر جای خواسته باشند کار نمایند. به تمام این احوال

از آزادی نسبی برخوردار هستند. مگر این حقوق و آزادی شان محدود است. برای زیاد دارد. زیرا که بدون کار کردن برای سرمایه دارها نمی توانستند امرار حیات کنند. این است که برای امرار معیشت خود باید برای سرمایه داران کار کنند.

کارگر متکی به يك سرمایه دار مخصوص نیست، مگر زندگی او بطور عمده به گروه سرمایه داران بستگی دارد.

اگر او به يك سرمایه دار و یا شخصی دیگری کار نکند او نان بدست آورده نمی تواند. یا بعبارة دیگر او غلام یا سرف نبوده مگر در حقیقت برای تمام وقت يك غلام مزدور بوده است. سرمایه داران با لای صنعت و فابریکه ها قدرت و کنترل دارند تا کارگرها به تسبیح آنها کار و تولید کنند. اینست که کثرت خاصیت استثمار در جامعه سرمایه داری!

در حالیکه سرمایه دارها کارگرها را اجوره و مزد میدهند، استثمار از کجا بوجود می آید؟ از جمله تمام وقت که کارگر برای سرمایه دار کار میکند تنها قسمتی از آن اجوره کارش را تلافی میکند، باقیمانده هر اندازه که کار میکند برای سرمایه دار است. مثلاً از ده ساعت کار پنج ساعت اجوره یا معاش آن بخودش، باقیمانده ساعت کار دیگری ارزش اضافی است که به جیب صاحبان فابریکه میرود. لهذا يك کارگر یا مأمور حاصل تمام مدت کار خود را که برای سرمایه دار انجام میدهد بدست نیاورده، بلکه يك قسمت حاصل کار خود را بنام مزد یا معاش گرفته باقی آن به جیب سرمایه دار میرود که آنرا ارزش اضافی میگویند.

این دلیل خنده آور نیست؟ اگر گفته شود که سرمایه دار پول خود را بکار می اندازد، ازمناد پول خود که سرمایه گذاری کرده چرا محروم شود؟ از کجا استثمار بوجود می آید؟ به همین ترتیب عین دلایل را صاحبان غلام ها و فیودالان برای رد کردن استثمار می آوردند. آنها برای خرید غلام پول نادیده نموده و برای سرف قسمتی از زمین را میدادند. علاوه بر آن برای غلام غذا و برای سرف قطعه زمین برای زندگی شان داده می

شد. پس وقتی که حاصل زمین خود را می گرفتند چرا متهم به بهره برداری میشدند؟ امروز هیچ مشکلی در شناسایی استثمار

دوره قدیم و قرون وسطی نداریم، خاصیت و مرکز استثمار در آن دوره ها واضح و روشن است. لهذا حالا کارگر مانند غلام و سرف علنی استثمار نمیشود و لی اگر دقیق فکر شود استثمار کارگر آشکار است.

يك کارگر مانند غلام مال دیگر شخص نیست و نه او مثل سرف بسته به زمین است. او در انتخاب کار حق دارد و می تواند. طوریکه خواسته باشد کاری را بکند و دیگری کار نکند. کارگر به يك سرمایه دار مربوطه نبوده، او حق دارد هر جای و به هر کس که خواسته باشد کار کرده اجوره بگیرد. در حقیقت او غلام مزد است. از تمام ساعات کار که به سرمایه دار کار میکند يك قسمت ساعات کار خود را بنام اجوره یا مزد اخذ کرده و بقیه ساعات کارش به جیب سرمایه دار میرود.

نقطه که قابل ذکر است اینست که سرمایه از کجا بوجود می آید که سرمایه دار آزاد در جریان انداخته از آن سود میگیرد؟ همه مردم جواب این سوال را میدهند: وقتی که کارگر در فابریکه کار میکند، نعمات مادی جدید تولید میکند که يك قسمت از زحمات کارگر صرف تولید مواد استهلاکی شده و قسمت دیگر که اشیای سرمایه داری یا تولیدی است بچشم عواید خام و معاشین بوجود آمده که از آن فابریکه جدید ساخته و فابریکه سابقه را به حالت عادی جاری نگاه میدارد. یا بعبارة دیگر قسمتی از تولید اجناس سرمایه داری تبدیل به سرمایه جدید شده و سرمایه ابتدایی توسط کار انسان خلق میشود. چطور سرمایه خلق روزی روز افزود شده میرود؟ تاریخ بصورت واضح میگوید که ابتدا جامعه سرمایه داری در انگلستان بوجود آمد. اینجا سوال پیدا میشود، که سرمایه در انگلستان چه طور و سرمایه اولی از کجا حاصل شد؟ تاریخ این سوال را چنین جواب میدهد: سرمایه از غارت و چپاول علنی ممالک ضعیف (بنام تجارت) بوجود آمد.

یا به عباره دیگر از غارت و چپاول مردمان داخل و خارج انگلستان سرمایه بوجود آمد تا باین وسیله چرخ ارباب فابریکه ها بدوران نگاه داشته شود. این دهقان ها و صنعتگران كوچك و روستاها را به دزدان امرار معیشت خود بچشم کارگر در فابریکه ها روی آوردند.

کشورهای که مستعمره انگلستان بود بطور واضح میدانند که استثمار سرمایه داری چه است. مشخصات عمده استثمار امپریالیستی این دوره پیشرفت سرمایه توسط انحصارات بزرگ امپریالیستی است که صنایع كوچك و تجارت را از بین برده و بالای جوامع ضعیف

این است که بگوئیم کارگرها استثمار می شوند. آخرین شکل استثمار سرمایه داری، استثمار امپریالیستی است.

حاکمیت خود را برقرار ساختند. دوم تمویل پولی این انحصارات از طرف بانک ها حمایت میگردد. سوم صاحبان انحصارات نه تنها

مردم کشور خود را استثمار کرد، بلکه برای مفاد بیشتر، سرمایه را در کشورهای ضعیف و کم رشد صادر میکردند این است که چطور امپریالیسم در جهان پیداشده و چگونه امپریالیستی بوجود آمد. صدور سرمایه به ممالک عقب مانده به منظور تنويع صنایع آنها، بلکه برای ورشكستگی صنایع داخلی آنها، استفاده از ارزان بودن قوه بشری و مواد خام آن ممالک بود که حداکثر مفاد را به دست آوردند. هدف و مرام سرمایه دارهای امپریالیستی آن بود که کشورهای دیگر را عقب و متکی بخود نگاه داشته تا حد اعظم مفاد را گرفته و استثمار خود را بطور دائم نگاه

داشته بتواند. چهارم، انحصار گرهای بزرگ ممالک مختلف بازارهای ممالک جهان را در بین خود تقسیم میکردند، تجارت بین المللی را در قبضه خود قرار دادند تا باین وسیله استثمار خود را دوام داده تولیدات

و کنترل بازارهای جهان را در دست داشته باشند. مگر بعضی اوقات این حالت موفقات پیش نمی رفت. بعضی اوقات اختلافات بین امپریالیست های ممالک مختلف راجع به استثمار يك مستعمره بوجود می آمد، که بوجود آمدن خطر جنگ را سبب می شد. مناقشات بین امپریالیست های ممالک جهان پیدا میشد که در نهایت برای تقسیم مستعمرات بین شان جنگ در میگرفت. این است که بگوئیم جنگ خطرناک را استثمار امپریالیستی در عصر مابه عقب خود دارد.

خلاصه این قسمت: طوریکه فعلاً اجتماع بین ثروتمند و غریب تقسیم شده است و بطور دائم این تقسیم بندی دوام نخواهد داشت. در جامعه کمون اولیه همه مردم مساوی بود یا تمام مردم مساویانه غریب بود. در جامعه اولیه تولید اضافی نبود. از اینکه تولید اضافی نبود استثمار هم وجود نداشت. در نتیجه پیشرفت و سایل تولید، تولید اضافی بوجود آمد، بعضی سعی کردند تا تولید

اضافی را تصاحب شوند که این شروع دوره استثمار است. بعد از جامعه کمون اولیه يکی دیگر به سیستم اجتماعی (غلامی، فیودالی و سرمایه داری) بوجود آمد. استثمار مشترک در بین این سه سیستم اجتماعی دوام داشت، در حقیقت همه آنها با بالای استثمار استوار بود. گرچه استثمار جامعه کپیالستی مانند دو جامعه اولی (غلامی و فیودالی) آشکار نیست. مگر جامعه سرمایه داری است که قسمت بزرگ حاصل کار طبقه کارگر را می رباید.

این است که بگوئیم کارگرها استثمار می شوند. آخرین شکل استثمار سرمایه داری، استثمار امپریالیستی است.

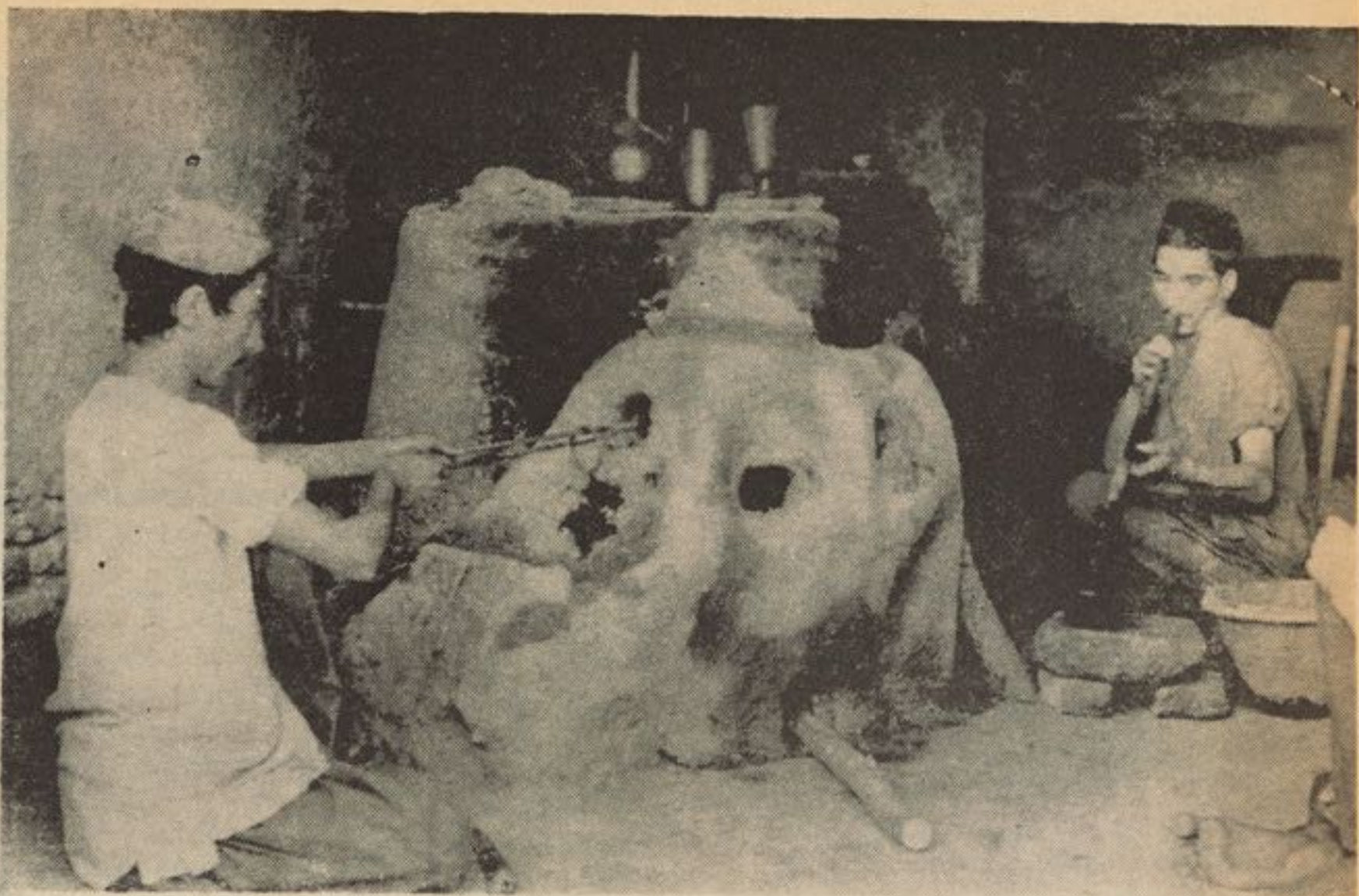
این است که بگوئیم کارگرها استثمار می شوند. آخرین شکل استثمار سرمایه داری، استثمار امپریالیستی است.

آثار شیشه‌ی بی که مربوط قرن نهم و دهم است بیشتر آنها را گلدان‌های خرد و بزرگ، قاب‌های کوچک و بزرگ، عطر دانی‌های مختلف میسازد. که اغلب آنها بسودن تزئین است. اما در اواخر قرن دهم و اوایل قرن یازده تحولاتی در صنعت شیشه‌سازی بوجود آمد و بیشتر روی فرآورده‌های شیشه‌ی کارهای تزئینی مانند کشیدن خطوط برجسته و قابی و همچنین خطوط غریب دیده میشود.

یک دسته دیگر از ظروف شیشه‌ای این دوره دارای تزئین مبری است که معمولاً شامل طرح‌های مدور و اشکال حیوانات و کتات بخط کوفی است. در بعضی از این ظروف طرح تزئین بوسیله دو بار مهر زدن با آلان فیچی شکلی ساخته شده و این طریقه که ظاهراً از اختراعات و ابتکارات این دوره است در ظروف مصری و سوری دیده میشود. طرح تزئینی معمولاً اشکال هندسی داشته بعضاً اشکال پرده هم دیده میشود.

تزئین ظروف شیشه‌ی بی بوسیله دایره‌ها یا خطوط باریک که به روی وسط ظروف اضافه میشد و در زمان رومی‌ها زیاد رواج داشت امروز هم در آثار شیشه‌ی بی که در هرات ساخته میشود دیده میشود.

بکته‌داد جالب تو چه ظروف شیشه‌ی بی، مانند جایتک، پیاله و جام‌های مختلف که

نمایی از کوره شیشه‌سازی در ولایت هرات از میان این کوره و از زیردستان این صنعت‌گران است که وسایل شیشه‌ی بی بیرون می‌آید

صنعت شیشه‌سازی و تاریخ ۴۰۰۰ ساله آن

شیشه‌های این دوره توام با رنگ‌های سبز آبی و بنفش بوده.

بعدها صنعت گران شیشه توانستند بانی و دم از شیشه‌های مذاب و مایع، ظروف مختلف را بسازند. ولی تا قرن‌ها این صنعت گران را از ساختن صنعتشان را از مردمان دیگر مخفی داشتند. اما همانطوریکه هیچ پدیده و کشف محدود و در چار چوب باقی نمی‌ماند صنعت شیشه‌سازی هم تنها به فنی‌ها و مصری‌ها منحصر و محدود نماند و بسیاری از ملل دیگر توانستند به این صنعت دست یابند.

پس از ظهور اسلام مخصوصاً در قرن هفتم تا دهم صنعت شیشه‌سازی در شرق میانه، در مصر و سوریه رواج داشت. در اثر کشفیات و آثار بدست آمده، نشان میدهد که در هرات و سایر ولایات کشور ما صنعت شیشه‌سازی رواج داشته است. که میتوان تاریخ آنرا به قرن دهم میلادی نسبت داد.

چشم سر نشینان به جسم شفاف و پر درخشش افتاد که امروز بنام شیشه یاد میگردد. شاید این یک قصه بیش نباشد ولی بهر حال از کشف این ماده شفاف و نسبتاً محکم چهار هزار سال میگذرد. در اثر کاوش‌های باستان‌شناسان گلوله‌های کوچک شیشه‌ی بی بدست آمده که تاریخ آن تا به سه هزار سال قبل از امروز میرسد. بعد ها صنعت شیشه‌سازی از محدوده خاص خود پا فراتر نهاده و بیشتر انکشاف نمود بدین معنی که از زمفره‌های مصری‌ها و فنی‌ها آثار مانند بوتل‌های کوچک عطر و ظروف شیشه‌ی بی بدست آمده است. این شواهد نشان میدهد که در آن روزگار فنی‌ها و مصری‌ها اولین کسانی بودند که به صنعت شیشه‌سازی دست داشتند و به تجارت آن می‌پرداختند.

ابتدا این صنعت خیلی‌ها محدود و ساده بود بدین معنی که تمام ظروف ساخته شده از شفافیت کمتری برخوردار بودند و بیشتر

این یک حقیقت است که دست تصادفی همیشه در کشف اشیاء و عناصر کمک کرده است. شاید در مورد شیشه این جسم شفاف و پر درخشش هم دست تصادفی کمک کرده باشد.

تقریباً چهار هزار سال قبل از امروز شیشه در اثر تصادف کشف گردید.

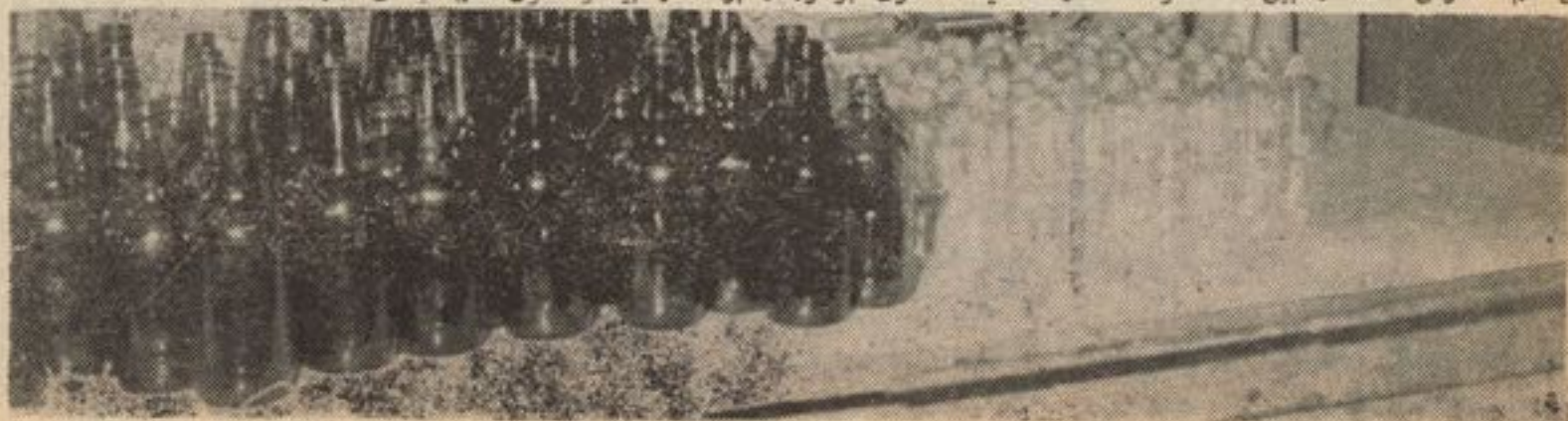
میگویند در چهار هزار سال قبل در بای مدیترانه توفانی شد و این توفان قدری شدید بود که کشتی‌های تجاری و مسافری آنوقت مجبور شدند به نزدیک ترین خشکه روی آورند در میان این کشتی‌ها که دچار توفان دهشتناک شده بود یک کشتی متعلق به تاجران ونیزی بود که مال التجاره خود را از یک شهر به شهر دیگر می‌بردند و قتیکه این کشتی به ساحل رسید دیگر رمقی به سر نشینان آن نمانده بود، آتش افروختند تا برای خود غذای بپزند و قتیکه غذا پخته شد و صرف گردید و آتش هم خاموش شد در بین خاکستر ها

یک نمونه از بوتل‌های بزرگ شیشه‌ی بی

اغلب آن یا به رنگ آبی اند یا به رنگ ارغوانی که روی آنها تزئیناتی مانند خطوط سفید موجدار به رنگ مرمر دیده می‌شود.

این تزئینات بشکل نخ یا میله باریک در موقعیکه این ظروف هنوز گرم بود با آله مانند شانه روی آن کشیده میشد و طرحهای شبیه استخوان ماهی یا شکل راه دار یا شبیه بعضی گیاه‌ها روی ظروف ترسیم میگردد.

امروز بزرگترین رقم فرآورده‌های شیشه‌ی بی را بوتل‌های مختلف میسازد

در صنایع کیمیاوی از فرآورده های شیشه بی زیاد استفاده بعمل می آید

انکشاف می یابد علت این رکود بیشتر بخاطر انکشاف هنرهای دیگر است که هنر شیشه سازی را در حین فراوانی می سپارد ولی بعضی از مورخین علت این رکود را نادرستی هاو جنگ های میدانند که هنر شیشه سازی در این مناطق رواج داشت .

بهر حال همانطوریکه قبلا ذکر دادیم بعد از قرن پانزده در هنر شیشه سازی در تمام کشور های که به این صنعت دست داشتند یک نوع رکود پدید آمد . اما در قرن هجده این هنر دو باره رونق تازه بخود میگیرد و

دو نمونه از گیلان شیشه بی و کرمستال

انکشاف قابل ملاحظه می یابد در همین آوان است که صنعت شیشه گری تحول فوق العاده می یابد و در این صنعت تازه آوری های بوجود آمد . و فرآورده تازه در صنعت شیشه سازی که بنام کرمستال است بوجود می آید .

کرمستال یا بلور در گذشته همیشه ماده افسونگر در نزد مردم بوده است ثروتمندان و امیرای آن وقت معتقد به این بودند که بلور و کرمستال قادر خشنی که دارد آسیر کننده زهر را بر طرف میسازد به همین خاطر آنها ظروف غذا خوری و آب خوری خود را از کرمستال و بلور انتخاب میکردند .

ظروف بلوری که جز از شیشه است اما با خاصیت مقاومتی عموما به دو گروه تقسیم میشود :

دسته اول که روی آن ریزه کاری ها و تراش های ظریف بکار رفته از نگاه جنسیت و قیمت هم نظریه دسته دوم که کمتر کردن کاری و تراش داشته تفاوت دارد .

بلور به دو نوع ماده اطلاق میشود یکی را طبیعت میسازد و آن را از زیر خاک میان سنگ ها بیرون میکشند که بنام بلور کوهی یا صخره بی یاد میگردد که از قرن ها پیش صنعت گران از همین نوع بلور ظروف می ساختند . اما نوع دیگر آن توسط خود انسان تهیه میشود . بهتر است این نوع آنرا بلور مصنوعی بگوئیم . این کرمستال از شیشه های که درجه انکسار نور در آن به ۱۵۴۵ بالاتر باشد . این شیشه ها معمولا از مخلوط (سیلیس) (اکساید منرب) (پتاس) و قوته های کوچک بلور یا کرمستال بوجود می آورند . این مخلوط حرارتی تقریبا ۱۴۵۰ درجه بکار دارد تا ذوب و مذاب گردد . مدت که این مخلوط باید حرارت داده شود سی ساعت را دارد بر میگیرد تا به جوش آید . بعد صنعت گران از همین مایع جوشان با وسایلی که دارد ظروف بلوری و کرمستال را میسازند .

بقیه در صفحه ۵۱

یکی دیگر از فنون این دوره طرز حکاکی روی ظروف شیشه بی هست که شاید بوسیله جرج صورت میگرفته است .

کشف قالب در هرات و بعضی جا های دیگر نشان دهنده این امر است صنعت شیشه سازی در هرات رواج زیادی داشته .

تعداد زیادی از ظروف شیشه بی قرن هشتم و نهم شامل عطر دانی های خرد و ضخیم است که اکثرا منشوری شکل بوده و بوسیله خطوط و شیار های افقی و عمودی بشکل دندان لثایا در آورده شده است . این عطر دانی ها از شیشه ای برنگ آبی و سبز ساخته شده است . بعضی از ظروف عطر دانی های این عصر بشکل بلور بوده و این خود انکشاف این صنعت را می رساند .

صنعت شیشه سازی پس از قرن دهم تا قرن دوازدهم انکشاف قابل ملاحظه ای نمود . در ساختن ظروف شیشه بی این دوره اسلوب تازه بکار گرفته شد که دارای خصایص جالب توجه فنی است .

یکی از موفقیتهای بزرگ شیشه سازان این دوره تزئین روی شیشه و نقاشی باجلا یا رنگهای میناشکل است .

بزرگترین عصر صنعت شیشه سازی از قرن دوازده تا قرن پانزده است . حلب و دمشق بزرگترین مراکز عمده صنعت شیشه سازی این دوره شمرده میشود .

در این دوره است که از شیشه شیشه های جراحی ساخته میشود که بعضی از آنها آن تاهنوز در موزه های معتبر جهان موجود است .

در اواخر قرن دوازده و اوایل قرن سیزده است که در صنعت شیشه سازی از آب طلا کار گرفته میشود .

ظروف شیشه مظلای این دوره را میتوان به دو دسته تقسیم کرد یکی مربوط به نیمه دوم قرن سیزدهم است و دیگری آن مربوط به قرن چهارده میشود .

در قرن پانزده صنعت شیشه سازی توانم با میناکاری روبه انحطاط میگذارد و کمتر

ظروف شیشه بی هست که شاید بوسیله جرج صورت میگرفته است .

کشف قالب در هرات و بعضی جا های دیگر نشان دهنده این امر است صنعت شیشه سازی در هرات رواج زیادی داشته .

تعداد زیادی از ظروف شیشه بی قرن هشتم و نهم شامل عطر دانی های خرد و ضخیم است که اکثرا منشوری شکل بوده و بوسیله خطوط و شیار های افقی و عمودی بشکل دندان لثایا در آورده شده است . این عطر دانی ها از شیشه ای برنگ آبی و سبز ساخته شده است . بعضی از ظروف عطر دانی های این عصر بشکل بلور بوده و این خود انکشاف این صنعت را می رساند .

صنعت شیشه سازی پس از قرن دهم تا قرن دوازدهم انکشاف قابل ملاحظه ای نمود . در ساختن ظروف شیشه بی این دوره اسلوب تازه بکار گرفته شد که دارای خصایص جالب توجه فنی است .

بلور یا کرمستال از فرآورده های تازه صنعت شیشه سازی در جهان محسوب میگردد

قانون اساسی ما تضمین کننده تمام آزادی های دموکراتیک خواهد بود

هم از پیش می‌بریم و همچنان کارهای
دا و طلبا نه هر یک ط پوهنتون نیز تحت نظر
من و رفقای ورزیده دیگر یک در پوهنتون
وظیفه دارند صورت می‌گیرد .
به پاسخ سوالی به سخنان خود چنین
ادامه میدهد :

این يك حقيقت انكار ناپذير و جای‌مسرت
تمام خلق شريف عاست كـــه برای
اولين بار در تاريخ پنج‌هزار ساله افغانستان
عزيز نسو يد او لين قانون اساسی کارگران
دهقانان، روشنفکران و پيشه و ران
زحمتکش ما زیر کار است که در مان
درد هاو رنج های سالان متسا دي خلق
رنج‌دیده اين سرزوبسوم خواهد بود
بدليل اينکه برای نسو يد اين قانون
فر زندان صادق ورا مستين نما به اقتضا
زحمتکش جا معه ما گر د هم آمده اند به
يقين قانون اساسی ما قانونی خواهد بود
که تمام آزادی های دموکراتیک را
تضمين خواهد نمود و همه بقایای فـــيو-
داليزم و امپرياليزم را به محو نابودی خواهد
کشيد و با لآخره همین قانون اساسی
خواهد بود که جا معه افغانی را در مسیر
يك اجتماع مرفه و بدون هر گونه
استعمار سوق خواهد داد .

خوب محترم کشتيار به نظر شما خلق
افغانستان تحت شعار مصو نيت ، قانونيت
و عدالت چه نوع زندگي خواهد داشت؟
ساین يك حقيقت است که شعار مصو-
نيت قانونيت و عدالت صرف جنبه نظری
نداشته و روی عمل و واقعيت استوار است به
يقين با يد گفت که اين شعار حقيقت‌پي
را دارد که خلق زحمتکش و بلا کشيده
افغانستان عزيز را از پسمانی ها و ميسه-
روزی نجات میدهد . بعد از اين خلق شريف
ما را بی موجب وبه گفنه ی اين و آن
آزاري نخواهد رسيد و زندگي همه کسانیکه
واقعاً در اعمار افغانستان عزيز مسرکـــو-
شند مصون می باشد . عملی کردن همین
شعار است که همه را يك آینده مسعود و
درخشان رهنمائی کرده و زمینه اعمار طبقات
متخاصم و فارغ از هرگونه استعمار را مساعد
ساخته است .

در اخير پيام من به کارگران، رو-
شنفکران و تمام اقشار و طيفرست اينست تا
عليه هرگونه بی عدالتي مبارزه کنند ، زیرا
در شرايط کنونی و طن و خلق ما وظايف
و مسووليت های بس سنگيني را متوجه
مانوده اند و پيشتر از هر زمان ديگر به
کارگران، دهقانان و روشنفکران و تمام
خلق نجيب افغانستان است که از دست آورد
های انقلاب مترقی و شگوفان خویش دفاع
نمایند و همواره در نابودی دست نزنند
گمان امير يا ليزم و تمايندگان از نجا
و هم چنان در محو اخوان التبا طيس
مبارزات پيگر و قهرمانانه خویش را
شدت بخشند تا آیندگان به اعمال و
مبارزات ما بنازند و فخر کنند و هم
چنان سر مشق و نمونه برای زحمتکشان
منطقه باشند . در اخير از شما تشکر می‌کنم
که به من اقتضار صحبت با هموطنانم
را از طريق اين مجله و زين بخشيد پس
به امید پيروزی حزب دموکراتیک خلق
در شگوفائی افغانستان عزيز به گفتارم
خاتمه میدهم .

چون هیولای فقر و بد بختی گلو ی فامیل
ما را می فشرد در صنف هفتم بودم به غرض
اینکه به مکتب بروم اجباراً به شاگردی
يکتفر گلکار فرستاده شدم که روزها
در گرمی های سوزان و هم چنان در سر-
شود چشمان خود را به يك نقطه نا معلوم
دوخته گرفته گرفته می گردید : بعد از
پيروزی انقلاب شکو هندی نور ، در همین
لحظه خنده لبانش را از هم دور می کند و
به سخنان خود چنین ادامه میدهد : دیگر

کشتيار می گوید : شعار مصونيت ، قانونيت و عدالت جنبه نظری نداشته و روی عمل و واقعيت استوار است .

زحمات چندین ساله ام بی نتیجه نمانده
کارگران مستعبدیده و حق شناس ما
مانند ساکتر و طيفرستان و آزاد بخوانان
این کشور واقعيت را نا دیده نگرفته مرا
در انتخابات عمومی اتحاديه کارگری
پوهنتون کابل به اتفاق آرا بحیث
رئيس اتحاديه کارگران پوهنتون انتخاب
نمودند ، اما نسبت مشکلات و وظیفوی اینک
در پهلوی اتحاديه دارم از محمد طالب
کارگر یا ر رئيس ما درات کشتيش خواه
ش نمودم تا این سمت را بدوش گیرد
و من به بحیث معاون اتحاديه به وظیفه ام
ادامه دادم .

فعلاً که معاون اتحاديه کارگران پوه-
نتون کابل می‌باشيد در پهلوی امسور
اتحاديه کدا به وظیفه دیگر هم بدوش
تان می باشد و یا خير ؟
در پهلوی امور اتحاديه ، وظیفه سابقه ام را
که سمت باغبانیش عمومی پوهنتون بود ، حالا

مای جانفرمای زمستان تلاش می کردم
تا مبادا پدر و مادر رنج‌دیده ام زیاده ازین
دستخوش تلاطم امواج بی رحم فقر و بد-
بختی گر دهند تا اینکه نیمه گلکار شدم
چون در آن وقت پولی را که از کار گلکاری
بدست می آوردم تکافوی جای و نمان
فامیل مارا نمیکرد ناچار به باغبانی رو آوردم
و در سال ۱۳۳۱ در موسسات صحری پوهنتون
بحیث باغبان پذیرفته شدم مدت هفت
سال باغبان (خدمت کار گل ها و درختان)
موسسات صحری پوهنتون بودم که بعد از
هفت سال باغبانی نظریه علاقه و عشقه
به کار خود داشتم به صفت باغبانیشی
شناخته شدم .

قسمیکه رنج ها ، تکالیف و ناپسا مانی
های دوران آل یحیی به یادش آمده ، حالا که
دایما بستم بر لبانش می باشد همین
لحظه از چشمانش علامات درد و تکالیفی
را که در گذشته ها سیری نموده معلوم می

پيروزی انقلاب شکو هندی نور در کشای
شده پيروزی ها و پیشرفت های اجتماعی
و اقتصادی در افغانستان عزيزی باشد که
پيروزی اين انقلاب طفر آفرين ، در جامعه ما گليم
همه بد بختی ها و ناپسا مانی ها چیده شده
و خلق شريف و زحمتکش ما در راه اعمار يك
جامعه مرفه ، آرام و فارغ از استعمار فردا فرد
گام های متين و پيروزمندانه برداشته و هر آن
حاضر و آماده هر گونه فدا کاری می‌باشند
به کسانیکه در گذشته با دیده حسادت نگاه
میشد امروز با حق بينی عالم و تمام تحت شعار
مصونيت ، قانونيت و عدالت اعمار وطن بدست
ایشان قرار دارد . کارگر اینک واقعاً در راه
اعمار کشور خود می‌کوشیدند و لقمه نان بخور
و نمیر برایشان داده می‌شد امروز زحمات

و جانفشانی شان به هدیه رفته و مطابق به استعداد
شان به کار گماشته شده اند .
خير نگار مجله زونون جهت معرفی
و ترویج هرچه پيشتر کارگران جوان و فعال
با معاون اتحاديه کارگران پوهنتون کابل
مصاحبه نموده که اينک تقديم خوانند . گمان
محترم زونون می‌گردد :

محترم محمد کاظم کشتيار اولتر از همه بگويد
که تا کدام صنف درس خوانده ايد ؟

با وجود آنکه علاقه و آفری به تحصیل
و دانش داشتم نتوانستم پيشتر از صنف
هفتم به مکتب بروم . چرا که از یکطرف
مشکلات زیاد اقتصادی دامنگير فامیل
ما بود و از جانبی هم فرزندان فقير يا ئين
جامعه آفتدر ها به ساحات علم و دانش
راه ندا شتند اين شوغلت عمده مسدود راه
تحصيلاتم گر دیده و از تحصیل باز ماندم

د نړۍ وال بانک رئیس را برت مکتا ما را
په بلگراد کېږي د بانک په کالني غونډه کېږي
کله چې نږد پر مختيا د درېمې لسيزې په
هکله د يوې سترې نيزې پېښېد کا وه وي
وييل:

د جنوب او شمال خبرې ا نړۍ اد غاوي
او غوښتنې دوه مړه په فروغا او کيښي
پوي دي چې نژدې دي اصلي هدفونه
هېر کاندې .
مکتامارا وويل :

د ۱۹۸۰ کال په هکله د پرمختيايي
سترې نيزې يوه طرحه د نړۍ ټولنو ته
دانکشاف نو يوه هدفونه د خپلې نيو له
پاره يو ارزښتناکه فرصت او موقع
په لاس ورکوي ، او هم د غفو ستو
نژدې د پرمختيا د سر ته رسولو په لار کېږي
لکه د دغو نويو زياتوالي ، د غذا توليد ،
کار برابرول ، د شيا راتلونو پراختيا ،
د فخر او لوړې کچه والي د نړۍ والي سودا
گرۍ پراختيا ، او همدا راز د پانگې اچولو
انکشاف او پر مختيا په هراړخيزه توگه
د پرمختيا د تکميلې تې بدلوونو ته
اړتيا لري .

او په پرمختيايي رسمي مرستو کېږي په جدي
توگه او په زياته پيمانه و لېږل
سي ، چې دغه کار د لرغونو هيوادو درنښتني
شمير حال بې سارې دي ، او هم غفو
گټو او عوايدو چي په ځينو ځايو نو
کيږي هغو ته زياته اړتيا وه ډېره
لږه وده کړېده . دغه راز په هغو نېستمنو
هيوادو نو کېږي چې د نړۍ نيمايي نفوس
په هغو کېږي ژوند لري او هم د دغو زياتو
هيوادو نو اقتصاد چې او س ئي په سلگونو
مليو نو نفوس د مطلق فقر او لوړې سره
مخامخ دي په مشکل سره ئي کېږي پر مختيا
مو ندي ده .
د نړۍ وال بانک رئيس وويل :

دانکشاف درېمه لسيزه بايد دو دي
په حال کېږي هيوادو نو اختلافاتو ته د اتمې پېړۍ
حالت ته زياته پاملرنه ولري .
که چيري داسې وي چې اساسي هدفونه
پراختيا ته ورسېږي پر مختيا او دودۍ
په حال کېږي هيوادونه بايد د هغو پاليسي
ټاکل چې د ۱۹۸۰ کال او يا د هغه نه
وروسته لسيزې و کېږي ورسره مخامخ
کيږي په تفصيل سره دغو وړو گړو
د (۶۰۰) مليونو و گړو سره چې د دغې

رابطه مکتامارا دانکشاف داهدافو

نوی خپرنی کتنی د پرمختيا د دریمې لسيزې له پاره پیشنهاد کوی

مکتامارا زياته کړه :

نړۍ وال بانک غواړي چې د نړۍ والي
ټولني سره په خورا ټولو کلو نو کېږي
د ۱۹۸۰ کال د لسيزې د ستونزو د خپرولو
په هکله د خپلو رښتينو پر مختيا ئي پړو
گرامونو له مخې مرستې وکړي .
په ۱۹۷۹ او ۸۳ کلو نو کېږي د بانک
د کار پلان په داسې سره څرگند وي چې يو
شمير نور پورونه به د بانک او دغه د مربوطو
ځانگړو له خوا چې ټول له (۶۴ مليا رده) د لږه
کيږي ځيني هيواد و نو ته ورکړي .
داوایا يمي لسيزې وروسته پاتې والي :

بنا غلي مکتا ما را دانکشاف د دوهمې
لسيزې نا مېو ته د اشارې په ترڅ کېږي
چې د هغه په اوږدو کېږي دودۍ په حال
کېږي هيواد و منځني اقتصادي وده چې د دغې
لسيزې په پرتله په سلو کېږي شپږ نسي
ځانگړي هدف څرگند او په سلو کېږي
(۵.۲) وښودل .

په فرعي هدفونو په لړه بيا د هغو هيوادو
نو چې د پرمختيا ئي او اقتصادي مرستو
دما زمان نړۍ دي په زراعتي او لېدا تسو

پېړۍ تر پايه پورې به د مطلق فقر او لوړې
سره مخامخ وي بايد په ځانگړي توگه
په زړه پورې مرستې او اقدامات وشي .
داوایا يمي لسيزې پر غولونکو هدفونو
با ندي تر اندازې زيات ټينگه ر پړه
عوض کېږي بايد د صنعتي او دودۍ په حال
کېږي هيوادو نو تر منځ د نوي ايدو او گټو
واټن ډير کم شي او هم دغه راز د نېستمنو
او شتمنو هيوادونو تر منځ فاصله او واټن
بايد د تغذيبي خوراک ، څښاک ، سواد ،
عمر اوږدوالي او ټولنيز او فيزيکي جا پېر
يال له مخې له منځه يو وېل شي .
د نفوسو ستونزه گرځېدنه ده :

د نړۍ وال بانک رئيس وويل :
چې د ټولو کړ کچو نو مسئلو څخه
زيات د نفوسو دورخ په ورځ زياتېدو نگو
مسئلو کړ کچې دي ، چې د لږ والي له
مخې د دغې موضوع چټک والي دودۍ په
حال کېږي هيواد نو د نفوسو د زياتوالي
په انځورول چې د افريقا د لويې وچې د سيمونه
پرته ليدل شوي په نظر کېږي ندي نيول
شوي . خو سره له هغې که چيري او سني
حالت که څه هم د نږدې دي په هم دغه شکل
او ښه دوام و لري تر (۲۰۲۰) کال پورې

په نړۍ نفوس په اتم ولېزه يا منځنۍ
توگه په هره کورنۍ کېږي تر دوو ماشومانو
زيات نه وي .
خو دغه انځور به تر را تلو نگو
(۷۰) کلو پورې هغوخت په ځای وي چې
د نړۍ ټوله نفوس (۴.۳) ملياردو په ځای
لسو ملياردونه ورسېږي .

که دغه موضوع سل کاله مخ کېږي په
وجود راولو دغه حالت به (۸) مليا ردتوسو
ته چې تر پورتنۍ شمير دوه مليا رده کم
دي را کښته او مستقر شي .
او که دغه اوسني فرصت چې د نفوسو
دمشلي له کبله ئي په لاس کېږي لږو له
لاسه ورکړ و په راتلونکي وخت کېږي به
د جبران وړ نه وي ، پر دغه باندې خبرې اترې
چې څه ډول حلې ځلي د زېږېدلو د کمښت
او لږوالي له پاره اتمې نړۍ دي . ټولنيز او
اقتصادي پر مختيا نه ياد کو رښتو ډېرو
گرامو جوړو نو پړو گرامونه خود غه کارتر
زياتي اندازې پورې پېرېدنه او دمنلو وړندۍ
ريسرچ څرگنده کړېده چې دواړه مهم
ښکاري .

د نړۍ وال بانک رئيس وويل :
چې د نفوسو زياتوالي او ډيرښت په
داوسني پېړۍ تر وروستۍ وخته پورې په
نړۍ کېږي (۷۵۰) مليو نه نه دېشرې
قواو په کار کېږي زياتوالي راولي ، د دغه
زياتوالي دوه درېيمه برخه به دودۍ په
حال کېږي هيوادو نو کېږي وي . په داسې
حال کېږي چې د نفوسو د ډيرښت فشار
به دودۍ په حال کېږي هيوادو نو په
سترو شيا رو نو کېږي زيات مو جو د وي
چې د دغو شيا رو نو نفوس به د هرو لسو او
پنځلسو کلونو په ترڅ کېږي دوه برابر
شي .

د غذا يي موادو په توليد ،
ښارونو په پرمختيا او د کار د پيدا کولو
او استخدام په پاره کېږي د اتمې کال
په لسيزه کېږي د نړۍ وال بانک دودۍ
نقش په باب ښاغلي مکتامارا وويل :

دودۍ په حال کېږي هيوادو نه هره ورځ
په زيات تيلونکي توگه سره د نړۍ وال
بانک په لور د يوې پېړۍ مرستې د منځ
په څير سترگې په لاره دي . نو ځکه زه
تقيد او باور لرم چې موږ بايد د دوو راتلونکو
ټکو کلو نو په ترڅ کېږي دانکشاف د عملي
په باب خپل رول په بشپړه توگه تر
څپړني لاندې ونيسو . ترڅو دا خبره په
ډاگه څرگنده شي ، چې نړۍ وال بانک
د خپلو غړيو دواړو تيا و په تحول او څرنگه
والي باندې غور کوي ، او هم بايد و ليدل
شي چې ايا موږ کو لای شو هغه خدمتونه
چې زمونږ په وظائفو او دندو کېږي
پرته دي په ښه او بشپړه توگه
چمتو او سرته ورسوو .

مکتامارا وويل :
نړۍ وال بانک به د راتلونکې لسيزې په
اوږدو کېږي خپل پړو گرامو ته
د کليو ډير اختيا او د زراعتي چارو د پرمختيا
له پاره تقويه اومزې کړي .
نړۍ وال بانک به د راتلونکې لسيزې په

حال کېږي هيوادو نو د زراعت او کرنې
دجا رو دندو پيل له پاره پواختي او دندو
يوه ستره منبع ده ، او په اوسني حال کېږي په
سلو کېږي تر (۴۰) نه زيات خپلي ټولي پېړۍ
او رسمي مرستې د دغه هدف او مرام
سره نه رسو نو له پاره برابرېږي د نړۍ
پنځو کلو نو په اوږدو کېږي نړۍ وال بانک
د (۱۲) مليا رده دالر و په اندازه د کرنې
او زراعت ډير مختيا له پاره په مستقیمه
توگه برابر کړي . چې د دغو پروژو په مربوطو
او اړوندو چارو کېږي ټول لگيدل پيسې
د (۳۰) مليا رده دالرو په شاوخوا کېږي
وي چې د دغه پانگې اچول له خلوږونه دريسو
پر خوريات د غذائي موادو د زيات توليد
په منظور او مقصد اچول شوي او سر ته
رسيدلي دي .

مکتامارا وويل :
هيله کيږي چې د ۱۹۸۰ کال په لړۍ
لسيزه کېږي د عالمي مرستو پروژې د نړۍ -
وال بانک له خوا د غذائي موادو د کالسي
توليد د زياتوالي له پاره هکله دودۍ په
حال کېږي هيوادو نو له پاره د بانک غړي
له يوه تر پنځو برخو پورې سېم و لري
او مرسته وکړي .

او هغه پانگې اچول چې د تير و پنځو
کلو نو په اوږدو کېږي د کليو ډير اختيا
د نويو پيل او مالي مرستې په برخه کېږي
د نړۍ وال بانک له خوا په عمل راغلي ،
هيله کيږي چې د نړۍ وال بانک دودۍ په
د (۶۰) مليو نو دالرو په شاوخوا کېږي
زيات او لوړ کاندې .
بانک هيله لري چې د ۱۹۷۹ او ۱۹۸۳ -
مالي کلو نو په اوږدو کېږي د (۲۰) مليا رده
دالرو نه نيولي بيا د (۲۵) مليا رده د لږو
پورې د کرنې او زراعت په چارو کېږي
پانگه واچوي دغه پيسې چې د دغو پروژو
په پروگرامونو نسيو کېږي دمرستې په
څير لگول کيږي تر (۵۰) مليا رده دالرو
زيات ارزښت به ولري .

د نړۍ ډيروگرام پراختيا :
مکتامارا د نړۍ وال بانک
د نړۍ ډيروگرام ته دا اشارې په ترڅ
کېږي وويل :
دودۍ په حال کېږي هيوادو نو د تيلو او
نفتي موادو د ډيروډول لپسک يا نه چې په
۱۹۷۲ کال کېږي خلور مليا رده دالره وه په
۱۹۷۶ کال کېږي (۲۶) مليا رده دالرو ته
ورسيده او داسې اټکل شوې دي چې
په ۱۹۸۰ کال کېږي به دغه شمير (۸۲) مليا رده
دالرو ته ورسېږي .

چې د دغې مسئلې د نړۍ وړ کو نو اقتصاد
په دراماتيکه توگه اغيزمن او متاثر
کړ او دودۍ په حال کېږي هيوادو نو د کشف
شويو منابعو د ابرسېره کولو لاس ته
راوړل پېره برداري او گټه اخيستل پي
زيات کړ .

بانک په موخې توگه سره د تيلو په برخه
کېږي د خپلو پړو گرامو د ډير اختيا پړو
گرام تر لاس لاندې لري چې د هغه سره
سم تر ۱۹۸۳ - مالي کال پورې (۱۲)
مليا رده دالرو ته ورسوي دغه پړو گرام
دگاړو او تيلو د ابرسېرې او د تيلو ليدې
پاتې په ۵۵ مخ کړ

سیرى در جهان هنر

معروف تياتر مالى تاريا پرمولوا نام دارد كه لقب ستاره تياتر مالى را كسب نموده است .

امروز تياتر مالى داراى اكتور هاو اكترس هاى ممتازى هستند كه در سئدوى ميخائيل - يانى به ۵۵ مخ كى

كارگنان و هنرپيشگانش در جهان تياتر موفق خوبى دارند . محصولات تياتر مالى داراى جنبه هاى ريالستيک بوده و موقعيت هنرپيشگان در رول هاى شان قابل تمجيد ميباشد .

ورزيده آن مانند يروف سادوسكى كه از جمله اكتور هاى ممتاز اين تيا تر به شمار ميرود رول هاى خوبى در نمايشنامه هاى اوستروسكى بازي نموده است . يکى از اكتورس هاى

ترجمه : داود (زهدى)

از : سويت ومن

ستاره قهرمان

اين جهان كهنسال و غرق در تعصب ، چون انسانيت كه هميشه از خشكالى، عراسان باشد و زندگى براى ، در محوطه اى خلاصه شود . درين دنيا وقتى علاج بدبختى عاوا مصيبت ها شده ميتواند كه انسان، دور از تعصب زندگى و در راه صلح و تفاهم ، تلاش پيگر نمايد .

در فلم (آسيانه مردمان نجيب) ايرنسا كوچنيكو ، احسانات سر شار قهرمانى خویش را براى تماشاچيان نمايان ساخت و هنگاميكه

ماده سال قبل در فلمى بنام (آسيانه مردمان نجيب) كه به اساس ناول معروف (سرگرنوف) تهييه شده بود چهره جديدى را تگرستيم . دايير كتراسين فلم (ميخائيل كوفاندري كونچالوفسكى) هيرو هاى ناول ، را با چهره هاى، واقعى شان در معرض نمايش قرار دادو دنياى پر تلاش انسانهارا، كه مملو از گلبرگهاى زيبا و موسيقي جذاب و باران هاى تابستانى است ، جلو ديدگان بينندگان ، مجسم گردانيد .

ايرنسا كوچنيكو

صحنه ي از نمايش ماموروت

ترجمه - راشد

از مسكولوز

تياتر مالى

آنها با اين كار نه تنها راه هنر را باز نمودند بلكه رول مهمى را در حيات فرهنگى و كلتورى كشور اتحاد شوروى نيز ايفا نمودند . اين تياتر نمايش هاى از نمايشنامه اويسان مانند: گريابدوف، گوگول، ترچينوف و آثار ساير نويسندگان و نمايشنامه نويسان اتحاد شوروى داروى ستيز به نمايش گذاشتند .

نمايشات متعددى از كشور هاى مختلف جهان نيز در ستيز مالى تياتر اجرا شده است .

اصافه از سى سال بعد از تاسيس مالى تياتر يعنى از ۱۸۵۸ تا اينطرف دامستان - نويى معروف اتحاد شوروى اى، اوستروسكى همكارى نزديك با مالى تياتر داشته و اين همكارى رول مهمى در تاريخ تياتر مذكور بازي نموده است .

پناه اثر اوستروسكى كه نمايانگر جنبه هاى مختلف زندگى آن زمان در اتحاد شوروى بود تحت نظارت مستقيم خود نويسنده و به همكارى ساير هنر پيشگان روى ستيز اجرا و نمايش داده شده است .

نمايش نامه هاى اوستروسكى به مشا به مشعل فروزانى بود كه در آغاز كار به مالى تياتر رونق خوبى بخشيد و آنرا به سبك ريالستيک و دموكراتيك مجهز نمود .

تياتر مالى هميشه با استقبال گرم روبرو شده و اين استقبال يك بخاطر اكتور هاى

تياتر مالى در قلب شهر مسكو واقع بوده در چهارپا هى ستر دلوپ بطرف راست چاده بولشوى دو تياتر كهن و مشهور اتحاد شوروى بصورت تصادفى در كنار هم واقع يوده بلكه اين دو تياتر بيوند ها و روابط عميق هنرى دارند .

وقتيكه تياتر امپريال در آغاز قرن نزده شروع به فعاليت نمود شهر مسكو داراى يك كمپنى نمايش بود كه نمايشات اوپرا ، باله و درامه را اجرا ميشود . بازيگران درام در اوپرا هاو باله ها حصه ميگرفتند در حاليكه آواز خوان هاو رقاصه هادر رول هاى تراژيى و درامه هاى كوچك بازي ميکردند . نمايش نامه هادر بولشوى تياتر و نمايشات موسيقي در مالى تياتر اجرا ميشد .

كلمه مالى معنى ((كوچك)) را ميدهد و اين بخاطرى است كه مالى تياتر به مراتب كوچكتر از بولشوى تياتر است . تياتر مالى تاريخ تاسيس خود را از ۲۶ اكتوبر ۱۸۲۴ كه اولين نمايش در آن برگزار شد تجليل ميكند . قبل از اين عبارت تياتر مالى به تياتر محلى تعلق داشت .

در طول سالهاى متعدد ستيز جلوى و عقبى تياتر تغيير شكل نموده ولى اديتوريم آن به شكل اصلى اش كه ۱۵۵ سال قبل اعمار گرديده بود باقى مانده است . در شروع كار اين تياتر اكتور هاى معروف مانند پا ويل - موشالوف و ميخائيل شيكين اساس ايدئالوژى و پرايسپ هاى هنرى را بيمان آوردند .

فرهنگ شگوفان بلغاریا

موفقیت های چشم گیری را نصیب شده و توانسته است سی و شش فرامه را که از آن جمله هشت آن اوپرا و کمیدی، موزیکال و یازده آن نمایش پوپت شو بوده روی صحنه بیاورد و بیش از پنج میلیون نفر این نمایشات را تماشا کرده اند.

این بود ارقام و حقایق درین باره، لکن این ارقام وقتی يك شخص بداند که پایه هنر بلغاریا استوار به هنر عامیانه خلق آن کشور است و همیشه در بین خلق محبوبیت زیاد داشته و مورد پسند آنها قرار گرفته آنقدر تعجب آور نیست. این هنر از میان مردم بر خاسته و در خدمت آنها قرار میگیرد.

در تمام دوره ثمر بخش اعمار جامعه سوسیالیستی دموکراتیک بودن هنر در تمام ساحه های هنری مهم و با ارزش تلقی شده و از اهمیت ویژه در قسمت حقوقی نوآوران و سر برآوردگان مشهور ادبیات تئاتر نقاشی موسیقی سینما و غیره برخوردار بوده است. بقیه در صفحه ۴۳

سرعت توسعه را که فرهنگ بلغاریا در سی و پنج سال اخیر بعد از تأسیس جامعه سوسیالیستی نصیب شده در تاریخ آن کشور قبلاً دیده نشده است برای اثبات این موضوع می بینیم که بعد از بدست گرفتن قدرت توسط خلق آن کشور تاکنون بیش از يك هزار میلیون جلد کتاب به چاپ رسیده. سینمای بلغاریا توانسته در مدت يك سال موفق به ساختن چهار صد و شصت فیلم هنری اطلاعاتی مستند و کارتون شود در سال گذشته سیزده هزار و دویست و چهل و هشت کسان در آن کشور داده شده که بیش از سه میلیون شصت و هشت هزار نفر از آن تماشا کرده اند.

در پنج سال اخیر یک هزار و چهار صد و سی نمایشگاه هنری دایر گردیده که در آنها آثار نقاشی مجسمه سازی، نجاری، رسامی به نمایش گذاشته شده این نمایشگاه ها مورد تماشای نه میلیون و شصت هزار نفر قرار گرفته است در پهلوی آن تئاتر بلغاریا نیز

نخواهد داشت. میخائیل کوف، کونچالوفسکی مینویسد: «ایرانی کویچینکو، در پنج حادثه کوتاه با سرگی آشنا و با او ازدواج نمود و از وی صاحب طفلی شد، شوهرش به ایرنیا و دوستان او هنر او عشق و صمیمیت فراوان دارد.»

کویچینکو قهرمان، بعد از جدایی از شوهر اول و مراجعت سرگی شوهر دومش از خدمت عسکری وارد صحنه فلم گیری شد.

وی بعد از فلم (سر گذشت عاشقان) در فلم دیگر نقش يك معلم را بازی نمود و خلاصه در هر فلمی که حصه گرفت موفقیت های هر چه بیشتری بدست آورد و شهرت و محبوبیت زیاد تری کسب نمود.

کویچینکو، در هر فلمی که نقش را ایفا میکند وقار زنانه اش را در نظر هاجلوه میدهد سناریوی آخرین فلمی که توسط (بولی زمان) بنام (زن عجیب) تهیه گردیده، طوری به رشته تحریر در آمده که مناسبت زیادی به گرکز، ایرنیا دارد.

در ایسن فلم، ایرنیا، در نقش سیویل یووا، که يك زن با زیبایی خارق العاده است بازی نمود و از زیر ضربات، از هم پاشیدن خانواده اش، جدایی از پسرش، اشتباه اش، در مورد مرد قلب و دوست داشتنی اش، قهرمانانه و با احساسات سرشار از احترام و اتکا به شخصیت و نفس خود بدر شد.

ایرینیا کویچینکو، این ستاره قهرمان میگوید:

«من در اکت و تمثیل نقش خود غرق میشوم و نقش من، بکلی مرا از خود م میبرد و حتی احساسات و شکل ظاهر ی ام را در گون میسازد، راستی ایسن حقیقت را انسان در بازی های فلمی و تمثیل های تئاتری ایرنیا کویچینکو به روشنی مشاهده مینماید.

ایرینیا کویچینکو که فارغ التحصیل مدرسه هنر تئاتر (شچرگن) میباشد شهرت زیادی در تئاتر (وختانگوف) دارد.

کویچینکو در مقابل هر چیز به خصوص در برابر کتاب خواندن کار و عمل و تربیه اطلاعات خیلی تند عمل میکند. همچنانوی به برقراری رابطه بین مردمان و کتاب و موسیقی و محیط ماحول شان، خیلی حریص است و در مقابل هر واقعه ای که در اطراف وی روی بدهد جدی عمل میکند بنابر همین دلیل است که نقش زنان قرن نوزدهم را در فلم هابه صورت خیلی طبیعی بازی مینماید.

این ستاره آسمان سینمای اتحاد شوروی در جریان ده سال کار هنری خویش، نقش های زنده ای را که هنوز از خاطر هافراموش نگردیده تمثیل کرده است، و هنوز هم در تلاش در خشش هر چه بیشتر و انجام کار های هر چه بهتر و موفقانه تر، به سر می برد.

و چنانکه شاعر مورد علاقه او میگوید: «در روح من صلح و آشتی وجود ندارد.» ایرنیا نیز همان طور در جنگ بازند گسی زیست می نماید.

فلم مذکور روی پرده ظاهر گردید منتقدین یاد داشت های پیرامون قدرت اکت و تمثیل این اکتس جوان که در آن روزگار هنرمند تازه کاری بیش نبود، برداشتند و تحت تبصره قرار دادند.

پنج سال بعد، کویچینکو، در فلم دیگری نیز نقشش را پیروز متدانه انجام داد و شهرت فراوانی کسب نمود و از طرف مردم مورد تحسین و تمجید فراوانی قرار گرفت.

ایرینیا این ستاره خوب میگوید: «در وجود هر انسان خوب، زشتی های نیز وجود دارد که باید مضموم شمرده شود و بر عکس در هر انسان بد، چیز های خوبی نیز دیده میشود که باید از آنها تقدیر بعمل آید.

آنچه که خیلی مهم است و باید بخاطر ثبت شود که همه ای ما، در وجود خویش آدمیای زیادی را داریم که در آشیانه قلب ما زندگی میکنند. بر علاوه در قلب ما، برخی از چیز های وجود دارد که در گوشه و کنار دنیای اطراف ما مخفی شده اند.

آنچه که از اسرار مخفی قلب اکتس محسوب میشود عبارت از، آرزوها و تقاضا هاست که آواز خوش و از مردمانی که همراهی وی سروکار دارند، میباشد.

اکتس هائیکه به پیروزی هر چه بیشتر شان عشق و علاقه دارند تا اندازه ای کار میکنند و در راه بهبود کار های شان تلاش مینمایند که از خستگی گنج گردند. آنها از ایفای نقش های که احساسات شان را برانگیخته نتواند خوش شان نمی آید، این نه تنها در قسمت پوز گرفتن بلکه در تمام فعالیت های فلمی صدق میکند و هرگاه يك اکتس در اکت نقشی که باو سپرده میشود ناکام شود، مدت های طولانی به تشویش میگردد، اگر چه درین ناکامی وی حقیقتاً مقصر نباشد.

ایرینیا در فلم (انگل و انیا) در نقش سونیا بازی کرد و خیلی بد لرزایی درخشید.

ایرینیا چون توانست که درین فلم با قدرت تمام آوازش را تغییر بدهد به حیث روح فلم شناخته شد.

ایرینیا در فلم موجود زیبایی بود و گاهی مطیعانه و زمانی سرکشانه ابراز شخصیت میکرد. این ستاره مقبول همه کار هایش را، در فلم مذکور چون انسانی که منتظره چیزی باشد با آهستگی و متانت انجام داد.

متانت و شکیبایی ایرنیا، زمانی در فلم به نبوت رسید که در مقابل (استروف) قرار گرفت و سر نوشت وی معلوم گردید.

در این صحنه استروف کم میزد و جملاتش را دنبال میکرد و ایرنیا، بدون آنکه به سخنان او و لغی بگذارد سکوت اختیار نموده بود، در حالیکه موسیقی اسرار انگیزی در روح او طنین میگذرد و با دقت و توجه زیاد بوی می نگرست زیرا وی یقین داشت که این آخرین باریست که آنها همدیگر را می بینند و دیگر چیزی که آنان را به هم پیوند زند، بین شان وجود

يك ممثل اماتور

وصاحبان ذوق قرار گرفت تدویر چنین فستیوال
ها فرصت خوبی برای شرکت کنندگان جهت
آگاهی شان از پیشرفت های علمی و هنری
دول دارای سیستم مختلف محسوب میگردد
وزمینه تبادل تجارب را فرا هم میکند.
بدون شك تدویر فستیوال های فیلم در مسکو
اکنون جز تاریخ شده و شكسل عنعنه را بخود
گرفته است *

از بیست سال به این طرف علاقمندان فیلم
و هنر بعد از هر دو سال در مسکو اجتماع میکنند
تا همدیگر را بهتر شناخته ، آثار هنری یکدیگر
را ارزیابی کنند و از هنر فیلم سازی در خدمت صلح و
همکاری بین المللی استفاده نمایند و باینوسیله
برغنائی تجارب خویش بیفزایند *

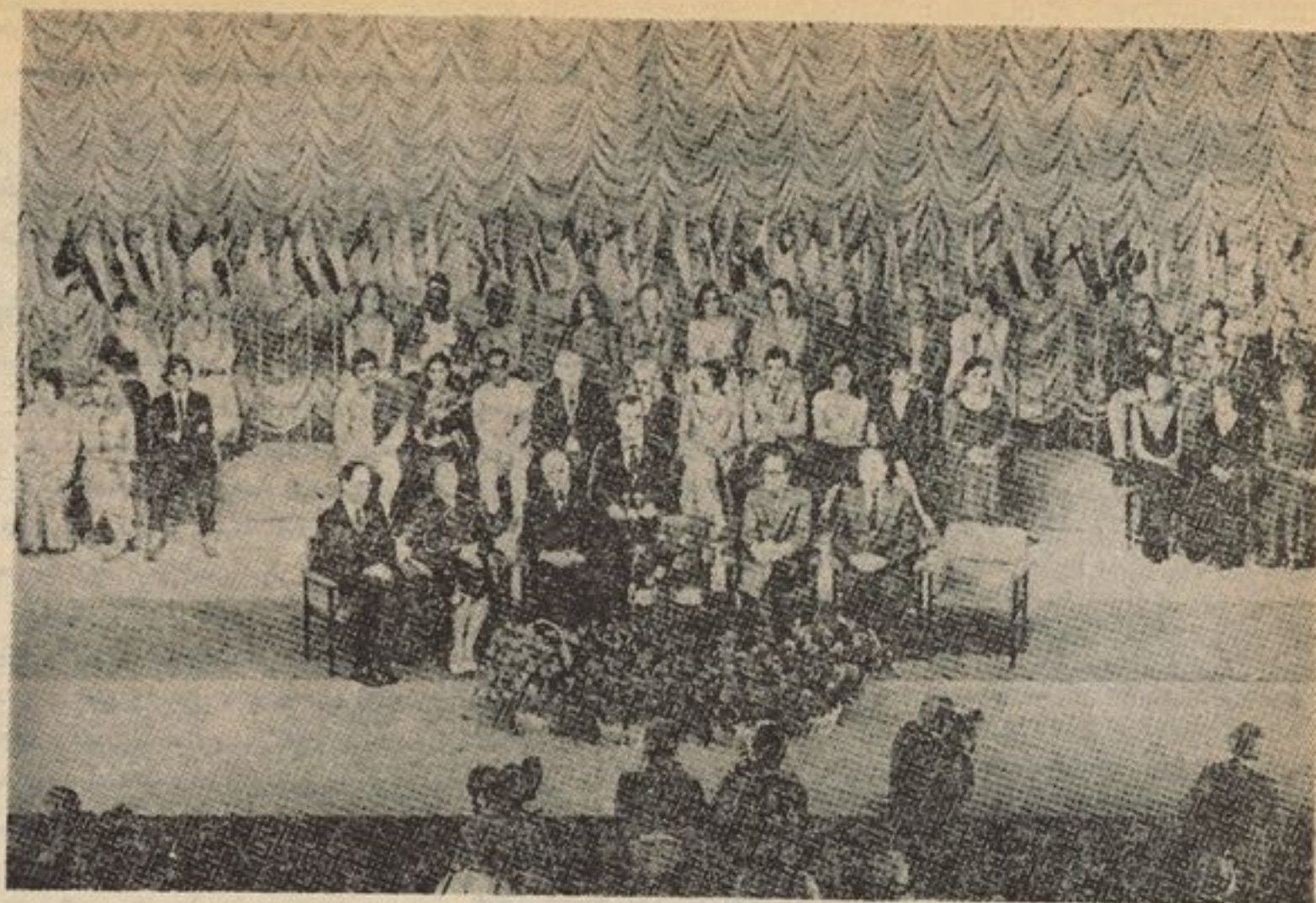
ماهیت دموکراتیک و بشری فستیوال های
بین المللی فیلم مسکو و علاقه آن برای انکشاف
صنعت فیلم سازی در کشور های در حال
انکشاف در شهرت چنین فستیوال ها افزوده
و طور روز افزون پرستیژ آن را بالا برده
است *

در فستیوال بین المللی فیلم در مسکو که
یازدهمین فستیوال نمایش فیلم در اتحاد شوروی
میشد (۵۰۰) فیلم مختلف شامل موضوعات
فیجری ، فیلم های مستند و فیلم های مخصوص
اطفال نمایش داده شد و طرف دلچسپی
شرکت کنندگان و بینندگان واقع گردید *

بدون شك تدویر این فستیوال که در آن
(۱۰۴) کشور مختلف به شمول موسسات بین المللی
دیگر ، ملل متحد ، یونسکو ، نهضت های آزادی
بخش چیلی و فلسطین شرکت کردند در تحکیم

دوستی بین کشور ها و همچنان گسترش دیتانت
کهک خواهد کرد. نکته قابل ملاحظه در مورد
فستیوال اخیر فیلم در مسکو این بود که
در این فستیوال فیلم های از کشورهای به
نمایش گذاشته شده بود که سابقه تولید

اتحاد شوروی چندی قبل دو فستیوال بزرگ
بین المللی را در مورد فیلم و کتب در مسکو
دایر کرد که طرف علاقمندی اشتراک کنندگان عربی و افریقایی که درین فستیوال نمایش داده

نمایی از افتتاح فستیوال بین المللی فیلم در سال جاری در مسکو

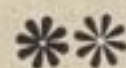
ترجمه و نگارش *

یوسفزی

فستیوال های بین المللی نمایش فیلم

و کتب بحیث وسیله مؤثر در ایجاد تفاهم و تحکیم

دوستی بین خلقها و تقویه صلح در جهان

از فستیوال های بین المللی نمایش فیلم و کتب که اخیرا در مسکو دایر شد میلیون ها نفر
دیدن کردند و بیش از (۱۰۰) کشور مختلف جهان در آن اشتراک ورزیدند *

درین شکی نیست که علاوه بر تبادل آثار
مطبوع مترقی و هیات های فرهنگی و کلتوری
بین ملل ، تدویر نمایشگاه های آثار هنری
علمی و تخنیکی نیز در ایجاد تفاهم بین ملل
بمنظور تقویه هر چه بیشتر صلح و امنیت بین-
المللی کمک می نماید . در پرتو این انگیزه
عالی بشری است که وقتا فوقتا چنین نمایشگاه
هایی در کشور های مختلف جهان دایر میگردد
تا از زمینه تبادل بهتر تجارب بشری را فراهم
سازد *

کشور اتحاد شوروی سوسیالیستی براساس
پالیسی همزیستی مسالمت آمیز و توسعه
دیتانت و تفاهم بین ملل دارای سیستم
های مختلف اجتماعی و سیاسی از طرق
مختلف عمل نموده و با بتکاری در زمینه

نمایندگان يك تعداد کشور هادر فستیوال فیلم باهم صحبت میکنند

اولین آموزش در صنف

صلح جهانی و پیشرفت اجتماعی کمک خواهد کرد. و این کام بزرگی در راه تحقق آرمان های مقدس بشری مبنی بر کوشش جهت نیل بیک جامعه مرفه، آزاد و زیست در صلح خواهد بود که بیش از هر چیز دیگر در شرایط کنونی جهانیان به آن نیاز دارند.

دهمین نمایشگاه بین المللی کتاب در مسکو در دهمین نمایشگاه بین المللی کتاب که اخیراً در مسکو دایر شد قریب (۲۰۰۰) موسسه طبع و فروش کتب، بیش از (۷۰) کشور علاوه بر نمایندگان ملل متحد یونسکو، موسسه

تجلیل نمود. در صنعت فلم سازی اتحاد شوروی علاوه بر هنر مندان مرد باید نقش زنان را نیز تأکید کرد. در زمان موجود بیش از (۱۰۰) زن فلمهای فیکری، مستند و علمی را تولید می نمایند.

در دهمین فستیوال بین المللی فلم در مسکو جایزه بزرگ یک زن تعلق گرفت. واقعا مشکل است تا تاریخ سینمای اتحاد شوروی را بدون سهم زنان مورد مطالعه قرار دهیم و نقش آن هارا در زمینه پیشرفت و انکشاف هنر فلم سازی در اتحاد شوروی کم شماریم.

یکی از نقاط قابل تذکر این است که در بسیاری کشور ها، صنعت فلم سازی اکنون توسط کسانی انکشاف داده می شود که خود در موسسه سینما توگرافی تحصیل کرده و در زمینه تجارت خوبی آموخته اند.

در یازدهمین فستیوال بین المللی فلم در مسکو که مصادف با شصتمین سالگرد سینمای اتحاد شوروی بود در مورد تاریخ فلم سازی و نمایشات آن نیز روشنی انداخته شد و از مساعی هنرمندان بشر دوست در زمینه فدرانی بعمل آمد.

خلق اتحاد شوروی در پهلوی سا یسر مصروفیت های که برای انکشاف جامعه بشری و استفاده از علم و هنر در خدمت صلح و بشریت بعمل میاورند به انکشاف هنر و سینما نیز عسافه زیاد دارند. طبق احصایه های منتشره روزانه (۱۲۰۰۰۰۰۰) نفر در اتحاد شوروی سینمای بیننده این چنین معنی دارد که سالانه در اتحاد شوروی (۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰) تماشاچی موجود است. فلم سازان اتحاد شوروی عقیده دارند که نباید وقت این میلیون ها تماشاچی را بدین فلم های خراب ضایع شود. از این رهگذر پیوسته کوشش بعمل می آید تا فلم های آموزنده مطابق ایجابات عصر و زمان به خلق ان کشور نمایش داده شود. اتحاد شوروی امسال شصتمین سالگرد سینمای ان کشور را بجهت یک حادثه دلچسپ در ان کشور

شد در صحنه بین المللی جدید. شرکت کنندگان فستیوال از مشاهده فلم های مختلف و آموزنده ابراز مسرت کردند. شرکت کنندگان فستیوال بین المللی فلم در مورد پیشرفت های مزید و متمر هنر فلم سازی و استفاده از آن در خدمت خلق تبادل افکار کردند.

شرکت کنندگان فستیوال فلم از تاسیسات مختلف در مسکو دیدن کردند

تدویر یازدهمین فستیوال بین المللی فلم در مسکو یکی از بهترین حوادث سینمایی در سال جاری بود که نمایندگان شرکت های مختلف در فستیوال مذکور شرکت کردند. شمار این فستیوال که عبارت از مفهوم انسانیت در هنر سینما، هنر برای صلح و همکاری بین کشور ها، بود در تقویه مفکوره های عالی بشری، محبت با خلش و ایجاد آثار مزید کلتوری نقش به سزایی خواهد داشت.

فستیوال فلم مسکو را میتوان از یک نقطه نظر، یک اجتماع حرفه وران دانست که شرکت کنندگان در ساحات مربوط تبادل معلومات کردند. بطور عموم فستیوال های مسکو در ایجاد تماس های نزدیک، دوستی بزرگتر بین ملل و تفاهم بین خلق ها کمک نموده و عسافه در تقویه و تحکیم صلح جهانی مسوئر بوده است.

فستیوال فلم مسکو علاوه بر ایجاد تفاهم یک مسابقه دلچسپ در زمینه فلم سازی بوده در انکشاف این هنر کمک شایانی خواهد کرد. از آنجائیکه وسایل سهمی و بصری، فلم و سینما از جمله وسایل مهم و موثر مخابراتی است بناء باینها کاملاً در خدمت خلق و برای رفاه بشریت بکار رود و ایجاد آیدال های عالی بشری را میان جوامع بشری تشویق و تقویه نماید.

بدون شک یازدهمین فستیوال بین المللی فلم که در ماه اسد گذشته در مسکو دایر شد در ادامه غنچه و مبارزه برای آزادی، دموکراسی

تدویر دهمین نمایشگاه کتب در مسکو در واقع تبارز عملی از موافقاتی است که در هلستکی در ساحه تبادل کلتوری بین کشور ها حاصل گردیده است. تدویر نمایشگاه کتب مسکو فرصت خوبی مبنی بر تبادل نظر، بات برای ناشران کشور های سوسیالیستی در حال انکشاف و سرمایه داری محسوب گردیده علاوه بر پهلوی تجارتی آن یک پیروزی در ساحه گسترش علم و فرهنگ بشمار میرود.

نمایشگاه کتب مسکو به اشتراک کنندگان موقع داد تا طور عمه جانبه مسیرکت و نشریه هارا مورد مطالعه قرار دهند و بر تولید کتب مفید تأکید ورزند کذا در نمایشگاه مذکور تأکید شد تا کتب مترقی و خواندنی زیاد تر جهت بلند بردن سطح دانش افراد ورشد شعور سیاسی آن هاتپیه و چاپ شود. تا از دهمین طریق نسل جوان کنونی بهتر بتوانند مسوولیت های بزرگی اجتماعی خویش را در برابر خلق کشور های شان انجام داده در تقویه صلح و همکاری بین المللی بیش از پیش سهم کردند.

این هنرمند راجع به انکشاف مزید صنعت فلم سازی در اتحاد شوروی و استفاده از آن در خدمت خلق خوشبین است.

است؟ آیامثل قطی های خالی است؟ آیا مانند لعاف فرسوده شان سرد است؟ یا مثل چیز های دیگر که در کلبه داشتند سیاه و دود زده است ؟

باز از مادرش پرسید : (چرا صبح عیدس ... چرا هر وقت عید نیست؟) مادر که بی حوصله شده بود فی البداهه مثل معروف بر ز باناش جاری شد: (هر روز خو عید نیست که مردم حلوا بخورن)

و پسرک یکبار فق زد و حلوا حلوا گویان بنای گریه را نهاد. بشکل رفت انگیزی می گریست و حلوا میخواست.

زن که از سخن گفته می اش پشیمان گردیده بود - دلداریش داد و نواز ششش کرد. ولی او همچنان می گریست و عقی می زد .

مادر که از گریستی بی حال و ناتوان بود - حوصله نداشت که آرامش بسازد و نوازشش کند. گذاشت تا بگیرد و عقی بزند .

زن خود نیز گریسته بود . معده اش مالش میداد، وجودش دردمی کرد، گهرش شخ مانده بود و نم و رطوبت زن را از کار کشیده بسود. بادختکی از پنجره بدرون می آمد. چشم زن به پنجره شکسته افتاد. هلال عید را دید که از پنجره گله کشک می کرد .

هلال در گوشه آسمان مثل پارچه نان پوینک زده در نظرش بی رنگ جلوه کرد .

هلال بر آرزوش تراز کار د شکسته بی که از خاکریبه های کوچه یافته بود، به نظرش آمده چنین اندیشید که عید قربان با علائش و باغرش توپهایش چیزی بسپوده استند. چون برای او عید وجود نداشت.

پسرک آرام نمی گرفت و همچنان بیسهم می گریست .

زن مادر ماندگی گفت : (گریه نکو ... پس اس ده که ... صبح عیدس ... برت حلوا می خرم ... برت شیرین می خرم ... د گه چیز ام می خرم ... گریه نکو آونه آسمانه سیل کو ... ماه عیده بیی ... هلال عیده بیی که جطور ده آسمان ناز کده میره ...)

و پسرک لحظه از پنجره شکسته ماه نور آید که در گوشه باژینی آسمان ایستاده بود. بعدتر حالیکه با انگشتش به ماه اشاره می کرد پرسید: (مادر عید هموس؟)

و مادر جواب داد: (بلی، جان مادر آونه امو عیداس)

پسرک ماه را دید که مثل پارچه نان پوینک زده - در کنار سفره آسمان قرار داشت .

ذوق زده گفت : (مادر اخی عید یک توته نانس؟) و قلبش از این سوال درد گرفت.

اشکهایش جاری گشت. بغض گلویش را فشرد با گریه گفت: (ها، ها، عید نانس) و گریه مجالش نداد . صدای شرشر حشره گریسته دوباره بر خاست شاید او هم می گریست .

پایان

ژولونون

بخوردن شیرین نمود. دید که شیرین از لای انگشتانش می ریزد ولی او بی پروا همچنان می خورد . انگشت می خورد که لبهایش را سیخ می زند . انگشتانش از شدت سردی گسود میشوند و تنش می لرزد . بالرش تنش از خواب می برد . می بیند هیچکدام از آن چیز های را که دیده بود - نیست . نه شیرین و نه چیزی های دیگر .

لعاف از بالایش بیک سورفته بود. از سردی می لرزید. رطوبت و نم مفاصلش را بدرد آورده بود. یکبار دلش بر غصه شد. غم سردی قلبش را بر ساخت و شروع نمود به گریه کردن - گریست و گریست تا مادرش بیدار شد. زن با خون سردی پرسید :

(چی؟ چه کپ شده بچم؟ چرا گریه می کنی ها ...)

او در حالیکه عقی می زد می گریست : (شیرین ... شیرین ... می خواهم ... شیرین ... چه شد؟)

زن در حالیکه لعاف را بالای پسرک می کشید گفت : (خو کو بچم ... شیرین ... چه میکنی خود ما گرم نمی آیم ... تو شیرین می خواهی ...)

و پسرک باز هم گریست .

و با چنان وانمود می کرد که خواب است . چون میدانست که اگر چشم بگشاید - حتما پسرک از گریستی شکایت می کند - و از او تقاضای خوردنی می نماید .

پسرک آهی بر آورد - و بعد سر خود را زیر لعاف پیچید - دستهایش را وسط هردو رانش قرار داد و خود را کنجک کرد . بلکهایش را بهم فشرد و کوشید تا دوباره بخوابد. خواب به سراغش نرسید. سردی می آردش. شکمش قرق می کرد و پاهایش سرد شده بودند .

صدای شرشر خفیف از گوشه بلند شد. حشره کوچکی بود که راه میرفت . حشره از لانه اش بیرون خزیده بود تا چیزی بیابد. شاید دنبال چیزی می گشت تا بخورد. حشره گریسته می نمود از طرز خزیدنش معلوم بود. با سستی و تنبلی راه میرفت .

شب همه جا در آغوش سکوت خوابانده بود. آرامش کلبه را تنها حشره گریسته برهم می زد . از پنجره شکسته کلبه - گوشه از آسمان پرستاره به نظر می خورد . آسمان صاف و روشن بود . هوای خنک باییزی از پنجره شکسته بدرون می آمد.

سطح کلبه را بوی یای نم زده پوشانیده بود. روی بود یا بستر رنگ و رو رفته پهن بود . پسرک و مادرش در زیر لعاف چرکین و فرسوده

بابا کوهی

گریسته به سوراخش بر گشته بود . بلکهای پسرک دو باره گرم شدند . و دقایق بعد خوابش برد .

آهسته آهسته خرخر می کرد. بلکهایش نیمه باز بودند - گویی در انتظار چیزی بود. پسرک خواب می دید. خواب می دید که قطعی های کنج کلبه - بر آرزوهای رنگارنگ شده اند یک قطی بر آرزو فرنی - یکی بر آرزو حلوا و دیگری بر آرزو پلو. چند تا قطی را کله و کیک بر ساخته بود .

باز دید که شاخه های باریک هیزم تل شده در کنج کلبه - بشکل کرم های کدو جوی کنار سرک دیده بود . در آمده - و بسوی قطی ها هجوم می بردند - تا کلهچه های او را بخورند . ولی او نگذاشت تا کلهچه هایش را گرم هابخورند - و مانع خوردن آنها شد .

کرمی را که از همه بزرگتر بود ، بالکد گوید - و دیگری را که به قطی فرنی سرفرو برده بود بادست گرفت . اما نتوانست آنرا از قطی جدا سازد . گویی به قطی چسبیده بود، هر چه زور زد - زورش نکشید . یکبار قطی چپه شد و فرنی ها همه بزمین ریخت - خوابهای شیرین پسرک ادامه یافت : باز دید که سطل آب شان بر آرزو شیرین شده است، با عجله شروع

بیلوی هم خوابیده بودند . در یک کوبه سطلی نیمه از آب قرار داشت. در کنج دیگر کلبه قطی های خالی و مقدار هیزم بالای هم انبار شده بودند .

دستک های سقف - سیاه و خمیده به نظر می آمدند که در آن اشیای مختلفی را آویزان کرده بودند. مانند طناب سید بور - یایی - هریسکین دود زده و داس و تیر - از پنجره شکسته نسیم خنک شبانگاهی به درون می آمد و در لعاف تنک و کم پخته نفوذ می نمود. لعاف، سردی را نگذاشته و به تن پسرک و مادرش انتقال میداد.

پسر و مادر خود را در زیر لعاف کنجک کرده بودند. سردی آزار شان میداد، پسرک از آسرها بیدار گشت . بسیار خنک خورده بود، پنجه هایش گرخت شده بودند. روده های خالیش قرق می کرد . معده اش از گریستی مالش می خورد - چون گریسته خفته بود . چیزی نداشتند که بخورند - چیزی نیافته بودند که بخورند ، حشره کو چک نیز شرشر کنان اینسو و آنسو میرفت. او هم چیزی برای خوردن نیافته بود. پسرک غلغلی زد و خود را به مادرش فشرد . با چشمان نیمه باز - مادرش را نگریست . مادر خوابیده بود

همانا انجام تحقیق پیرامون کتله انرژی و تأثیرات

منظومه شمسی بالای گنبدیخ مانند بوده است*
دانشمندان کوشیده اند تا اندازه تابش و
انعکاس نور خورشید را در سطح گنبد معین
و اندازه گیری نمایند و همچنان سرعت ذرات و
شدن گنبد یخ را در روزهای آفتابی اندازه
گیری نمایند. برحسب اطلاعات واصله معلوم
گردیده که گنبد مذکور با داشتن مساحت (۱۸۰۰)
کیلومتر مربع و ضخامت (۶۵۰) متر در حدود
(۷۲۵) متر از سطح بحر ارتفاع داشته است.
از آنجاییکه در اطراف و جوانب این یخ (گنبد)
مانند پستی و بلندی دیده نمیشود برای
دانشمندان و سیاحین خیلی دلچسپ بوده است.
معمولاً پس از باریدن برف در اثر وزش باد
های قطبی ذرات برف باهم تدریجاً رسوب نموده
و در نتیجه همچو یخهای گنبد مانند را بوجود
می‌آورد. ضایعات وارده اگر احياناً به وقوع
پیوندد همانا ذوب شدن یخ در روزهای
آفتابی میباید جزیره «انقلاب اکتوبر» که
قسمتی از نواحی مجموع الجزایر (زمین) را
تشکیل میدهد یک جزیره قطبی بوده و یک
دشت ریگزار میباید، سطح این جزیره توسط
یخ پوشیده شده که از مسافت خیلی دور در
برابر نور خورشید مانند شیشه‌ای بزرگ آبی
مایل به سبز جلب نظر مینماید. در برخی از
قسمت‌های آفتابی این جزیره دیوارهای یخ
به چشم میخورد که سطح شیشه مانند را از
خطر وزش بادهای قطبی حمایت می‌کند.
در بعضی نواحی دیگران این منطقه بعضاً سبزه و گل
نیز به چشم میخورد در یمن منطقه اندازه
و رطوبت نسبتی در سطح بحر و همچنان بلندتر
از آن در مدت یکسال معمولاً از (۵۰) تا
(۲۰۰) ملی متر میرسد ولی باید گفت که طبق
اندازه گیریهای اخیر معیار رطوبت نسبتی در
گردونواحی مستقیم تحقیقاتی «واویلوف» بین
(۴۰۰) الی (۴۵۰) ملی متر میرسد علاوه باید
کرد که خصوصیات اقلیمی و شرایط جوی در
سایر حصص مجموع الجزایر (زمین) به مراتب
سخت‌تر بوده است.

مواشی و حیوانات مشهور یکی در یمن
مجموع الجزایر جلب نظر میکند همانا کوسند
های صخرایی و خرس‌های قطبی میباید گذشته
از آن در برخی حصص مرکزی این مجموع -
الجزایر نمونه‌های از پرندگان نیز به سطح
میخورد که تا حال (۱۵) نوع آن توسط دانشمندان
ثبت گردیده است. هکذا درین مجموع الجزایر
چندین جبهیل نیز به نظر میخورد که در موقع
ذوب شدن یخ، آب‌های آنها نسبت به حدادی
چندین مرتبه بلند می‌رود، تا حال در حصه
موجودیت اجسام بیالوژیکی درین مجموع الجزایر
کدام خبری نیست ولی دانشمندان مدعی اند
که امکان موجودیت این نوع اجسام در نواحی
گنبد (زمین) بیشتر متصور است حقیقت

اینست که مجموع الجزایر (زمین) در بدو -
پیدایش بیابان نبوده است بلکه درالمرأه اول
و سرانجام شدن کتله‌های یخ و تابش نور
خورشید (روزهای آفتابی) به شکل موجوده
تکامل نموده است در سواحل این بیابان

نقشه در صفحه ۴۳

صفحه ۲۱

ترجمه بشیر احمدی

از منابع خارجی

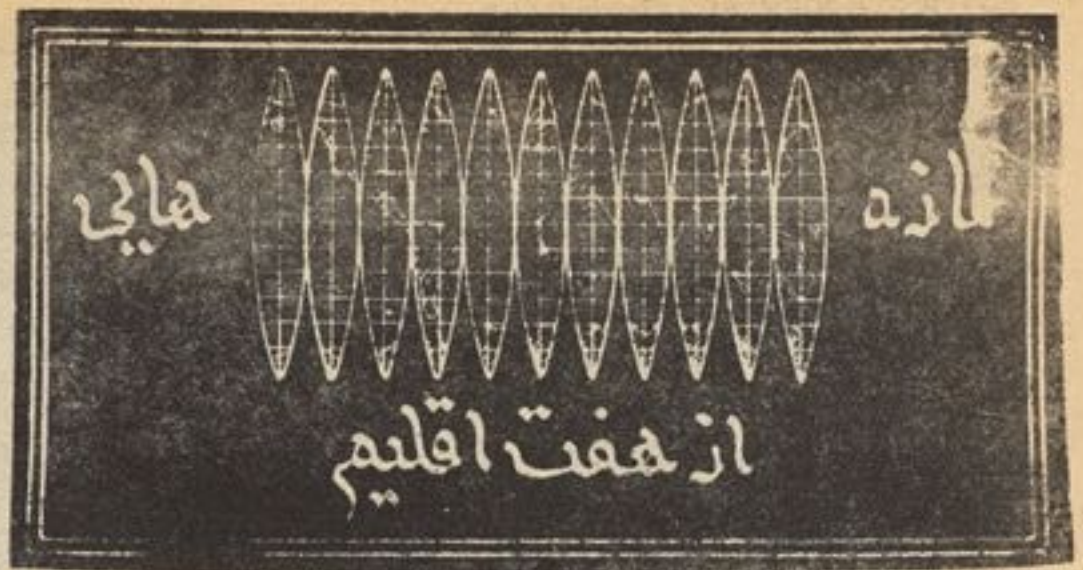
گنبدی به ضخامت (۶۵۰) متر در قطب شمال

گنبد یخ مانند که در اثر سرمای شدید
به کنده یخی مبدل گشته کدام انستیتوت
تحقیقاتی نداشت. در حالیکه اینک زیر نظر
تیم تحقیقاتی لیتنگراد اخیراً یک مرکز ریسرچ
در موضع مذکور تاسیس و به کار انداخته
شده است.

سوال اینست که آیا در طی سه سال گذشته
در مجموع الجزایر (زمین) چه نوع کارهایی
صورت گرفته است؟ در جواب باید گفت که
مهمترین کارهای انجام شده درین موضع

طیاره کار مشکلی نیست و روی عمر فته مردم
میتوانند ذریعه یک پرواز مستقیم خوشتر را
به مرکز گنبد (زمین) برسانند. دانشمندان
مدعی اند که در هنگام پرواز طیارات نوع
(ان-۲) باد‌های خیلی شدیدی از طرف
شمال بطرف جنوب میوزد که البته وقت پرواز
طولانی‌تر می‌گردد. حقیقت اینست که محل
مذکور توسط دانشمندان شوروی به‌حیث یک
مرکز ریسرچ تعیین گردیده و فعالیت‌های چند
جانبه در آن ادامه دارد. تاچندی قبل نیز
مرکز تحقیقات قطب شمال در مرکز ایمن

گنبدی که در مجموع الجزایر زمین واقع
بوده و بحیره لانتوف را از بحیره کارا جدا
میسازد اکنون بحیث نمونه و مدل تحقیقاتی
مورد استفاده دانشمندان قرار داشته است.
یکی ازین گنبد ها که (واویلوف) نام دارد
در فاصله یک هزار کیلومتری مرکز مجموع الجزایر
(زمین) موقعیت دارد. از سه سال به اینطرف
دانشمندان شوروی درین محله مصروف انجام
یکسلسله تحقیقات و تتبعات علمی میباشند.
دفن به مرکز مجموع الجزایر (زمین) ذریعه

ترجمه و تنظیم: میرحسام الدین برومند

امروز در تمام جهان ۱۶۰۰۰۰۰۰۰ طفل زندگی و ۳۶ فیصد نفوس کره زمین را میسازد

سیگردد کنونکه سال بین المللی کودک در حال میری شدن است، مگر به اطفال چه کمکی میشود کرد؟ آیا اختصاص دادن سالی بنام سال بین المللی کودک، یک کنفرانس و یا روز جهانی کودک برای پروبلم های فراوانی که اطفال بدان روبرو اند برای حل این سوال عمده بشریت چه مفادی خواهد داشت؟؟ درواقع مفاد زیادی دارد و ارج گذاشتن به مقام کودک است اما حکومت ملل گیتی باید در صدد راه حل پروبلم های اطفال شان باشند و مسؤولین امور را از غافل گرفته تا مراکز تربیوی بطور جدی متوجه

از ۷- سپتمبر الی ۱۰ سپتمبر کنفرانسی به سویه جهانی پیرامون یک آینده خوشبخت و یک فضای آکنده از صلح برای همه اطفال به اشتراک نمایندگان ملل زیادی در بر سر گردید و ضمن آمادگی های در جریان سال بین المللی کودک تجاویزی اتخاذ گردید به ناسی ازین امر اینک گزارشی در زمینه ارائه میگردد:

بنزدیکی خوشبخت و آینده کاملاً سعادتمند برای همه اطفال جهان آمیست که همه والدین آنرا خواهانند با نظر داشت این اصل نمایندگان مختلف امور اجتماعی، دانشمندان و ارگان های مذهب در کنفرانس، روی حقوق طفل تاکید بعمل آوردند. رامن چندرا - رئیس سازمان صلح جهانی که وظیفه انعقاد جلسه را بعهده

مسئله حقوق اطفال در کنفرانس مسکو مورد بحث و ارزیابی قرار گرفت . اطفال نیازمند صلح عام و نام اند .

وظایف شان سازند بهمین منوال هر فرد در صدد آن باشد که اعلامیه حقوق طفل که بیست سال قبل توسط ملل متحد فیصله آن صورت گرفته بود تا جحد عملی گردیده است و خود در راه تحقق بخشیدن اعلامیه مزبور چه کرده میتواند؛ فرید ابراوون رئیس سازمان بین المللی دموکراتیک زنان که جز سهیمگیرندگان کنفرانس بوده اتفاق حاضرین مجلس بحث رئیس کنفرانس انتخاب و در مورد

داشت ضمن گفتارش علاوه کرد: اگر قرار باشد که کشوری کودک نداشته باشد، کشور مزبور آینده ندارد، ما بزرگسالان در واقع کودکان دیروزی هستیم که بزرگ شده ایم تنها با این فرق که اطفال امروزی نسبت خوشبختی خود را کرده نمیتوانند و آن بجهت آنکه در بسیاری جوامع سیستم استثمار مسلط است، گذشته از همه نادرستی ها و سختی های فراوان ملل جهان مابه ناراحتی کودکان

پروبلم های کودکان در کشور های جهان اشاره به وظیفه داده و راه های را برای بهبود و قسح کشور د کسان پیشنهاد کرد . امسروز در تمام جهان (۱۶۰۰۰۰۰۰۰۰) کودک زندگی میکند که این سن رقم ۳۶ فیصد نفوس کره زمین را میسازد که به (۳۰۰۰۰۰۰۰) انسان تکلم میکنند که اساس این همه اطفال بایستی وظایف پرستش های حقوق بین المللی کودک بدون تعصب و مسلط را میسر . رنگه جلد جنسیت، اصلیت، نژاد و غیره از آن عوارضی به عمل آمده خوراک پوشاک و ادویه لازم بر ایشان داده شود لکن پس از اعلامیه حقوق طفل در طول این بیست سال تغییراتی در زمینه رونما گردیده است، آنچه از کشور ها که به حقوق واقعی خود دست یافته و بر استثمار و بهره گیری پایان بخشیده اند اطفال شان از حقوق اصلی خود مستفید گردیده است که این مطابق پرستش های اعلامیه حقوق طفل است . در بسیاری از کشور های آسیا، افریقا و آمریکای لاتین معاشی شبه جانیه بخاطر حفظ اسلامتی، تربیت و غیره میزول گردیده است لکن تلاش های استعمار، ارتجاع، استعمار و نژاد پرستی عواقب مخرب و تباہ کن برای اطفال و موقعیت آنان بار آورده است که آنرا میتوان پس نژاد خواند . آنجا که جنگ مسلط است اطفال هم میگردند و این بخاطر بیست که پس از سال ۱۹۴۵ امپریالیزم مسؤول (۱۱۵) جنگ خوانده شده برمسبب بحال از هر صدد مرده و یا زخمی شدید در خاک ویتنام (۶۰) نگران اطفال بوده اند، این جنگ (۱۰۰۰۰۰۰۰) بنیم بجا گذاشت در اثر حمله چین برخاک ویتنام شمار قربانیان ویتیم های آن به هزاران تن رسید که بسیاری مکاتب و کودکستان ها نیز تخریب گردید . جنگ در لبنان (۵۰۰۰) طفل را بلعید، عمده کشوری از اطفال معصوم عربی در اسارت نظامیان اسرائیل گرفته شدند که مجموعاً (۲۷۰۰۰۰۰) طفل در تحت شرایط غیر قابل تحمل در سر پناه های دشمن زندگی میکنند، بعنوان برده ها بزندگی فلاکت بار ادامه دادند که این همه و همه از جهت نادانیه دیکتاتوران و زور گویان و استثمار گران ناشی میشود . کنفرانس دهندگان در مورد وضع و قسح کودکان جلی که اخیراً دست به اعتصاب نخوردن غذا زدند و علت آن همان سر اوست شوم و گشنده و از دست دادن والدین شان میباشد . نظریه احصایه های دقیق سالانه یکصد میلیون طفل متولد میگردد که هشتاد میلیون بدون کمک های لازم دریافت دارو، رنج و درد، دست و پا میزنند از هر پنج طفلی یکی آن قبل از رسیدن بسن پنج سالگی میمیرد . فعلاً (۶۰۰) میلیون طفل در منشیای گرسنگی نفس میکشند مگر مسؤول این امر جز امپریالیزم دیگری میتواند باشد ؟

در حال حاضر ابرتاید و نژاد پرستی بحد اوج گرفته است از همین باب در (ترانسیلوا) که مربوط به قلمرو سیاحتان افریقا است (۲۱۶) طفل از هر هزار از بی توجیبی میمیرد . در (یوهانسبورگ) از هر هزار نفر (۹۵) طفل سیاه (۸۷۰) نفر از هر هزار کودک سفید بوستان میمیرند . آخر چرا این همه تا قس؟؟ درانسر

تو اهل ناشی از ابرتاید یک دکتر بصرای (۱۰۰۰) کودک عیبا عیوست میرسد در حالیکه بعضی برای (۱۰۰۰) نفر سفید پوست یک دکتر خدمت میکند . (۶۰۵) نفر جگانه برای اطفال سفید پوست فقط (۴۰) نفر جگانه برای اطفال سیاه عیوست ست سا خسته شده . به همین ترتیب معاش یک معلم سیاه پوست متأسفانه یک چهارم حصه معاش یک معلم سفید پوست است و این بدین مفهوم که ازده پرستش اعلامیه حقوق طفل اکثریتی آن نیز رعایت نمیکردند . در کشورهای سرمایه داری و خاصاً کشور هاییکه مسابقات تسلیحاتی در آنجاها مسلط است فرق فاحشی دیده میشود و این بدانجهت که هزینه های گزافی صرف تولید سلاح ها گردیده و فقر راسخ شده است . در شرایط موجوده در اضلاع متحد آمریکا که غنی ترین کشور های کاپیتالیستی است جیل فیصد اطفال در مریضی و نا توانی مادی بسر میبرند . در جمهوری فد را لسی آلمان (۱۰۰۰۰۰۰) طفل بیستین زندگی را نصیب اند حالانکه (۷۵۰۰۰۰) طفل دیگر در آنجا حتی از داشتن بستر خواب محروم اند . (۶۰۰۰۰۰۰) کودک کمتر از پانزده ساله در ایتالیا (۲۰-۱۰) ساعت روزانه برای گرفتن مزد و رفع گرسنگی شاقه ترین کار ها را انجام میدهند و چه دلخراش است که بخاطر رهایی از فقر و زندگی فلاکت بار از سال ۱۹۶۴-۱۹۷۴ شمار خود کشی بین اطفال پنج الی چهارده ساله دو چندان شده، در کنفرانس روی سلوک والدین اشاره بعمل آمد تا والدین سلوک خود را در برابر کودکان تغییر بدهند . شاملین کنفرانس خلق صلح جهانی را کام موثری برای رهایی اطفال از رنج ، فقر و مریضی وانمود کرده گفتند که هدف عمده کنفرانس شانرا خلق صلح تشکیل میدهد ، بدان منظور که سالانه در جهان (۴۰) میلیارد دلار برای تجهیزات و سلاح به مصرف میرسد فقط یک فیصد پول متذکره کافی است که هیچ طفل گرسنه نماند . یک زده بوش اتومی همانقدر قیمت دارد که با آن پول میشود یک موسسه کارگری برای جذب (۵۲۰) نفر دانشت و این تعداد اطفال را در آن بکار گماشت . با پول یک (اف ۱۴) میشود که مکتب ساخت . برای ساختن قایق های تحت الارضی اتومی آمریکا همانقدر پول مصرف گردید که میشود با آن برای شانزده میلیون طفل وسایل درسی و آموزشی فراهم آورد . پس خاتمه دادن به

مسابقات تسلیحاتی خلال این پروبلم میتواند بشمار آید با اینهم اگر در زمینه مسابقات تسلیحاتی صرفه جویی بعمل آید تا سال (۲۰۰۰) میلادی پروبلم کودکان جهان حل میگردد . در اثر فعالیت های امپریالیزم است که اثر آن مرگ اطفال قوس صعودی خود را پیموده از هر هزار کودک (۱۵۰) نفر نوزاد، ۱۱۳ تن شیر-خوار از جمله هزار کودک میمیرد . حدمیاری

۱- آفوی بیکو روز در میان جمعی از
با شکل سواران حین مسابقه و تصویر تپایی
اش.

تر از سرود ها نیکه از روی سمفونی های
معروف تهیه شده بود. میر قصید، بلون
تعصب هنری دیگران به هنر او خیره میشدند
(ایز و دورا) تکنیک های فراوان به هنر
رقص بخشید و رونق داد، رقص که وی
طراحت است بر رقاصه تسلط می بخشد
که برقمه حصص و نقاط وجودش حا کعبه
یدا کند حتی بر قسمت های غیر ارادی
چون پلک ها و غیره. رقص های را که
ایزادو را ایجاد کرد بود همه را بسو جود
می آورد از یثرو ست که نقد نویسی متذکر
میگردد: رقص های (ایز و دورا) منبع
خوشی های بی پایانست در چون ۱۹۲۱ بود
که در اتحاد شوروی ازین هنر یته صاحب
نام از طرف مقامات هنری دعوت بعمل
آمد. وی در خاطرات زندگیش مینویسد
به محض آنکه در خاک شو روی در محلی
بنام (ریفال) با گذشتن قلبم تند تراز میشد
میزد و بمن نوید میداد: خوش باش که
تو در سر زمینی آمده ای که اصلا دیگر
چیزی بنام استعداد وجود ندارد. پس من
در اصل در جهان نوینی پا گذاشته ام.
(ایزو دورا) همواره بدین اندیشه بود که
رقص در آینده چشکلی بخود خواهد گرفت
و تکامل آن چگونه خواهد بود؟ و بهمین
ملحوظ متذکر مذکور واضح میشود های
بیشمار هنری در ساحت رقص میا شد
که به حلقه های هنری و برای رقاصه ها
به اثر گذاشت. امروز در مکتب و مراکز
بیشمار از هنر وی استفاده میشود.
وی با ری در مورد مو قف اجتماع
اطفال گفته بود: من برای همه کودکان
جهان سعادت معیشت و شادابی میخواهم
امروز در مکتب هنری که بنام (ایز و دورا)
مسماست و در یک ویلای قشنگ بنا یافته،
میتواند های رقص نامبرده به سایر یسن
تدریس میشود. رقاصه صاحب نام مذکور
چهل نفر دایه عنوان شاگردان ممتاز بر
گزید که یکی از آن دختر خوانده اش بنام
(ایرما) بود که از ۳۰ سپتامبر ۱۹۲۱ تهر-
بنات اساسی را با وی آغاز نمود کتون
در پهلوی سایر یلان های آمو زشی

بقیه در صفحه ۴۲

صفحه ۳۳

عرضه کنیم و احساسات انسانی را به
کاهش گیریم. الحق (نما یشنا به باغنده
های بر ف) نما یشنا به مدرنی بوده است
هنر چنانچه در نسمایشنا به «پیکر»
که یک پارچه «هجو نا به» بهتر است نام
من کنیم در اصل رو ما نیست از «نسمایشنا»
نما نداده شده که چنان یکنفر با گرایش
به فلسفه «هویور نو نیزم» آذین بندی بار
آمده است.

در تیاتر بالشوی بار بار گو شده
های متعددی از زندگی مردمان انعکاس یافته
و از تحقیقات در مورد انسان های که در
خیمه ها با مشقت اطفال شانرا بزرگ
میساختند گرفته تا انسان ها نیکه به
چشمگیر ترین کشفیات و ترقیات تا یل
آمدند و در نهایت تصادم میان نو و کهنه.
۰۰۰ و در تیاتر بالشوی بود که جبهه
فروز ان هنری دیگری با درخشان خاص
نور افشانی کرد (ایزادورا دولنگاف)
وی را بشنا نگذار رقص (دانس مدرن) می

۲- (ایز و دورا) کودک کاش را در آغوش
کنید.

خوانند و در واقع همین (ایزادورا) بود که
صنعت رقص های مدرن قرن بیست و طرح
ریزی کرد و هم او بود که ابتکار رات او
در زمینه رقص محافل (سازو رقص) را متاثر
ساخت وی از نخستین ایجاد گران صنایع
هنری است که زادگاهش را بسوی اتحاد
شو روی ترک گفت و آنجا بطور د منجمعی
پس از یو سن با سایر حلقه های هنر
رقص، واضح صنعت های بخصوص هنری
خاصا در زمینه رقص شد.

(اناتولی لونا تستاسکی) یکی از کمیسار
ها در شوروی مینویسد: اگر چه رقص
دانس وی زیاد دلچسپ است لکن دلچسپ
تراز همه اقامت اودر روسیه انقلابی پس
قابل تمجید و تحسین است. مو صوف اصلا
به نژاد «دیرین» متعلق بوده که در امریکا
تولد یافته است، کودکی بیش نبود که
برقص علاقمند گشت نامبرده چون استعداد
شایانی در خود میدید دنباله او استعدادش
مردید و در فرجام استعدادش برای او افتخار
آورد. رقصی که (ایزادورا) آنرا بسو جود
آورد دو پهلوی داشت رقص مدرن و کلاسیک
این رقص به گونه دیگری اجراء میشد و غیر
از رقص های باله، ساز و پیرو و بیت
رقص کلاسیک متحرک که در یک آن همه اعضا
باز می خاست که از طرف رقاصه دایه
داده شده بود. به اطراف وجود بشکل معجزه
آسایی می چرخید. (ایزادورا) معمولاً
با پای برهنه میرقصید. این رقاصه زیاد

بین المللی کودک. در واقع پایه مستحکم
است برای تحقق اعلامیه و حقوق طفل که کشور
های عضو ملل متحد در زمینه تحقق بخشیدن
مرام این کنونیسیون بایست بیشتر بکوشد.
بطور قطع کنفرانس مسکو آغاز
گردید. با توجه به اینکه اتحاد شوروی و تمام
کشور های سو سیالستی همه وقت به تمامی
حقوق بشری بالخاصه حقوق اطفال توجه جدی
داشته و زمینه را برای رشد کودکان در فضای
عاری از استثمار فراهم آورده اند.

طراح رقص (دانس) مدرن و تیاتر بالشوی

خان نو (ن) بود که توسط هنر پیشگان
لینگرادی «نانالیا کاسا تکیا» و «ولادیمیر
واسیلوف» اجرا شد درین پارچه معس
شد بود که هنر نمایشی را از طریق آتش
دادن رقص با ساز تبارز دهند و کمی بعد تر
تیاتر بالشوی به مرحله سو می با گذشت
ایرانی (باغنده های برف) از نیکو لای
ریسکی کو رزا کوفی، در یلان نمایشات
تیاتر بالشوی پذیرفته شد سر دست
موزیک الکسندر لازارف. ایرای مذکور
را چنین تعریف کرده بود: بنظر من این
یک قصه شعر گونه برای کودک کاست
ما درین پارچه نما یش سعی ورزیده ایم
که این پارچه رانه بشکل انسانی ها ی
کودکانه بلکه بشکل انسانی که
با تکر خصلت های نیک انسانی با شد

سن در کشور های پیشرفته (۶۰) سالگی و در
سایر کشورها (۵۶) تثبیت گردیده که
معمولاً به (۴۶) سالگی میرسند جهانیان بادرک
رسالت های عظیم انسان دوستی بایستی به
نژاد پرستی جنگ و غیره خاتمه داده و برای
تدارک دارو، لباس، غذا، هنر، سپورت و
غیره برای دطفال بکوشند. نامفکوره حقوق
طفل تحقق یافته باشد. سی و ششمین اجلاس
کمسیون حقوق بشر قرار است در فیروزی
ومارچ (۱۹۸۰) در ژنیو دایر گردد اما کنفرانس
منعده مسکو در مورد حقوق طفل به ارتباط سال

در تیاتر بالشوی در مسکو نما یشنا به
توسط ایرای کمو نیست هنگری «یلا بار»
کوک تشکیل یافت که از روی خلاصه نما
یشنا به درامه از «موریس مینر لنگ» که
اسرار یک قصر مرعوز را از انشوی هفت
در واژه تا ریک نشان میداد. برای بار اول
تپیه و نمایش داده شده و در آن از دوا
میشی آبی و روح پر از در توالم او در نظر
نما شاگر برده برداشته شد که انبا هر
بود در نما یشنا به پارچه هنری مذکور علاوه
هنر پیشگان هنگری از ریوسور ایرای بودا
بست اندراس میگو و نیس موریک
«جانوس فر سیرک» نیز دعوت بعمل آمده
بود.
۰۰۰ و اما نخستین ایرای کومیک از فولکلور
نک اما دویس موزارت (بنام) کوزی
نک اما دویس موزارت بنام کوزی

۳- (ایزو دورا) اینبار شوهر شاعر ش.

هدف عمده دیتانت

موافقه بین المللی در مورد عدم استعمال قوه در روابط بین المللی تکمیل گردد. نتایج چنین موافقه مسلما دست آنها نرسد. خواهان ما بقیه تسلیحاتی و حتی خواهان بکاربردن آن میباشند میبندد.

همچنان سی و چهارمین اجلاس عمومی ملل متحد باید توجه خاص خود را به انکشاف و خیم در شرق میانه معطوف دارد. معاملاتی که مصر و اسرائیل که علیه سعادت خلقهای عرب و درخفای آنها عقد گردیده است بطور خطرناک و وخیمی تشنج را در این منطقه تشدید نموده است. یکی از نتایج ناگوار این معامله تشدید عملیات تجاوز کارانه اسرائیل است. انتظار می رود این اجلاس فرصت خواهد یافت تا موافقه مشترک کشور های راکه از داعیه عادلانه خلقهای عرب حمایت می دارند بپذیرد و به حل مناسب و پایدار مساله شرق میانه بپردازد. به شرکت تمام احزاب (شامل سازمان آزادیبخش فلسطین به مثابه نماینده قانونی فلسطینی ها نایل آید. برای نایل به یک صلح پایدار در شرق میانه باید فاصله های سواری امنیت اسامبله عمومی در دست اجرا قرار گیرد. اتحاد شوروی بطور خلل ناپذیر خواهان صلح عادلانه و معصوم در این منطقه می باشد و انتظار دارد اسرائیل از سرزمین های اشغالی شان ۱۹۶۷ رانده شوند و حقوق انکار ناپذیر فلسطینی ها به شمول حق تشکیل دولت مستقل اعاده گردد که مسلمانان امر امنیت کشورهای این منطقه را تضمین خواهد کرد.

از طرف حلفائلیستارلیستی امپریالیزم تلاس های مداوم بکار برده می شود تا ملل متحد را از موضع آن در مورد مساله حل ناسا شده سایبرین خارج سازد. چنین مانورهای نامرئی چیزی جز مخالفت با خلق سایبرین نمی باشد. ملل متحد تصامیمی را مبنی بر اصول اساسی اتخاذ کرده است که برای حل این مساله کمک می نماید.

سی و چهارمین اجلاس ملل متحد قادر است نقش مهمی را در حمایت از مبارزات آزادیبخش خلقها بر ضد استعمار نژاد پرستی و اپارتاید ایفاء نماید.

این سوال تاریخی باید در مورد افریقای جنوبی حل و فصل شود:

آیا زیمبابوی و نامیبیا استقلال واقعی خویش را کسب خواهد کرد و یا اینکه اسیران استعمار نو باقی خواهند ماند؟

نژاد پرستان و دوستان غربی آنها مانور های تازه را بکار می برند و صرف با تعبیرات شکلی میخواهند رژیم های دست نشانده و فادار خود را با خلق این سرزمین تحمیل نمایند. ملل متحد باید تدابیر موثری بکار برد تا به صورت فوری قدرت به نمایندگان اصیل خلقهای این کشور ها (نیرو های وطنپرست زیمبابوی و نامیبیا) انتقال یابد.

سیاست اپارتاید که به وسیله زمامداران افریقای جنوبی بر علیه سیاه پوستان بکار برده میشود باید به شدت محکوم گردد.

بقیه در صفحه ۴۷

ژوئنون

مصونیت می باشد حمایت می گردد. طرح مسوده مواد عمده قرار داد منع سلاح های رادیو لوزیکی یکی از نتایج مذاکرات بین شوروی و امریکا در کمیته خلع سلاح می باشد. بقیه این امر یک قدم مثبت در راه فراهم آوری امکانات جلوگیری از تولید باخبره و استعمال یکی از خطرناک ترین سلاحهای گسترده دسته جمعی به شمار می رود. اکنون ضرورت آن احساس می شود تا این مسوده هر چه به سرعت ممکن مراحل نهایی خود را طی نماید تا در عرض خلع سلاح یک موافقه دیگر پذیرفته شود.

علی الرغم انکشاف مذاکرات شوروی - امریکا و بریتانیا درباره منع آزمایشات سلاح های هستوی، طرح مسوده قرار داد این مساله به صورت غیر عادلانه به تأخیر مواجه گردیده است. اتحاد شوروی بطور ثابت قدم در راه عقد موافقه های بین المللی پیرامون ایمن سازی مسایل بحرانی می دهد و عقیده دارد که سی و چهارمین اسامبله عمومی توجه ویژه خود را

درباره این مسایل معطوف خواهد داشت. توجه زیاد مجدد باید به مساله عدم انتشار سلاح هستوی معطوف گردد. گسترش (مجموع هستوی) به جامعه بین المللی خطرناک است.

این خطر بیش از همه در جاه طلبی هستوی افریقای جنوبی، اسرائیل و بعضی کشورهای دیگر بخوبی نمایان بدست آوردن سلاحهای هستوی بوسیله کشور های که پیوسته علیه همسایه گان خود مرتکب فعالیت های تهاجمی و کارانه می گردند. سرزمین های اجنبی را با استعمال قوه تصرف می نمایند و آزادی خلقها را حذف می دارند تا به تسلیح و خیم را برای صلح بار می آورد. همچنان درسی و چارمین اجلاس باید تدابیر جدی اتخاذ گردد تا کنترل شدید از جانب نمایندگی بین المللی انرژی اتومی بالای استعمال تکنالوژی و مواد هستوی توسط دول غیر هستوی وضع گردد و مساعی اعظمی بخرج داده شود تا اعضای پیمان عدم انتشار سلاحهای هستوی افزایش یابند.

بر علاوه اخذ تدابیر جهت تقلیل مسامحه تسلیحاتی باید مساله تضمین سیاسی و قانون امنیت کشور ها مورد بحث قرار گیرد. اکثریت اعضای ملل متحد خواهان اند، از استعمال قوای هستوی و سلاحهای قرار دادی اجتناب بعمل آید. و روابط بین المللی در چارچوب موازین ملل متحد بر قرار گردد. معذا نیاز مبرم است تا با سرعت هر چه ممکن مسوده یک

زیاد اکنون منوط به توقف دادن مسامحه تسلیحاتی می باشد.

همچنان حل مساله خلع سلاح اهمیت مقدم کسب کرده است که حل بسیاری از مسایل دیگر جهانی مثلاً تهیه انرژی و غذا، امحای امراض، نافع ساختن منابع آبگرم و فضای خارجی و رفع عقب ماندگی بسیاری از کشور ها را تسهیل می نماید.

اجندای سی و چهارمین اسامبله عمومی ملل متحد تقریباً شامل بیست موضوعی بود که با خلع سلاح ارتباط می گرفت که بسیاری از این موضوعات در ملل متحد به ابتکار اتحاد شوروی سوسیالیستی دیگر مورد ارزیابی و تحلیل قرار گرفت.

سلاح های هستوی به صورت مشخصی برای بشریت و برای موجودیت هر چه بیشتر بودن خطرناک می باشد این امر جوابگوی این سوال می باشد که چرا برای خلع سلاح هستوی توجه درجه اول معطوف گردد؟

اتحاد شوروی به همراهی کشور های دیگر سوسیالیستی در کمیته خلع سلاح پیشنهادی را پیرامون پایان دادن تولید تمام انواع سلاح های هستوی و تقلیل تدریجی و امحای کامل ذخایر آن طرح نموده است. اتحاد شوروی و متحدین آن در سال جاری همواره مذاکراتی مناسبی را با دول دارای نیروهای هستوی و همچنان با دول غیر هستوی برآه انداخته است. این ابتکار به صورت همه جانبه در کمیته خلع سلاح از جانب کشور های غیر منسلک و تعدادی از کشور های غربی حمایت گردید. بهر حال بحث روی این مطلب از سبب مقاومت سردمداران امپریالیزم و متحدین آن به تأخیر افتاد.

به منظور پاسخ به خواست بسیاری از کشور های غیر هستوی، و به منظور تضمین امنیت آنها اتحاد شوروی از سال ۱۹۷۸ اعلام داشت که هیچگاه از سلاحهای هستوی دست نداشته خود بر ضد کشور های که تولید و بدست آوردن این سلاحها را تحریم می نمایند استفاده بعمل نخواهد آورد. ابتکار اتحاد شوروی درسی و سومین اسامبله عمومی برای تشکیل مجلس تضمین امنیت به کشور های غیر هستوی و مذاکرات مفیدی که پیرامون این مساله بعداً در کمیته خلع سلاح آغاز یافت شد. این امر می باشد. بر گذاری چنین یک مجلس اکنون از جانب اکثریت کشور های عضو ملل متحد که از تهدید سلاح هستوی خواهان

سی و چهارمین اجلاس عمومی ملل متحد در ۱۸ سپتامبر در نیویارک گشایش یافت. این مجمع که از اشتراک نمایندگان ۱۵۱ کشور جهان تشکیل یافته است، جهان را برآه به یکی از برترین ترین و باصلاحیت ترین سازمان های بین المللی می بندارد. ملل متحد با اشتراک خلقهای دیگر جهان سهیم اساسی و عمده را در راه جلوگیری از جنگ، استحکام صلح، کاهش مسامحه تسلیحاتی و بقیه خلع سلاح ایفاء نموده است.

اجندای سی و چهارمین اجلاس این مجمع را تقریباً بیش از ۱۲۵ موضوع تشکیل میدهد ولی موضوع عمده راکه نمایندگان کشورهای مختلف بر آن تأکید می ورزند مساله دیتانت است.

دیدار اخیر پرزنت کارتر در وینا و امضای قرارداد سالت ۲ فرصت مساعدی را برای مساعی هر چه بیشتر ملل متحد در راه استحکام صلح جهانی و دیتانت سیاسی و نظامی فراهم ساخت. ملل متحد بایست از چنین فرصتی به نفع بشریت استفاده بعمل آورد.

تحقق دیتانت مساعی مشترک تمام کشور ها را بدون در نظر داشت ملحوظات سیستم اجتماعی و سنت قلمرو، موقعیت جغرافیایی، انکشاف اقتصاد و صرف نظر از اینکه عضو بلاک های نظامی می باشند یا خیر نیازمند است. بناء مجمع عمومی ملل متحد میدان و فرصت مناسبی دارد تا تدابیر لازم جهت پیشبرد جریان دیتانت اتخاذ داشته و آنرا به تمام قاره ها و وسعت د هند انکشاف بین المللی نمایانگر آنست که در برابر امر دیتانت تا هنوز مخالفین بی شماری موجود است که حمایت آنها از انظار دول دوست ملل متحد دور نیست. سران پنتاگون،

ملیتاریست های ناتو و حلفائلی نظامی صنعتی غرب پلان های را برای تسریع هر چه بیشتر وسایل تسلیحاتی گسترش میدهند و می گویند تولید سلاح های جدید بالیستیکی و غیره را تحت عنوان صف آرای اروپای غربی توسعه دهند و آنرا علیه اتحاد شوروی بکار برند. تبلیغات کهن و زهر آگین علیه اتحاد شوروی بکار دیگر برای کتمان این پلان های خطرناک برآه انداخته شده است. از مدت ها به این طرف بدترین دشمنان صلح از جانب متحدین چپ نمای امپریالیزم حمایت می کردند تا نیروی هستوی خویش را بالا برده و در جستجوی (تدارک یک جنگ جدید) می باشند.

آینده دیتانت و امنیت بین المللی تا اندازه

ترجمه الف غیبی

از مسکو نیوز

کتاب

در

خدمت

صلح

هال تورج ناشر مشهور شوروی که بر فعالیت کتب تاکید میکند

بازی های اولمپیک در مسکو دایر شده است
کتب تحت عناوین (اطفال و کتاب) و (سیورت
و ادبیات از چندین کشور) در نمایشگاه به
نمایش گذاشته شده است *

یک تعداد زیاد از موسسات شوروی غرض
مفاعله با اشتراک کنندگان در زمینه نشر کتاب
آمادگی گرفته بودند و هم یک تعداد از
ناشرین کتب اتحاد شوروی که در آن کشور
به نشر ادبیات کشور های دیگر می پردازند
در بهلولی غرقه های کشور های خارجی برای
خود غرقه های باز نموده بودند همچنان در
نمون جلسات درین نمایشگاه مذاکراتی در
باره خرید و فروش صورت گرفت و موضوع
اصلی بحث اشتراک کنندگان امسال نمایشگاه
دانشگاه تابع و بخش کتب برای کودکان و نو
جوانان تشکیل میداد *

نمایشگاه بین المللی کتاب در مسکو

برای اینکه افادت اشتراک کنندگان نمایشگاه

در مسکو برای شان مفید و خوش گوار بوده
باشد یک پروگرام وسیعی غرض فراهمی
ساختن هر گونه تسهیلات برای شان در نظر
گرفته شده بود *

فعالیت غرض خریداری حسی الامتياز چاپ
کتب ادبی علمی و هنری غرض ترجمه و نشر
دوباره آنها به کمک (موسسه حق الامتياز)
شوروی صورت گرفته است خریداری کتب
آماده شده همه بوسیله موسسه سرتاسری
کتاب بنام (متردو نرو نایا کنیکا) صورت
می گیرد *

شعار نمایشگاه دوم بین المللی مسکو
(کتاب در خدمت صلح و ترقی) است و این
اولین نمایشگاه است که اشتراک کنندگان
آن با خود قبلا تصمیم گرفته اند تاجه کتاب
را با در نظر داشت شرایط اشتراک و موافقت
شعار نمایشگاه با خود به مسکو بیاورند *

کمیته مقابراین شعار و شرایط اشتراک در
نمایشگاه مسکو بوده است به نمایش گذاشته
نشده است *

در نمایشگاه امسال به تعداد موسسات
چاپ و فروش کتاب از ممالک سرمایه داری
بیش از چهل موسسه دیگر نسبت به نمایشگاه
اول افزایش بعمل آمده در این نمایشگاه
موسسات چاپ و فروش کتاب از کشور های
بلجیم ایتالیا * ناروی * ایالات متحده امریکا
سویدن و جاپان و هم انستیتوت ملی کتاب
از هسپانیا و مرکز فرهنگی بریتانیا اشتراک
نموده اند *

در اشتراک و سهم گیری کشورهای روسیه
انکشاف نیز افزایش بعمل آمده است آثار
ادبیات کشور های الجیریا انگولا ارجنتاین
بنگله دیش کانادا هند کانگو لبنان مکزیکو
کشور های آسیایی افریقایی و امریکایی لاتین
به نمایش گذاشته شده است *

کشور های بولیویا، مالیزیا، تایلند، فیلیپین
ولا بیریلا برای اولین مرتبه درین نمایشگاه
حصة گرفته بودند *

از جنبه اینکه این نمایشگاه در سال بین-
المللی طفل و در آستانه شروع بیست دومین

دومین نمایشگاه بین المللی کتاب با شعار
(کتاب در خدمت صلح و ترقی) به اشتراک
دو هزار موسسه و شرکت چاپ کننده کتاب
بیش از هفتاد کشور جهان ملل متحد،
یونسکو، گوتمیکان، سازمان بین المللی
کار و دیگر موسسات بین المللی در مسکو
گشایش یافته است درین نمایشگاه بیش
از یکصد و پنجاه هزار کتاب به نمایش گذاشته
شده است *

بهمناسبت تدویر این نمایشگاه لیونید بریزنیف

پیام سادبانی عنوانی اشتراک کنندگان نمایشگاه
فرستاده است وی در پیامش اظهار امیدواری
کرده تا کتب به نمایش گذاشته شده تا اندازه
زیاد موافق به شعار این نمایشگاه (کتاب در
خدمت صلح و ترقی) باشد *

وی همچنان گفته است که عقیده دارد دومین
نمایشگاه بین المللی کتاب در مسکو زمینه
بهبود همکاری واقعی را بخاطر تبادل بهرکتب
درین ممالک اشتراک کننده ایجاد می نماید
و هم در انکشاف کشور و همکاری فرهنگی
و آتویه همسایگی نیک در بین این کشور ها
تسهیلاتی را فراهم خواهد ساخت *

در دومین نمایشگاه بین المللی کتاب در
مسکو تعداد اشتراک کنندگان نسبت به
نمایشگاه اول کتاب که در سال ۱۹۷۷ درین
شهر دایر شده بود بهتر است بابت تریب
که در نمایشگاه اول کتاب به تعداد یک هزار
و پنجاه موسسه نشر کتاب از ۶۷ کشور
جهان اشتراک نموده بود در حالیکه درین
نمایشگاه تنها در تعداد کشور ها موسسات
و سازمانها افزایش بعمل آمده بلکه ساجسه
نمایشگاه نیز توسعه یافته است *

سازمان از ابتدای تحصیل به کتاب و کتابخانه
علاقه نشان میدهند

وظایف جوانان

امروز جامعه مادر مرحله گذار از کهنه به نو قرار دارد والیه ناگفته نباید گذشت که در این گذار جوانان ما نقش ارزنده و سهمی بزرگی دارند. برای سازندگی و اعمار یک افغانستان جدید و شگرفان که تمام افراد آن زندگی آرام و مسعودی داشته باشند باید جوانان ما وظیفه دارند تا با کار و بیکار انقلابی این زمینه را مهیا سازند.

این امر وقتی میسر میگردد که جوانان ما وظایف خویش را بدرستی بدانند و با یک کار انقلابی وظیفه اصلی و ایمانی خود را که عبارت از بسواد ساختن افراد بی سواد کشور است بصورت ادلی انجام دهند.

امروز کشور های شرقی که توانسته اند جامعه را قدر استعمار فرد از فرد را بنیان گذارند همه از برکت تلاش جوانان مبارز و بر توان و بادرک آنان است که در راه محو بی سواد ی با دولت های خورش همکساری صمیمانه نموده اند.

دست یافتن به یک زندگی ایده آل ناممکن است مگر اینکه انسان سواد و دانش متفرقی داشته باشد.

امروز وظیفه هر جوان بادرک و با احساس است که این بالای خانه ان سوز را از جامعه اش از مملکت اش و از میهنش بدور سازد.

این یک حقیقت روشن و انکار ناپذیر است

هدایت الله وفاق

ازدواج و جوانان

بخواسته بگوییم که امروز وظیفه و مقامی گوناگون به احسانهای انسانی و با در نظر داشت خواص فطری و طبیعی و بالاخره جهت تحقق بایستی تحول در زندگی بکنواخت ازدواج لازمه طبیعت بشری بوده، بر علاوه آنکه انسان، چه زن و یا مرد از حیات مجرد و عایی می یابد، با ارضای عواطف و افتخار غرایز و انگیزه های روانی به زندگی مشترک ادامه داده و یک بد بگر مشاور، همکار و در حالات مختلف زندگی همدیگر را کمک

میکنند. در جوانی مع مختلف همنظری و تن دادن به ازدواج، نظر به عرف و عادات آنها صورت گرفته، دختران و پسران نظر به توافق روحی، بعد از مطالعات قبلی اینکه بین آنها صورت میگیرد، آن به ازدواج داده و به زندگی مشترک آغاز میشوند. در کشور غریب ما، به ازدواجها و ابراز توافق روحی دختران و پسران به گونه ای گوناگون شکل گرفته اند و عموماً بعضاً

ازدواج این گروه جوانان کدام عا نع وجود نداشته. بدون آنکه کسی دیگر در مورد مداخله کند خود شان با یک تصمیم قطع زمینه های ازدواج خویش را فراهم نموده و برای فایده های خود درد سر خلق نمیکند البته فایده های دختران نیز بایک منجش و ارز بانی همه جا نبه، بصورت رو شفقرا نه در مورد اقدام مینما یند.

۲- شکل خواستگاری که، عده ای جوانان نسبت کمرویی، جبن و کم جر اتی نمی توانند مستقیماً یک با دیگر ابراز علاقه و نظر نموده و در مورد ازدواج خویش تصمیم بگیرند. با بد گشت:

در این قسمت دو علت عمده وجود دارد، اول آنکه، برای دختران و پسران، نسبت کو تا ه نظری ها و نصیبات زمینه های ملاقات مهیا نشده و در محافل، مجالس و کلوب های جوانان، نظر به علمی اشتراک های معقول به اشکال مواجه نشده و در

این گونه گوی، مسأله بفرنجی را در فایده های دختران و پسران ایجاد مینماید. اگر از نحوه ابراز توافق روحی دختران و پسران آنکه دارای علم و تحصیل هستند، بگذریم و صرف مثالی از طبقه متوسط و روشنفکر بد هیم، به انواع مختلف خواستگاری و آن دهی به ازدواجها بر میسر میخوریم، که بد نیست به سبیل مثال از چند شکل آن یادآوری نموده و نقاط

ضعیف آنرا بر شمیریم: ۱- موافقه قبلی که بین دختر و پسر صورت میگیرد و قبلی بر آنست که در جوانی یکدیگر را به تمام معنا درک کرده، کردار و پندار یکی، برای دیگر خوش آیند بوده و در آخر، این تحلیل و نظر اندازی به دور نمای زندگی آینده، می خواهند به عقد هم آیند و زندگی ایده آل خود را شروع نمایند.

البته خواستگاری در این گونه نبوده و های معقول به اشکال مواجه نشده و در

جوانان و مسأله زندگی

مشترکمان از هیچگونه تلاش برای خوشبختی ماکوتا می نکرد، همینطور روز های سفادت باز زندگی ما میگذشت تا اینکه آن دوست شوهرم به زندگی غاراء بلز کرد و با بلز شدن بای او در زندگی ما وضع رفتار و کردار شوهرم نیز تغییر یافت.

شوهرم احدی که به زندگی خانوادگی اش سخت علاقمند بود و کمتر اتفاق می افتد که از خانه اش غیبت نماید دیگر به مرد گریز یا وفرازی مبدل شد، او آن احدی مهربان به زن و کودکش نبود، شب ها تا دیروقت به خانه نمی آمد، روز بروز درآمدش کمتر می یافت و پول ذخیره که داشتیم آهسته آهسته تمام شد. شب مست و لایعقل به منزل می آمد و گاهی هم یک تادو هفته به منزل بر نمیگشت، این غیبت ها در مورد کار اداری اش نیز اثر گذاشت و آهسته آهسته صدای شکایات موسسه اش و کارکنان آن بلند گردید. تا بالاخره او را از کار برکنار نمودند و او مجبور گشت که بایک عالم فرضی به خانه برگردد.

و قیسه به زندگی فعلی خود مینگرم که بادیست آشیانه خوشبختی و سعادت خود را و ازگون ساختن و در این واژگونی هیچکسی مقصر نیست جز خودم، امروز در پیشانی عجیبی قرار دارم، پیشانی که به قیمت زندگی تمام شد.

بد نیست شما هم از زندگی، از اشتباهی که مرتکب شدم باخبر شوید و پند بگیرید. من دختر عرزه ساله بودم که با پسر ما را ازدواج کردم، اگرچه این ازدواج روی علاقه و عشق استوار بود و همین عشق طس فین بود که ما را با هم پیوند داد و زندگی خانوادگی را بر ایمان بنیان گذاشت. سال اول زندگی بدون کدام مشکل و پروبلمی سپری شد تا اینکه ما صاحب طفلی شدیم. با تولد دخترم زندگی خانوادگی ما شیرین تر از گذشته شد و بیشتر بر کانون گرم خانوادگی مانا تأثیر گذاشت روزها، هفته ها و ماه ها میگذشت تا بالاخره اولین کودکیان دو ساله آمد. شوهرم در طول این سه سال زندگی

اندیشه‌های جوانان

غلام نبی :

جوانان ویا جوانیکه ميا رزه را در این راه و طیفه اصلی و ایمانی خود میداند به عقیده من جوان واقعی و فایده‌ساز است.

جوان حقیقی که موفقیت و سعادت کنونی‌اش را در محو بی‌سوادی میداند برای از بین بردن این نقیصه اجتماعاتی از هیچگونه تلاش خود داری نمیکند.

امروز فقر اجتماعی که بیشتر در کشورهای فقیر شده است همه در اثر بی‌سوادی است.

کشور ما افغانستان پس از انقلاب پیروزمند شور با پلان‌های انقلابی که همه‌اش نویددهنده یک زندگی مسعود و سعادت باری است میکوشد تا فقر و بی‌چاره‌گی را از دامن این کشور پاک نماید. در این جا وظیفه هر فرد وطن پرست است که بسا دولت خلقی‌شان از هیچگونه همکاری دریغ نه ورزند.

عنایت‌الله (کارون)

به عقیده من اصلاح یک جامعه بستگی و ارتباط مستقیم به اخلاق فردی آن جامعه دارد. وقتی یک جامعه میتواند به زندگی ایده‌آل خویش دست یابد که افراد آن جامعه وظایف خویش را بدستی در آن نمایند. راه رستگاری هم در این است که هر فردی از اجتماع بسوی شگوفان ساختن جامعه‌اش وظایف سپرده شده را بصورت احسن در کمال ایمان داری و امانت اجرا نمایند و در رفع نقیصه‌های زندگی اجتماعی بکوشند.

می‌ستاییم مادر وطن را

الجبلا «نثار»

حب تو خون به رگهای مای جو شاند و توان زندگی می بخشد. بشر پاداشتن لطافت و هویت تو نیرو میگیرد و بمقابل هیسولای جانفرسای زندگی و پدیده‌های سرکش طبیعت می رزمند و آنها را رام خود میسازد.

مادر! اگر حب تو در نهاد فرزندانست نمی بود، امکان داشت که طبیعت اینقدر قشنگ و زیبا خود نمایی کند؟ نه، هرگز نه! توهستی مایی! تو! منبع الهام هائوسروش های ما هستی!... ترا ستایش میکنیم که مهرت خلوصی ندارد، از مهر تو و آفتاب تو جهان ماروشن و مغر ما انباشته از امیدها است.

امید هائیکه به آرزوی آبادانی تو ای مادروطن که هیچگاه از مغیله زدوده نمیشوند، بلکه بطور مضاعف خلق میگردند و آهسته آهسته تحقق می یابند.

ای مادر پاک سرشت!

ما از تو مرهون وثوق داریم، زیرامهرت درخون مانعین است.

بیاس شکران و حفظ نام نامیت ای مادر وطن. خون گرم نثار میکنیم و سرزاد کف وجان را نثار خاکت میکنیم.

ای مادر وطن!

ای کانون آرزو ها که در فروغ مهر تو جهان را زیباتر از آنچه که هست می بینیم، زیبا می بینیم نه بخاطر آنکه ما زیبا می بینیم بلکه خودش گرانبار و سرشار از زیباییست. و همه هستی را رنگ دیگری بخشیده است. رنگ زندگی و امید، کوشش و تلاش.

مشکلات جوانان

تأثیر معاشران نااهل، نداشتن هدف، عدم مسئولیت و فقدان مهارت های فنی، ترک تحصیل خطرانی است که جوانان یک کشور را تهدید میکند.

پریشانی و بیماری و عدم تعادل روانی برای جوانان امروز مشکل به وجود می آورد اعتبار و فراوانی بی بندوباری بی اعتباری به خانواده برخاستگی وحشی دزدی مال مردم اینها همه آثار یک بیماری مزمن و روانی و اجتماعی هستند که باید اول علت هاوریشه های آن کشف و شناخته گردد آنگاه به معالجه و تداوی آن پرداخت ما از فرضی که به دست ما آمده استفاده میکنیم و با کشف بعضی از علت ها که جوانان با آن مواجه اند در معرض قضاوت و انتقاد قرار میدهیم که البته علت ها به اشکال گوناگون بوده که ما صرف شمه از آن را یاد آور میشویم:

۱- سست شدن روابط خانوادگی در دوران های گذشته پدران چه باسواد و چه بیسواد صنعتگر و کارگر و چه مامور دولت در خانواده ها حاکم مطلق بدون چون و چرا بوده اند و رفتار و کردار و شخصیت فرزندان زیر نفوذ پدران در خانه و بازار شکل میگرفت. کودکان پس از تحصیل علم با شاگردی از پدر شغل شان از پیش معین آمده بود داماد و عروس میشدند و خانواده تشکیل میدادند نامی آمدند که خود را بشناسند و به اطراف خود نگاه کند در انبوه از مسئولیت ها غوطه ور می گشتند اما امروز فرزندان غالباً از شعاع نفوذ و سلطه پدران دور شده اند و از نفوذ سنت ها و عادات و تمهیدات گذشته رسته اند

بافروش لوازم خانه فروشی بی شمار آشنایان و دوستانش را پرداخت و دیگر در زندگی ما چیزی باقی نبود که بتوان روی آن حساب کرد.

برای ادامه زندگی مان مجبور شدیم که خودم کاری برای خویشت دست و پا نمایم. پس از جستجوی زیاد بالاخره کاری برای خویشت در یکی از موسسات پیدا نمودم و شامل کار شدیم با معاش ناچیزی که میگرفتیم زندگی خویشت را به مشکل پیش می بردیم بانام این مشکلات بازهم شوهرم از شب زنده داری و رفیق بازی خویشت دست برداشت و باز هم همینکه از کار به خانه بر میگشتم شوهرم از منزل بیرون می رفت و خدا میداند که چه وقت شب در حالیکه دست از پا نمی شناخت به خانه برمی گشت این وضع آهسته آهسته شوهرم را عصبانی، تندخو و گریزان از زندگی ساخت تا جایکه دیگر خانه به منزله زندان برایش شده بود.

پس از یکسال دیگر شوهرم آن احمد سابق نبود، او به مردی تبدیل شده بود که هرچیز را از عینک سیاه و بدبینی نگاه میکرد. به کوچکترین موضوعی بهانه میگرفت و این بهانه گیری ها آنقدر جدی میشد که صدای داد و فریاد ما بلند میشد و حتی بعضی اوقات همسایه ها مداخله میکردند. این وضع رفته رفته حوصله مرا نیز از بین برد و یک روز موقعیکه او سخت عصبانی بود و بی بهانه میگشت من بادرستی هرچه بیشتر برایش گفتم: احمد دیگر زندگی با تو برایم غیر مقدور شده است، تو با این حال و وضعی که داری هم من و هم کودکان را به بدبختی میکشانی. تو نمیدانی که چه میکنی، صحت و سلامتی خود را که بزرگترین دارایی هر انسان است از دست دادی، کانون گرم خانوادگی را که هرکس در آرزوی داشتن به مانند زندگی ما بود همه را با عیاشی های بی مورد خود به باد فنا دادی اقتصاد ما میل را از بین بردی، کار و وظیفه خود را از دست دادی بالاخره به مردی تبدیل شدی که جز خودش هیچ چیز دیگر را نمی خواهد و لی ایکاش این خود خواهی توهم از روی عقل و منطق می بود. با چنین شرایط من دیگر نمیتوانم با تو زندگی کنم و البته سر نوشت کودکان نیز معلوم است او با من خواهد بود زیرا توحی قادر به نگهداری خود نیستی. بدین ترتیب از تومی خواهم که جدا شویم و تو میتوانی که در این مورد تصمیم خود را بگیری.

شوهرم با شنیدن این کلمات خاموش شد، دیگر چیزی نگفت، به نقطه دور دستی متوجه گشت و فراق چند به همین منوال باقی ماند. تا اینکه بخود آمد و با نگاه بی بر تعجب به من نگریست. می خواست چیزی بگوید ولی سکوت کرد، این سکوت تا دو روز ادامه داشت تا اینکه باز من برایش یاد آوری کردم که دیگر نمیتوانم با او زندگی کنم. بالاخره سکوتش را شکستاد و گفت: میدانم که در این مدت چقدر اشتباهی بزرگی را مرتکب شده ام، چقدر ترا زنج داده ام، زندگی خود را بر باد کردم ولی هرکس در زندگی اشتباه میکند و من هم این اشتباه را مرتکب شده ام. تو مرا ببخش و یکبار دیگر برایم موقع بده تا زندگی را دوباره از سر آغاز کنم و تو قول میدهم همه چیز را بقیه در صفحه ده

ترجمه و تلخیص (لیلا حیرت)

تضادهای دموگرافیک در

تولید مثل

ولی با اینهمه جلو گیری از تولید مثل بیشتر، نفع زیادی هم با خود دارد که از آن چشم پوشی شده نمی تواند.

بنابراین بادر نظر داشت ایجابات عصر کنونی از مدتی است که باین مفکوره یعنی (تولید مثل بیشتر) مبارزه جریان دارد و با تکامل جوامع بشری این سیستم مناسبات جدیدی در بین زن و مرد پی ریزی می نماید و هر دو یعنی زن و شوهر میخواهند از یک یادو طفل بیشتر نداشته باشند. ایجاد تغییرات (تولید مثل جزء انقلاب های مترقی اجتماعی بوده به سه

عصر ماضی انتقال از تولید مثل نیمه حیوانی و نیمه بیولوژیک به عصر تولید مثل انسانی می باشد یعنی که انسان ها همان تعداد اولاد میخواهند که آرزو دارند و از عهده تربیه آنها برآمده می توانند و برای این منظور موسسات (دعوتی خانواده ها) بهمان آمده است - اما این انتقال در مناطق مختلف به شکل نامنظم جریان دارد مثلا ساکنین شهر تمایل زیاد بدانشن فامیل های کوچک و دانسته و از کثرت اولاد حتی الامکان جلو گیری می نمایند.

اگر با معیار های مترقی سنجیده شود این تمایل دو جنبه متضاد دارد - تقایص اخلاقی و روانی آن روشن و عیان است چنانچه فامیل هایی که يك فرزند دارند موجب خود خواهی و خود پرستی در طفل شده و آن کودک را (ناز دانه) تربیه می کنند که با اینصورت تمایزات و ارتباط طفل را نسبت بفامیل و روابط وی را با مردم دیگر و اجتماع و راجع بوظیفه او تحت تاثیر قرار می دهد.

نفس اقتصادی آن نیز هوید او ثابت است بایشرفیت جامعه و توسعه تولید ضرورت زیاد برای کار انسانی احساس میشود که نمی توان تنها به تمر بخشی بیشتر کار اتکا کرد. و با ضرورت روز افزون نیروی کار انسانی رانادیده گرفت.

داشتن اولاد کم به معنی تغییر اختلاف بیولوژیک زن و مرد هم می باشد - این حادثه وضع نام مساعد بیولوژیکی - اجتماعی زن را از میان برداشته آن را با مرد در حال تساوی قرار می دهد و نیز يك وسیله است برای تضعیف تضاد های جدید در وضع زن که از اثر این جریان تضاد بین موقوف او در وظایف خانگی و صتایع ضعیف شده. و فشار را بالای او کم نموده سختی بسیاری از خانم های شهری را از فشارهای روانی و ازدست دادن وضع صحی محافظت می کند که این عمل آنها را یاری می نماید تا در حیات اجتماعی و اجرای کار های حیاتی مستقیما شرکت جو یند.

پس داشتن (اطفال کم) يك پدیده دوگانه و متضاد بوده معلو از سود و اضریار اجتماعی است - زن ها در عصر فعلی نوعی اینک ۱۵ تا ۱۶ سال خود را در تولید مثل بخرچ دهند قوای خود را از سه تا ۴ سال عصر ف می نماند همین حادثه بزن ها کمک می نماید تا تساوی خود را با مردان حاصل دارند و با تغییر تقسیم کار اجتماعی بین زن و مرد بزن به يك اعما ر کننده فعال جامعه و يك عضو حسی و مهم اجتماع مبدل شود.

با آنگاه تقیص سر عت تولید مثل در همه فامیل ها متجانس نبوده لذا بیل در زن ها با زهم متنا وت است اینک در حدود هشتاد فیصد خانم ها علاقه دارند از ۲ الی سه طفل داشته باشند. دیموگرافر ها نیز به همین عقیده اند که ۲ تا ۳ طفل برای يك فامیل تعداد اید یا ل اطفال می باشد بعبارت دیگر این يك کیفیت حتمی است که باید هر فامیل بهمین شما ره اولاد داشته باشند. زیرا این تعداد کیفیت تربیه را بهتر نگهداشته و از عدم د اجسیمی مادر به سود و زیان جامعه جلو گیری می نماید.

تغییر نوع فعالیت حیاتی تمام سیستم ضروریات زن ها و میزان ارزش های آنها را بشمول تمام بل آنها بسوی اطفال تحت تاثیر قرار داده در سیستم ارزش های گذشته معنی حیات يك زن عبارت بود از مادر بودن خانم بودن، وزن خانه بودن و خدمت کردن به شوهر و اطفا ل در خانه.

درین سیستم ها اطفال در ردیف غا لسی قرار داشتند - بر سبیل زن با تعداد اطفال در فامیل تنها سبب به تقسیم داشت یعنی بهمان اندازه ای که دارای تعداد بیشتر اطفال می بودند بهمان اندازه وظایف شان را در حیات بهتر انجام می دادند. اما در سیستم ارزش های جدید اجتماعی عقوبت حیات زن در ترکیب نقش های خانگی و اجتماعی او قرار دارد و اعتبارات او بی را در او می پر و راند که حصول استقلال معادی و اخلاقی در درجه اول قرار می گیرد که این ارزش های جدید بهیو به پهلوی ارزش های کهن قرار گرفته یکدیگر را تحت تاثیر قرار می دهد.

باید گفت که سیستم ضرورت ها ی زن ها بسیار مغلق و متضاد شده می رود و مشکل است که با احتیاجات شان پوره شود - سادگی ضرورت های آنها در گذشته بشمول شوهر - اطفال و خانه تسدیرچس خود را عیب کشیده - اطفال در قطار ارزش های جدید يك موقوف و سق را اشغال می نمایند - از دنا د نقش های زن در جامعه یکی با لای دیگری تاثیر نموده و اجرای آنها را مشکلتر می سازد و به اثر زی روانی و جسمی بیشتری نیاز دارد.

همه میدانند که اکثر خانم ها (مخصوصا مادران جوان) دو بختی کار در روز دارند - کار در وظیفه و کار در خانه. کاری را که در دفتر انجام می دهند با کاری که در خانه اجرا می کنند ارتباط داشته و رسالت خانگی زن با ساعات فراغت او از کار در خارج از خانه رفیق بوده بسیار خسته کن واقع می شود همه آنها بصورت مزمن بر قوای روانی و جسمی خانم ها سنگینی وارد می کنند - احتیال دارد که زن در برابر این فشار های دو گانه و این تقلت های عاید از کار دفتر و کار های خانه با تقیص تعداد اطفال عکس العمل نشان دهد همین بار سنگین عده زیادی از خانم ها را از پیشبرد فرست و نو تر و ظایف شان باز داشته است. این موضوع برعکس موجود برای ایجاد يك فامیل و جامعه سالم اهمیت بیشتری کمب نموده و می گویند برای زن ها تسهیلات ممکنه و لازمه فراهم نمایند.

برانی تنوری باد نجان سیاه

باد نجان سیاه را يك شسته چوبك آرد در نموده سپس باد نجان ها را نصف کنید و آرد در میان بطنوس داش چیده و در میان داش بگذارید با حرارت معادی برای مدت نیم ساعت باد نجان های خسته می شود آنگاه آنها را از داش کشیده بروی غوری بگذارید قوت تهیه شده با سیر را بالای آن انداخته بعد از انداختن روغن، نعنا خشک و کشنیز غذای مذکور آماده صرف می باشد.

همچنان در جاهایی که وجود نیست باد نجان ها را در دیوار تور می زنند تا گفته نمایند که بدین شکل نیز خوراك مذکور خیلی لذیذ و خوش مزه می باشد، از این جهت است که خوراك مذکور بنام برانی تنوری یاد می شود.

که غواری دخیل پوستکه بنکلا

وساتی بهی و خوری

زموږ د هیواد د بی شمارة او خو ندر ورو میو و څخه یو هم بهی ده چی د هیواد په کوټ کوټ کسی پر یما نه لاسته را ځی ددی میوی ونی زیاتره په خنگلی ډول موجودی دی او پو ندولو ته یی زیاته پاملر نه نده شوی خو څرنگه چه لیدل شویدی یو ندی بهی ددی میوی د ډیرو ښو ډو لوبو څخه شمیرل کیږی چی ډیر ی خوند وری او زیاتره په اومه ډول خوړل کیږی چی ډیر لوږ لمدانی ارزښت لری. خنگلی او غیر پوندی بهی که اومه استعمال شی کور ښت خو ند لری مگر دانی یی چی د بهی دانی په نامه مشهوری دی پر یما نه لعاب لری چی ددوا په جوړولو او صنعت کی لری گټه اخستل کیږی او همدا رنگه د بهی میوی څخه که څه هم پو ندی وی یاغیر پو ندی یی با جوړیږی چی دگلی لپاره مقوی او امپال نه گټه رسوی او هغو کما نو له چی د گلی ناروغی او یا د گلی زخم ولری ښو غذاگا نو څخه شمیرل کیږی. هغو کما نو ته چی بر ائښت او یا د لری رنځ په ناروغی اخته وی د بهی خو راگ گهور نما میږی تر څو کولای شی ددی دوا به او پښخ کړ ومو و څخه استفاده وکړی.

که د بهی دمیوی دواو څخه جلی تیاره شی د کو چنیا نو لپاره ښه گهوره غذا شمیرل کیږی چی هم تی ودی نه گټه رسوی او هم د هغوی د گلی زهر جن مواد له منځه وړی. هغه کما ن چی دنا رو غی څخه نوی خلاصون مو ند لری او د نقا هت په دوره کی وی د هغو لپاره هم بهی ښه غذا ده چی هم په اومه ډول او هم پخ کړ شوی بهی څخه گټه واخلی. بهی دارنگه میوه ده چی پر یما نه ونند میتو نه او معدنی مالکی لری. وینا مین (ای) په لرلو سره دکو چنیا نو ودی نه

گټه رسوی اودلیدو قوه زیاتوی د (بی) وینامیتو په لرلو سره اعصاب تقوی په کوی دوستانمین (بی) په لرلو سره د امید وارو ښځو دزده بد والی او کانگر څخه مخنیوی کوی. لدی کبله ده چی باید امید و اړو ښځو ته توصیه شی چی دحا ملگی په وخت کی د بهی د میوی او او بو څخه گټه واخلی تر څو له پوی خو ا خپله رو غتیا و ساتی او له بلې خوا به را لولونکی کی ښکلی او روغ کسو چندان ولری د بهی دواو او سکجنین خو را که معدده کو چنی کوی او دهغه خو را که د غذا څخه دهغه استیا زیاتوی او په میخ ډول دپرخوری

سبب تگرځی. که چیری مزی خلک ددوی د خو را که د مخه د بهی دواو څخه استفاده وکړی او یا دا چی یوه دانه بهی و خوری سره لدی چی ښه استیا به ولری دد پر لږ غذا داخیستلو څخه وروسته مری پزی او نو رنی پوی خو را که نه خو ا نه اوپی

همدا رنگه بهی یو لږ نور مخصوص وینا میتو نه لری چی درو غتیا په ساتلو او دغیر به او ددیل باندی ښه اغیزه لری او پسو ستکی نرم او ښکلی ساتی بهی راز راز ډولو ته لری چه په غوره ډول خواره بهی. تروه بهی او میخونه بهی پوندل شویدی. دخوا به بهی خوراگ غم او خنگان کوی اوروچی خوښی منځ ته راوړی ددی ډول بهی دواو یو خوراگ گلیه او کلمی لری میو تی او که زیات و خوړل شی فبیت له منځه وړی او همدا رنگه سر دردی او تشو یش په تداوی کی ښه اغیزه لری سر یره بر دی د ستر گو دواو بو و هلو اوپی د بهی د څخه مخنیوی کوی. د بهی پوړول (خا صتا پوندی بهی) قلبی او رو حی غلبتیا منځ ته راوړی دنا رسید لی او خام بهی ژوړل دخو لی بد روی له منځه وړی.

د بهی خوراگ لدی کبله چی وینامین (ای) لری دا امید وارو ښځو دزیان څخه مخنیوی کوی اودرحم چاپیریال دجنین دسا لاسی ودی لپاره مسا عد ساتی. بهی څکر ته گټه رسوی و د زیری او د څکر دشحمی کیدلو مخنیوی کوی او ددی ناروغی به تداوی کی ښه اغیزه لری همدا رنگه په یخو او ختو نو کی داسپال د ندا وی لپاره بهی بهی ته تیاره کی پخول اوس له هغه بهی خو را که اومه کیده څرنگه چه تیر بو ښو د لی ده داکار گهور تمامیری د میخو ش بهی خو را که گلی ته گټه رسوی او د غذا په هضم کی مر ستنه کوی که د بهی مر یا د نعا دواو سره او ځای تیا رشی سر دردی له منځه وړی او د کالنگو لپاره ښه درمل بلل کیږی او همدا رنگه سینه تر موی او نفس تنگی له منځه وړی. که د بهی سر بست د لیمو او بو سره یو ځای استعمال شی غم او خنگان کموی. که د بهی دوی شگړو فی وایشول شی د ټو خی او نفس تنگی لپاره ښه درمل بلل کیږی. که د بهی په او بو کی یو در جو پکړشی دمیخ گنجی کوی. که د بهی دمیوی او دواو دپایو څخه بهی جوړی شی د یو ستکی د سر و او تودو دواو په تداوی کی ښه اغیزه اچوی همدا رنگه که د حشر ا تو په چپل شوی خا یو نو باندی دا بهی کښودل شی پر سو ب یی کهوی او زهر جن مواد و په استلو کی مر ستنه کوی پدی شرط چی شخص ورو سره حما سیت و لری که د مخه واز مایل شی ښه به وی.

د بهی دمیوی دپوستکی لږ نس طبقه دا مسپال درمل بلل کیږی مگر استعمال تی آواز ته زبان رسوی او یواځی په وینی وړ کولو لکی اسپال کی ددرمل بهی تو که استعمال کیږی. که د خنگلی بهی دانی واندی ل شی خو را که یی ستو تی او سینه

تر موی اوو چ ټوخی اما نوی. که د بهی دانی لعاب پدی شیر ما چی خوړ و سره حما سیت و لری پر مخ با ندی وپوړی شمی داهر بواسطه دپوستکی د سو خو لو څخه مخنیوی کوی او دمیخ پوستکی لږ م او ښکلی ساتی نو لدی کبله ددی پر شمیره معلو مات لری لازم تو ضیحات وړ کوی.

نوزاد و شیر مادر

شیر مادر مهمترین نعمتی است که ما در

متخصصین وداکتران اطفال باین نتیجه رسیده اند که آلرژی ازطریق شیر مادر به طفل داده نخواهد شد آنها در مطالعات وتبایعات خود دیده اند که اگر طفلی شیر بودی ترکیبی ویا شیرگاو بخورد بیشتر به الرژی یا حساسیت مبتلا می شود.

اطفالیکه از شیرمادر تغذیه میکنند اکثرا لاغریه اصطلاح نمیده بوده و دارای گوشت وعضله قوی می باشند واین امتیاز بزرگی است. چون طفل دارای جری کمتر خواهد بود زیرا سلولهای جری عامل جانی ولاغری میباشد.

از عوامل قابل توجه در شیرمادر یکی هم اینست که شیر مادر روده های کودک را که درموقع تولد کاملا خالی از باکتری ومیکروب است هم برای هضم وهم برای مبارزه با باکتریها آماده میکند و ناگفته نماند که شیرمادر دارای پروتینی است که برای مقاومت تمام بدن ضرورت میباشد.

بقیه در صفحه ۵۲

باید برای فرزند خود بدهد وهرگز ازبسن وظیفه مقدس سرباز نرزد. زیرا شیر مادر به اندازه ای مفید و مقوی است که میتواند جای انواع واقدام وینامین ها و انزایم ها را بگیرد. ونوزادان را در مقابل امراض مختلف وقایه نماید. خلاصه شیر مادر حاوی چنان ترکیبی میباشد که نظیر آن در هیچ غذای دیگر پیدا نمیشود.

در ماه های قبل از تولد جنین از طریق یک عضو فوق العاده مهم تغذیه میکند پس از تولد وظیفه تغذیه را از طریق شیردادن مادر بعهده می گیرد وشیر همان مقاومتی را که لقاحه در داخل رحم دارد خواهد داشت. شیر مادر دارای عزیت دیگری که عبارت از مقاومت در مقابل امراض است هم میباشد یعنی زمانیکه سیستم مقاومت او تکمیل و آماده نشده است از مصونیت مادر برخوردار خواهد شد.

نزد اغلب مردم این سوال پیش می آید که اگر مادر گندام الرژی یا الرژیهای داشته باشد آیا ازطریق شیر بکودک سرایت نخواهد

گرا نه وطنه!

هر يو هست روان شنبیری
خې، خې، وهی، غره بیری
آبادی له غونډو زری
سر سبزی له دوی نه کیری

ستا له دښتو میرو چار شم
ستا له ښکلیو درو چار شم
ستا لوگی شمه دغرونو
سپیلنی ستا د سیندونو

نور به بیا هم ویران نه یی
نور به یس تر جهان نه یی
خکه اوس ستا به درو کی
ستایه دښتو او ښارو کی
دوحدت ساه وی چلییری
دلان دزیار چلییری

ستا پشرفت نن ورځ شعاری !
ستا خدمت د غونډو کار دی !
بیری

ای زما گرا نه وطنه
ای زما روچه ، زمانه
ستاله دښتو میرو چار شم
یوځل نه شم ، به زر وارشم
ستا سپیره خاوره کیما ده
زندگی ده ، مسیحا ده
ستا هر غرکان دی دزرو
ډک دی ډک خاص له گوهر و
زموږ دلوو همت مثال دی
ښکارندوی زموږ داقبال دی
موږ درس دسرلوړی دی
رهنا دلوو فکری دی
زموږ همت هر چاته ښی
زموږ عظمت دلیاته ښی
هس لوچه دی هر غری
هومره لوږ دازموږ نظردی
ستا هر سیند ډک له لالونو
مالامال غونډ له فیضونو

مشعل فرهنگ

عشق میخواهد که سازد شیشه هازسنگ ما
در رنگ تال است جاری باده بیرنگ ما
چشم اگر باشد جهان علم و دانش روشن است
تا بد از مشعل فرهنگ یش آهنگ ما
یاکی احساس ما آینه داروحدت است
آیست جزمعناي ناب عشق در فرهنگ ما
تا که فقر و جهل برخلق وطن حاکم بود
سنگهای دست بیداد است و پای لنگ ما
از شکست خود جوزلف او بلند آوازه ایم
هست دلای پریشان مستند و اورنگ ما
باهمه پهنآوری چونمساء در آینه ها
جای دارد مهر تو در سینه های تنگ ما
حیدری پنجشیری

تو، ای که دودل شهرت چنان تراکم جنگل
نپا لپای بلند شعار میروید
و کار خانه و مکتب
جودایه های دونوزاد اعتصاب و تقاضا
و مرد مت در راه
سرود عا صی نفرین بورژوا بر لب
زخانه تا در زندان
و شا عیان دلیر ت رسای بهره کشان را
به سنگفرش سرکها
توسط قلم دنده بلین نویسنده
***
تو، ای هجوم چشم نگا ههای شکایت
تو، ای که در سخت امتناع
و در نظرت امتناع
و بر لب فریاد
و در دلت فریاد
فرو بند لب وزود تر همه مهر
به شوق از لب سرد ملاحیا بر دار
که در سکوت دراز
چه مزد ها که به ذهن تنگ میبرد
چه مزد ها ست که در مغز تا نک
میو سد
***
تنگ نعره زنان خوشتر است
و مرد تلخ و خموش !
کابل - چهارشنبه اول قوس ۱۳۵۷

من از دیار چا نه که امپها یش رخت
و درنگاه بلانش تواضع رستم

و شهر من آنجاست
که خواب تا نک در آن
زاعر ههای خیابان غور مختل شد
وزیر شمت سبا هر
جوقلب شیفتگان میتید نفس تنگ
و در اما رت زراد خانه ی نمتاک
به گو شهای مسلسل
صدای پای نیردی زجاده می آمد

که روزی از همه روز
هزار مرد اصیل
نهاد بر لب فریاد کوچه میر سکوت
نهاد بر لب فریاد خویش میر سکوت
فترده بر لب دندان
و مهر از لب سرد تنگها کردند
و مهر از لب تانک
واز زبان مسلسل
که گوی داشت به در
مگر به شب یا روز
کسی لبش خاموش
و در دلت فریاد
نفس نفس زده باری زکوچه های رسد

من از دیار سکوت مصفاه مرد م
واز دیار خروش تنگها استم
***

دکتر احمد الله حبیب

به مردی

از دنیای

سرمايه

من از دیار مجلات شکوه آکیم
واز دیار گذر های خشم و عصا نه
من از چنان شهرم
که سرگذشت سرکپایش قهریک باور
و کوچه های شیش را فروغ یک امید
من از چنان شهرم
که خاک باغچه اش
رود به خواب جهنم زیر نصیبی آب
مگر درخت در خشت
شراب غیرت کار یگرا نه نو شیده
به بازوان کماگیر چون مظاهر آرس
و چون سپاه فکر مند
زدختران کواکب
درد و خود بهارینه هدیه میگیرند

منم ز اهل چنان ده
که مرد ها و زنان
در آن فصل حیات اند
زوی نصیبی نان
ولی زمین کهنسال ، این زمین قدیم
ز شیر مادر دهقان اوبه هرمالی
به باز گشت شباب
به باز گشت شبایش امید میبندد
و گاو ها ش همه از «شمار گاو زمین»
که سد ههای عریض
زمان سنگ تراشیده
سنگ ساییده
نهاد بر سر شان
و یوغ عصر فضا را پذیرد مگر دند

ستا هیواد مبارک شه

موج شکن

تو ای مظهر سخنی و پایداری
ز آب حباب دوران بسی لطمه دیدی
و لی شاد و مغرور بر جا نشستی
شگفت آمدم زین همه استقامت
که امواج دریا شگن را شکستی
بسی دیده بی لطمه و فتنه اما
چنان گداز بر جانی خود استواری
بمان سخت در جایگاه بلندت
مبندیش از کومه بی یا لنگی
جو امواج دریا شکن را شکستی
تو دیگر نه آن خاک نرمی که سنگی
کند با تو دریا اگر شوخ چمنی
زند باد و توفان ترا تا زبانه
دل از تند باد حوادث ملز زان
که هستی تو بر جای خود جا ودانه
ابراهیم صبا

تو ای سنگ سرسخت خاموش ساحل
که آرام بر طرف دریا نشستی
نترسیدی از موجهای خروشان
چنان گداز بر جانی خود استواری
اگر گشت دریا گرفتار تو فان
تو در جای خود محکم و استواری
اگر آفتاب و اگر ابرو باران
تو بر آنچه پیش آیدت برد باری
ز دریا بسی سهمگین موج خیزد
خروشان و جوشان و بی تاب و سرکش
شتابنده سوی تو امواج و حسی
ولی نیست ترسی تو را زین کناکشت
نه از انقلاب هوا در هراسی
نه از خشم دریا و وحشت دجاری
حوادث ترا خشم به ابرو نبارد

راتلونکی ستاده

هیر کړه اشنا ترخه دردونه هیر کړه
د تیر مهال ویرجن شونه هیر کړه
غم دایکدغی راتلونکی نن وځوړه
تیر شوی خوشی داستانونه هیر کړه

خکه چی هغه مایوسی نه ډک دی
له حسرتو او میدی نه ډک دی
چی سوچ کول پکښی فایده نه لری
بلکې د ډیسی بیژادی نه ډک دی

پرون خو تیر دی د نن غم وکړه
تو و شو ښتو سره سم و کړه
زما نه شاته را ستیری بیا نه
وېاندی گام واخله اویا تم وکړه

د مستقبل افق خلا نده ښکاري
ستا هر کلیو ته ویا نده ښکاري
وړته وړ درومه په مینو گامو
ستا کامیابی هلته څپا نده ښکاري

راتلونکی ستاده که یی ښه تقدیر کړی
د یا لکنیکی یی که پوره تقدیر کړی
د شر ابطو د خیر لو نل کړی
په پیش پښه هره ښه تقدیر کړی

بیادی په پر خه سر لودی گورم
مبارزه کی کامیابی گورم
داد قاریخ د تیر بو حکم دی
مشرع ستا فداکاری گورم

نو زیاتی هیر کړه ټول دردونه اشنا
دا خور ونکی شان خیالونه اشنا
خکه چی وخت تویر او ماندوبه دی
وېاندی لا واخله قدمونه اشنا

د زفری نریوال

ای د خلکو انتخابه !
اوس یو هیږی چی به نا کی
د خلقي دولت رفا کی
پدی نن او په صبا کی
دیو ستر شعار تر لاندی
د زونلون ډیوه پلیری
ستا هیواده مبارک شه !
اساسی قانون جوړیږی
دا خواره واره قوه نه
پرکني او ولسونه
ستا د هیږی زیار کښان ټول
خواره واره ملتو ته
دیو سور بیر غر لاندی
په یوه تقر ټولیری
ستا هیواده مبارک شه !
اساسی قانون جوړیږی
نور به ستا لوبه ټکر کښی
ای هیواده مسئولیت وی
ته پوهیری چی هیواده
قانونیت وی عدالت وی
دا مو خلکو ته شعار دی
تو لی جاری مو سمیری
ستا هیواده مبارک شه
اساسی قانون جوړیږی

د انسان ظلم و هلی
دردید لی انسا ناو
وچی شو نلی سپیره مخی
غم زیلی زیار کښا نو
له سپرو دوپ نه پاکه
خرو خا ورو نه جگیری
ستا هیواده مبارک شه !
اساسی قانون جوړیږی

دا د خلکو انقلاب دی
داد خوا رو او کار گردی !
د مظلومو انقلاب دی
د هر جا اودیز گردی
دابی ساری انقلاب دی
په بهر کښی هم خو څیری
ستا هیواده مبارک شه !
اساسی قانون جوړیږی
دا قانون خلقي قانون دی

دامویری د زونلون دی
انقلاب په مخه درو می
د زونلون ډیری دسمون دی
د خلقي فکر څپي به
په هغه و کی خیر یری
ستا هیواده مبارک شه !
اساسی قانون جوړیږی

چی مرام مو شی تر سره
نه به لوړه وی نه تنده
نه بی کوره نه پر بنده
ژوند به ډکه وی له خوند
هر و گری دهوادنه
کور، ډوډی، کالی رسیږی
ستا هیواده مبارک شه !
اساسی قانون جوړیږی

چی مو دا قانون جوړیږی
وچ ډاگو نه به سمور شی
د خا یتو گو ډاگیا نو
تور مخو نه به لا تور شی
دا خلقي ضد عناصر به
له دی نور هم رسوا کیری
ستا هیواده مبارک شه !
اساسی قانون جوړیږی

چی به تاکی ای هیواده
فیو ډالیزم په ملا مات شو
استعمار شوله نا بوده
دامیر یا لیزم مری قات شو
په خلقي عدل وطنه !
گو ډا گری به محکو میری
ستا هیواده مبارک شه !
اساسی قانون جوړیږی

چی قانون در کښی شی جوړه
ستا شی زړه وړ با لندی ښاده
ملاتړلی درته ولاړیو
خو دینمن دی شی پر باده
ستادلاری نه به نه اوړیو
که مو سر راته غوڅیری
ستا هیواده مبارک شه !
اساسی قانون جوړیږی
فاروق (حریق)

جنگ ضد جنگ

په پک دست بیل و په دستي تفنگ
روانیم د ر راه عمران صلح
تجا و زگر و فتنه جو نیستم
نیرد آزماي و ستیز نده ایم
په تاریخ باری نظر کن ، بین
که راندند بر آبرو خصم را
همان خصم مغرور و بالنده را
جهانخواه بلعیده بود این وطن
کشیدیم جو ماهر ز کلم نبتک

آذرخش (حافظی)

په پک دست بیل و په دستي تفنگ
روانیم د ر راه عمران صلح
تجا و زگر و فتنه جو نیستم
نیرد آزماي و ستیز نده ایم
په تاریخ باری نظر کن ، بین
که راندند بر آبرو خصم را
همان خصم مغرور و بالنده را
جهانخواه بلعیده بود این وطن
کشیدیم جو ماهر ز کلم نبتک

دنیای اطفال

اسامبله بین المللی اطفال در بلغاریا

افغانستان اشتراك داشتیم . این اسامبله بعد از دوتی که به تاریخ بیست و پنج اگست از طرف رئیس شورای دولتی جمهوری مردم بلغاریا برای تمام اطفال اشتراك کننده در عمارت ریاست جمهوری مردم بلغاریا ترتیب یافته بود به پایان رسید . از دکتور سونارام پرسیده شد که اطفال کشور ما فرصت اقامت خویش از کجا پیدا کردن نمودند ؟

در جواب گفت : اطفال افغانستان در مدت اقامت خویش از يك دهكده كوهستانی كه بصورت موزیم درآورده شده و يك قایق كه تساجی و یکی از كودكستانهای شهر صوفیه و يك شفاخانه مركز اورتویدی اطفال دیدن نمودند و از طرف پرسونل قایق كه تساجی از اطفال افغانستان پذیرایی گرم بعمل آمده و تحفه های نیز برای اطفال افغانستان اهداء نمودند .

پرسیده شد كه اطفال افغانستان چنه سوغاتی با خود به آن سرزمین برده بودند ؟ در جواب گفت : نمایشات هنری ، لباسهای فلكلوريك ، بازیورات محلی و اقن ملی زیبا ترین سوغاتی بود كه اطفال ما برای سایر اطفال پیشکش نمودند . كه در هر جا برداشتند بقیه در صفحه ۵۶

اهمیت صلح در جهان و ضرورت آن برای پیشبرد حیات اطفال دایر و از طرف اطفال بحث مفصل صورت گرفته و در اخیر جمله اطفال مذكوره پیشنهاد به تحت عنوان «خطاب به والدین» را ترتیب نموده و بعد پیشنهاد به مذكوره توسط نمایندگان اطفال در عمارت پارلمان تصویب گردید كه در جلسات مذكوره يك طفل به اسم شكریه از افغانستان نیز اشتراك نموده بود .

همچنان ساختمان یادگاری كه به افتخار اسامبله بین المللی اطفال قیلا اعتبار گردیده بود توسط لودمیلاف كود رئیس كهسسه برگذاری اسامبله بین المللی اطفال در حضور دایر كتر یونسكو و اطفال ممالك اشتراك كننده افتتاح و يك كودك افغان نماینده از اطفال افغانستان يك عدد رنگ راكمه در ساختمان یادگاری نصب گردیده بود به صدا درآورد .

دكتور سونارام رئیس موسسه صحت طفل و سكرتر سكرتريت سال بین المللی اطفال در افغانستان افزود :

يك سمپوزیم دیگر تحت عنوان اتحاد ، ابتكار و زیبایی در هتل ویتسا در صوفیه دایر گردید كه درین سمپوزیم آنچه از روسای هیت كه در مسائل اطفال زیاد تلاقض نمودند اشتراك نمودند كه اینجا بحث نماینده

هشتاد کشور جهان درین اسامبله شركت نموده بودند .

اسامبله واریق تودور ژیف كوف رئیس شورای دولتی جمهوری مردم بلغاریا بعد از يك بارش عظیم افتتاح و در ضمن پروگرامهای رسمی ، پیامهای روسای يكصداد ممالك اشتراك كننده كه بنام است اسامبله بین المللی اطفال صادر شده بود قرائت گردید . وی افزود :

درین مدت پروگرامهای موسیقی و ادبیات فلكلوريك اطفال ممالك مختلف به معرض نمایش گذاشته شد و همچنان نمایشگاه رسامی اطفال بشمول رسامی اطفال افغانستان در مركز موسیقی و كارنیوال افتتاح گردید . درین اسامبله يك يك نفر بنمایندگی از اطفال اشتراك كننده ، جلسه ای در مورد

در اسامبله عمومی اطفال تحت عنوان درفش صلح كه از طرف بلغاریا تنظیم گردیده بود هشتاد مملكت و يك هزار كودك اشتراك نموده بودند .

درین اسامبله اطفال در ساحات موزيك ، آواز ، اشعار ، ترانه های رنگین ، رسامی ها و هنر های پلاستيك حصه گرفته بودند . نماینده مخصوص سكرتريت سال بین المللی طفل داکتر استیفن ال وایلم هم از تاریخ بازده تا بیست و پنج اگست اشتراك نموده بود .

در اخیر اسامبله اطفال اشتراك كننده يك درخواستی از پدران ، مادران ، خواهران و برادران خود نمودند و خواهش شان تحت عنوان درفش صلح و شعار اتحاد ، ابتكار و صلح این بود كه بكوشید فضای بیسان بیاورید تا اطفال جامعه با خوشی زندگی نموده و اطفال پل سعادت را بین بدی و خوبی بوجود بیاورند ، تمام كودكها را از بین بردارند .

كودكانیكه درین اسامبله اشتراك نموده بودند گفتند كه درین ده روز ما رسامی نمودیم ، آواز خواندیم ، شعر نوشتیم و دنیای كه در اطراف ما وجود داشت مثل از صفا و صمیمیت ، محبت و دوستی بود كه بشرف تعلم ساینس و تكنالوجی این سعادت را بیشتر ساخته بود .

در اسامبله جهانی اطفال ، از کشور عزیز ما هم دعوت شده بود جهت آگاهی خواستگان مجله ز و ندون ما با دكتور سونارام رئیس موسسه صحت طفل و سكرتر سكرتريت سال بین المللی كودك بیرامون سرفران مصاحبه ای نمودیم كه اینك تقدیم می شود :

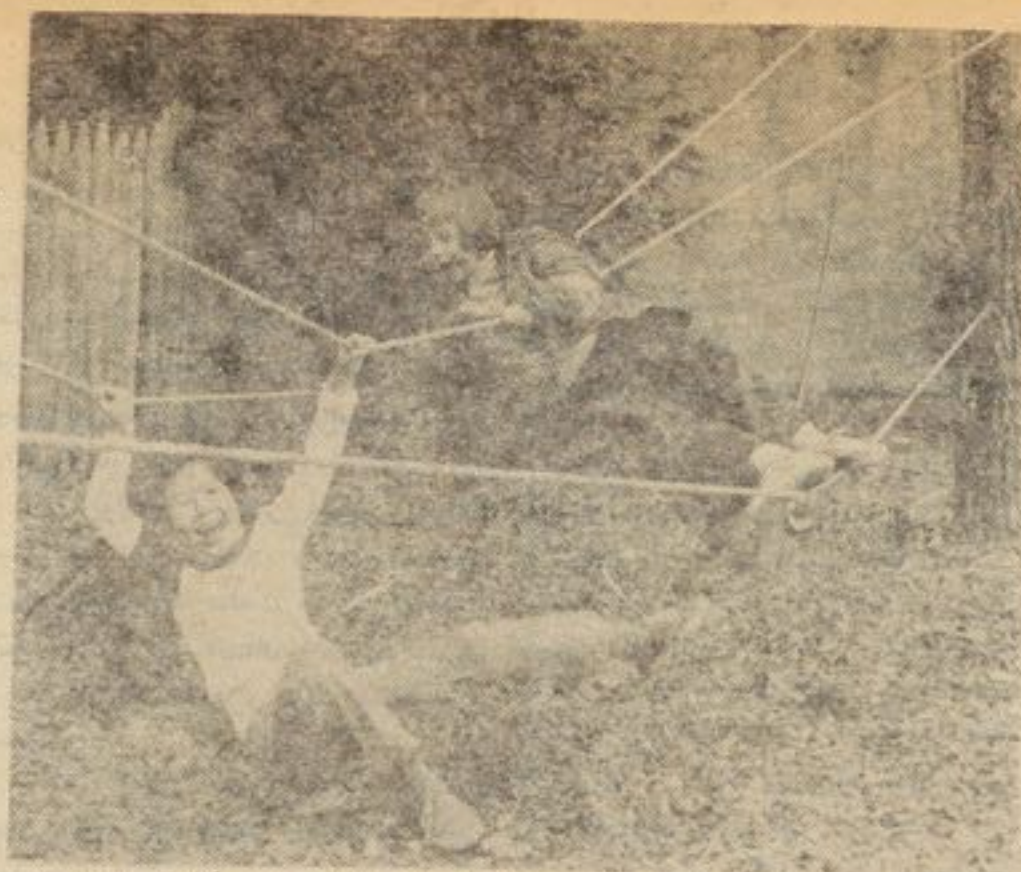
لطفا درباره اسامبله بین المللی طفل كه در صوفیه برگزار گردیده بود برای ما معلومات بدهید .

در جواب گفت :

اسامبله بین المللی اطفال از تاریخ پانزده الی بیست و پنج اگست ۱۹۷۹ در شهر صوفیه پایتخت بلغاریا تحت عنوان فرستگان صلح دایر گردید و درین اسامبله از کشور ما افغانستان بیست و چهار كودك از تمام كودكستانها ، مكاتب ابتدایی و مكتب نرسنگ بامه مربی كه ریاست آنها را اینجا بعهده داشتیم اشتراك نمودیم . و همچنان يك هزار كودك از

در عكس بالا شارژ دافیر سفارت بلغاریا و نمایندگان یونسف با يكده اطفال دیده می شوند .

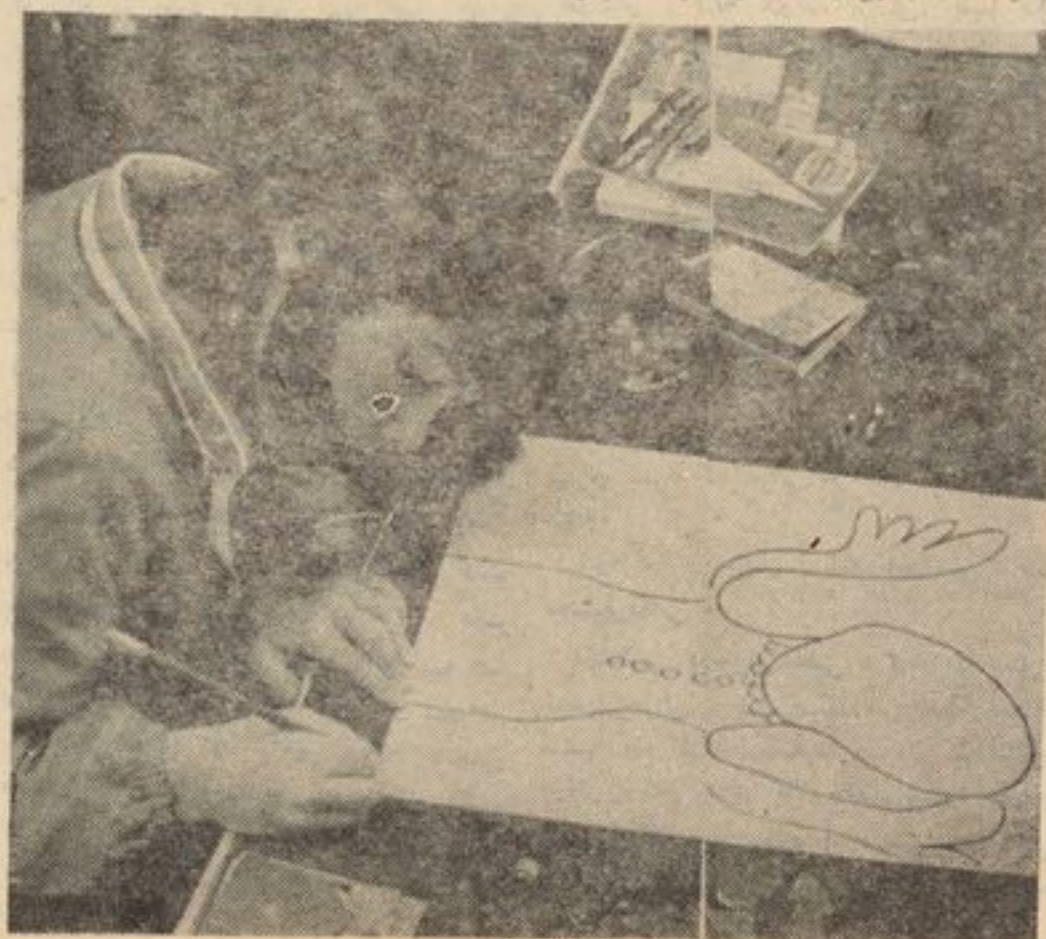

کارشناسان و روانشناسان معتقدند که نقاشی و هنرهای زیبا آگاهی بدنی اطفال را تحریک کرده و همانندت های جسمی و عقلی را کاهش میدهد

ترجمه از: نصیر ابوی

دول نقاشی در آموزش اطفال

- نیم یادیدن هنر های زیبا یبوند های عاطفی کودک را عمیق تر و استوارتر میسازد .
- اطفال درمکاتب با پروگرام های وسیع آرت و نقاشی با رموز خواندن و نوشتن و حل مسائل ریاضی بیشتر آشنایی شوند !
- آنچه اطلاعات و پژوهش ها نشان میدهد . پروگرام های وسیع با درونمایه هر گسترش

نقاشی بهتر ... خلاقیت، ابتکار و نوآوری ...

نقاشی اطفال و نسو جوانان را برای شناخت واقعیت ها یاری میکند . و به آنها این توانایی را می دهد که واقعیت ها و برداشت هارا زودتر درک کنند و آنها را به حافظه سپارند . نقاشی ها و مناهیم سمبولیک و مانند این و مغز را توانایی میدهد تا مسائل را آنگنان که است درک و تشخیص نماید . ازین جاست که امروز حلقه های روانشناسی کودک این موضوع را بازشدید هر چه بیشتر بازگو میکند . و با درک این واقعیت و مؤثرات آن میگو شد پروگرام های نقاشی را در کودکان ها و مکاتب تعمیم دهند .

بدین روال امروز به درستی ثابت شده است که نبودن چنین پروگرام ها مغز طفل را در یک حالت پیشرفت رو حی و مغزی قرار میدهد و مغز طفل را از شناخت واقعیت ها بدور میسازد . پس ازین جاست که پروگرام های وسیع نقاشی را در مکاتب و کودکان ها یک اصل مهم تلقی می نمایند . با بناده نما بی سری پروگرام های نقاشی در اطفال کنجکاوی

استفاده از روشهای نقاشی میتوان بیشتر بر مسائل مغلق ریاضی ، مفاهیم ادبی و خواندن آشناند

طبیعی تحریک شده و آنها را واعداد که به کلمه نه، نمیدانم، آنتاشوند زیرا بکار بری روش های گفته شده ظرفیت برداشت ذهن را گسترش میدهد .

امروز دانشمندان کوشش دارند که با عملی نبودن چنین پروگرام ها و نقاشی بهتر آنها به ارزش خویش بی برده و درخور اعتماد بنشین احساس میکنند . به شخصیت خویش آگاهی یافته و خودش را بشناسد . حدوده مؤثرات آن بقدری است که کارشناسان حتی عملی نمودن این پروگرام هارا در خارج عینی نیز توصیه می نمایند .

آمار نشان میدهد که نبودن پروگرام های گفته شده طفل را در یک حالت خستگی جسمی و روحی قرار میدهد .

برعکس پروگرام های مرتبه به فرد توانایی جسمی و عضلانی میدهد و طفل را همیشه در یک سطح خوب فیزیولوژی و روحی قرار میدهد . امروز نقاشی در پهلوی سر گرمی ها برای آموزش مضامین ریاضی و ادبیات بکار میرود و مغز اطفال را قدرت خلاقیت میدهد و به او اسلوب های نوآوری ، نوآفرین

و ابتکار میدهد . بر اصول های بالا تفلسف دست، چشم روان و ذهن خود را هماهنگ میسازد و این مسئله قدرت برداشت ذهنی اطفال را وسعت می بخشد .

طرح و دیزاین و مناهیم سمبولیک آن چنان که معلم است برداشت ها و قدرت گرفت آنها در پروسه حافظه پایدار تر میسازد و با گذشت زمان و با به سن گذاشتن این اصل محکم تر میگردد . این عقیده به بازگسی با گرفته است که برای تحریک سیستم های روان جسمی طفل یک سلسله تکرر هیه جابه نیاز دارد .

بسر رسیدن این روند احتیاج بسه درک درست واقعیت ها به اسلوب برخامه های نقاشی دارد . با شناخت ارتباط و پیوند نقاشی و سائنس امروز این عقیده محکم شده است که با هم کام شدن این دو روان پر شش ها درگیری های روحی در حقیقت سم زدهایی نه و ذهن را از یک حالت یکنواختی و خمگی بدر میکند چنانچه یکی از معلمین روانشناسی عقیده دارد . «سائنس و آرت را با سیدرستی نمیتوان تفکیک کرد فقط از روی اساسات و متودها آرت بازگو کننده و سائنس باز گو کننده عملی واقعیت ها و انعکاس آنها میباشد . برنارد شو نویسنده مشهور عقیده داشت : «هنرهای زیبا اساساً بی رنج و عذاب معلم و رهنا است البته این عقیده شو واقعیت همراه باطنز است . وی نقاشی را در تکامل شخصیت طفل مهم می پنداشت .

چنانچه ضمن نظرد واهی ها و شبهه پرسی ها نقاشی را مکمل دیگر دانستی ها خوانده اند . و امروز بازده این تأثیرات به سلسله مانیتورها بدستی ضبط و مشاهده شده است یا به عباره دیگر نقاشی هنر هه آموزش ها است هنرهای زیبا (دقت، موزیک و نقاشی ...)

تشدیدی است برای کودک همه واقعیت ها ... دریافت شده است که بیش از سبب شش مغز به افزایش (باده خاکستری) و حجم سلولی اش (نیورون ها) میگوید با گذشت زمان این نیورون ها به یبوند های درونی اش اداه داده و همراه با آن احساس نقاشی درک نیز افزایش می یابد با یک روند نا شناخته (که بعدها سائنس با عکسبرداری فکر آنها حل خواهد کرد) این ادراکات به عنوان آموزش در مغز منعکس و ذخیره میشود . اگر این یبوند ها و مکانیزم هادر شروع طوبیت و نوجوانی شکل بگیرند و به فعالیت نیردازند خیلی دیر در جوانی تشکیل میشوند و این مسئله ایست که روان گاو ان آسرا نمیخواهند . زیرا تحقیقات علمی نشان میدهد که این پیشرفت مغزی، مغز را به یک حالت بحرانی قرار داده باعث خورد شدن و از کار افتیدن آن میگردد . از سوی دیگر چون این یبوند ها به تالی تشکیل شده اند وقت کافی برای ایجاد این ارتباطات نبوده است، ظرفیت برداشت ذهن را کاهش میدهد .

چنانچه اینگونه بسرقت ها و تخریبات نسبی و خورد شدن مغز به قوه برداشت ذهن دست برد زده و به قوای ذهنی و فکری طفل صدمه می زند .

گروه بدی مغز به دو نیم کره چپ و راست راهی است که عاز به شناخت مرکز آموزش بالاحص آموزش یوسبله آرت و نقاشی توانایی میدهد . مطابق به نیوری های قبول بقیه در صفحه ۴۲

در يك دشت وسيع و بيابان بايان ناپذيره سوداگر معروف شهر - كارل لنگ مان - با جواني كه بار سفر اورا بر پشت دارد ويكتفسر داباشي كه رهنماي راه وي بوده و وظيفه دارد بر علاوه حفاظت جان سوداگر، جواني را نيز سريعاً به پيش براند ، در حال پيودن راه دور و دراز ديده ميشوند. سوداگر رو به هر دو نفر نموده ميگويد : عجله كنيد، حيوان هاي تپيل ، نافوروز ديگر بايد به استيشن هان برسيم . در اينصورت يكروز بيشتر از ديگر سوداگران آنجا خواهيم بود.

بعد رويه تماشاچيان نموده و خود را معرفي ميدارد . بزرگترين سوداگر شهر هستم . كارل لنگ مان... بلي نام مه كارل لنگ مان به همه گوشها آشناست . مي خواهيم كه به جورگا بريم. در جورگا (كمي آهسته) مي خواهند كه حق استخراج تيل را ليلام كنند. يك ليلام بزرگ ... رقباي زيادي بدنيال ما هستند . هر كس كه اول اونجه برسه . فايده بزرگي ره كه اي خواهد كرد ... البته كه به اساس ابتكار، ارزي و هوشباري خدادادي كه ما داريم . توانستيم كه اي حيواناتي بكار بهره مجبور كنيم. كار يكروزه ره به نم روز انجام بشن. متاسفانه كه ديگر سوداگر ان هم در راه هستند و سريع حر كت ميكنند ...

آخريه پف و پناه ميشم . خطاب به داباشي فكر ميكنم كه برادر ته بجاي جواني آوردی. اعتراف كو... آگه برادرت ليس، خوشيهاي تى ... ازى خاطر نمى زنيش... مه خوشماره ميشناسم .. دست تان يكس ... در حرامزادگي و جالاکي جوك و مانند ندارين ... بزى ... ميگم بزنيش يامه موقوفت ميكنم... معاش تا م نميتم .. توميتاني بازيري وسرمه عرض كنى، دستت تالندن آزاد (سراسيمه...)

خدایا ... اونا حالي مياين، گير ما ميكنسن آزمائش مشن ... اوه ... جواني به داباشي : مره بزى ... اما هوش كو كه جاي مره نشكناي ... آگه جا سيم بشكنه، مه نيتانم به جورگا برسم و او هم معاشمه نيتم .

داباشي جواني را ميزند ... صدائي از عقب شنیده میشود ... وي .. آهاي .. شماره ميگم ... همي راه به جورگا ميرد ... صبر كنين، مام ميايم .. صبر كنين .... سوداگر هرگز جواب نميدهد و به غصب هم نمى نگردد. اوفوق العاده دست و پاچه است و بعد با خود ميگويد: خدا پاى تانه نشكنايه كه هرگز آمده تانين ... (بعد با خود) سه روزه جورگا مانده، دوروز اوله خو بزرگت و كوب ميدوانشان و روز سوم كه شد وعده

ترجمه ي دكتور نجيب الله يوسفي

بر تولى برشت

قاعده و استشنا جوالی

اوبا دور پيش به عقب ميتگرد ... آها ... هنوز مثل مورچه ها ديده مشن، ولي متعريب خواهند رسيد ... بعد رويه داباشي نموده ميگويد : چير جواني ره مجبور نيمسازي كه نيز تر راه بره؟ مه تره برى همي يسه ميتم كه اوره بنواني، اما توقف كه همرايش هواخوري بسري ... گنايت ليس، مي فهمي كه يسه از چيب مه ميرد، ازى خاطر جرت هم خراب ليس ... بعده قهر به طرف داباشي رفته و فرياد ميزند: آيا مي فهمي كه اي سفر چند نيام ميشه؟ ... البته كه نمى فهمي، آگه ميشم هم، شايد بگويم، سه جي ؟ اما خوب هوشه بگي، آگه جالاکي كنى و از اخلاق مه سؤاستفاده كنى به مجرديكه در جورگا برسيم به اداره كار ميرم و ميگم كه تره ديگه هيچ كار تن ، شايد جزاهاي ديگه هم در انتظار باشه...

داباشي به جواني : كوشش كوكه يكروزه نيز تر برى ... سوداگر: صديت به داباشي نمى مانه ، توهيچوقت نيتاني يك داباشي خوب شوى... مه بايديك داباشي ديگه ميگرفتم... وای... انبا متعريب ميرسن ... خطاب به داباشي :

- بزنيش ميگم جواني ره بزى كه زود، زود بره... گرچه كه به در حياتم طرفدارت و كوب نيوم و نيتم ، ولى حالا مجبور هستم ... آگه مه اول نرسم ، تباه ميشم، زندگي از دستم ميرد .. سرمايه، پولم،

سوداگر : آه .. اي هم استيشن هان ... خدایا شكر، مايكروز بيشتر از همه رسيديم .. داباشي و جواني هم كه جان شان برآمد، فكر ميكنم كه دلشان خوب كوفت كده باشه و ازمه ناراضى باشن ... اصلا نه

نسا وجود اينها بلكه مغز اينها هم معنى سرعت و سريع بودن در زندگي ره نمى فاهه، هيكتور س كه اينها در زندگي بس ماندن، انسانهاي كم جنس... فقط در زمين چسبيده باشن ... جرت هم ندارند كه چيزي بگوين ... مي فاهند كه اينجه مردمس ... پولييس اس ... خوبس كه پولييس كه براي آرامش و رفاه مردم شو و روز كار ميكنن ... دونفر پولييس كه موظفين استيشن هان هستند آهسته به سوداگر نزديك شده و بعد از اداي احترام ميرسند : خيرتس صاحب؟ مانده نيائين ... انشالله كه در راه تكليف نديدين ... چطور همراي نوكر هان تان راضى هستين ؟

سوداگر : بلى . بلى ... (بطرف داباشي و جواني با كتايه نگاه ميكنند) و بعد ادامه ميدهد، خيرو خبرت است ... سفر چهار روزه ره به سه روز تمام كنم جاده ها بسيار خراب بود ولى مه ده زندگي عادت كديم هيشه چيزيره كه تقسيم بگيرم ، حتماً اوره انجام ميتم . چطور است از اين بعد ، راه چطور است؟ راستي جي ميايه ؟

پولييس : حالا محترم ، فكر ميكنم كه دشت و بيابان اصلا شروع شوه، شما روز ها انساني ره ده راه نخواهينديد . دشت و بيابان به معنى واقعتن ...

سوداگر : آيا همراه كدام ماموريت پولييس خواهد بود يا ني ؟ پولييس ها در حاليكه آهسته دور ميشوند ، جواب ميدهند . نخير صاحب ، مآخريين پولييس هايي هستيم كه شما اينجا مي پشين. سوداگر بعد از شنيدن اين حرف ها ، متفكر ميشود . داباشي كه در گوشه نزديك جواني نشسته است خطاب به جواني ميگويد: از وقيكه سوداگر شنیده كه ده راه ديگه پولييس ليس ، بلكل حيران شده .

سوداگر گارسون (پيشخدمت): اوبچه، برى داباشي صاحب يك جاي بير ...

داباشي : (مي خندد و ميگويد) صديش كاملا فرق كده، جقدر لهجه دوستانه ره بخود گرفته ، فقط بگوئي كه ازى كده آتم شريف و خوب ديگر اصلا پيدانشه...

- بعد داباشي از جايش برخاسته و بسا خود ادامه ميدهد: اما فكر نمى كنم كه تغيير اخلاق سوداگر بظايراي باشه كه ما فاصله چهار روزه ره به سه روز طي كديم. جواني ييجاره هنوز ماندگي خوده نگرفته ، نمى فاهم كه چطور به اي جواني ره با اي وضع وحالتي به جورگا برسانيم . زدن كه ده اي حالت فايده نداره، از همه كده هاي رفتار دوستانه ساختن سوداگر مره ناراحت ميسازه، مه فكر ميكنم كه او حتما كدام پلاني ده كليش داره، جرت ميزنه ... فكر نميكنم كه جرت زدن او به نفع ما باشه، افكار تو او پلان هاي توشيطاني بر ضد ما خواهد بود. خير، هرچه كه او كنه، ميتانه، مامجور هستيم كه صبر و حوصله كنيم و آگه نكنيم طبعيست كه رخصت ماممكنه و مزد ماره هم نمى ته . ده اي دشت خدا، چه بخوريم ؟ باز جي كنيم ؟

سوداگر مثل اينكه فكري به مغزش خطور كرده باشد از جايش مي خيزد و بطرف داباشي ميروود و خطاب به داباشي : اي سوداگر هر چه ميگه كه ما خدمت بزرگ به انسانها

داباشي ميروود و خطاب به داباشي ميگويد : بگي، سگرت ... مه مي فاهم كه به خاطر يك سگرت خوده ده آتش مياندازي ، خدارا شكر كو كه ما به اندازه كافي سگرت داريم، فكر ميكنم كه اگر ماسه دفعه هم به جورگا بريم و بس بيايم، باز هم سگرت ما خلاص نميشه .

داباشي سگرت را گرفته و با كتايه مي گويد : سگرت ما ...

سوداگر : بشنيم، دوست خوب، چرا نمى شنين، بطور سفرها تو انسان ره بهم نزديك ميسازه، خوب آگه دلت نميشه، ميتاني استاده باشي ، هرچه كه دلت است . شما البته رسم و رواج ديكي دارين . در شرايط عادي، مه همراي تو، ده يك غوري نان نمى خورم. البته كه براي توهم كسر شان است كه همراي يك جواني يكجاي نان بخوري .

همينطور ليس ؟ خوب اي فر قها بيست كه زندگي روى او مي چرخه، اما ما ميتايم يكجاي سگرت بكنيم . (داباشي سكوت ميكند) سوداگر ادامه ميدهد :

لى ؟ نيتايم ؟ بعد سوداگر به بازوي داباشي زده خنده كرده ميگويد : ازت خوشم ميايه، اي هم يك نوع وقار است، خوب (به جواني اشاره ميكنه) برو و كالاره سرش جمع كو، كوشش كوكه او (آب) يادت نره، شنيدم كه ده دشت هيچ او پيدا نميشه .... راضيني دوست خوب، مي خواستم يك موضوع ديگه ره برت بگويم ... (بطرف جواني ميپند كه جواني بروي زمين نشسته و با سنگ ريزه كه در دست دارد بر زمين خط ميكند) بعد داباشي را بطرف خود نزديك ساخته به وي به آهستي مي گويد : آيا متوجه شدي كه وقتي جواني ره ميزني و سرش بكنه ميكني او چطور چپ چپ طرفت سيل ميكنه موده چشمانش جيز هاي بدورا ميخوانم در روزهاي آينده بسا رسد كه بسيار عواظش باشي، آتم خطرناك است.

كوشش كو ... ما بايد از ديگران بس بانيم، بدوايش ، آگه ندويد، بزنيش، يقينا فكر ميكنم كه او آتم بسيار جالاک و خطرناك خواهد بود . ده دشت هم كه شنيدى، نه آتم است و نه پولييس ، ... شايد او وقيكه ده بيابان برسه ، چيره اصليش ره نشان به، متوجيش باش . توانسان بهتر از اوستى، مزد تويادتر از اوس و مجبور هم نيتي كه جوال بيرى . اي امتياز توحش كينه و نفرت اوره نسبت به توييدار ميكنه، مواظب خودت باش، (به دلسوزي) زياد نزديكش نزو ...

- داباشي بدون اينكه جواب بدهد داخل سراي عقي، كه جواني در آنجا نشسته است، ميشود . سوداگر در جايش نشسته با خود مي گويد:

عجيب مردمانى . داباشي دوسراي عقي از كار (بستره بشن) جواني مراقبت ميكند . بعده آنجا نشسته و به كنيدن سگرت ميردازد . وقيكه جواني از جمع بندي كالا خلاص ميشود بطرف داباشي رفته و به پهلوي او مينشيند داباشي برايش سگرتي را كه از سوداگر گيرفته است ، تعارف ميكنه .

جواني خطاب به داباشي : اي سوداگر هر چه ميگه كه ما خدمت بزرگ به انسانها

میکنیم. جای نل ره میگسه پیدا میکنیم
و فیکه نل از زمین برآمد فیکه بعدمتا نل
زندگی مردم ره بهتر بمانن، خط ریل آباد
میکنن ... خط ریل ... خوب اگه رامتنی
خط ریل آباد شود، بازه چی کنیم ؟ از چی
زندگی کنیم ؟ دیگه جوالی نخواهد بود که
به بیرم ...

دایاشی خطاب به جوالی : آرام باش ، به
ای زودی که خط ریل نخو اعدا شد ،
جوالی : معکب های تره نمی فهمم .
دایاشی : هیچکس ای موضوع ره
نمی فهمه .

جوالی : شنیدم که راه از بی بعد خراب
میشه ، خداکنه که با های به کارنامه .
دایاشی : خداکنه .

جوالی : میگویند که ده اینجه دزد دزدی
زیاد است بطور ؟

دایاشی : امروز و فیکه از شهر رفیم باز
معلوم میشه که آیدزد است یا نیست . اما
به هم شنیدیم که ده ای زدیکی ها هر نوع
جانور پیدا میشه .

جوالی : اورا ره بلد هستی ؟
دایاشی : آه ، بلی ...

سوداگر که صدا را میشنود ، آهسته
آهسته به پشت دروازه می آید تا حرفهای
آنها را خوب شنیده بتواند .

جوالی خطاب به دایاشی : شنیدیم که یک
دربای وسیع ده راه میانه ، آینه از او دریا
تیر شده میانه ؟

دایاشی : دری وقت سال معبرلا دریا
طغیانست ویر شدن از او مشکل خواهد بود .
اگر سبیل آمده باشه خوب بسیار خطرناک
است .

سوداگر به حسادت میگوید : او همراهی
گپ نمیزنه اما بهلوی جوالی میشینه و همراهیش
سگرت میکنه .

جوالی : خوب اگه سبیل آمده بود بازه
چه کنیم ؟

دایاشی : اگر سبیل آمده بود باید دهشت
روز صبر کنی ، البته بعد از هشت روز او دریا
کم خواهد شد و بازی خطر از دریا تیر شده
خواهد ناپسند .

سوداگر : خوب بین تو ، اوحتی به جوالی
مشوره میده ... هشت روز صبر کنه که جان
و مندریش به خطر نیافته ... ای بسیار آدم
دورویه است . آدم دوروی و خطرناک ، او به
هیچوجه به درد ای سفر نمی خوره ، اخلاق

اینجا یکس ، آدمهای کم جس ... به باید
متوجه باشم . ده ای دشمنی که مافه پیش روی
داریم ، دوتنر و یکتفر ، که هیچوقت برابر
نیست ... به یقین دلم که ای جوالی اول ده
گفت اومیکنه تا اینکه ده گفت به کنه .

بهتر است پیش از اینکه به دشت و بیابان
برسیم به خورده از سر بکش خلاص کنیم ...
او طرف هردوی آنها میروند . بعد خطاب به
دایاشی میگوید : به پری تو گفتم که از کار
های او مراقبت کو ، بین که باره خوب بسته
کنه ، حالی می بینم که آبا تو کارهای خورده
خوب انجام دانی یا نه ؟

بعد او ریمان بستره را تا و قتی کش
میکنه که ریمان بسکله ... و بعدا اینرا
بهانه کرده و به دایاشی میگوید : آبا بهر
بستن همیس ؟ و فیکه ریمان ده دشت کنده

بعد او ریمان بستره را تا و قتی کش
میکنه که ریمان بسکله ... و بعدا اینرا
بهانه کرده و به دایاشی میگوید : آبا بهر
بستن همیس ؟ و فیکه ریمان ده دشت کنده

بعد او ریمان بستره را تا و قتی کش
میکنه که ریمان بسکله ... و بعدا اینرا
بهانه کرده و به دایاشی میگوید : آبا بهر
بستن همیس ؟ و فیکه ریمان ده دشت کنده

بعد او ریمان بستره را تا و قتی کش
میکنه که ریمان بسکله ... و بعدا اینرا
بهانه کرده و به دایاشی میگوید : آبا بهر
بستن همیس ؟ و فیکه ریمان ده دشت کنده

بعد او ریمان بستره را تا و قتی کش
میکنه که ریمان بسکله ... و بعدا اینرا
بهانه کرده و به دایاشی میگوید : آبا بهر
بستن همیس ؟ و فیکه ریمان ده دشت کنده

بعد او ریمان بستره را تا و قتی کش
میکنه که ریمان بسکله ... و بعدا اینرا
بهانه کرده و به دایاشی میگوید : آبا بهر
بستن همیس ؟ و فیکه ریمان ده دشت کنده

شود ، یکروز باید صبر کنیم . البته که ای
به نفع شماست . مقصد تو همیس که بازید ده
راه باشیم . استراحت ، ای هدف توست ...
دایاشی : به هیچ استراحت نمی خواهم ...
و او ریمان هم کنده نمیشد ، اگه شما همراهیش
زود نمیزدین .

سوداگر : چی ؟ چی گفتی ؟ حالی تو ایینه
شدی که ده روی به هم گپ میزنی ، (طرف
دایاشی به خشم میروند و میروند) : آبا ریمان
کنده شد بهایه قصدا کندهم ، زود باش ، بگو ،
اگه جرئت داری خواهی بگی ، و از ریش اعتماد
نداری ، اصلا تو ارزش هیچ چیز را نداری .
اشتباه از به بود که به تو زدیکی کنیم .

تره مثل انسان دانستم و همراهیت عمل انسانی
کنیم . شما اصلا عادت ندارین که همراهان
خوبی شوه ، به به دایاشی که جوالی از او
نترسه ، ضرورت نداریم . تو بهتر میبود که
جوالی می شدی ازی که ده دایاشی شدی

مه دایاشی زیاد دارم ، فکر میکنم که تو می
خواهی جوالی را برغده به تحریک کنی .
دایاشی : کدام دلایل ؟

سوداگر : به تو مربوط نیست . از همین
لحظه تو بر طرف هستی ، برو گمشو .

دایاشی : اما شما نمیتابین که مره ده نیم
راه بر طرف کنین .

سوداگر : تو باید خوش هم باشی که به
تره به پولیس نشان نمیش واز تو شکایت
نمیکنم . مخصوصا اگه به به دفتر کارای
موضوع ره اطلاع بده ، دیگه ده عمرت روی
کاره نخواهی دید . ایینه ، اینهم ایسه کارت ،
فقط ناهمین دقیقه به ساعت (خودنگاه نموده
گارمون دستورات را صدا میزند) .

سوداگر : اوبچه : اینجه بیا : تو شاهد
هستی که به ایسه ای آمده دتم ، و بعد خطاب
به دایاشی : بهتر است ده جورگا تیرا
منحوسه به کس نشان کنی ...

سوداگر : دایاشی را از بالا به پا تا ن
و برعکس نگاه میکند و میگوید : از تو هیچ
چیز ساخته نخواهد شد .

بعد با گارمون داخل اتاق عقبی شده و به
وی میگوید : ماهمین لحظه حرکت میکنیم
و میریم . و اگه ده راه صدیه به جانم برسه
و یک تار قوی از سرم کم شوه ، اینمی آدم
(به جوالی اشاره میکند) مسئولان . تو شاهد
هستی که به تنها همراهی اینمی آدم از اینجه
رفتم .

گارمون با حرکات وزمت خود نشان
میدهد که چیزی نمی فهمد . سوداگر که
از موضوع ناراحت میشود میگوید : خدا ،
ای هم نمی فهمه ، پس هیچ کسی پیدا نخواهد
شد که بگوید به کجا رفتم . خطرناکتر از
همه این که اینها هم می فهمند که به
شاهدی نداریم که از هر گن و زنگیم شهادت
به .

بعد ۱۱ و ۱۲ می نشیند و به نوشتن نامه
میردازد ...

دایاشی خطاب به جوالی : به اصلا
اشتباه کردم که بهلوی تو شنیدم . فکر نه

بگی ، وازی آدم بسیار احتیاط کو ، (بعد او
یک آب خود را بیرون می آورد و برای جوالی
میدهد و میگوید) : ای یک اوه بگی ، شاید
روزی بدردت بخوره ، پس کوکه نبینه ، اگه

بعد ۱۱ و ۱۲ می نشیند و به نوشتن نامه
میردازد ...

دایاشی خطاب به جوالی : به اصلا
اشتباه کردم که بهلوی تو شنیدم . فکر نه

بگی ، وازی آدم بسیار احتیاط کو ، (بعد او
یک آب خود را بیرون می آورد و برای جوالی
میدهد و میگوید) : ای یک اوه بگی ، شاید
روزی بدردت بخوره ، پس کوکه نبینه ، اگه

بعد ۱۱ و ۱۲ می نشیند و به نوشتن نامه
میردازد ...

دایاشی خطاب به جوالی : به اصلا
اشتباه کردم که بهلوی تو شنیدم . فکر نه

لی از پشت میگیره ... راه راهی که چندان
بلند نیستی چی خواهد کردی ؟ خوب گوش
کو ، به بریت راه را نشان مییم (پس خواهد
بهلوی جوالی بنشیند) .

جوالی : لی ، نکو ، اگه اوبینه که دره برای
به گپ میزنی ، مره هم جواب میده ، بازه
چیزی نداریم که بخوریم و زنده بمانیم ، او
میانه حتی مره هم نه ، به که نمیتابیم

از خود دفاع کنیم . تو می فهمی که به هنوز
غیر اتحادیه جوالی هانم نیستیم که اتحادیه
از به دفاع کنه . ازی خاطر به باید حوصله
کنیم هرچه که بمره بیاره ، جاره نداریم ،
خدا پرده کنه .

سوداگر به گارمون : ای مکتو به بگسی
و صباه مردهای دیگه که به جورگا میرن ،
به ... به همراهی جوالی میریم .

گارمون به علامت سر اشاره میکند و
مکتوب را میگیرد و میگوید : اما جوالی که
راه ره بلد نیست .

سوداگر با خود میگوید : آها ، او گیه
خوب می فهمه ؟ حتما ازی موضوع ها زیاد
دیده . دلت نمیشه که در چنین مسواری
شهادت بده ، ... (بر میگردد و به گارمون
آمرانه میگوید) : اوبچه ، برو به جوالی راه
جورگا ره خوب نشان بده .

گارمون طرف جوالی به سرای عقبی
میرود و به اورا را تشریح میکند . جوالی
بعد از هر جمله گارمون زود زود به علامت
سر اشاره میکند که موضوع را خوب فهمیده
است .

سوداگر با خود صحبت میکند : به میانه
پیش ییشی گتم که ده راه حتما جنگی میان ما
رخ خواهد داد . (تفکجه خود را بیرون می
آورد و آنرا یک نموده به آواز خوانسی
میردازد) .

آدم ضعیف میبرد و آدم قوی به پیش
میرود .

جرا زمین را بنگان نل را در اختیار ما
بگذارد .

جرا جوالی اصلا بار میرد .

جوالی ... وزمین .

و درین مجارزه .

آدم ضعیف میبرد و آدم قوی به پیش
میرود .

بعد به اتاق عقبی رفه و آمرانه از جوالی
میرسد . خوب ، حالاره ره بلد شدی ؟

جوالی : بلی صاحب .

سوداگر : خوب پس حرکت .

آنها به پیش میروند . دایاشی و گارمون
باقی میمانند . دایاشی به گارمون میگوید :
فکر نمیکنم اورا ره خوب بلد شده باشه ...

خوب ، خدا همراهش ...

جوالی در انای رفتار آوازی خواند :

من به جورگا میروم .

من بخاطر نان و مزه کارم به جورگاه میروم .

سوداگر به حسادت : ای بطور آدم بی
غم است . درین بیا بانیکه بر از خطراست ،
دزد ، جن ، پری هرچه پیدا میشه ، اواز بجایکه
بشورسه . وحشت داشته باشه ، بیت می خوانه
و برای اینکه ترس خود را عقب زده باشه

سوداگر : چرا ؟

جوالی : بخاطر دزدها صاحب ، دزدا ...

جوالی : بخاطر دزدها صاحب ، دزدا ...

به جوالی میگوید : ازی باشی لعنتی هیچوقت
خوشم نایده بود ، آدم دورویه بود ، گاهی
اینطور و گاهی اونطور ، آدم بی شرف ، اصلا
آبرو و حیثیت نداشت ، اصلا ...

جوالی حرف او را قطع میکند : بلی صاحب
و به آواز خوانی ادامه میدهد .

راه تاجورگا دشوار خواهد بود .

خدا کند با های به کاراز نماند .

درد و فغان من تاجورگا بی حد خواهد
بود .

اما در جورگا ، مزدکار ، امشراحت ،
استراحت .

سوداگر که وحشت زیاد شده است
خطاب به جوالی میگوید : تو چرا ابقدر
خوش هستی . جرات می خوانی ، تو از دزد
ها نفترسی ها ؟ فکر میکنی که اگه آمدن ،
آمدن دیگه چیزی ره که از تو میگیرن مال
تولیس که جگرت خون شوه و دلت بشوره ،
تومی فهمی که مال مره میبرند و با وتره سبک
میشان .

جوالی بدون رعیت بازهم آوازی خواند :

خانم درجورگا منظره است .

به چه گتم هم ده جورگا منظره است .

سوداگر آواز او را قطع کرده و میگوید :

از بیت خواندات خوشم نیامه . دیگه حق
نداری که بیت بخوانی ... ماله دلیل نداریم
که بیت بخوانیم ، از بس که بلند می خوانی ،
کم است که صدایت ، به جورگا برسه ، وقتی
که دزدان صدایت بشوند ، همه خواهد آمدن ...

(برای آرامش خاطر جوالی) صبا که رسیدیم
باز بخوان تا که غبتانی و تا که دلت است .

اما امروز نمی خواهیم صدایت بشنوم .

جوالی : خوب صاحب .

سوداگر که چند قدم پیشتر از جوالی میرود
با خود میگوید : وای اگر کس بیایه و ده
چیزه بگیره . اگه جورتنش هم خراب شوه .

او اگه شیر آمده خورده باشه ، اگه انسان
باشه ، اصل و نسب داشته باشه ، باید از مال
به مثل مال خودش حفاظت کنه ، اما می فهمم
که او ای کاره هیچوقت نمیکنه ... گپ هم
همراهی به نمیزنه ، که بفهم ده دلت جیس ؟
دلم میشه که کلشه واز گتم و بینیم که
چه گپ هاده ماینش است ...

جوالی که متفکرا نه به عقب سوداگر راه
خود را دنبال میکند ، سر خود را شور داده
بدون ارتباط موضوع می خندد .

سوداگر ادامه میدهد چرا خنده میکنه ؟

اصلا کدام گپ نمیده که خنده داشته باشه .

راجع به چه خنده میکنه ؟ چرا اصلا مره
میانه که به پیش ییش برم در حالیکه راهره
او بلد است او باید پیش ییش بره ... چه
مقصد دازه ؟ مره کی میره ؟ ...

سوداگر به پشت خود نگاه میکند و با
تعجب میبیند که جوالی جاب های پای خود را
که بروی رنگ نقش میبندد ، با دستمال
یک نموده و به جلو میرود .

سوداگر از دیدن این صحنه به وحشت
آمده با صدای بلند ، معلو از ترس ، میبرد
چی میکنی ؟

جوالی : به صاحب جاب های پای مساره
پاک میکنم .

سوداگر : چرا ؟

جوالی : بخاطر دزدها صاحب ، دزدا ...

جوالی : بخاطر دزدها صاحب ، دزدا ...

جوالی : بخاطر دزدها صاحب ، دزدا ...

جوالی : بخاطر دزدها صاحب ، دزدا ...

جوالی : بخاطر دزدها صاحب ، دزدا ...

جوالی : بخاطر دزدها صاحب ، دزدا ...

جوالی : بخاطر دزدها صاحب ، دزدا ...

جوالی : بخاطر دزدها صاحب ، دزدا ...

د تعلیمی مرکز د فو لکو ریکسونخا گانو یوه په زړه پوری صحنه

د «غیور» ژباړه

د بالټ دنخا گانو نوی تعلیمی مرکز و نه

د «الماتا» د آرت او هنر په تعلیمي مرکز کی دکارگری ښځی
له پاره د بالټ دنخا دور ځینسوپرو گرا مو نو یوه منظره

ژوندون

مبلو نه په دغه جمهوریت کی جوړ اود هغو په ترڅ دکلا سیکو او عصری نخا گانو پرو گرا مو نه اجرا کیری . ددغو انسا مبلو غری زیار-باسی چی دکلا سیکو او عصری نخا گانو د تر سره کولو په ترڅ کی د فو لکور برخه هم تمثیله کاندی. لدی کیله چی دآلما تادآرت او هنر تر بیوی ښوونځی چی ستر کمال د هغه دجوړیدو پنځه څلو یشتمه کالیزه ونما نڅله شوه داو بسرا، بالټ او تیا تر په برخه کی زیاتې تجربی لری او شو روی ټولنی ته یی یو زیات شمیر روزل شوی ځوان استعداد ونه وړا ندی کړی نو ځکه د ۱۹۷۸ کال دشروع کید لو څخه راپه دیخوا پر یکره وشوه چی ددغه ښوونځی یو زیات شمیر پخوانی فارغان دقزاقستان دنوی تیا تر

بانی په ۴۷ مخ کی

د بالټ کلمه یوازنی څو کاله د مخه دشو روی اتحاد دقزاقستان په جمهوریت کی مروجه شوه او دادی اوس دغه هنری پدیده عصری تیا تر او عصری او پرا تر څنگ د هغه ځای دخوا نو هنر مندا نو دپاره په زړه پوری مشغو لیت تشکیلاوی. دقزاقستان جمهوریت چی ددشو روی اتحاد په مرکزی آسیا کی مو قعیت لری په څو وروستیو کلو نو کی دتیا تر او عصری او-پرا تر څنگ دبالټ دیلا بیلو نخا گانو په برخه کی هم دلیدو وړ تحولات او بریالیتوبونه ترگوټو کړی دی . ددی له پاره چی دبالټ عصری پارچو د اجرا کولو او په ضمن کی په دغه په زړه پوری هنری رشته کی دخوا نو هنر مندا نود پټو استعدادو نو دپاره غوره او په زړه پوری شرایط او امکانات تر-گوټوشوی دی یو زیات شمیر انسا-

امیر محمد یعقوب پسر امیر شیرعلی به قشون انگلیس تسلیم گردید و بآنها پيوست. معاهده‌ی تنگین گند مک (۱۸۷۹) را با انگلیس امضاء و ملوک ستم و سلسی را به گردن کشورها

انداخت و هم چنان يك قسمت وسیع دیگر منا طق شرقی مملکت را بد دشمن دادند. اقامت قشون انگلیس را در افغانستان با حق مداخله‌ی نامائنده‌ی سیاسی آن در امور داخلی کشور و تعدید لین تلگراف انگلیس را تا کابل قبول نمود. این عمل انگلیس تا اندازه‌ی و حسیا نه و قالماته بود که حتی یکی از اعضای شورای اجرائیه لارد لینتگورنر جنرال هندوستان (امرالکما ندر اربوت نات) به لندن نوشت که: «الحاق افغانستان به بریتانیا خلاف حقوق نوع بشر است و یک نفر حکمدار یعنی امیر محمد یعقوب نمیی

تابع رفتار ارتجاعی و وطن فرو شانه‌ی امرا و شهزادگان دشمن پرست نکرده است زیرا اگر چنین می بود شکی نیست که کشور محبوب ما با تمامیت خود از روی نقشه‌ی دنیا معدوم می شد. و فنی که حکومت دست نشاندۀ وارتجاعی افغانستان برای حفظ منافع و دربار خود شمشیر دفاع از کشور را بر زمین می گذاشتند این خلق ما بود که با سر بازی های بنظیر از هو جو دیت خود کشور خود دفاع می کردند. از همین سبب هنگامیکه دولت انگلیس مستقیما با خلق مواجه می شد با وجود داشتن قدرت فراوان مغلوب می گردید چنانچه در جنگ اول افغان و انگلیس خلق شجاع افغانستان از روی انگلیس را تباه، افسران شامرا مقتول، شاه شجاع (حامی و همکار انگلیس) را معدوم نموده، زنان و مردان انگلیس را بگروگان گرفتند. عهدنامه‌ی را که

ستراتژی سیاسی و نظامی انگلیس در افغانستان

تواند مملکت را تحت دو متیون خارجی بگذارد.

امیر عبد الرحمن که سه صد هزار سپاهی داوطلب ملی در معیت خود داشت، بدو جنگ قشون محصور، هر اسان و شکست خورده‌ی انگلیس را از شمشیر قهر خلق افغانستان نجات داد و بر معاهدات مظلوم به‌ی انگلیس امضاء گذاشت. او ناما هولا بات عهده‌ی شرقی افغانستان را طبق معاهده‌ی تنگین دیورند ۱۸۹۳ بدشمن مغلوب سپرد و استقلال کشور را فدای دوستی با انگلیس نمود در حقیقت امیر عبد الرحمن برای اینکه سلطنت و حکمرانی ظالمانه‌ی خود را محفوظ و ادامه دهد به همه تعهدات تنگین و ساخت و یافت با انگلیس پرداخت، امیر حبیب الله طبق معاهده‌ی ۱۹۰۵ تمام تعهدات پدر را با انگلیس صمیمانه رعایت نمود و از وضع پریشان انگلیس در طول جنگ بین المللی اول برای استقلال افغانستان و برای اعاده‌ی سرزمین های غصب شده هیچ گونه اقدامی نکرد.

(این امیر دست نامائنده نیز بگالسه هد فتن حوام سلطنت و حوام عیاشی های بی حیو حصرش بود) از همین روال انگلیس

ها در عیارات نظامی و سیاسی خود و هم چنان فعالیت های تبلیغاتی خود در افغانستان موفق شدند.

ولی با ید دانست که خلق آزاده‌ی افغانستان در مواقع خطر مقدرات خود را

براه می انداختند که با ید از شاه و امیراطاعت عام و تمام صورت گیرد البته که اطاعت اولی لامر به هه واجب بود ولی آن اولی لامری که خود نیز احکام سرعی و از همه مهم تر حب الوطن من الایمان را تا نید و عملی می نمود در حالیکه شاهان و امیران آن دوره همه چیز و از جمله وطن را فدای منافع شخصی خود می کردند و با دشمن دین، خلق و وطن دست دوستی و برادری می دادند که قطعاً حکم این قبیل امرا اساساً تطبیق نیست).

ولی به تحریک و تبلیغ دروغین دشمنان کشور و خلق ما اعتماد عام نام به شاهان و امرای دست نشاندۀ اطاعت می قید و شرط از آنها علت آن شد که هر پادشاهی

بنوا شد بشکل آزادانه با دشمن دین، وطن و خلق دادا خل زد و بد شود و آلتور بکه بخواد ا جرات نماید، با وجود این همه آن عده خلق هوطن ما که خارج سرحدات ما باقی مانده بودند و خود را تابع احکام ارتجاعی امرا و طبقات حاکمه‌ی ارتجاعی نمی دیدند و نمیی دانستند صد سال دیگر به جنگهای دفاعی و جنگ آزادی خود با انگلیسها مشغول و در طول یکقرن تقریباً نود جنگ خورد و بزرگ در مقابل انگلیسها انجام دادند و آنها در مدت سی سال انگلیسها سی و هفت سفر برای بر ضد سرحدات آزاد افغانی نمودند و با تمام توانا نند آزادی و استقلالشان را طلب نمودند. از همینجا ست که حتی دشمن مجبور به اعتراف شد و گفت ازین افغانی تند طبع و جنگ آور و متعصب و آزادی دوست جنگ جو با نی بهتری در جهان نیست. گر یفن در یاد داشت های (۱۸۷۶) خود نوشت که: سفر برای های انگلیس در مقابل سرحدات آزاد افغانی از جیتی مکرر صورت می گرفت تا هر قبیله بطور جداگانه اندازه‌ی قدرت انگلیس را معاینه کند. لیکن که از ضربات میلی خلق افغانستان بسیار متزجر شده بود، در مورد سرحدات آزاد افغانی چنین گفت: منظره‌ی سرحدات در جهان نظیر ندارد. زیرا يك قدرت بزرگ متحدان (انگلیس) پس از بیست و پنج سال اشغال مسامعت آمیز هنوز نفوذ مظلومی بر همسایگان نیمه

خود می خواستند (۱۸۴۲) بدو بد و بالای انگلیس ها امضاء کردند. هم چنین در جنگ دوم خلق افغانستان سپاه انگلیس را در هم شکستند. جنرال فریدرک رابرتس را در چار دیوار شیر پور کابل محلی مرغی در قفس نگهداشتند. در جنگ مشهور و تاریخی میوند قشون انگلیس را مثل گو سفند ذبح نمودند و جنرال «پر روز» مانند قاصد پوسته فرار کرد. حامیان رسوای دولت انگلیس چون سر دارشیر علی و سردار ولی محمدلانی تا کراچی شتابان گر یختند و سرکیو ناری کترو لر دولت افغانستان را با قصرش مثل شمعی بسو خند با لخره انگلیسها که رای اشغال جا و دانی و تجزیه‌ی ابدی؟! و انداختن طوق و سلسی بگردن خلق افغانستان آمده بودند مثل بقایای يك گله‌ی تازیانه خورده، نفس های آخرین خود را تا هند رسانیدند.

اما خلق شکست نا پذیر افغانستان با رشادت و غیرت بی نظیری که در جهان ناما نداده چرا گذاشت حدود کشور او روز بروز کو چکر و استقلال او معروف خطر واقع گردید و در هنگامیکه بدشمن غالب بود زیر بار معاهدات غاصبانهای او رفت؟! این موضوع از آن سبب است که خلق افغانستان از یکطرف مورد حمله‌ی قشون انگلیس و دیگر دشمنان واقع می شد و از طرف دیگر جاسوسان و دشمنان پرستان در افغانستان تبلیغات و سیعی را

و حتی؟! خود ندارد و قلمرو بر بنا نیا در فاصله‌ی یکروزه راه از پور گتر بن قندهار نظامی آن، منطقه‌ی ناما محتوفا بوده و حیات انگلیس در فاصله‌ی يك میلی سرحدات آن معروف می به خطر است.

انگلیسها در مکاتبات و معاهدات سیاسی خود در برابر دولت های ضعیف افغانستان حتی در استعمال القاب و عنوان والفاظ برتری خود را حفظ کرده و امیر و مست محمد، امیر محمد یعقوب و امیر عبدالحق حسن را «هنرها بنس» (والاحضرت) خطاب می کردند در حالیکه طرف مکاتباتی این

پادشاهان افغانستان مورد نرجسوال های هندو حتی در شکیل عالی تر آن سگواتر امور خارجیه بودند. نام و عنوان انگلیس ها مقدم ذکر می شد و از القاب انگلیس ها مقدم ذکر می شد و از القاب پادشاهان افغانستان تنها «جناب» نوشه می

شد. این موضوع در پهلوی آنکه نمایانگر کبر و نخوت انگلیس بود در عین حال از آن عقدانی ناشی می شد که در اثر شکست ها و ضربه های وارده از طرف خلق افغانستان در ذهن دربار و طبقات حاکمه‌ی انگلیس پیدا شده بود. چنانچه

برای لاف از يك اضمحلال تاریخی خود در افغانستان بعد از عبور چیل سال،

معاهده‌ی سابقه رادر مقدمه کنونیام کند يك بالای امیر محمد یعقوب خان تسلیم شده امضاء گردید.

مملکت با لاجصار کابل را درانتقام قتل کیو ناری و یران کرده بود شد و با زارهای کابل را بخون خواهی مکتان و بر تن آتش زدند.

برای اینکه بر خورد تو هین آمیز انگلیس ها را در قبال دولت افغانستان خور دیده بتوانیم درینجا ماده‌ی اول عهدنامه‌ی مورخ ۳۰ مارچ ۱۸۵۵ بین امیر دوست محمد خان و انگلیس ها را بطور مثال ذکر می کنیم:

«ما بین آر بیل ایست اندیا کمپنی و جناب امیر دوست محمد خان و اسی کابل و آن ممالک افغانستان که در بعضی او می باشد و ور لای امیر مذکور صلح و دوستی دایمی خواهد بود.» معاهده دیورند مورخ ۱۲ نوامبر ۱۸۹۳ با امیر عبدالرحمن اینطور شروع می شود: معاهده بین جناب امیر عبدالرحمن خان جری، س. اس ای امیر افغانستان و حدود متعلقه‌ی آن در یکطرف و سرهتری مسانمودیورند کسی، س. ای، س. ای، س. ای مارن سگواتری دولت عالی هند و نائب وکیل از جانب دولت عالی طرف دیگر.....

ادامه دارد

سرگرمی‌ها

مسابقه

تهیه و تنظیم از: صالح محمد کپسار

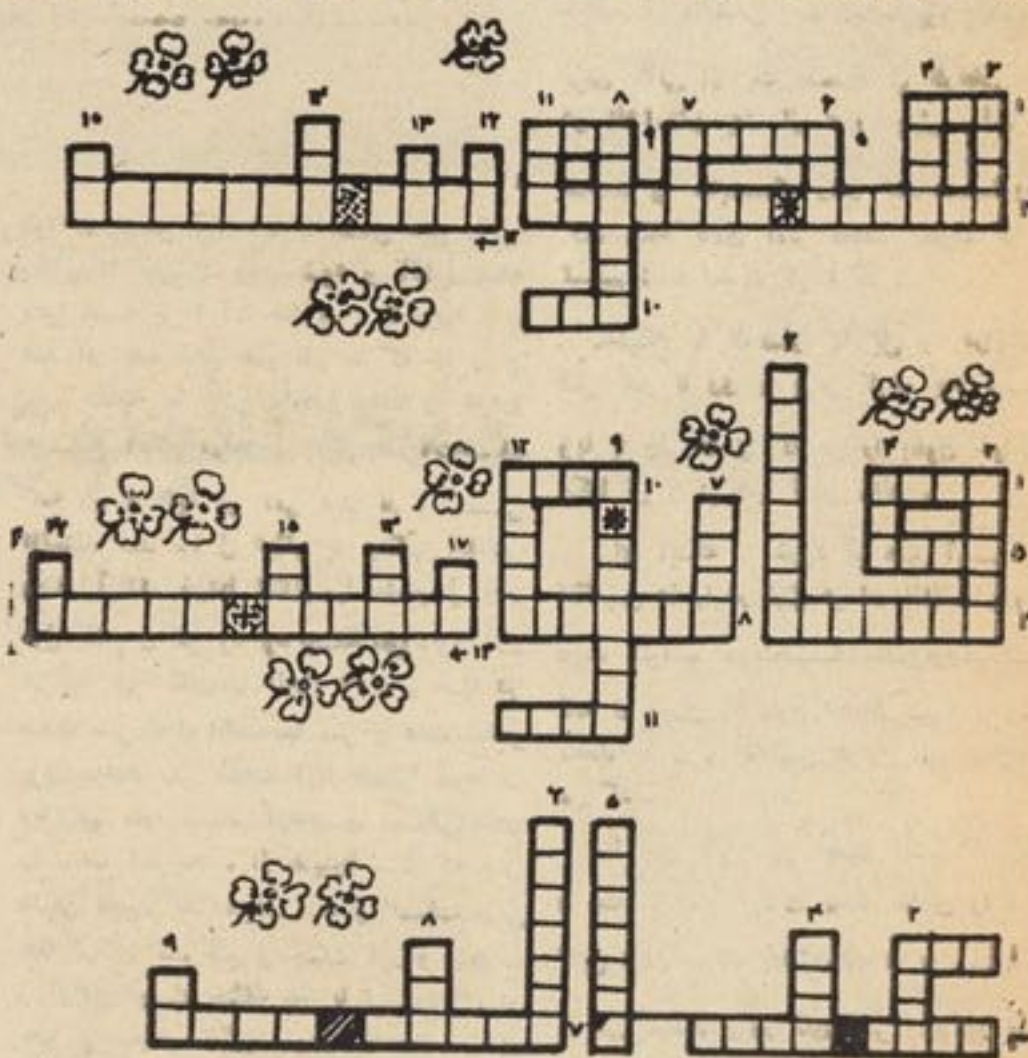
جدول کلمات متقاطع مصونیت، قانونیت و عدالت

اول مصونیت :

- ۱- یکی از شعارهای خلق جهان - ۲- نصف اسم یکی از شعرا ادبیات فری - ۳- مرتجع ترین رادیوی جهان، پیام فرماندهان دلیر انقلاب - ۴- نور ماه سنبله ۱۳۵۸ مصادف به این روز از رادیو تلویزیون خلق افغانستان قرائت گردید - ۵- پرده - ۶- استعمار گر - ۷- صفت گله - ۸- دشمنان خلق که در ..... آن - ۹- اخوان الشیاطین قرار دارد نابود سازید - ۱۰- بررسی منتهای - ۱۱- ضمیر اشاره - ۱۲- ۱۳- طوفان - ۱۴- خلق دشمنان را به گورستان میسپارد - ۱۵- ضد زیاد - ۱۶- با ستون هنده جدول قانونیت جای علم و هنر میگردد .

دوم قانونیت :

- ۱- انقلاب نور را به آن صفت نسبت دهید - ۲- یکی از کشور های که در آن جامعه بدون

طرح کنند گان فریبا و فرح سامع از مکتب توتیا سید نور محمد شاه مینه.

- ۱۰- عالم که علمش بر انتباهت - ۱۱- دموکراتیک افغانستان - ۱۲- یکی از کتاب های فلم به اشتراک و جنتی مال - ۱۳- یکی از آواز خوانهای محبوب رادیو تلویزیون خلق افغانستان - ۱۴- یکی از روز نامه های کشور ما اصطلاح اقتصادی در هر جامعه رول مهم دارد - ۱۵- میهن است از واسوالتی های کشور ما - ۱۶- خلق بر ۰۰۰ کا سه لیسان حلقه به گوش انگلیس نقرین میفرستد - ۱۷- مریض دارد .

سوم عدالت :

- ۱- ارکان نشراتی کمیته مرکزی جمهوری - ۲- جاویدان به پشتو .

این رسم، نقاش، مجسمه ساز و شاعر کیست؟

اگر دختری را دیدید که زیبا بود و معنی عشق را فهمید و ناز نکرد و روح مرد را شناخت ترا بخدا دست او را در دست شاعر و آرتیست بگذارید . زیرا دنیا ازین دختر هارا کم دیده است ولی برای ایجاد نبوغ در وجود این رسم و بیکر ترش چنین دختری را تقدیر به اوداد . دختری بود که مظهر زیبایی ایتالیا بود .

عشق حقیقی را در دل می نمود و هرگز ناز نمیگردد و روح او را نیز می شناخت و میدانست که چه آتش فروزانی در نهاد این مرد شعله ور شده و عشق او چگونه نبوغ ویرا تحریک کرده متجلی ساخته است . این دختر (لویی جیادو مدیسی) بود . او شب هایی دراز بیدار نشسته در وصف زیبایی بیکر و قیافه او شعر میسرود و نبوغ خود را بر ورس میداد غزلیات که از قلم و فکر او در این هنگام بروی کاغذ می آمد بهترین نمودار چگونگی ایجاد نبوغ در وجود یک شاعر است . تنها در شعر و شاعری نا بغه نبود، بلکه در آرت، مجسمه سازی و معماری نیز استاد بشمار میرود ولی شهرت بیشتر او در رشته نقاشی و در همین هنر بود که آثار فنا ناپذیری از خود به یادگار گذاشت

او در ششم ماه مارچ سال ۱۹۷۵ در شهر کاپری - زقدم بر عرصه وجود گذاشت پدرش بعد از تولد او به فلورانس موطن اصلی خود بازگشت و درین شهر پدرش را بیک زن مجسمه ساز سپرد او در آنخوش دایه اش بزرگ میشد و چنانکه خودش بعد ها میگفت عشق و علاقه به سنگتراشی و مجسمه سازی را توام با نسیر از

پستان زن سنگتراش میبکشد وقتی بزرگ شد او نخواست کار دیگری به جز از مجسمه سازی استقلال ورزد او هنرا دوست داشت و با آنکه پدر و کاکا ایش بزور نفاق میخواستند این علاقه را از او سلب کنند او بیش از پیش باین هنر متغایل میشد و بالاخره اصراری که درین راه بخرج داد پدر خود را مجبور ساخت که طبق مفکوره او رفتار کند او در سیزده سالگی نزد برادران گیریلاندیو از نقاشان مشهور فلورانس مشغول فرا گرفتن اصول نقاشی شد او نسبت علاقه که به مجسمه سازی داشت در مکتب لورنتز دو مدیسی شامل شد او درین مکتب روزی از یک پارچه مرمریک مجسمه ساخت و هنگام پاککاری بود که لورنتز به او نزدیک شده و گفت ایسن مجسمه پیر مردی است اما دندانپیشش مکمل در صورت اشخاصیکه به این عمر برسد جز خوسه دندانانی زیاد تر نمیداشته باشند او بدون کدام مشکل

این تابلو از کدام زمان و چه را تمثیل

میکند ؟

تاریخ جهان از روی آثار تاریخی آینده را روشن سازد مثلاً دوره کوشانی ها، سلطان سکندر، زمان مغول، جنگیز، سلطان محمود غزنوی و امثال آنها که آثار باستانی و غیره تاریخ آن زمان را زنده میسازد چنین کلیشه هم ما آنرا چاپ کردیم از افراد یک قوم است و یکدایم نوع ظلم معروف میباشند اگر به حل آن موفق شدید برای ما نیز حل آنرا ارسال دارید .

این مرد کیست ؟

این چهره یکی از نویسندگان مشهور جهان است این فوتوش زمانی گرفته شده است که او نویسنده کمزای بود تا اینکه قدرت نویسنده می او غالمگیر شد و در ضمن یک زن دیگری هم برای تان داده میتوانیم که او دارای چهار زن بود و به سگازریاد علاقه داشت اگر اسم او را ویدوگرافی اش را میدادید برای ما بنویسند .

محمد ظریف «خندان» يك تن از حل کنندگان جدول مسابقات

این انفجار مربوط به چیست ؟

در جهان انفجارات زیادی رخ داده است و هزاران انسان بر گناه، اطفال و زنان را در اعماق خود فرو برده است اما این انفجار با همه آنها تفاوت دارد انفجاری بود که تاریخ جهان آنرا فراموش نخواهد کرد حتی انسانهای که در مناطق دور دست آن انفجار زلزله گسی میگردند تحت تاثیر آن قرار گرفتند . فضا برای ما بنویسید که این کدام انفجار و در کدام کشور جهان صورت گرفته است ؟

صحنه کدام فلم ؟

این صحنه یکی از فیلمهای است که در آن اجتماع همه عواطف خود را از افریخ داشت خانه ، پدر و مادر ، غذا ، تحصیل ، حمایت و قانون و .... عشق را .... و این نتیجه نوشنگتهای لطیف را تبدیل کرد به سنگ سخت و خشن . حالا شما به سوالات ذیل جواب بگویید .

- ۱- ستاره این فلم کی بود ؟
- ۲- اسم فلم را نیز برای ما بنویسید .
- ۳- کدام هنرمندترین فلم کار نموده است ؟
- ۴- آیا در کابل این فلم نمایش داده شده است ؟
- ۵- آخرین فلم ستاره همین فلم کدام

بعد از حل آن برای ما یک قطعه فوتوی خوش

را نیز ارسال داشته تا بنام خودتان چاپ گردد.

پایم یک ازدواجهای خورا کشید و این عمل را چنین انجام داد که از زن حیران گشت و بعد از آن به بولینیا رفت چون او عاشق لویی جیادو دیسی بود در آن شهر وقت میآورد و دو باره به شهر فلورانس رفت و او که در آن فرسودگی آغاز جوانی او بود آناری را ساخت که او را بنام بزرگترین نابغه آلمان معرفی ساخت زمانی او به شهرت رسید از او دعوت بعمل آمد که به روم برود او در ساختن روم شهرت بزرگی را کسب نمود و در سال ۱۵۰۶ به فلورانس مراجعت کرد . که سال بعد ماموریت یافت تا طاق کلیسای سیمین را تزیین کند در سال ۱۵۳۴ باب پل - روم او را بنام معمار - آریست و مجسمه ساز معروف و نامتو انتخاب کرد زمانیکه طاق کلیسا را میساخت با ساعره که شوهرش مرده بود آشنا شد و ساعر فلورانس رابطه او را معنوی دانسته اند باین زن پناه کرد او از اولین عشق خود تا این عشق زن علاقه مند شد و در این زمان در پناه محبت این زن بسرودن غزلهای پرداخت و عشق را در هتکام بیری مرهمی برای التیام داغ قلب افروخته خویش یافت . ولی دوران این عشق کوتاه بود زیرا محبوب او در سال ۱۵۴۷ مرد و ضربتی بزرگی ب روح او وارد ساخت او پس از مرگ معشوق خود سالهای دراز ب زندگی ادامه داد شهرت فراوانی در ساعری - آرت - معماری و مجسمه سازی بدست آورد . او بخاطر محبوبش زن گرفت و تا آخر زندگی در تنهایی و رنج بسر بسرود تا اینکه در سال ۱۵۶۴ درود حیات گشت . حالا اگر از بیوگرافی و پور تری او چیزی فهمیده باشید اسم او را برای ما بنویسید مطلب فوق را برای مملکت جان ازلیسه سید نور محمد شاه

مینه ارسال نموده است .

راجع به زن چه میدانید ؟

زن موجودیت زیبا، که شاعران ، آریست و همه هنرمندان در مدح و زیبایی زنان گفته و پرداخته اند همه زیبایی ها را به آنها شباهت داده اند حتی چشمان آهوان را ولی زنان مشهوری هم هستند که نامهای شان در تاریخ شجاعت ، کار، زیبایی عشق و بالاخره در فضا نوری و غیره ثبت تاریخ گردیده است . حالا شما هم راجع به زن بنویسید و بایک قطعه فوتوی خویش آنرا برای ما ارسال دارید تا بنام خودتان چاپ گردد .

سینما بر ای انقلاب از هر

هنری مهمتر است

آیز نشین و فلم کشی پو تمکین

آیز نشین، نابغه جهان سینما

هنر سینما، هنر جوانی است. هنری که در آن علوم مختلف در حال هماهنگی و زایش های بوده و راه هنری شدن را در پیش گرفته است.

سالم است که تلاش می کنند تا نامی البته با اسماء برای قرن مایابند.

بودند گروهی که قرن عمارا قرن نام گذاری کردند و هستند هنوز هم کسانی که به این قرن پر آشوب نامهای چنین و چنان را بدلایلی بوج و کسم بها انتخاب می کنند و بر خط مقطع اندیشه های ره گم کن خویش بایین و بالا می روند.

درین رستاخیز آشفته فکری ها، گروهی عظیم بر این عقیده اند که قرن ما قرن سیستم است. قرن هنری که در زایش و فرسایش نوها و گهته ها و در تعیین سر نوشت انسان نقش قابل ملاحظه داشته و یکی از نبردگاه های عظیمی در تسلسل منطقی مبارزات انقلابی بوده است.

از هنر سینما با آنکه تلاش های مسخره آمیز اولی ها را هم بحساب آوریم در حدود نود سال می گذرد.

اما با وجود کوتاهی راه ... نوابغ این هنر زیاده اند ...

یکی از برجسته ترین چهره های که در سینه دم این هنر چون آفتاب می درخشد سرگی آیز نشین نابغه بی مانند اتحاد شوروی است که امروز نظرات او در مراکز دانشگاه های سینما توگرافی جهان تدریس میشود و سر مشق تمام هنرمندان قرار می گیرد.

هنر سینما اصلا در اروپا و آمریکا با عرصه وجود گذاشت، استعداد های بورژوازی و خرده بورژوازی اروپایی و آمریکایی قنما درین راه کشفیانی کردند و راه را بشکل تقریبا غیر سیستماتیک الدکی روشن ساختند.

ادوین پورتر، دیوید وارد گریفیت و چارلی چاپلین نمونه های درخشان این کتگسوری هستند.

آنها که در جامعه امپریالیستی زندگی می کردند مبنای فلم سازی شان را با وجود افکار قسما انسانی شان که از مضنون مترقی بودن عاری بوده، بازار و پول سازی تشکیل میداد تا از یکطرف باز بتوانند فلم بسازند و از جانب دیگر تاحدی صاحب آرمگاه و بارگاه شخصی هم شوند.

در همین وقت در بسیاری از کشور های واز آن مثل توپره مداری ها برای خالی کردن

جهان هنوز سینما را تیار برقی می نامیدند.

جیب خلق آله استفاده می کردند. ظهور آیز نشین مصادف است با ظهور جنگ خاندانوز اول جهان و انقلاب کبیر اکتوبر.

جنگ در اروپا و آمریکا ... مغز ها را به اصطلاح کجری قروت کرده بود.

خرده بورژوازی قلم بدست و هنرمند نما های تر است ها و کار تل ها را رنگین می ساختند و عکاس های پیر و ده گرای مثل داد ایسم و ایسم های دیگر را به نفع از با نشان یکی بی دیگر یسه بازار عرضه می نمودند.

اما انقلاب اکتوبر بر ... بر خلاف غرب زمین راه شگو فانی استعداد ها ی واقعی خلقی را باز گذاشت و در نتیجه، فرهنگ انسانی خلقی را تنظیم و تدوین کرد و بر غنای آن افزود.

آیز نشین درین جوش و خروش هنر - هنگی معناری و مهندسی را رهسار کرد و به تیار و نما شاخه ها روی آورد.

علا د هنری آیز نشین معاصر دوره ایست که در آن آخرین مرده دودهای جنگ اول جهانی از قرارز با مپای اروپا وداع می کنند.

ارو با از وی گوشت انما نهای سوخته انباشته است و جناسیت و آدم کشی حتی بر ساخت مقدس هنر هم حکومت می کند.

جامعه گریزی و پیبود، گری حسی دامن پاک نهفت ها ی انقلابی را هم گاه گاه می ساخت.

در آن روز گاه ران چنین پنداشتند می شد که افکار بیمار گو نه ضد ربالست های غربی بیکه تاز میدان هنر و ادبیات جها ت است.

کی با بد به این همه دن کیشوت بازی ها و پهلوان پنجه بازی های بی مغزانه پایان میداد. جهان منتظر هنر مندان واقعی بود.

و آیز نشین پاسخ می بود برای یک چنین نیاز جامعه جها ن، او مثل همدو ره های نابغه خود - پودوفکین و دواچنکو از باز پیجه تیار بر قیکه در «هالی وود» این مرکز آدم کشان هنری - برای فریب انسا ن - بشکل دیو ظا هر می شد سینمای علمی و انقلابی جها ن را بوجود آورد.

این سینما - در همان آغاز پیدا بش خود یکی از موثر ترین سلاح های برنده بود

که بدست پر و لاریا افتاد و در راه خدمت با لسان بکار گرفته شد.

و پیو زکو دیکو از معرو فتر یسن منتقد یسن سینما بی فرانسه می نو یسد. در فلم پوتمکین برای نخستین بار سینما نه تنها بعنوان هنر، بلکه بعنوان علم نیز شناخته شد.

بلی نام آیز نشین با نام فلم کشی پو تمکین یکی است اگر سخن از آیز نشین این باشد ... همه فکر می کنند که حری برسر فلم پوتمکین است و برعکس. آیز نشین بعد از روی صحنه آوردن آخرین نما یشتا به اش که ما سکت ضد گاز نام داشت در سال ۱۳۲۴ وارد سینما شد.

فلم مشهور اعتصاب را که خود باطالع یسه فلم های معاصرش شاهکاری است بی نظیر - ساخت و به هنر دوستان تقدیم کرد.

انقلاب سو سیا لیستی اکتوبر در روسیه شو روی زمانی به پیروزی رسید که همه سا زمان ها و سا ختمان های مر یو ظاهر سینما تقریبا بطور کلی با و بران شسته بود و یا کلا از کار افتاده بود.

وقتی در نخستین ساعات انقلاب رهبر خرد مند انقلاب اکتوبر اعلام داشت که سینما بر ای انقلاب از هر هنری مهمتر

است. بوج اند نشان کج بحث را بخندد واداشت ... چون در روسیه اما سامینما بی آباد نما نده بود واز جانب دیگر سینما هنوز مثل کودکی بود، که تازه خود را بسینه کش می کند.

ولی همین اعلامیه کو تاه رهبر شو روی نشان داد که او قدر هنر فهم بود و قدر مسا یل روز را دقیق ارزیابی می کرد.

بعد از این اعلامیه در شوروی فلم سازی کا ملا راه و رسم دیگری در پیش گرفت. حزب اعلام داشت که انقلاب اکتوبر بر باید در هنر ها هم ظهور خود را تکمیل کند و بر تری فرهنگی خود را بر فرهنگ یوسیده بورژوازی با ثبات برساند.

از گفتن اینکه نه برادر همین کتور عقب مانده و همین هنر عقب مانده شدت جلو گیری بعمل آمد و دست شیا دا نیکه با کج و کور کردن خود، بخود نام هنر مند داده بودند بکلی از دامن هنر کو تاه شد ... هنر متدان واقعی که تا آن

زمان کسی سلام شان را و علیک نمی گرفت بر کر سی های خود آیکه زدند و انقلاب هنری اکتوبر را در قلمرو هنر به پیروزی رساندند. سرگی آیز نشین یکی از یسن فر زندان واقعی طبقه کارگر بود که به حق او را می توان رهبر انقلاب سینمای شو روی نامید.

ایز نشانی معتد بود که وسعت فهم
یاد هنر مند و وسعت هنر او ست .
او می گفت نه چطور امکان دارد از
انقلاب سو سیالستی با فرهنگ فیدالی
و یابور وایی آمیخته با چند شعار حمایت
بعمل آورد .

او همیشه گفته های رهبر شوروی را سر
مشق خود قرار می داد . و حتی برای تاکید
بیشتر آنها را بر کاغذ ها می نوشت و در
اتاق خواب خود می او بخت ایز نشانی
می گوید .

با چند شعار نمیتوان هنر های بورژوازی
و فیدالی را هنر نوین نامید و آن هارا
در خدمت طبقات زحمتکش قرار داده .
در مبارزه علیه امپریالیسم و فئودالیسم
یکی از مهمترین سنگرها سنگر فرهنگی
است .

و در ست از همینجا بود که ناگهان در
جهان فرهنگی که ایلان نوین ظهور کرد .
ارتود نایت منتقد معروف امریکایی
می نویسد .

یوستری از گشتی پوتمکین

انحطاط می رفت دنیا غرب از جنبش
سینمای نیرومندی که در شوروی پدید
می آمد آگاه شد . انقلاب ۱۹۱۷ عملا
روسیه را از سایر ممالک اروپای چه از
نظر اقتصادی و چه از نظر فرهنگی بکلی
جدا کرده بود .

این اعتراضات خود میتوانند سر مشق
جنبش های فرهنگی برای کشورهای
تازه با استقلال رسیده جهان باشد .

کتاب تاریخ سینما می نویسد .
مما فرانی که از شوروی می آمدند
از تجربیات جسورانه در زمینه های
هنری خبر می آوردند در موسیقی از صدای
ماشین ها و چکش ها الهام می گرفتند
تا هنر خلقی رانه تنها از نظر شکل
بلکه از نگاه مضمون نیز بوجود آورده
باشد .

ایز نشانی پو دو فکین دوا چنکو
و استانیسلافسکی و دیگران رهبری هنر
را که در دست لو مین هاد عنا صریسی
طبقه و روسی ها و آنچنانی ها بود گرفت
شماره ۳۳

و بدست رهبران انقلابی کار ها داد .
استانیسلافسکی می گوید :-

چطور می توان با روسی ها و آنچنانی
های که خلق ها از نام شان لنگه دارند
هنر خلقی ایجاد کرد . هنر خلقی را با بد
توسط فر زدن شان از قلمند خلق بوجود
آورد .

هنر فاسد - توسط مردمان فاسد ایجاد
اداره و پیش برده می شود .
ماباید لو مین ها را تجدید تربیت کنیم
که اراده داریم و می کنیم ولی برعکس
لازم است علاوه شو ده که تجدید تربیت
آنها کار مالا طولانی و پروسه در د نا خواهد
بود .

ایز نشانی ساخته کار خود را از هنر
مند نما ها ظاهرا به شکل بسیار بی
رحمانه خیشاوه کردو حتی به دشمنان
شخصی خود که مایه و اند و خنه داشتند
کارها را سپرد و آنها را در راه ایجاد
سینمای انقلابی باخود همدست ساخت .
و بدینسان بود که ایز نشانی معمار-
فقط هنگامی که سینمای اروپا با روبه
کسیکه هرگز تعلیمات عالی سینمای

ش هبه به معنی واقعی هنر مند بود .
او فرق اثر هنری و مقاله های سیاسی
را می دانست ایز نشانی معتد بود که-
مخلوط کردن هنر با مقاله سیاسی
خیانت به هنر و اندیشه های انقلابی
است او هنر طبقه ای خلق می کرد که
الزاما سرشت سیاسی دارد و آشکارا
در صف کارگران جهان ایستاده است .
باین صورت او هنر سیاسی خلق می
کردنه مقاله یا شعار سیاسی .

ایز نشانی ریا لیسم را با جا جوی
و مانیم انقلابی عینین کردو مثل گوردکی
به کنایه و استعاره و سمبول عالی
سینمای روی آورد و توسط آن ها
هنری بیان آورد که سو زو ما زان نامغر
استخوان آدمی نفوذ می کند و مغز ها را
با پیام های انقلابی خود با دور می سازد .
ایز نشانی در فیلم بی صدای پوتمکین
چند نو آوری کرده است .

۱- فیلم بی داستانی ساخته که در آن
هنر نما یثبات خود داستانی است بزرگ
و گویا .

۲- در فیلم پوتمکین او بر خلاف معمول
که باید قهرمانی باشد یا با اصطلاح
بچه ای و دختر و از این نوع را ارا جیف
از همه مردم استفاده کرده و در آن نشانی
داده که واقعا تاریخ را توده ها می
سازند .

۳- در گشتی پوتمکین اکثریت فریب
به تمام چهره های مردمان عادی
شو روی است و از هنر پیشه ها کمتر
استفاده شده .

ایز نشانی به خلق و استعداد آنها
ایمان داشت و این ایمان خود را در طی
این فیلم با ثبات رسانید .
استعاره - کنایه و سمبول های سینما
بی بوجود آورد و در رنگین ریا لیسم
بی از آن استفاده کرد سمبولیزم سینمایی
در دست ایز نشانی کار مالا شکل و مضمون
نوی دارد و در راه های نوی بکار گرفته
شده است .

این روش ایز نشانی تا امروز هم سر-
مشق سینمای انقلابی جهان است .

پودو فکین کارگردان انقلابی سینمای
شو روی در فیلم عظیم «مادر» نیز از این
شیوه ریا لیستیک کار گرفته .

منتقدان سینمای بی را عقیده بر آنست که
در پیدایش این راه و روش فریو لوزست
معروف شوروی دکور پاولف نیز دست داشته
و آن را انعکاسات عشر و طه سینمای بی نام
گذاری کرده است .

۵- یکی از مهمترین کارهای ایز-
نشانی درین فیلم مسئله پیوندیاب-
اصطلاح خارجی آن (ادب) یا مونتاژ
است . چیزیکه تا پایان عمر بشری در
سینما به همان شیوه ایز نشانی مورد
استفاده قرار خواهد گرفت تا سال ۱۳۲۵
اصلا کسی بفکر پیوند فیلم آنها بعنوان
یکی از مهمترین عوامل فیلم سازی نبود .

ایز نشانی با مطالعه خط هیرو غلیفی
جا پانی که برای نشان دادن گریه از
چشم و آب یا مثلا برای افاده اندوه از قلب

کار می گیرند یا فت که از
گذاشتن شو تصویر در کنار هم مرا حل
کمی افاده مطلب ، پروسه زایش مفهوم
یا کیفیت بمنصه ظهور میرسید .

او مخصوصا از پیوند شو تصویر
میخواست جا جبه تکا ن یا «شا لاکرکتش»
بوجود آورد . و این اصطلاح جاذبه تکان
خود نیز از ساخته های ایز نشانی
است در پیاپی به گفته فدا یکو فلیسی-
زدر گتر این دایر کترا پتا لوی جهان گو ش
میدهم که می گوید :

ایز نشانی فقط در فیلم در خسان پو-
تمکین کتاب کا ملی برای راهنمای یسی
کارگر دانا ن فیلم پدید آورده است .
شاید بزرگترین کشف ایز نشانی
کشف اختلاف بین زمان واقعی و زمان روی
برده است که در اصطلاح سینما بی که آن
رالفلمسک تایم) می نامند .

او از طریق پیوند یا ادیت سات های
فلم در طی هر سیکونس ترتیب زمان واقعی
و زمان فلم را بهم زد .

او نسبت زمان را درک کرده می گفت:
یک لحظه بر دورد به نظر ابندی می آید
و ما لها خوشی چون دمی می گذرد .

این خلافت در خسان هنری را مادر
صحنه زینه های ادسادر فیلم پوتمکین
بخوبی مشاهده می کنیم زینه ها
بسیار کوتاه هستند چنانکه شاید با قیم
عادی طی کردن آن زیاد تر از یک دقیقه
را در بر بگیرد و لی فیلم آن را چون
لحظات درد انگیز قتل عام طولانی تر

می کند . طوریکه گسترش سینمای بی
زمان به کامترین و پیچیده ترین و در
عین حال هنری ترین شکل خود می
او زینه های ادسا را سمبول انقلاب
۱۹۰۵ تشخیص داد و بر هر پله آن مبارزات
طبقاتی نفرت مردم از رژیم تزاری حسیان
و طغیان را ترسیم کرد .

پایان خوشی فیلم هم حرف های بی
دارد . هنگامیکه گشتی پوتمکین در حال
فرار به گشتی های لنگر انداخته تزار
ها نزد یک می شود هیجان به آسمان می
رود ولی وقتی آنها بسوی انقلابیون آتش
نمی کنند . فیلم مفهوم دیگری افاده می
کند . مفهومی از ضعف تزار ها ناراضا یی
مردم و همدلی همه خلق ها با انقلاب...

سمبول های دقیق واز نو ساخته شده
انقلابی ایز نشانی درین فیلم بسیار
حیرت آورده و با تر از تصویر هاست .
او کلمه فرانسوی «و ناز را که معنی
پیوند کردن را دارد است بمعنی پیوند
سریع بکار می برد که تا امروز زینهمین
مفهوم را افاده می کند .

ادیت به هر نوع پیوند اطلاق می شود و در
حالیکه مونتاژ در هنر سینما به پیوند
سریع و تکان دهنده اطلاق می گردد و
بی .

و این خود از اختراعات ایز نشانی
است .
۷- ایز نشانی با همین فیلم پوتمکین
برای اولین بار در جهان ثابت کرد
بقیه در صفحه ۴۳

مسابقه تسلیحاتی...

به امر مشترک تمام خلق های جهان مبدل گردیده است. با ملاحظه افزایش خطر جنگ که با تشکیل ناتو بوجود آمده، حامیان صلح مبارزه وسیعی را که هدف آن ایجاد یک سیستم امنیت جهانی، ممنوعیت سلاح های تخریب کنونی و پایان مسابقه تسلیحاتی بود، برآه انداختند.

اما جنگ طلبان به امر رساندن نقشه های خود را دوام دادند. در همان سال ۱۹۴۹ سال تأسیس ناتو، قوای نظامی امریکا ساختمان طیاره را بنام دراپ سات، طیاره جنگی ضد اتحاد شوروی، را انکشاف بخشید. این امر نشان داد که چرا امریکالیست ها سازمان های تجاوز گر نظیر ناتو را بوجود آوردند و مسابقه تسلیحاتی را دامن می زدند. طیاره فوق الذکر جهت یرتاب سه صدیم اتومی بالای اتحاد شوروی تنها طی اولین ماه جنگ، تهیه شده بود.

طبیعتا با محاصره کامل شبکه از پایگاه های نظامی کشور های سوسیالیستی در سال ۱۹۵۵ پیمان وارسا را پایه گذاشتند، که دارای خصوصیت دفاعی بوده، برای الحاق هر یک از کشور ها باز می باشد.

این سازمان به دفعات پیشنهاد اتی جهت عقد یک معاهده عدم تجاوز بین این سازمان و دول عضو ناتو، انحلال این پایگاه ها، یا متحل ساختن سازمان های نظامی خود و پیمان ناتو نموده است.

در نیمه اخیر دهه ۱۹۵۰ اتحاد شوروی چندین قدم یکجانبه در جهت خلع سلاح برداشت طور مثال، این کشور تعداد تفرات قوای مسلح خود را بیش از دو میلیون نفر کاهش داد و همزمان با آن کاهش های موثری در تجهیزات و مصارف نظامی خود بعمل آورد. در دسمبر ۱۹۶۳ دولت اتحاد شوروی باز هم تصمیم خود را جهت اقدام به تقلیل یکجانبه تجهیزات نظامی اعلام داشت. گرچه، این اعلامیه حسین نیت در غرب مورد استقبال واقع نشد.

معمولا، اتحاد شوروی برای هشت سال مابعد مصارف دفاعی خود را افزایش نداد. شش سال قبل اتحاد شوروی پیشنهاد جدیدی به اسامبله عمومی ملل متحد تقدیم نموده که هدف آن تقلیل ده فیصد بودجه های نظامی کشور های عضو دائمی شورای امنیت و صرف قسمتی از این پول ذخیره شده را جهت کمک به کشور های روبه انکشاف مطالبه نمود، مانند دفعات قبل، پیشنهاد اتحاد شوروی به حمایت از جانب اعضای دائمی شورای امنیت، مواجه نگردید.

بمنظور رهایی از مساله بودجه نظامی،

رول نقاشی...

شده درین مورد نیم کره چپ مسؤول تجزیه و تحلیل مسائل، آموزش، به شمول حمل مسائل پیچیده ریاضی می باشد.

داکتر هوستون و ماستر شای اگرچه از تئوری تحریک فیزیکی دماغ بوسیله آرت طرفه می روند اما به صراحت درین مورد میگویند: آرت با مؤثریت اش در پیشبرد قوای دماغی و بدنی رول ارزنده دارد. آرت آگاهی وسیع بدنی را تحریک کرده و ممانعت های رشدی عقلی را تقلیل و کاهش میدهد. تضعیف میکانیزم گفته شد ممانعت های سیستمی را در قشر دماغ بیان آورده و ازین جاست که بی نظمی هادر تعیین و تغییر مسائل احساسات و حرکات بیان می آید. بصورت عموم حرکات و احساس در بدن امریکانرباط با همی ناگسستگی داشته ممانعت مقابل نکر در حقیقت دست رد گذاشتن مقابل دومی نداشته میشود.

کادر های روان شناسی کودک عمل کرد بالاراضین آزمایشات متعدد در نمایشگاه های نقاشی ضمن تحقیقات (بیوفیدیک)، مد تیشن (خلیه روانی) تحقیق و بررسی کرده اند و به درستی این عقیده را در مورد رول نقاشی تأیید و تأکید کرده اند. این پروگرام در مکاتب باید بطوری تنظیم شود که برای اطفال و نوجوانان پروگرام های مختلفی در نظر گرفته شود. بالاخص نوجوانان ساعات بیشتری از نقاشی در اختیار داشته باشند. پروگرام های

طرح رقص...

مکاتب هنری رقص دانش (ایزودورا) اجرا گرفته میشود از نگاه وی کودکان در پهلوی فراگیری اساسات و قاعده های رقص بایستی از زیبایی شناسی و تریبه جسمانی خوبسی برخوردار باشند در پروگرام های ایزودورا بیشتر از آثار کمپوزیتور و آهنگسازان مشهور کمپوزیتور و آهنگسازان مشهور و شناخته شده بین المللی (مارسایلا، کارد، ماکتولی بشو فن و جاکوفسکی) استفاده بعمل می آید.

وی در همین تئاتر بانماش خاص رقص وپایکوبی ها که با سرود های انقلابی بخاطر پیروزی انقلاب کبیر اکتوبر برای افتخار بود در تئاتر ملی پروسه انقلاب شوروی سپیم گرفت که تمام سرود ها را خود تهیه و تنظیم داشته بود (ایزودورا) هر چند که زیاد به لسان شوروی تسلط داشت با انبیا اتحاد شوروی و مردمان آنرا دوست داشت که این نغمه ای از علاقه فراوان او به جهان سوسیالیسم و کشور های سوسیالیست

مطروحه در کودکانستان ها تازیمن سه به صورت آزاد، و تازیمن شش بصورت رسم های سمبولیک بایستی ادامه باید تا به خدمت گیری شیوه طفل و نوجوانان محیط اش را به کمک شناخت وضع روحی و فیزیکی بهتر اش بشناسد. آنچه اطفالی که نمیتوانند بر

مسائل پیچیده ریاضی چیره شوند به مرور زمان علاقه شان به درس و صنف کم میشود. برای جلوگیری ازین امر دو راهی باید انتخاب شود اول اینکه معلم باید وضع روحی و مشکلات شاگردانش را درک کند. و دایمل بی علاقه گی وی را با جروبحث های زیاد صمیمانه حل کند یا اینکه معلم بگوید تا شیوه های نقاشی استعداد های نهفته شاگردش را به او بفهماند. و به اوج اعتماد بنفس ببخشد. تنها باروش بالا است که شاگرد میتواند بدرستی بر مسائل و فورمول های مغلق ریاضی و شیمی موفق پدر آید. زیرا گرفت و برداشت ذهنی درین سن زیاد است. به عنوان مثال روان شناسی گفته است: امروز به درستی همشاهگردی های دوره ابتدایی بانام های شان زست ها و حرکات کودکان شان یاد می آید اما باور کنند نام چهره همشاهگردی های دوره پوهنتون را تاحدی فراموش کرده ام. پس معلمین و فامیل ها بالاخص به این نکته توجه نمایند که استعداد های نقاشی اطفال را ارج گذاری نمایند و به پرورش آن بگویند تا در آینده بتوانند استعداد سرشار آنها را در مطالعه، ساپنشن و تحلیل مسائل مغلق طبیعی به مشاهده گرفت آری! تسل های آینده را فروهر، دوران روان پریشی ها، وسعت روان، حس اعتماد به نفس و سرشار از انرژی باید تربیه کرد.

لیستی بود بخاطر علاقه مندی به ایست سیستم تزیینه جهانی بوده که باشاعر توانای شوروی (زرگی لیسین) از طریق از دواج یونان یافت لاکن بسا رزود در گسترش غش شتافت جهوی در سپتمبر ۱۹۲۷ با مرگ یوست پس از مرگش متد یوی تی آر، مکتب و چند مرکز دیگر هنری بخاطر خد ما تارز شمد انه (ایزودورا) به امش همسا گردید «ایرما» دختر خوانده اش پس از مرگ او مشعلدار هنرش گردید بخاطر ارج گذاری به مقام هنری ایزودورا در معافل هنری که بتازگی ها در سالروز مرگ او تجلیل گردید در حدود ملیون تماشاگر یکبار دیگر توسط رفاهه های دنباله رو او، یکبار دیگر شاهد رقص های گونه گونه بودند، صر فظرا از اینکه رقص مدرن او را گاه بیگاه بسازی مینمایند.

گنبدی با ضخامت

بعضا جبهیل های مملو از آب گرم توسط دانشمندان شوروی کشف گردیده که از آب مذکور برای امراض جلدی استفاده شده میتواند در اثر تحقیقاتی که اخیرا توسط تیم تحقیقاتی لنینگراد صورت گرفته معلوم گردیده که در روز های آفتابی درجه رطوبت نسبتی در گرد و نواحی گنبد چندین درجه پایین می افتد و این نشان میدهد که گویا درجه حرارت تحت الارضی درین محل بیشتر از نواحی دیگر میباشد برای اینکه اکتشافات بیشتری در زمینه صورت گرفته باشد چندی قبل یک سیمینار دوهفته ای جهت معلوم نمودن و بوجود آمدن این گنبد بزرگ در لنینگراد برگزار گردید. اشتراك کنندگان درین سیمینار منجمه سایر مسایل در مورد طریقه برمه کردن درین مطالعاتی دستگاه های رادار جریانات پروژه های هایدرومیترولوژیکی و تلسکوپ های مطالعات اجرام سماوی بحث و مذاکره بعمل آمد.

همچنان توقع میرود تا در سیمینار های آینده پیرامون سوراخهایی که در برخی از قسمت های این مجموع الجزایر به ظهور رسیده ز نظر ادوار تاریخی (حال و ماضی) روشنی انداخته شود سوراخهای مذکور اخیرا ازین لحاظ توجه سیاحان را جلب نموده که نظیر آنرا در مناطق مسکونی نمیتوان یافت برمه کنندگان کتله های یخ را از چاه های عمیق با طرز مخصوصی بیرون میاورند برای ذخیره نمودن سمیل های یخ محل مخصوص بنام یخدان در جوار گنبد بزرگ ساخته شده است. هسته یخهایی که از چاه های برمه شده بیرون می آید خاصیت ضد ملوث شدن را داشته و هوای ملوث در طول تاریخ در آن نفوذ نکرده است.

از نظر دانشمندان این حادثه نیز یک حادثه شگفت انگیز و تعجب آور است زیرا مساله حفظ محیط زیست در سال های اخیر توجه همه دانشمندان را بخود معطوف نموده است در عین حال باید گفت اقلیم گنبد بزرگ در روز های آفتابی خیلی تغییرات و درین روز ها یعنی روز های آفتابی درجه حرارت سطح زمین و همچنان رطوبت نسبتی نسبت به روزهای غیر آفتابی چند مرتبه بلندتر است. در اثر کاوش برمه کاران بمشاهده رسیده است که در موسم بارندگی مخصوصا ماه های «دسمبر- فبروری» درجه حرارت آب های جبهیل مذکره خیلی گرمتر میگردد و این خود نشاندهنده آنست که در فاصله (۴۰) کیلو متری سطح زمین مراکز متعدد (ترموجیولوژیکی) موجود است. باید گفت که فشار زیاد در روزهای وزش باد قطرات یخ را مانند دانه های

گذشته از آن در برخی از طبقات پایین تر گنبد بزرگ آتشفشان زیاد تازه بنظر نمیرسد لیکن ضخامت آن بقدر ضخامت طبقات یخهای دیگر نبوده است.

پس از آنکه توتنه های یخ در گنبد بزرگ ارزیابی گردید معلوم شد که تأثیرات اقلیمی و مخصوصا وزیدن هوا در ساختمان و تشکیل کتله های یخ در مجموع الجزایر «زملیا» قابل یادآوری است. دانشمندان تا حال برای انجام کاوشهای علمی خویش از طبقات بایوسفر

زمین کار گرفته اند که به تاسی ازین مفکوره بعد ازین میتوان مرکز گنبد بزرگ را بهیث یک ستیشن تحقیقات بایوسفریکی استعمال نمود این مسئله چه معنی دارد؟ معنی آن اینست که ستیشن طوری موقعیت یافته که تمام آلودگی های جو زمین را که مخصوصا از طبقه اتموسفر نشأت می نماید از خود

بقیه صفحه ۴۰

سینما برای انقلاب

او در کنار فیلم سازی در دانشگاه های هنری جهان سخنرانی های زیادی کرده که تا امروز تند نو پس آن ها دست بدست می گردد.

بلی آیزنشتاین یک انقلابی و واقعی بود و هرگز به بیروگرایی هنری تسلیم نشد. محرومیت ها را بخاطر ایجاد هنر خالص انقلابی قبول کرد.

سر انجام ایزنشتاین بعد از ساختن چندین فیلم با شکوه در سال ۱۹۴۸-۱۹۴۹ سالگی با دل پر درد چشم از جهان پو شید و هزار ها طرح پر شکوه سینمایی را با خود بگورستان برد.

پایان

که فیلم های مستند یا داستانی مثل فیلم های دیگر از صغری و کبری هنری مملو و ناباشته است، و در تبیین آرتمستیک با فیلم های داستانی فرقی ندارد. ولی آیا با همین چند شماره میتوان تمام نوآوری های ایزنشتاین را درین فیلم شمار کرد؟ نه هرگز!

او درین فیلم نوآوری های زیادی کرده که بررسی دقیق و هنری آنها به ساعت ها بحث ضرورت دارد.

آیزنشتاین کتاب های زیادی در باره سینما نوشته که امروزه در هر فاکولته سینمایی، چه هنری باشد و یا انگلیسی یا امریکایی تدریس میشود.

او فیلم های زیادی ساخت و به اکثر کشور های جهان مسافرت کرد.

فر هنگ

وهم آشنا ساختن مردم با هنر های زیبا در جامعه سوسیالستی این کشور یک فکتور مهم تلقی میشود.

رویداد عمده دیگر در زندگی هنری مردم آنکشور تدویر فستوالها و تجلیل های مخصوص هنری در تمام نقاط آنکشور است این فستوالها و محافل هنر را در خدمت عامه قرار میدهد و زمینه نزد یکتا شدن هنرمندان و زحماتشان را فراهم میسازد. اینها همچنان هنر را در میان ملت میبرند و باعث ازدیاد اکتشاف فرهنگی ملیونها نفر میگردند و هم سطح آگاهی خلق را در قسمت هنر های زیبا بلند میبرند.

قبل از پیروزی انقلاب سوسیالستی در بلغاریا آثار عمده به جزاز آثار نوشته های ایوان و ژوف عمده ترین نویسنده و پدر ادبیات بلغاریا وجود نداشت مگر بعد از انقلاب سپتمبر بابیان آمدن آثار دیمتریوف دیمترلیف، جورجی کراسلاوف، امل ستانیف و غیره بلغاریا در صحنه بین المللی با درخشش خاص ظاهر شد.

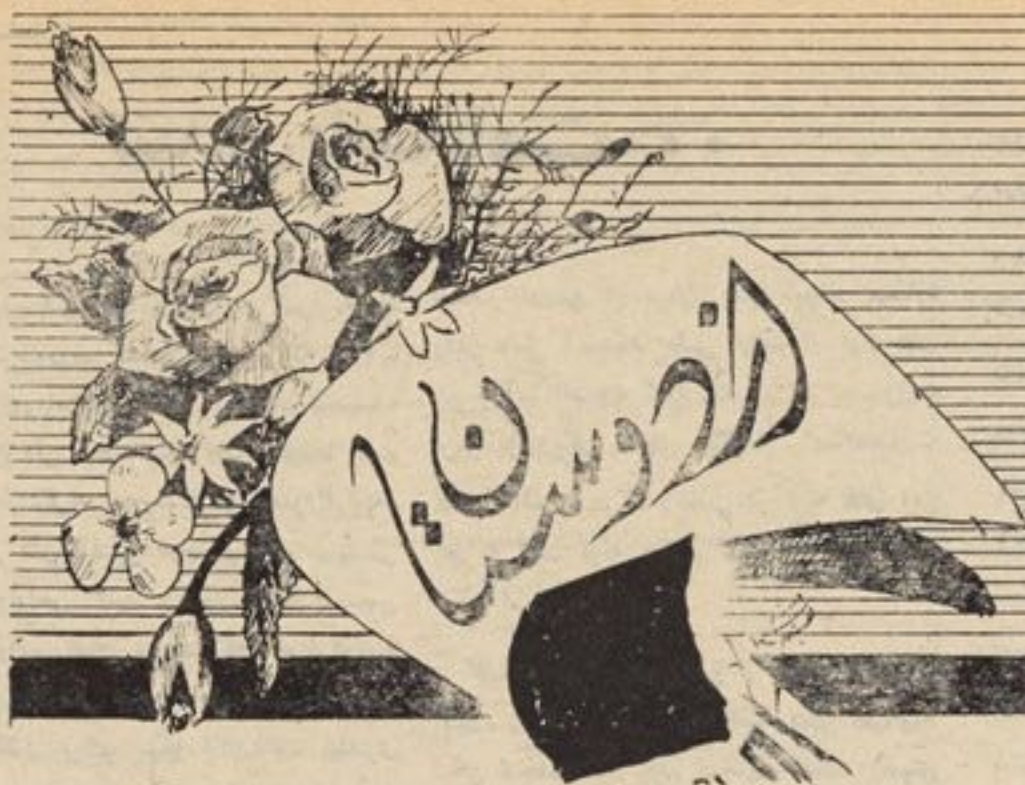
مشهور ترین کتابها درسی و پنج سال اخیر توسط جوانان و اشخاص دارای سنین متوسط تالیف شده.

ایمن مولفین جوان عمیقتر در مشکلات زندگی معاصر نفوذ می کنند. از جمله ایشان میتوان از پاول و ژچینوف، اندری گلیاشکی، بوگومیل اینوف، اوپلوپتروف، دیمتریوف نام برد. این ها مانند کپکشان روشن و نویسندهان با استعداد میخواهند چهره ادبیات امروز بلغاریا را روشن سازند.

شعر نیز به مدارج بلند ایدیالوژیکی دست یافته است. آثار ایلیساویتا، بگریانا، ویسلین خانچیف لیوبو میرلیچیف درین زمینه قابل یاد آوری است در قسمت شرح اکتشافاتیکه توسط فر هنگ سوسیالیستی در ساحه های مختلف صورت گرفته باید به پیشرفت های نقاشی رسمی موزیک ویتاثر اشاره نمود خوانندگان مشهور بین المللی چون نیکولا-جیواوف، الیابشکوف، الچیف، یوان فیونیف و غیره کمپوزرهای معروف مانند لیوبرومیرپا-پکوف، ویسلین ستویانوف، را در موسیقی نام برد.

دست آوردهای مدرن هنری در بلغاریا در خارج ازان کشور نیز شهرت زیاد پیدا کرده و جز کلتور جهان شده است کتب تالیف شده در بلغاریا در اتحاد شوروی در غرب و شرق در هر کجایکه خوانندگان مترقی و کنجکاو وجود دارد ترجمه و به شماره های متعددی چاپ رسیده است کانسرت ها و انسمبل های که توسط تکتونوازان و هنرمندان بلغاریا در پاریس، مسکو، لندن، روم، نیویارک و دیگر شهرهای جهان اجرا شده با حرارت زیاد از طرف هزاران نفر مورد استقبال قرار گرفته است.

باتعمین یک آغاز مناسب وجهت معین و درست کلتور مدرن سوسیالیستی در بلغاریا راه خود را بطرف مدارج عالیترا خواهد پیمود.

دوست عزیز !
با محبت و نیت

شعر، داستان و مطالب دیگر
و خواندن بی‌سختی

نوشته: عزیز آسوده طهماسب

از ماسکو نیوز

ترجمه محمد یوسف (شیرزاد)

روزبین المللی ناشنوایان

بیست و دو سال پیش در اولین فدراسیون جهانی ناشنوایان بیست و سه دسمبر روزبین-المللی ناشنوایان اعلان گردید .

به صورت مجموعی چهل میلیون نفر معیوب و ناشنوا از شصت و سه کشور جهان در یمن فدراسیون تنظیم شدند. کانگرس هشتم فدراسیون جهانی ناشنوایان که تابستان سال گذشته در بلغاریا برگزار شد یک روز و یک شب بزرگی در زندگی ناشنوایان بشمار می‌رود. درین کانگرس چار هزار و یکصد نفر نماینده از شصت و یک کشور جهان اشتراک کرده بودند. در ضمن اشتراک کنندگان این فدراسیون با اشخاص معیوب و ناشنوای کشور میزبان (بلغاریا) از نزدیک باز دید بعمل آوردند.

علاوه بران برگزاری این کانگرس عملی بوده نفع و پیشرفت جهان که با عمل نمودن تصامیم آن امروز در بلغاریا طفلی ناشنوایی وجود ندارد که زمینه آموزش مخصوص در کودکانها و هم امکانات آموزش مخصوص به سویه متوسط و عالی برایش درین موسسات وجود نداشته باشد . پیش از انقلاب سوسیالیستی در ۱۹۴۴ چارده فیصد از اطفال ناشنوا موفقی به فراگرفتن آموزش شده بودند مگر در یمن او اخر مکتب و فرا گرفتن آموزش به یک پیمانه وسیعی بامیتود های جدید سمعی و بصری و میتودهای انکشافی در زمینه تدریس به مشاهده می‌رسد .

... و فردا روز عید بوده !

سالیان دراز، پارلجی جانکاه و دیر پای بر چهره زن نشانه گذاشته بود. پسرک لخته‌یی به قیافه مادرش خیره ماند. او شبهای دیگر هم به این قیافه تکیده وخته نگاه کرده بود، ولی حالا مثل اینکه قیافه مادرش غمگین تر و شکسته تر شده بود. میخواست بیدارش کند. میخواست با او گپ بزند. و پیرسد که: چرا مادر؟ چرا غمگین هستی؟ آخر سباعد اس، همه خوشحال هستن. تو چرا غمگین هستی؟ اما جرات اینکار را نداشت، زیرا میترسید که مادرش او را لت و کوب نکند. دیروز هم یکبار او را لت کرد و دستاش را سیاه و کبود ساخته بود با خودش در جدال بود: دیروز خونه سنگ بازی میکردم که مره زد، اما حالا خو سنگ بازی نمی‌کنم، ازش پرسان میکنم که چرا غمگین اس، چرا خوشحالی نمیکه که سباعد اس همسایه های ماهمه شان خوشحال هستن زن ها، بچه ها، همه خوش استن، بری خود کالای نو ساختن. جانو، قیام و حمید که هم حمام میرفتن که سباعد اس، عین حاجی فیض الدین دکاندار هم ریش خوده رنگ کرده، همگی تیاری مگر قشنگ اما نیمه چرا اینالی سوب میشه تاحالی ازخو بیدار نشده... باردیگر نفسهای مادرش گونه های پسرک را تندر نوآزش داد. بعد اندکی بخود جنبید و دستش را که زیر پهلوش شده بود بیرون آورد و روی زنجش قرار داد، دستهای مادرش بر از چمکیا بود شفافیتی در پوستش دیده نمیشد، مثل اینکه بسوی صابون کالاشویی میداد از چند روز پیش کالای همسایه ها را شسته بود. از این بوی هیچ خوشش نمی‌آمد، این بو دیگر برایش نامطبوع شده بود و کسل کننده .

خورخو خواب هنوز هم خانه را ایستاده بود. بانوی تگرانی اطرافش را تگرست

روی دیوار کاهگلی کرتی نسواری رنگی آویزان بود، اندکی رنگ و روخته معلوم می‌شد، شاردگی هایی هم در دهان آستین و گردن آن دیده میشد گسویی کرتی در آن دیوار چیز اضافی بنظر می‌آمد. هیچ تناسبی نداشت. ببقاره وید نما. پسرگی کوچک باولع آنرا می‌تگرست. و با نگاه آنرا می‌لیدید، و برق سروری در سیمایش می‌دید، پسرک ده یازده ساله‌یی بود باچهره زرد و چشمانی فرو رفته. لحاف کهنه و چرکین رویش پهن بود، میخواست بر خیزد، بسوی کرتی روی دیوار از جا جنبید، اما احساس میکرد که دوباره بسوی زمین کشیده میشود، پایش در پارگی لحاف گیر مانده بود.

دوباره سر جا یش آرام گرفت. گویی تصمیمش را برای بر خاستن عوض کرده بود یکبار دیگر دیوار خانه را از نظر گذشتند فردا روز عید است، و او این کرتی را می‌پوشد، فردا برای او عیدی خواهند داد... دلش مالا مال از نوق و شادی شد و آهسته آهسته پلک هایش سنگینی میکرد.

صدای زنی از بیرون شنیده شد، قاسم! بچیم! چراغه رخصت کوکه اینالی صا حب خانه باز غالمغال میکنه...

درصدای زن ناراحتی و مگر ختی محسوسی نمودار بود، پسرک باعجله برخاست و چراغ را خاموش کرد، خانه دیگر تاریک شده بود. پسرک دو باره در جایش آرام گرفت، و چشم از دیواری که کرتی بر آن آویخته شده بود، دور نمیکرد لخته‌یی بعد خواب در چشمانش خانه کرد.

گرمی نفسهایی را روی گونه اش احساس نمود. چشمانش را کشود، دید مادرش هنوز خواب است. چین‌ها و خط هایی در چهره مادرش بنظر می‌آمد. خستگی و گذشت

مادر و وطن

ای وطن نغمه سازت جهان گرفت کنون خصم ترا آتش به دامان گرفت کنون بد خواهی تو که از درد مینا لدمدام بهر ترویر دامن قرآن گرفت کنون اخوان که بیما رست در فکر تفرقه ما جمعی راه حيله کفر ایمان گرفت کنون شکست انقلاب خلقت امر محال کاین نقد خون صد انسان گرفت کنون درس آزادی آموز از مادر وطن تادر عصر صه گیتی فکر جوان گرفت کنون میرسد تا کپکشان پرواز سفینه ما گلبا نک هستی راه آسمان گرفت کنون چراغ شوق سوزد در گلستان وجود که حاصل بازو خود دهقان گرفت کنون سرکش آردین سرودی در گلشن ادب نوای بلبل شو ریده فغان گرفت کنون

ناصر اردین

از - فرهاد «لیب»

صبح امید

سحردهید، نزدیک دگر گرانی و خواب بجنب زبستر تاریک روسوی آفتاب عذاب ظلمت شبهای پر زیاس بس است به قلب صامت ظلمت جو آفتاب بتاب یاران شب های پرستاره بپراز خاطر خود پاک از سر بنماگرد گلوررت چوسحاب داغ ها از بدل دشمن ما همت ما خیز انداز تو غوغا در این دیر خراب هادی ماکه شد این نور جهانتاب (فرهاد) باز هم خواب چو زنبور نبود کار صواب

چشمان خواب آلود زن که سرخ ورم کرده بود، پر از اشک شد، اندوهش زری و گنگ برداشتنش. گویی با ناخشن هاسینه اس خراسیده میشد. پنهان با سبیده شیری رنگ صبحگاهی آغوشه بود.

کرنی نسواری رنگ که دره‌های نیمه روشن صبح سیاه نظر می‌آمد، بر گل مسخ روی دیوار آویخته بود.

مادر دستش را دراز کرد از زیر بسالتی دستمال حرکین و کثیفی رابرون کرده، گره را با انگشتان لاغر و استخوانی کشود، سکه بی در روشنی صبح برق زد، آنرا در میان مشتش فشرد.

و باز هم جرق جرق جوییدن دندان شنیده شد و دنبال آن صدای بسک که میگفت: نه چه شدی؟ مره عیدی بتی نی. کسل بجا عیدی گرفتن...

مادر دستش را دراز کرد پسرش را به آغوشش فشرد.

بانگ خروسی از خانه همسایه بلند شد، و نفسهای گرم مادر چهره پسر را نسوازش میداد و سکه بی در مشت گره کرده زن قرار داشت و صدای بسک همچنان شنیده میشد: نه... نه...!

چیز میخون... مکرم... خونمیش، مره نئم عیدی مینه... نئم پسه از کجا کنسه؟ نئم... نئم... و دیگر پلکپایش سنگینی کرد چشمانش بسته شد و خواب رفت.

روشنی در پهنه آسمان دویده بود. صدای آذان خروسان از دور دست ها دنبال هم به گوش می آمد. برندگان هم میخواندند بسک ازین پهلوی به آن پهلوی میشد آرام و سراسیمه بود. خانه خاموش بود.

صدای جرق جرق شنیده شد، بسک دستمالپایش را میخایید، مادر چشمانش را کشود، از لای مژه هایه پسرش نگاه کرد. پسرش در خواب لبخند میزد. مادر دوباره چشمانش را بست.

نه... نه... نه چه شدی؟ نه! مادر آشنه و خسته سرش را بلند کرد بسک دستش را دراز کرده بود، مادر جوابش داد: چرا بچیم، چرا جان مادر؟

ولی چشمان بسک بسته بود، مثل اینکه خواب می دید، مادر لختی به پسرش نگاه کرد، بعد دو باره رویش را پنهان کرد. صدای بسک دوباره بلند شد: نه چه شدی؟

مره عیدی بتی نی، کل بجا از هر کس عیدی گرفتن، تو چرا مره عیدی نمیشی؟ نه! نه! زن دو باره سراسیمه از خواب پرید. چرا قاسم جان! جان مادر؟

دستان کوچک و ریزه ریزه قاسم در جیب هایی که سوراخ سوراخ شده بود پایین و بالا میرفت. و خطوط چهره اش لحظه به لحظه تغییر می نمود.

مادرش بدیوار تکیه داده بود، خیره خیره حرکات پسرش را می نگریست. قاسم پس از بالیدن جیب ها کودکانه پرسید: نه! نه! حالی سبا خوغید اس نی؟ مادر با حسرت جواب داد: هان عید اس بچیم.

پسر متعلقانه ادامه داد: نه کسی که کالای تو پوشد او مره دیگساعیدی مین؟ حالی به هم که ای کرنی ره پوشم مرام عیدی مین؟

مادر سکوت کرده بود، و کودک دو باره سوالتش را تکرار کرد و مادر ناچار در جوابش گفت:

هان بچیم مره به عیدی مین... تو بچه به هستی... هر کس بچه خود عیدی مینه. و قاسم دنباله فکر های مادرش را گرفت... افق که بر آید وعید شوه همه عیدی می کنی. ده کوچه بچه هاشم میان. جانو، قاسم، حمیدک.

چشمید هم دگه کالای تو خود پوشیده میایه. حالی خومره بجا میمان که کنشمان نازی کنم... مره نجات زن... آگاه زن... او تا پشای عیدی خود میارن و از بازار هر

از عبدالجید سید

مادرش آرام خوابیده بود، او همیشه همینطور میخوابید. یک پهلوی کنجک و با دست و پای جمع کرده.

خوشحالی پوشیدن کرنی دلش را به پیش می انداخت. دلش میخواست بر خیزد و یکبار دیگر آنرا پوشد. دیروز چند بار آنرا پوشید. مادرش تکیه های نوی برایش دوخت و کاج های آنرا دوباره بخیه کرد.

خوشش هم نمیدانست که چرا ازین کرنی خوشش می آید، اما همیشه می دانست و بیادش بود که از همان روزیکه بچه همسایه ایشان چشمید، تازه آنرا پوشیده بود او از این کرنی خیلی خوشش آمد.

چشمید هر روز که آنرا می پوشید. با موری میبهرنگت با پدرش به شهر میرفت. بچه های کوچه هم چشمید را دوست داشتند. مثل اینکه همه میخواستند با او بازی کنند. همه بچه ها.

باز هم احساس خوشحالی دلش را انباشته ساخت. حالا او همان کرنی را در اختیار داشت. فرست روبروش بر دیوار آویخته بود.

دیروز جاشت وقتی به خانه همسایه رفت خوشش را از ترس مادر چشمید پشت درخت چارو به بلندی پنهان کرد. بوی غلغله های سرخ کرده، بوی گوشت و ربنج دم کرده، فضا را پر ساخته بود. وزن همسایه را دید که نیم تنه اش را از ارسی منزل دوم بیرون کرده و کرنی را به حویلی انداخت و به مادرش گفت:

نه قاسم... چه شدی؟ پتگی که غیری میگفتی واق و سول میگردی. پتگی و از سرما دست وردار... و مادرش با چشمان اشک آلود آنرا گرفت و بکرامت بخانه آمد. او هم دنبالتی آمد. در خانه که دید آمنتش گل آلود بود.

چشم های مادرش هم سرخ بود و درم کرده. مادر با گوشه چادر جرك سوخته اش گونه هایش را پاک کرد.

وقتی آنرا پوشید پشت احساس خوشحالی میکرد. مادرش هم لبخند می زد، چندر این لبخند برایش گوارا و لذت آور بود. هیچوقت لبخندی اینگونه دلپذیر در چهره مادرش رنگ نگرفته بود، و هیچگاهی او مادرش را بدانگونه شاد ندیده بود.

با آنهم چشمانش مرطوب و اشک آلود بود. دهانش را باز کرد که از مادرش پرسد: چرا گره میکنی مادر؟ اما مادر تار های کرنی را با انگشتان کفیده اش می کند و گویی فکر های دور و درازی در ذهنش می لغزید. قیافه اش را که زیر بار رنجی جانکاه می لید، استوار نگه میداشت. مگر لب های ترک خورده و خشک زن، آهسته چشید. صدای گنگی شنیده میشد، آهسته گفت: آه پسر

میدانستی... آه... و گویی حرفهای دیگرش را با لعاب دهن فرست کرده.

بسک اینطرف و آنطرف دوید، با خوشحالی دستانش را در جیب های دوطرف کرنی فرو برده بود. بعد ایستاد چشمانش را به مادرش دوخت و گفت: اوه... نه باش جیب های بغلیته بایم که پسه اس یانه؟

و مادر... مثل اینکه گلویش بندیده باشد جویده جویده گفت: نه! قاسم بچیم ده کرنی کینه کسی پسه خود نمیکانه.

دهیوادودانی

لکه خنک بریا لی مو چی د لور انقلاب

کرو
تو وطنه! تابه هم داسی ودان کرو
لکه ستا به بنو ریدلو چی نری و خوریدله
لاتر دی به دی هم گورره لکه ربه دلول

جها ن کرو
انقلاب سری پلو شی چی دی خبر یی
هری خوا ته
لاتر دینه ستا هر گوب به خلیدوتکی

خرا غان کرو

به فلم، لور او ستک زموژ و گرو داهوژ
کری

هر ه دینه او میر ه به دی آباد او
گلسان کرو

هر عسکر دی ملا نرلی اووسله به لاس
تیار دی

له بوی مخی به محسوه ستا بسد ذانه
دینمان کرو

ستا به سره خلقی سنگر کی انقلاب ته
دفاع کیری

دی سنگر کی خوبه خا وری اخوا لیان
او انگلسان کرو

لکه خنک چی نری دی انقلاب ته پسه
تعجب شوه

ودانی جا رو کی هم به دی جهانخانه
حیران کرو

موز له سرو ما له لیرو خو چی ته به
امان او سی

داخل خان خوبه له تانه سپیلنی غولدی
قر بان کرو

دغه هو پدی ستا د لولو کار گر انو
برگرانو

ستا دسترو بر گنیو دیپخلو سر و
خلقا نو

محبوبی سوادى

ای خلقهای افغان
کوشید از دل و جان

روز وطن سیاه بود
در بین تو ده و خلق

ای لسل قهرمانان
در روشنی عرفان

علم است راه بینت
در تاریکی و جهل است

در روشنی عرفان
کوشید از دل و جان

ای آنکه مسنندی
تا کی در آتش یاس

دور انگید حرمان
کوشید از دل و جان

جگر هزار داغی دل چاک چاک دارم
که به میهن محبت و به خلق غمگین دارم

که نبرد با تبهکار بسود این همیشه کارم
ز نبرد زندگانی نه گپی فرو گذارم

دل و جان خویش را برهی نوی سپارم
که چو عوج بر خروشم و چو کوه بایدارم

اگر از شکنجه میرم، وانگیزند تیرم،
غم و فردی نوایان بود آخرین شعارم

امین الله همکار

داغ دیده

نه از رنج می هراسم نه ز داربک دارم
غم و التیاب قلبم بود از برای مردم

ز شکنجه ها و دهنش، تنوم امیر و حش
نه من آن شکنه بایم، که ز زندگی نالیم

وطن ای نوزاد گاهم، دهنش بود پناهیم
بدلم شکست گاهی، نکند نفوذ و راهی

اگر از شکنجه میرم، وانگیزند تیرم،
غم و فردی نوایان بود آخرین شعارم

امین الله همکار

آزمایشگاه های اتمی و انرژی

چاه های عمیق حرارتی

آتش فشانی در جهان امروز

جهت پیشبرد این کار ضرورت بوده تا بتوان موفقیت های در زمینه رونما گردد و این تلاش ها در حلقه های علوم به شدت هر چه بیشتر جریان دارد.

در سال ۱۹۵۵ به اثر آتش فشان که در جزیره هاوایی بوقوع پیوست و مقدار زیاد لاوا از دهانه آتش فشان خارج گردید تاکنون نماینده پیوست دانشمندان معتقدند که در مدت ۲۰ سال آینده بتواند منابع انرژی حرارتی زیاد را در جهت استفاده عا لسم بشریت کشف نماید.

یک جبالوچست هنگامی که فعالیت آتشفشان را مطالعه می نماید.

پترول یگانه موادی نیست که کاملاً متکی به آن بود بلکه منابع دیگری نیز در اعماق زمین وجود دارند که می تواند نیازمندی بشر را در مورد رفع نماید و منابع انرژی تنها و تنها متکی به منابع حرارتی اعماق زمین نبوده بلکه مواد دیگری نیز وجود دارد که این کار را انجام میدهد چنانچه در جزیره هاوایی رشته یکنوع نبات است که تا حدودی نیاز مندی انرژی حرارتی را مرفوع می سازد در جزیره هاوایی در شهر اوهایو که دارای ۸۰۰۰۰۰ نفوس بوده مواد صنایع طبیعی و نباتی را جهت تولید انرژی جمع واز آن استفاده بعمل می آورند که این استفاده تا حدودی نیازمندی و اتکای ما را به پترول کمتر ساخته است.

در آنجاییکه تکنالوژی رشد کافی نموده و منابع انرژی حرارتی در اعماق زمین نیز مشهور است دانشمندان اظهار عقیده میکنند که در آینده تکالیف اجتماع بشری نسبت به انرژی تا حدودی رفع خواهد شد.

جزیره هاوایی یکی از پنج اولین ایالت متحده است که نفوس آن نسبت به سایر ایالات متفرق بوده و تعداد آتش فشان در آنجا به کثرت دیده میشود دانشمندان در تلاش اند تا چاه های محل آتش فشان را در یابند تا از آن بتوانند استفاده اعظمی در جامعه بشری بعمل آورند شش سال قبل بو هنتون هاوایی در مورد تحقیقات بعمل آورد که در حدود دو سال قبل متخصصین موفق به کشف چاه عمیق حرارتی گردیدند که در حدود ۳۵۷ درجه سانتی گرید در عمق ۱۹۶۰ متر حرارت قابل ملاحظه داشته است این چاه حرارتی هر روز مورد معاینه و مطالعه قرار داشته و بعد از ۴۲ روز تحقیق ثابت گردید که چاه حرارتی مذکور حرارت زیادی داشته که از آن میتوان سه میگاه وات دستگاه حرارتی را بدوران انداخت.

یکی از پروفیسوران که مشغول تحقیق و مطالعه انرژی حرارتی اعماق زمین است به اثر کشف این حادثه چنین نظر میدهد که آبهای گرم در اعماق زمین وجود دارند که از مجراهای آتش فشانی در بحر در حدود ۶۵ کیلو متر جریان یافته و بعداً با آب مخلوط میگردد به نظر او این منابع تاکنون پیمانه و مقدار آن اندازه نشده و گفته میشود که در حدود هزار میگاوات انرژی برقی را میتواند تولید نمایند.

به گفته محققین و دانشمندان مربوط چاه های حرارتی که تا حدودی به اثر تأثیرات آتش فشان ها بوجود می آیند سالانه میتوانند ۵۰۰ میگاه وات انرژی برقی را تولید نمایند که این انرژی برقی حرارتی را برای شهر یکه دارای نیم میلیون نفوس باشد در مدت یکسال تدارک نموده بتواند.

به اثر حفاریات و تحقیقات گفته می شود که چاه های عمیق حرارتی در مجاورت سایر منابع آتش فشانی دیده میشود که در صورت امکان میتوان از منابع ذخیره وی حرارتی آن استفاده شایان بعمل آورد.

برای اینکه از این منابع ذخیره وی استفاده شایان بعمل آوریم بودجه هنگفت

دبالت دنخاگانو..

(ندژدا، تیخو نووا) دلننگراد دیوی ښوونکی تر لار ښوونکي لاندی دنخا دیوی پار چی داجرا کو لوبه حال کی .

چی په دغه برخه کی دتعلیمی تلو- یزیون او تر بیوی کیست ونډه زیاته ده . دهغه دوه مهم تحولات او انکشا نو نه چی ۱۹۷۸ کال څخه را په دیخوا دقزا کستان دآرت او هنر په تعلیمی مرکز کی رامنځته شوی دی هغه ددغه مرکز په لیلیه کارو نو کی دیو لسیو نوو تحولاتو او په هغه کی دخینو سو سیالستی ورو نو هیوادود شا گردانو دشا ملید لو څخه عبارت دی . دیوور قنی اصل له مخی ۱۹۷۸ کال دجنوری دمیای شپتی دشروع څخه را په یخوا دیو لنډ، چکوسلوواکیا، دآلمان ددمو کار تیک جمهوریت، بلغاریا او هنگری یو زیات خوا نو هلکا نو او نجو نو ته ددغه تعلیمی اختصاصی مرکز په بیدلا

بیلو رشتو کی دزده کړی چا نس وړ کړ شوی . سرب کال دلو مری خل دپاره ددغه تعلیمی مرکز کی دثانوی دوری شا گردانو او زده کونکو ته بلنه ور کړی شوه چی بلغاریا ته سفر وکړی او هلته دتوری سمندر کی په سوا حللو کی د هغه هیواد دتور ستنکی تا سیساتو او دوی ښوونکی تر لار ښوونکي لاندی ټاکل شو ده چی په ۱۹۸۰ کال کی دالماتا دآرت او هنر دتعلیمی مرکز ددواړو دورو شا گردانو د آلمان ددمو کرا تیک جمهوریت او یو لنډ هیوادو نو په سفر وکړی .

اندکی بعد از سالروز چهلین سال آغاز جنگ جهانی دوم ، جنگی که خا طرات خرابکارانه و خونریزی های برای همه در اذهان بشریت باقی ماند منعقد گشت ؟

خاطره ملیون ها انسان که درین جنگ خائمانوز جان های شرین خود را از دست دادند . نسل کتونی را مجبور می سازد تا برای جلوگیری از تکرار چنین تراژیدی تمام مساعی خویش را بخرچ دهند . سازمان ملل متحد که در نتیجه پیروزی علیه فاشیسم اساس گذاشته شد می گوشت نسل های آینده را از خطر جنگ وارهاند . مبارزه برای این هدف در اجلاس جاری نیز ادامه خواهد یافت . وظایف مهم ویر مسولیتی در برابر اسامبله عمومی ملل متحد قسرا ر دارد . توقع خلق سراسر جهان اینست تا فعالیت های این اسامبله در راه توسعه پروسه دینات ، تحکیم صلح ، خلق سلاح واقعی ایشان از همکاری های همه جانبه براساس اصول همزیستی مسالمت آمیز گسترش یابد .

پوره رقابت کو لای شی . د ۱۹۷۲ کال څخه تر اوسه پوشری دالماتا دآرت او هنر په تعلیمی مرکز کی پنځه ملی مسا بقی او دری نړیوالی مسا بقی جوړی شوی او ټاکل شو یزه چی ۱۹۷۲ کال تروروستیمو ورځو پوری په دغه مرکز کی دری نوری مسا بقی هم جوړی شی . دقزا کستان دتیا تر ، بابت او اوپرا په ښوونکی کی دهلکانو او نجونو دپتو استعدادو نو دروز لود دپاره دسمعی او بصری وا حدونو څخه زیاته او څو اړ خیزی استفادی صورت نیسی او باید وویل شی

کی شا گردانو ترته لار ښوونکي نه کوی او دهغوی دعلمی تطبیقا تو په برخه کی ونډه اخلی . حقیقت دادی چی دالماتا دآرت او هنر دښوونکی یو زیات شمیر دیخوا نیو ممتاز عا تو همدا اوس د دبالت ، او پرا او تیا تر په بیلا بیلو برخو کی پوره شهرت گتلی او لانور هم ددوی خلاقه قدر تو نه اوبت استعدادو نه دغو ریدو په حال کی دی . دالماتا دواپرا ، بابت او تیا تر تعلیمی مرکز اوس دمسکو ، کیف لیننگراد اودشوروی اتحادد نورو تیا ترو نو او اوپرا گا دپوسره

بقیه صفحه ۲۴

هدف عمده دیتانت...

ورژند مغایرت مشهود به اساسات ملل متحد به شمار میرود . چنین نوع فعالیت ها برای کنسوری که عضویت دایمی سازمان امنیت را دارد کاملاً غیر مجاز بشمار میرود و دول عضو ملل متحد به چنین سیاستی اجازه فعالیت نخواهد داد در جهان بحیث سیاست ملل متحد در عرصه اقتصادی، اتحاد شوروی که مافوق سابق از مبارزه دول در حال رشد برای تأسیس مناسبات اقتصادی بین المللی مبنی بر اصول عادلانه و دیموکراتیک حمایت کرده است . عدم انکشاف محسوس و قابل ملاحظه برای بهبود بخشیدن موفقیت اقتصادی کشورهای جهان سوم نتیجه مستقیم سیاست قدرت های سر مایه داری بزرگ بشمار میرود که میخواهند استعمار اقتصادی را حفظ نمایند و به استثمار و غارت منابع طبیعی دول در حال رشد ادامه دهند . سر و جارمین اجلاس عمومی ملل متحد که

اتحاد شوروی بطور جدی علیه نژادپرستان افریقای جنوبی قدامت کرده است و می طلبد تا هر چه زودتر این سیاست غیر انسانی خاتمه یابد . به تمام خلقهای مستعمره باید فرصت و مجال داده شود تا به اساس حق خود ارادیت به استقلال خود نایل آیند .

ملل متحد روز تا روز به این غفیده میرسد خطری که ازطرف متحدین چپ نمای امپریالیزم متوجه است هفتها دامگیر کشور همجوار آن بوده بلکه صلح جهانی را به مخاطره می اندازد .

تهاجم همه جانبه متحدین چپ نمای امپریالیزم بر علیه ویتنام و تلاشهای مداوم آنها برای مداخله در امور ویتنام ، کمپوچیا ، لاوس و دول دیگر جنوب شرق آسیا واد عای حق «آموختن درس» عبرت به کشورهای که در برابر قدرت بزرگ متحدین چپ نمای امپریالیزم مقاومت می

په تر بیوی چارو کی ونډه وا خلی او خپل رول ولو بوی . په څو وروستیو کلو نو کی دقزا کستان عصری بابت دتعلیمی او تر بیوی پرو گرامو نو دغوره انسجام دپاره دډولکور یکنوځا گانو انسا مبل هم جوړ شویدی . دیوی وروستی احصا پیوی را پور له مخی اوس اوس دقزا کستان دآرت او هنر په صر قوی او تعلیمی مرکز کی دقزا کستان دجمهوریت دبیلابیلو سیمو څخه څه دپاسه دری سوه هلکان او نجو نی دبالت دډول دول دنخاگانو په زده کو لوبوخت دی . د جوړ شوی پرو گرام له مخی هغه هلکان او نجو نی چی ۱۲-۱۴ کلونو پوری عمر لری دکلا سیکو دنخاگانو اساسات او علمی پرنسیپونه زده کوی . ۱۵-۲۰ کلن نجو نی

او هلکان ډیر مشکل او پیچلی درسو نه او کمپو زو نه زده کوی او لکه چی په دغه برخه کی وروستیو راپور ونو وښودل یوا زی ۱۹۷۹ میل په اوږدو کی ددغه راز شا گردانو بواسطه څلور ډوله شوی کمپو زونه دسټیژ ډگر ته وړا ندی شوی دی . باید وویل شی چی ددغه ډول پارچو او کمپو زونو دپوړاندی کو لو او ښو دلو په برخه کی دقزا کستان دجمهوریت ددو لسی اکا دمی دتیا تر ، بابت اوپرا کار کوونکی هم ونډه اخلی ، څرنکه چی (بایی) دقزا کستان دجمهوریت دآرت او هنر دودی او پراختیا په برخه کی ستره ونډه اخیستی ده نو ځکه ددغه دجمهوریت دلوړو مقاماتو ډیر پکړی له مخی دهغه خای ددو لسی اکا دمی تعلیمی او تر بیوی مرکز د«بایی» یا نامه نو مول شویدی ، دیو لې مخصوصو درسو نو او لکچرو نو په مرسته ددغه تعلیمی مرکز شا گردانو زده کوونکی دآرت او هنر دثا نوی دوری تعلیمی پرو گرامو نه تعقیبوی . په داسی حال کی چی دقزا کستان دجمهوریت دنورو سیمو شا گردانو او زده کوونکی ددغه تعلیمی مرکز په لیلیه کی ژوند کوی دمسکو ، لیننگراد ، اودغه راز دشو روی - اتحاد دیورو ښارو نو او سترو مرکزو نو ښوونکی ، هنر مندان ، کمپو زران او استادان په ثا نوی او دهغی څخه په لوی و تعلیمی کدرونو

هغوی پی ژوندی دی

ژان کافایت

تیرېسی

هغه موږ ته کيسه کولې په سر له هغه چې له عملیاتو څخه خلاصیده د خپلې ښځې سره هوا خوږی ته او خپل هغه وروستی مرمی یې د هیلرود یو صاحب منصب په زړه کې نشو له او او مس دی خوا یې چې زموږ د هغې نقشې په هکله و خبر یې چې په تطبیق یې بریالی شوی نهو. پس له دې کيسې نه سو داگر (سر پر) د خپلو خبرو نه خوا شینې غوندې ښکاره میمون ئې پراوړه وروځې او وایې:

ملکری به کولې ته خو پلا مت نه وی ور وره!

موږ په حقیقت کې پداسې ځای کې یوچې دې پر غږ پد او غږ ست نلرو دا ځکه چې ډېری غږ پدونه مونه پریږدی، دښې پدنیما یې کې یوه کاسه اش مو پدته را کول کېږی هر یوه ته یواځې یو لیتر رسیری د سړی نس پر سیرې خو لوړه له منځه نه څسې دښې له خوا یوه پوټه ډوډی او یوه پوټه (سو میسون) زموږ څخه خوا په ټسکېلوی دا هغه خوا په دی چې د کال په دری سوه پنځه شپیتو ور څو کې تکرار یږی یواځې په اوښی کې یوه شپه (دچار شنبی په شپه) یوه اندازه دمار گرین غوړی او یوه قا شو څه مریا موږ ته را کوی.

پس له غږ څې نه اندر موږ ته د پروتی میلمستیا په هکله غږیده:

موږ یو زه نوران خوږه ډوډی هم نه خوږم او یواځې مریا خوږم.

موږ یې لاد اردو گا غوړی نه نه یو یو یو یو څه لمر شنه چې سړی خپل ځان نو د کړی . کله چې دبلو له مشر موږ پوښتی چې غواړو بهر ته لاړ شو که نه لاسول په یو غږ وا یو چې موږ غواړو بهر ته لاړ شو خو داهو له پادې استلې دی چې په ځانونو کې مو یواځې یو پښان او یو لیکر دی او بس دارد و گا غوړی د هغو تیر و څخه جوړ شوی دی چې ښوی شوی ندی. ساړه عجیبه سوز لری سر پدالکېږی، یږی مو سړی شوی دی خو او س نشی کېدای چې بیر ته وگرځو. زموږ کار یې کړی دی د کړی تر شا (اشوب) دبلوک رئیس موږ باندې دملنې په توگه ځاندي

موږ نه پوهیدلو چې څه نقشه یې زموږ په هکله جوړه کړې ده لږ وروسته هغه دلمر ډېری لری وړانګې چې موږ ته رسیدلې د ورېځو د ټو ټو لاندې پټیږی. یو مینو ټکي د څارنې د برج له سر نه پداسې حال کې چې خپل پرستن یې پر اوږ و باندې اچولی موږ ته کوری زموږ ښی توږ بغوښی شو ی دی ښا یې چې کولې عکس العمل و ښیو او که نه نو یو څو کسه به مړه شې. دوه دوه کسه یو بل ته مخا منځ ددېرو او په ورزشی حر کاتو پیل کوو خو زړ ستړی کېږو. او س اسمان تور شوی دی با را ن ورووړو او ری. د هغو پسونو په څېر چې په یوه ټو ټو ټو ټو کې گېږ شوی وی یو ځای سره ټو لیرو هر یو هڅه کوی چې منځنی ځای ته ځان ورسوی ښایو له مو یو له بله سره لگېږی.

دوه کسه یې حاله کېږی په لنډی اونم ناکی منځکې بانډی لوږی په همدی وخت کې د بلوک رئیس په خپله تر څه پستره کې خپل غرنی خوب کوی.

یعنی څه؟ داسې خو نشی کېدای چې خپل ځانونه مرگ ته تسلیم کړو. یو بل په سول و هو یو بل قیل و هو چې که تاوده شو. شارلو وایې:

ملګرو زموږ وار هم رارسیری! اندر ه جیغه کوی.

زموږ وار هم رارسیری.

فرا نسو یا ن په یو غږ وایې.

زموږ وار به هم راور سیری.

او یو بل آتنگ په غږو کې تپو.

دپخوانیو خلکو تجربه:

یو هیږی موږ په کوه سیه کې یو. سزه یو هیږم چې موږ د غلیم په لاس کې بند یا ن یو.

زموږ دمرگ په یوه اردو گاه کې یو. د نا زی په یوه اردو گاه کې. هغه اردو گاه چې که سړی هلته مړ نشی وژنی یې. پدغه اردو گاه کې غلایس رژیم او دکار اندازه داسې منچول شوی ده چې که یو غښتلی او روځ سړی دلته را شې دښیرو میاشتو نه زیات مقاومت و نشی کړای لیری هغه کسان له منځه وړل کېږی چې کلیمیان، یهود د پښان اوکموږ نیستان دی.

تر او مه پوری به زر گو نه کلیمیان

یې د هغو سترو تیر ود یا مه لاندی غوړ. خولیدي. ځنی وختونه هغوی پدی مجبور وی چې په هغو ځایونو کې چې سر ټک الوژول کېږی پاتی شې او پدی توگه دا نسا نا نو غو ښی او هم و کی دتیر و له ټو ټو سره یو ځای هوا نه الوژی.

داسې اس کار دانسان ښکار کول دی. ځنی وختو ته سا ټو ټکی یو د بله سره شرط تیری چې کولې یو به و کولې

شی دیوی ورځې په اوږدو کې تر ټولو نه زیات انسانان ښکار کسړی. دو روستیو در یو کلو نو په اوږدو کې یواځې په انسان سو زو ټکو کو رو کې پنځه خلوینت زره کسه ژوندی سوځول شوی دی. البته هغه بند یا ن چې په لیری سر کې دماز په کوټو کې وژل کېږی او دجیل ځانی لیری ور باندی لیکل شوی نه دی ددغو کسانو څخه مستثنی دی. په ښکاره توگه پس لهدی نه چې ستا لیکنراد اشغال شوی دی دو زلو شمیر لږ شوی دی خوددغه اردو گاه څخه ځان ژغورل نا ممکنه یږی.

دغه سړی چې له ما سره غږ یږی یو الوانی دفاشیزم ضد سړی دی چې ما هغه د جګړې نه دیکه په پاریس کې ایدلې و دلته سړی دزر گو نو ټو ټو ټو شا هر دی ددی لپاره چې تل ئې زما په غوږو کې و پل: (ته لار او مه دی نه پیژنی) کله چې یوسړی د فاشیستانو منگولو ته ولو یږی د ژغورنی هیله باید و نلری. خو زه خپل ژوندی یا نه کید و ته حیران یم اوداسې عقیده لرم چې هېڅکله ټو لی شلایس له منځه ندی تللی. زه نه غواړم چې مړ شم او داسې حس کولم چې دغه ټو لی ستو نری به وز غم، پدی شرط چېسې د لاری په نیما ئې کې مې ونه وژنی پد شې شرا پتلو کې ز موږ لپاره یوا ځنی لاره ژوند ته ادا به وړ کول دی او په همدغه وخت کې داسې احساس کولم چې زما ټول وطنوال له ما سره هم عقیده دی.

دا اته ورځې کېږی چې موږ پد غسه اردو گاه کې یو. موږ یې داو لسم لمر بلوک څخه اووم نمبر بلوک ته لیر شو لسی یو. پد غه بلوک کې موږ له هغو بندیا نو سره چې د (رو منو بل) د بند یخا څخه

لوی را غلی دی مخا یخ کیږو. دوی پس له موږ څخه دلته پد سنا نه شوی دی. (تاتاو) هم ددوی په ډله کې دی. ما ونشو کسټر ای چې هغه وگورم داځکه چې هغه د ستیدو په وخت کې د ننه په کتار کې سگړت ځکولی واوله همدی امله یې ښه و هلی او پکولی و او د هغه پپ له کبله چې په شو نلې کې ئې پیدا شوی و رو غو نه

پس بیولی وپه ځای کې یې (روپس) و ښم هغه زموږ نه مخکې اردو گاه ته راغلی

و او ز موږ په گا و نلې بلوک کې اوسیده هغه ښه دی رو حیه ئې لکه د تل به شان غښتلی ده له لیری نه ما ته ځان دی د هغو وینتا نو څخه ئې چې به رو منو بل کسې دهغه پر مخ باندی پرا ته وو کو مکه ښه ښانه نشته. او همدا راز دیو ځوان لیکوال سره اشنا شوی یم. دی (بل)

نو میږی موږ د یوه بله سره مینه لرو.

موږ یې ټن سپار شیا رسم نمبر بلوک ته لیر دولی یودام یودفرانطین شو یو

بلوکونو څخه دی چې دنور وبلو کو نو څخه دیو اغزی لرو ټکی مری به واسطه پیل شوی دی او هیڅوک حق نلری له دغه د یوا ل څخه تیر شی.

یکشنبته ده نن په جا باندی کار نکې دهغه دیوال له سر نه چې زموږ د پخلوږو خواو کې را تا و شوی دی، نور بند بان وینوچې د اردو گاه په پراخه غوړی کې. دی خوا

هغه خوا څخې اردو گاه دپسرلنې لمر دپو ټو ټو لاندی دجشن اواخر ښه لمر و ده کسې پده د یو ار کستر څخه دسند ری غږ اور پدل کېږی. دلته غرنی دوی ښی لری. یوه

یې غولونکی ظاهری ښه چې ددی ښی تر شا ډېر وټکی او د و سړی ښه پټه شوی ده. دغه ار دو گاه د هیلری یوځی

اردو گاهو کوچنی ښه ښکاره کوی. له یوی خوانه ستړی کارخانې اودنگی ما ئی

کلان اوکلاسیکی سندری داهماغه ظاهری ښه اوله بلې خوانه اردو گاه او جیل خانې. له یوی

خوا نه ژوند د خپلې ټولې ښکاره سره ښکاری او له بلې خوا نه هر ټو ټو، غوږ د است

فشار او غږ ټول شیان ته پد پد وی یوه مصنوعی لوی چې دهغې خاص شرایط

ټول متضاد شیان ښکاری داسې نری چې یوه موږ هم شاعر او سر یا ز زیږوی اوهم

خپرو ټکی حیوانات او وژونکی موجودات څوک کولی شی سوچ وکړی هغه سړی چې

اوس د پسرلنې لمر په ټو ټو څخه کی نامت دی او ځان دی سنا به دیوا س ساس دنا

معلو م قهر له امله به انسان سو څوونکی کوره کې و نه سو ځول شی؟

دا رد گاه دند يانو ژوند په همد شو
دوو بڼو اومتصادو واقعيتو نو کي نغښتي
دي . خو مو ډ لار اوسه دغه حقيقت با ندي
نه يو هين و او د هغه په اړخونو با ندي
سو چ نه کوو . موږ اوس يوا ځي د يوې
خيا لي خپلوا کي په سو چ کي يو چي
زمو ډ نور ملگري د اردو گاه په سترديدان
کي د هغې ته پر خور داره دي .
موږ دلته ټول دري سوه تنه ديبلو بيلو
مليتونو څخه يو ، فرانسويان ، بلژيکيان
اسپانيا نو يان ، روسان يو گو سلاو يان ،
چکان ، يو لانيان ، لوکزامبور گيان ،
رومانيان ، پولنديان او المانيان ، موږ
بي د جزا ميا نو په څير له نورو څخه بيل
کيري يو ، موږ بي ظاهرا د علمي تجربې
لپاره ساتلي يو هماغسې چي ما را ناو
سوي ددغه کار لپاره ساتي خو په هر صورت
نه يو هين و چي کو م سر نو شت زمو ډ
انتظار با سي .
موږ پنځه ديرش کسه فرانسويان يو .
شار لو ، ريموند ، اندره ، پيس لوتي ، سيمون
زه او ځني نو د کسان چي ورو ورو له
هغوي سره هم اشنا کيږ و د مثال په تو گه
دکانونو يو کارگر چي (فرانسوا) نومېږي .
دي د هغه کاروان جز و چي يو کال
مخ کي بي دلته راوستي و دي زمو ډ تر
ټو لو نه مخ کي دي ، دي او (باگوستا) چي
دمنيد و په وخت کي بي يو سلو پنځه
دير ش کيلو وزن در لوده او او س يواځي
څلور شپيته کيلو وزن لري دهغي پنځه
دير ش کميزي فرا نسوي ډلي څخه
پاتي دي .
فرانسوا موږ ته نصيحت کوي چي :
پرته د څو کمو څخه ټول المانيان
چنا ښکاران دي . دوي دهغو اردو گاهو
څښتنان دي چي هلته المانيان دېخوا په
څير وژل کيږي . دوي خاص مسوو ليتو نه
دلدي او امتيا زونه لري . او هغه روسان
چي دلته دي يادهغو اوکرا ئيسي کړو ندي
گرو څخه دي چي دکار کو لو لپاره المان
ته را غلي دي اويا هغه غله اوچنا ښکاران
دي چي داله المانيانو په واسطه د جيل خانو
څخه خوشي شوي او دلته راوستل شوي دي
بايد له هغو څخه هم ډډه وشي يو لنډ يان
او کم تر کمه دالمانيانو په اندازه
خطر نا ک دي يو گو سلاو يان ډير زړه ور
خلک دي او د پځو انيو سر تيرو له ډلو
څخه دي . چکان او هسپانيويان هم ښه
خلک دي خود دوي اړيکي مو ډ سره ښه
نه دي . او بالاخره فرانسويان او بلژيکيان
تر ټولو نه زيات تر ازار لاندې دي خو اوس
ددې لپاره چي ددوي شمير زيات شوي دي
ښاي چي وضع بد لو ن ومومي .

(فرانسوا) زمو ډ له غږ څخه

قوت اخلي او سر له دي چي ډير رنځو نه
اوکړونه بي ليدلي دي خو زړه ور تيا سي
همدا سي خو ندي پا تي شوي د . دي تي
دتبليغا تي پا ټو دخپرو لو په اور بڼه
۱۹۴۱ کال کي بندي کړي دي .

موږ هريو خپل هغه سگر ټونه چي ددغه
پيسو په بدل کي مو لاس ته راوړي ووهغه
ته وړاندې کوو . ما خپله په څلور سوو
فرا نکو با ندي اتيا دالي سگرت اخستي
و(فرانسوا) په ډير شوق سگرت څکوي ،
پس له پوري مودي څخه سگرت څکوي لي
دي له همدې کبله لکه د مستو کما نو
غو ندي زنگيري .

خپل سگر ټونه بي خايه مصرف نکړي
ځکه چي دلته سگرت دسرو زرو ارزښت
لري . په سگرت کولي شي چي هر څه
واخلي لکه ښو روا ، ډوډي ، مربا ... او

هر څه چي و غواړي خو نن شپه با يدي
خان و کړي چي څوک ئي تلا نکړي .
رښتيا دغه بلژيکي ملگري چي زما خواته
را ځي څوک دي . راته اشنا ښکاري ښاي
چي دي مي کو م ځاي کي ليدلي وي .

سمانه پيژني؟ ښه سو چ وکړه ، مو ډ
پخوا څو ځلي په پا ريس کي سره ليدلي
دي هغه زما نو م اخلي خوزه نشم کو لي
چي هغه وپيژني .
ژول و ...
ممکنه نده .

سولي وروږه زه پخپله يم . دنو ي کيلو
پر ځاي يوا ځي اوه څلو يشت کيلو وزن
لرم خو څرنگه چي ويني حال مي دومره
بد دي . څه خبري دي ، څه خبرونه ؟
سره غږ يږو . دهغو خا طرا تو بڼه
يانو لو سره چي د گلي مبارزي بڼه
اوږدو کي را ته پا تي دي د (ژول) سترگي
د رڼايي څخه پر يښي . هغه هم له هغو
کما نو څخه دي چي اراده بي له مېنځه

لږه تللي له ټو لو ملگرو سره ټينگ لاس
ورکوي . دا سي ښکاري چي د يو ي کورني
په چا پير يال کي يو .
ايا څوک دلته دتښتيدو په سو چ
کي لوبږي ؟ (دغه پوښتنه د يمو ندي
کوي) .
تر او سه پوري هيڅ کوم تښتيدو نکړي
په تښته پر يا لي شوي دي . ډير کال
يو بندي خپل ځان په هغه صندوق کي
چي په موټر باندې باړيده پټ ، کي څو
ميرشو . ټول ورځ دسپار نه تر بيگاه
پوري دروازي سره پدا سي حال کي
چي مخ بي دديواله خوا ته وو درول شو داځاي
دهغو کما نو لپاره دي چي په مرگ محکو .
ميږي . په هماغه شپه اساس هغه په ډيرو
تشر يفا تو سره د دار خواته بوتله . دموژيک

يوه ډله چي دکارتيوال دلو بغاړو کالي
بي آغو ستې و ددغه نشر يفا تي ډلي بڼه
سر کي روان و او بي له خنده ئي دغه
فرا نسوي سندره غږ و له (زه) به منتظر يم
... دتاد بيرته ستښيد لو لپاره . . . شپي

او ورځي ... په هغه گا ډي کي چي دغه
بندي پکي سپور ودغه اعلا نونه ترستر
گو کيدل .

(ماغوښته چي له يځني نهوتښتم خو دادی
اوس به په کور کي ښه تو دشم...)
هغه بي له دي نه چي يو ټکي و غږيږي
داردو گاه دټولو بنديانو اوپاي ته دننه

رسيدونکي سندر و په وړاندې ساه ورکړه
دنازي دجيل خانونه تښته اسانه نده .
(سريږ) وايي :

هيو کي رښتيا ده . زه اوس يو هيښم چي
موږ يو ډ ډير ښه فرصت له لاسه ور کړي
دي . لازمه وه چي ددغه فرصت نه مو به
اور گا ډي کي گټه اخيستي . دمثال په
توگه داسي کيدای چي ديوه ساتو نکي
وسله مو ور څخه اخيستي وای او بيا مو
دتيښتي د پا ره اقدام کړي وای .

ريمون خواب ورکوي :

ددغه کار خطري بيخي زياتي وي . په
لمري سر کي معلوم نه وه چي ټو لو
بنديانو به له موږ سره لاس يو کا وه
که نه ؟ په دوهم پړاو کي که څوک نيول کيده

دهغه په واسطه به نور ملگري هم نيول
کيدل او که فرضا هيڅ يوه نيول کيده
کومه خايه معلوم چي ټول بنديان به په
تښته پر يا لي کيدل که څنگه ؟
ژول وايي :

ښا يږ دغه ټکي رښتيا وي خو سره له
دي ددي ارزښت بي در لوده هر څه چي
کيده ددي ځاي نه به ښه و .

وروسته بيا ما څو ځلي پدي هکله سوچ
وکړ . کله چي په اور گاډي کي (سيمون) دساتونکي
وسلي ته څيريږي په ناچارې سره مي منله
چي ځني مخصوص و ځټونه دليو تسوب
څخه ډک کارونه په حسامو شرا يظو کي
ډير عا قلانه بريښي .

کله چي اوس گو رم دهغو پنځه پنځوسو
کسانو څخه چي په اور گاډي کي و يواځي
لس کسه پا تي دي پدي با ور پيدا کو م
چي که دنيماني پر ځي ملگرو د سر په
قيمت تما عيده با يږ په هغه اقدام چي
(سريږ) سنجو ئي و لاس پوري کيدای .

کله چي پدي هکله ډير سو چ کو م دي
نتيجي ته رسيږم چي که بيا داسي فرصت
لاس ته راغي بايد ور څخه گټه وا خستل
شي . هو کي ددغه تدريجي اوورځني مرگ
څخه ددغه د سپکاوي څخه ډک مرگ څخه ،
ددغه دڅاروي په څير ژوند څخه اودچلادانو
دسپک نظر لاندې مرگ څخه سل ځلي
هغه مر گ چي دغليم سره په جگړه کي

چي په نا ځايي توگه منځ ته راځي ښه
دي داسي مر گ چي د غليم ما شپښ
گنو په وړا ندي سړي ته پيښيږي د هغه
مرگ په پرتله چي دو حسي غليم تر پښو
لاندې منځ ته را ځي سل ځلي شرف لري .

وروسته له دي نه به موږ سره څښه
وکړي ؟ فرا نسوا هم نه يو هيږي ژول
هم نه يو هيږي . خو حقيقت دادی چي موږ
په جيل خانه کي دننه يوي بلي جيل

خالي کي لويديلي يو . په هيڅ توگه حق
نلرو چي د قر نطين نه بهر چا سره تماس
وليږو . سر له سبا نه با يږ يوا ځي دبلوک
خوا به و خو ډو .

داسي و يل کيږي چي کو م مخصوص
غذايي رژيم بي زمو ډ لپاره ټا کلي دي او
که دا رژيم دکارد حذفولو سره يو ځاي
وي ډ ډير ښه رژيم به وي .

په هغه کو چي غولي کي چي سر بڼه
سر لو يږ دي يو دخلکو تنگ رانگ ښه
گو رو . او س مو ډ هم راه داري چا مي
آغو ستې دي . ددي لپاره چي بنديان
ويږ ندل شي يوه سور رنگه ريشمه نسي
په سينې با ندي او يو سور رنگه ريشمه ئي
په پطلا نه کي تر لي ده او ددي لپاره چي
ديبلو بيلو ملکونو بنديان ويږ ندل شي

برسيږو پر ټاکلو نورو په يوه سور د نک
مثالت کي دهر هيواد دنو م لمري ټکي
ليکل شوي او د فرا نسوا با نو ډير ند ئي
ښه د (في) ټکي دي .

هلته ډير ليري دغرونو په منځ کي
لر په ډير بر م سره د ډو بيلو په حال
کي دي . مو ډ ته مخامخ له يوه روزان څخه
سري شغلي پورته کيږي هلته الماني سو .

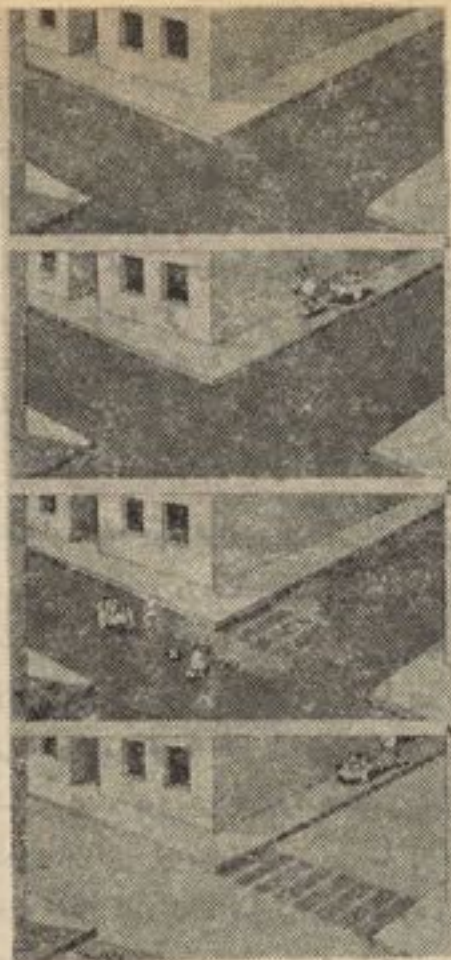
ژونکي کوري (کروما تور يوم) دي يو
بلژيکي موږ ته لږدي کيږي او دا سي
ښکاري چي يوپټ راژمون ته وا يسي ، په
ورو او په لږ زيږ دي غږ وا يي .

زه همدا اوس پهو شوم چي مو ډ اوتاسي
دهرگ په بلوک کي يو .
ژول خپلي اوږي پورته اچوي .

زموږ د ډلي په څنگ کي اندره ديوه
الماني سره معا مله کوي غواړي چي د يو
سگرت په بدل کي ډوډي واخلي مو ډ
موږو چي دهغه ديوې قطي سگرت په بدل
کي يوا ځي يوه ټوټه توره ډ ډوډي اخلي
(فرانسوا) اندره ته گوري اووايي :
مغل دي با يللي دي ديو ي ټوټي توري

ډوډي په بدل کي دي يو قطي سگرت
ور کړ ؟
يو نفر اوس زما لستو ئي کتي کا بي او
يو پا کت پوره را ته ښيښي ښاي چي

پنځه قاشوغي پوره ولري .
(دوه سياست پاپيروس) دو سي کلمسي
يعني (لس دالي سگرت)
(توربا)

بدون شرح

در مغازه پیراهن فروش

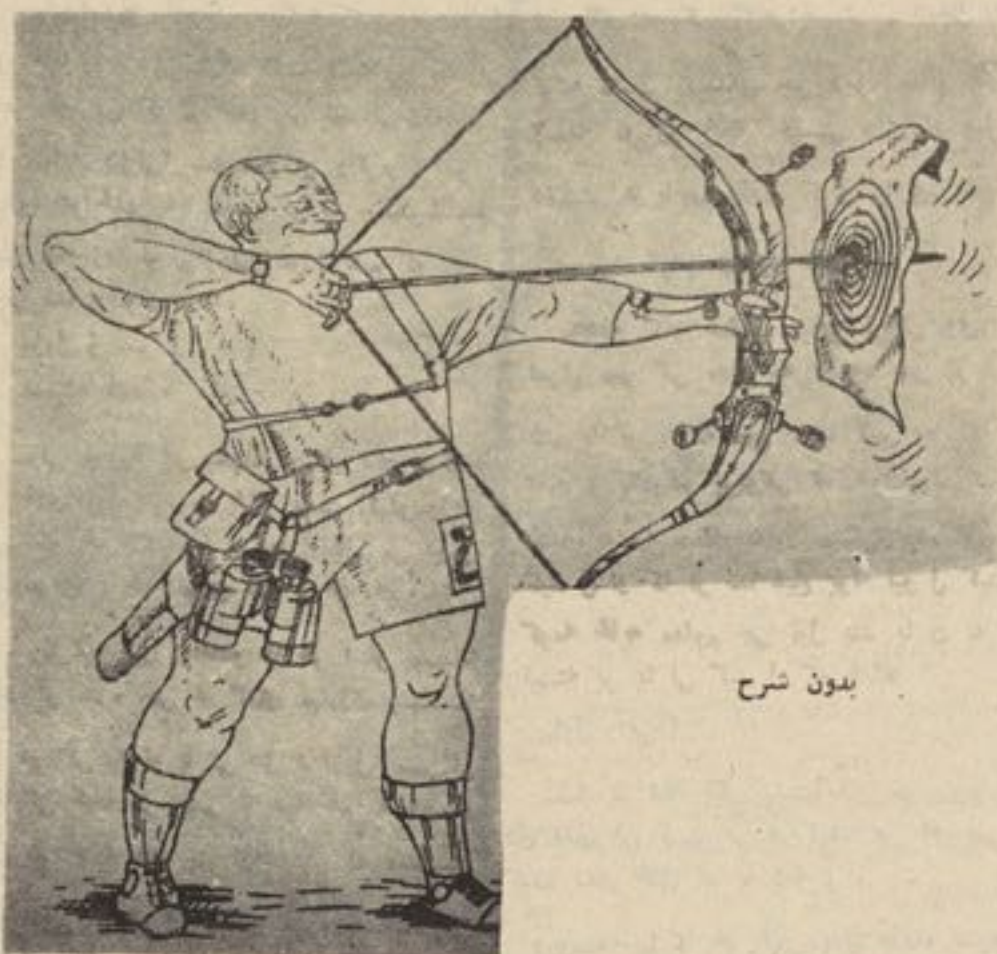
خانم پس از مدتها تصمیم میگیرد که
برای شوهرش پیراهنی بخرد.
بدینجهت بمغازه پیراهن فروشی رفت و
گفت:
- لطفا یک پیراهن بسمی بدهید.
صاحب مغازه یخن پیراهن خودرا نشان
داد وگفت یخن اش اینطور باشد؟
خانم جوابداد:
- نی. یخن اش پاک باشد!!

مادرچان: نمیدانم چه شده که دیگر تلویزیون تصویر را نشان نمیدهد.

بدخشید حشره شناس نیستم!

مشری - آقای پیشخدمت ... بیا به این
این چه است که در بین شورها من دست و
پا میزند.
این چه است که در بین شورای من دست و
پا میزند ... من درس «حشره شناسی» را
نخوانده ام.

بدون شرح

علاقه به صنف!

معلم - احمد زود از صنف برو بیرون.
شاگرد دیگر - معلم صاحب احمد چکار
کرد که از صنف بیرونش کردید؟
معلم - خاموش باش .... میخواهی چکار
شاگرد - هیچ ... می خواهم منم همان
کار را بکنم.

خانم، من اینجا آمده ام که دعا کنم. اگر
میخواستم دعا کنم میرفتم خانه پیش زلم.

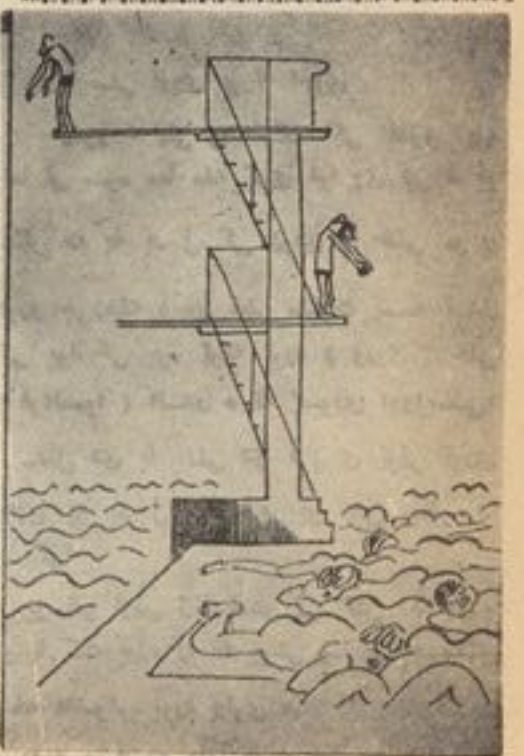
ناچار پول را بیشتر می گیریم

مردی برای صرف نان چاشت به دستورانی
رفت و سفارش غذا داد ۰۰۰ ولی گارسون
هنوز غذا را روی میز او نگذاشته بود که
یک پیشخدمت دیگر پیش آمد و صورت
حساب غذا را باو داد و مطالبه پول کرد ...
مشری که از صورت حساب عصبانی شده
بود گفت:

- بسیار عجیب است. من هنوز غذا را
نخورده ام .... آنوقت شما از من میخواهید
پول بگیرید.

در اینموقع گارسون به قیافه حق بجانبی
گفت:

- شما حق دارید قربان.
اما چون شما خوراک خرجتگ را نمیخورید
و هفت قبل در این دستوران یک نفر بر اثر
خوردن خرجتگ مسموم شد و مرد ما ناچاریم
قبلا پیش بینی لازم را بکنیم!!

بدون شرح

من در آن خانه نارام بودم

خانم میخواست پیشخدمتی جدیدی که هم
جوان و هم زیبا بود استخدام کند. ولی
برای اینکه از سابقه او اطلاع داشته باشد
گفت:

- شما از خانه قبلی چرا بیرون آمدید؟
پیشخدمت جوان در حالیکه خجالت می
کشید گفت:

آخر خانم من در آنجا بسیار نارام بودم ...
چون آقا شبها در خواب مرتب خرووف می
کرد!!

صنعت شیشه سازی...

تضادهای عمده

درقبال این نحو برداشت باید گفت که نخست در دو جنگ جهانی اول و دوم به سبب خصلت سلاح هایی که در آنها بکار رفت هنوز مساله موجودیت سراسر جامعه بشری مطرح نبود و تا آنجا اینکه با اینهمه ترقیخواهان و پیشگامان نهفت و ترقی می کوشیدند تا از درگیری جنگ جلوگیری به عمل آید که مبارزات صلح خواهان راستین در صفحات تاریخ درج است.

با وجود اینکه اگر سلاح های جنگی خصلت مخوف کنونی خود را نداشت مساله جنگ و صلح با این حدت امروزی مطرح نمی گردید با اینکه شعار خلق صلح از جمله شعار های اولین رهبران طبقه کارگر به حساب می آید در وضع کنونی سلاح های هسته ای از تکنیک جنگی، تغییرات کیمی ایجاد کرده است بنا باینکه دقیق از سلاح های امروزی هیچ عقل سلیم حکم نمی کند که چنین جنگی به انقلاب جهانی و جهانی از قید امپریالیزم کمک می کند، چنانچه لایوس پولینک دانشمند مترقی امریکا در کتاب خود بنام «نابود باد جنگ» حساب کرده است که (شصت) روز پس از شروع جنگ هسته ای از یکصد و نود میلیون امریکایی یکصد و هفتاد میلیون نفر نابود خواهد شد و پانزده میلیون نفر از آن آسیب جدی خواهد دید و تنها پنج میلیون نفر ممکنست بآسیبه سالم بماند. طبیعی است که در مناطق دیگر نیز چنین خواهد بود که با انکشافات بعدی سال های اخیر وضع از این نیز بدتر میشی می شود.

البته اگر چنین جنگی در گیرد حتما امپریالیزم در آن خواهد سوخت و از آن جر نام نخواهد ماند ولی هیچ انسان ترقیخواه چنین آینده ای را برای بشریت نخواهد پسندید و راه ترقی و تعالی جامعه بشری را از وادی چنین جنگی تجویز نخواهد کرد.

بهر حال امروز نیرو های سازنده سوسیالیزم بمشابه ناپولس مرگ امپریالیزم از صلح و آزادی در جهان دفاع نموده و ندای تأمین صلح در گیتی در هر گوشه و کنار بلند است و خلق های سراسر جهان شعار مرگ بر جنگ و پیروز باد صلح را قهرمانانه بلند نگه داشته و بدین طریق رسالت خویش را بیک درك نموده و مبارزه صلح خواهی بیک مبارزه جهانی مبدل گشته است چنانچه استکرات صلح در گیتی غریب نیرومندی را همراه دارد که دزهای یوشالی امپریالیزم را بلرزه در آورده و در پیکار طبقاتی و آرایش نیرو های خصم در گیتی پیروزی از آن صلح خواهان و تحول طلبانی است که بانرومندی تمام در زیر درفش دفاع از صلح جهانی روز بروز بهم میزنند و از صلح و آزادی رفیقانه و صمیمانه حراست و حفاظت می نمایند.

پیروز باد صلح در جهان
سرنگون باد امپریالیزم
مرده باد جنگ طلبان
برافراشته باد درفش صلح در سراسر جهان.

ماناریخ دیرینه و دیربای دارد و با وجود ضرورت و افری که به فرآورده آن احساس میشود کمتر انکشاف یافت. ولسی بعد از پیروزی انقلاب نور همانطوریکه در تمام ساحات زندگی خلق ما تحولی چشم گیر رونما گردید و میگردد در صنعت شیشه سازی هم این تحول دیده میشود.

امروز صنعت گران رشته تنویق میگردند تا در ساخته های خویش تحولاتی مطابق نیاز زمان بوجود بیاورد. وسایل و لوازم که برای انکشاف این صنعت ضرورت است به صنعتگران داده میشود. از ساخته ها و فرآورده های این صنعت گسرن استفاده میگردد و این عمل باعث میشود که صنعت گر این رشته بیشتر تنویق گردد و بکارش دلبستگی بیشتری پیدا نماید.

ظروف شیشه ای که اکثر به رنگ آبی روشن است و بیشتر در دوکان های انبک - فروشی به فروش می رسد کار صنعت گران هرات بوده. تقریباً میتوان گفت که این صنعت مختص به خود هرات و صنعتگران هرات است. زیرا مواد اولیه که در ساختن این فرآورده ها بکار می رود بیشتر در هرات یافت میشود از همین رو صنعت شیشه سازی در هرات باقی مانده و در دیگر جا ها کمتر انتشار یافته است.

و قتیکه به این ساخته های هنرمندان ما توجه میکنید و آنرا با دقت ملاحظه مینمایید در آن زیبایی ها و ظرافت های مشاهده می نمائید که در کمتر ظروف مشابه آن دیده میشود.

امروز بیشتر جهانگردان و سیاحان کسبه علاقمندان فرآورده های صنعتگران ماهریند بخاطر اصالت و زیبایی این ساخته ها اند. از همین رو در جهان خارج مخصوصاً در اروپا خریداران زیادی وجود دارد که این فرآورده هنری را بخرند.

جندی قبل رادیو تلویزیون خلق افغانستان از برای برده تلویزیون شیوه تولید این صنعت را به نمایش گذاشت که سخت مورد توجه بینندگان قرار گرفت.

پس از قرن هزده ساختن کریستال و بلور در تمام ممالک جهان رواج یافت ولی معروف ترین کریستال در جهان کریستال (باکارا) در فرانسه است که به نام شهر مسمی است.

امروز در شوروی و اروپای شرقی هم کریستال و بلور ساخته میشود که فرآورده های این صنعت شهرت جهانی دارد.

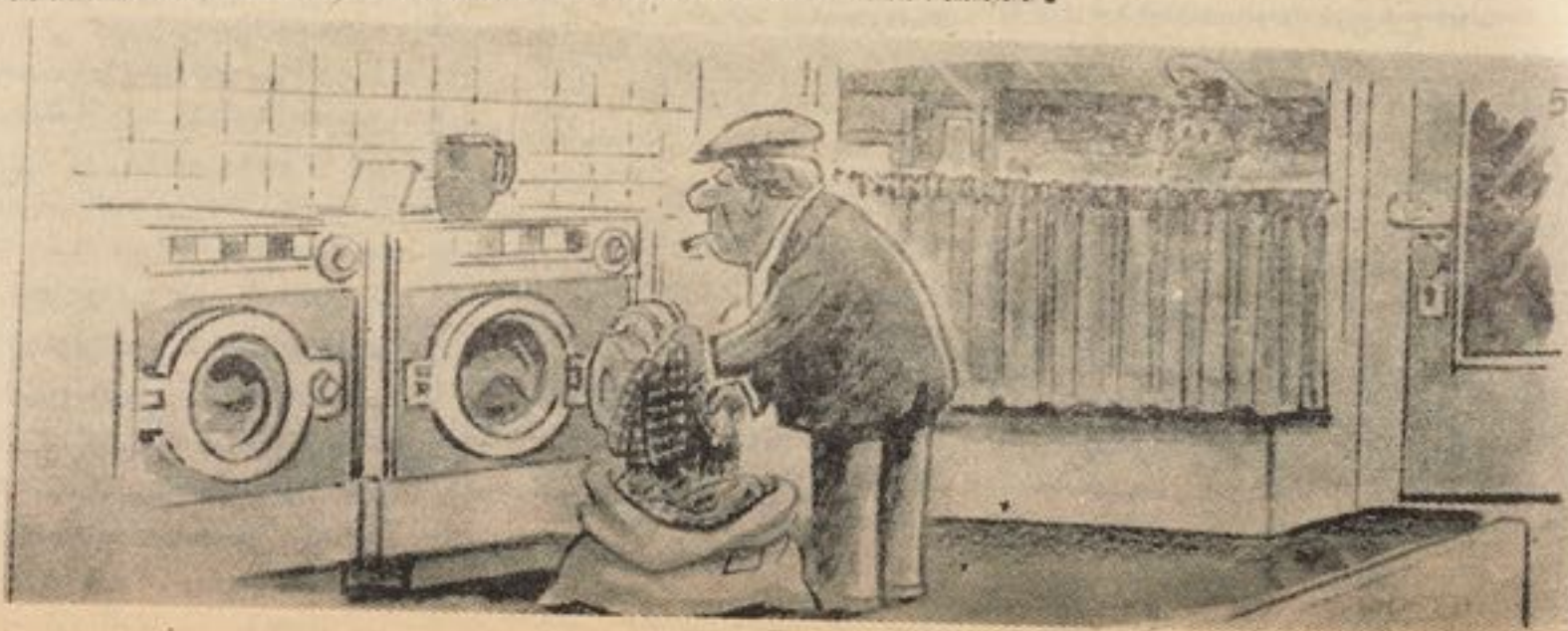
در قرن هفده که فرانسه با داشتن صنعت گران ماهر در این حرفه شهرت زیادی یافته بود انگلیسهایکده از این صنعت گران را با خود به انگلستان بردند تا این صنعت را در مملکت خویش رواج بدهند.

پس از قرن هزده حکاکای روی فرآورده های بلوری آغاز می یابد. اگر چه این شیوه صدها سال قبل هم رواج داشت چنانچه در بالا از آن تذکر دادیم ولی بعد از قرن هزده تحولاتی در تراش و حکاکای روی فرآورده های بلوری و شیشه ای صورت گرفت که با حکاکای و تراش های قبلی تفاوت زیاد دارد. تاریخ کندن کاری و حکاکای روی کریستال و بلور را میتوان بصورت قطع نیمه دوم قرن هزده خواند و تا امروز این صنعت در تمام جهان رواج دارد.

در کشور عزیز ما افغانستان این صنعت از یکصد سال به نظر ف رواج دارد. امروز در هر ا ت صنعت گران شیشه را می یابید که با همان وسایل ابتدایی ظروف شیشه ای را تهیه میدارند.

این صنعت دیرینه کشور ما که تاریخ آن تا قرن هشتم می رسد نظریه تغییرات و تحولات آنوقت و هم نظریه بی علاقه می و علم تنویق هنرمندان از طرف امرو اولادین آن احوار کمتر انکشاف یافت و به حالت ابتدایی قرار داده شد.

قرن بیستم که دوره انکشاف هنر و تکنالوژی بشمار می آید در این صنعت دیرینه تأثیری نکرد زیرا این صنعت از صد سال به این طرف هرگز انشویق و ترقیب نگردید. به همین صورت هنر شیشه سازی که در کشور

دکارگرانو بین المللی انقلابی نهضت دپور
لوی او نا ریخی بریا لیتو او نو تر لاسه
کړې دي . ددی نهضت دپور لوی برید
سو سیا لستی لږوالی سیستم د حصول
څخه عبارت دی . دیوی بری استعماروالی
دبری نمونی او مثال دپانگوا لې هیوادو
په کارگرانو او زیار کښانو زور او انقلابی
اثر کړی او هغوی یې دایم یا لیزم سره
مبارزی نه تشویق او ترغیب کړی او د
استعمار گرو د قوت او زور په مقابل
کې یې د معانات په هکله ورته الهام
اخیستی دی . اجتماعي قوا چې دسو سیا لیزم
بری او فتح تضمین او تامینوی او پخپله
دپانگوا لې په گټه کې یې وده کړې او
قوا مېسې ، ورځ په ورځ دفرلادو په شان
غښتلی کيږي .
دافریقا ، اسیا او لاتیسی امریکې په
یو شمېر هیوادو نو کې چې پخوا لیسر
استعمار لاندې وو دتړیوال پروتاریا ځوانی
او نوی طبقې پخپله راغلي او یو زیات
شمېر مترقی گوندونه یې پخپله را وړل
دغه گوندونه ورځ په ورځ زیاتېدونکي
پټه دین المللی قواوو په حیث پیژندل
کيږي او یو زیات شمېر کارگران او د
خلکو بېلا بېلې ډلې هغو ته جلب کيږي .

تر یو ل انقلابی نهضت دایم یا لیزم په
ضد پخپله مبارزه کې زیاتې تجربې
زده کړې ، دانهضت دایم یا لیزم
نظریه پخپلې او په مبارزه کې زیات روحی
او جسمي قوت لاس ته راوړی .
پانگوا لې هیوادونه پرله پسې د طبقې
اوسپاسې مبارزو له امله لا تشنج کيږي
کارگری طبقې او زیار کښانو په پانگوا لې
هیوادو کې د برزو طبقې حاکمیت نه پرله
پسې سختې غریبې واردې کړې دي ددی
دپاره چې پانگوا لې حاکمیت و ساتل
شی یو رزوازی حکومتونه او د پانگوا لې
انحصارگران د سختو ظلمونو په څښتن
کې نور ډول ډول وسیلې هم استخدایوي
د مثال په توگه دکارگری طبقې ځینو
صنعتونو او سازمانونو کسې موسسو تهرشوت
ورکوي ، د کارگری اتحادیې نهضت په
بین المللی او ملي سویه درشوت خوا ته
بیايي . په صنایعو کې دکارگرانو په
انجادیو او کورنیو لویو کی متفلسفان
په اداری او دولتي پستونو کې متر روی او
هغوی په دی توگه تعلیم کوي او په پای
کې مترقی او کارگری ضد قوا لیسې
تصویبوي .
مترقی گوندونه غیر قانونی انقلابی

دعبدالحي را مخ ژباړه

د کارگری طبقې بین المللی انقلابی نهضت

پانگوا لې انقلابی نهضت دایم یا لیزم په
ضد پخپله مبارزه کې زیاتې تجربې
زده کړې ، دانهضت دایم یا لیزم
نظریه پخپلې او په مبارزه کې زیات روحی
او جسمي قوت لاس ته راوړی .
پانگوا لې هیوادونه پرله پسې د طبقې
اوسپاسې مبارزو له امله لا تشنج کيږي
کارگری طبقې او زیار کښانو په پانگوا لې
هیوادو کې د برزو طبقې حاکمیت نه پرله
پسې سختې غریبې واردې کړې دي ددی
دپاره چې پانگوا لې حاکمیت و ساتل
شی یو رزوازی حکومتونه او د پانگوا لې
انحصارگران د سختو ظلمونو په څښتن
کې نور ډول ډول وسیلې هم استخدایوي
د مثال په توگه دکارگری طبقې ځینو
صنعتونو او سازمانونو کسې موسسو تهرشوت
ورکوي ، د کارگری اتحادیې نهضت په
بین المللی او ملي سویه درشوت خوا ته
بیايي . په صنایعو کې دکارگرانو په
انجادیو او کورنیو لویو کی متفلسفان
په اداری او دولتي پستونو کې متر روی او
هغوی په دی توگه تعلیم کوي او په پای
کې مترقی او کارگری ضد قوا لیسې
تصویبوي .
مترقی گوندونه غیر قانونی انقلابی

ددهو کراسې د حصول دپاره مبارزه دجگړې د
سو سیا لیزم دتأمین او دایم یا لیزم
زیاتې معانی په غرض د مبارزې جز دی
د مثال په توگه سو سیا لستی انقلابونه ،
ملي آزادی ښوونکي انقلابونه ، ددهو کراسې
سې د پاره دخلکو انقلابونه ، بزرگي پراخه
نهضتونه ، د شخصي او مستبد ورژیمونو
فا شیزم د سقوط او نسکو رو او د پاره
اقدامات او دملی مقالو په ضد اقدامات
او نور دا ټول دایم یا لیزم د ملعون او معنور
ورژیمونو د حتی سقوط او مرگ اودسو سیا لیزم
لیزم دپټیگیدو دپاره شرايط مساعدوي .
دا ټول انقلابونه صادریدلای نسی بلکې
دپانگوا لې د بین المللی او ملي تناقضاتو
دشدت په اثر پخپله راځي ، نو تر یو له
پرو تاریا او زیار کښ خلک بیا پد
یو وی او د (انقلابی ضد) عملیا تو مخه
چې امیر یا لستان یې دخلو گټورپاره صادر
وي ، وایسې .
مترقی عناصر پخپله پمدی فکر نه دي
چې انقلابونه حتما دجگړو په نتیجه کې
پیشیږي او که څه هم دواړه لږوالی لسی

نوزاد و شیر مادر...

واگر با اندازه کافی ورزش کنید غذای اضافی
بانت چاقی نخواهد شد، غذا وارد سیستم
شیر سازی بدن گردیده و مصرف خواهد
رسمد .

برای مادر های شیرده گاهی مشکلاتی هم
پیش می آید که نباید آنرا نادیده گرفت
مثلا بسته شدن و زخم شدن سرپستان که
درد زیاد میداشته باشد ، مگر مادران نباید
با بروز نا راحتی های کوچک فوراً دست از
شیر دادن بکشند واز جوشک و شیر بودری
استفاده نمایند ، بلکه میتوانند هدایتی درنمورد
از داکتر گرفته ویا سینه دردناک را که
شیر کافی از آن بیرون نمی آید با پارچه ای
که در آب شیر گرم ترشده است کپرس
نمایند ونا اندازه ای که امکان دارد از آن شیر
بدونند تا به حالت عادی بر گردد .
امروز درممالک مترقی اکثراً خانمها از
استعمال شیر بودری دست کشیده و خود
شان نوزادان خویش را شیر میدهند زیرا
بااطلاع ازنتایج مفید درقسمت شیر ما در
به اهمیت آن بیشتر از گذشته پی برده اند
ومادریکه طفل خود را شیر میدهد هم باید
بروگرام سبانه روزی خودرا طوری طرح نماید
که هم خودش وهم کودکش راحت باشند .
اکثر خانمها بابت حوصلگی کودک را برای
چند دقیقه شیر میدهند وبعد بی کاری میروند
که اینترتیب غلطاست و برای صحت واستراحت
کودک مضر واقع می گردد کودک را باید
به ترتیبی شیر بدهند که خوب سیر شود .
نازده دقیقه یک پستان ویا نازده دقیقه پستان
دیگر را بسکد والبته در فاصله هر دو نازده
دقیقه کودک بلند گرفته شود تا هزای را که
ضمن شیر خوردن بلعیده خارج نماید کودکی که
سیر باشد و تکه هایش خشک باشد برای
چند ساعت دیگر آرام می خوابد ومادر باخاطر
آسوده میتواند و تالیف روزمره خودرا تعقیب
نماید .
درین دوران گاهی اشتها زیاد می گردد

دایم یا لیزم دتأمین او دایم یا لیزم
زیاتې معانی په غرض د مبارزې جز دی
د مثال په توگه سو سیا لستی انقلابونه ،
ملي آزادی ښوونکي انقلابونه ، ددهو کراسې
سې د پاره دخلکو انقلابونه ، بزرگي پراخه
نهضتونه ، د شخصي او مستبد ورژیمونو
فا شیزم د سقوط او نسکو رو او د پاره
اقدامات او دملی مقالو په ضد اقدامات
او نور دا ټول دایم یا لیزم د ملعون او معنور
ورژیمونو د حتی سقوط او مرگ اودسو سیا لیزم
لیزم دپټیگیدو دپاره شرايط مساعدوي .
دا ټول انقلابونه صادریدلای نسی بلکې
دپانگوا لې د بین المللی او ملي تناقضاتو
دشدت په اثر پخپله راځي ، نو تر یو له
پرو تاریا او زیار کښ خلک بیا پد
یو وی او د (انقلابی ضد) عملیا تو مخه
چې امیر یا لستان یې دخلو گټورپاره صادر
وي ، وایسې .
مترقی عناصر پخپله پمدی فکر نه دي
چې انقلابونه حتما دجگړو په نتیجه کې
پیشیږي او که څه هم دواړه لږوالی لسی

سازمان کشورهای صادر کننده نفت (اوپک)

این سازمان در سال ۱۹۶۰ از کشورهای عمده و غنی صادر کننده نفت جهت دفاع از منافع مشترک اقتصادی شان به میان آمد. اعضای آن عبارتند از: ونزوئلا، عراق، ایران، کویت، عربستان سعودی که در این اواخر کشورهای الجزایر، مراکش، اندونزی، قطر، لیبیا، نایجیریا و امارات عربی و اکوادور نیز با آن ها پیوستند. اجلاسهای عادی و وزیر نفت این کشور ها معمولاً سال دوبار در مرکز یکی از کشورهای عضو صورت می گیرد که این کنفرانس ها به تصویب یک سند سه جانبه هائیکه اکثریت اجلاس توصیه های دارند به انجام می رسند.

قرار احصای ذخایر نفت در این کشورها در سال ۱۹۷۹ (۶۰۳ میلیارد تن نفت ۸۱ فیصد نفت مجموعی در جهان سرمایه داری) تخمین زده شده است. در سال ۱۹۷۸ کشورهای عضو این سازمان ۱۴۶۲ میلیون تن طلای سیاه که ۶۲ فیصد مجموع نفت استخراج شده جهان سرمایه داری و ممالک روبه انکشاف را دربر می گیرد استخراج نموده اند که فیصدی قابل ملاحظه ای آن در کشور های پیشرفته صنعتی به مصرف رسیده است. نفت صادر شده از طرف کشورهای اوپک تا سال ۱۹۶۷ در حدود پنجاه فیصد و در سال ۱۹۷۳ تقریباً ۷۱ فیصد کل احتیاج انرژی کشورهای پیشرفته سرمایه داری را مرفوع نموده است. که در سال ۱۹۶۷ بین ۶۳ فیصد الی ۶۵ فیصد بود. در سال ۱۹۷۷ مجموع نفوس کشورهای عضو اوپک ۳۰۸ میلیون نفر (بازده فیصد کل نفوس جهان غیر سوسیالیستی، بازده فیصد کل نفوس ممالک روبه انکشاف) بود.

از اهداف اصلی وعده کشورهای عضو اوپک بدست آوردن حق کامل و حیثیت ملی شان در راه رهایی از بهره کشی های کمپنی های نفتی ممالک سرمایه داری است که از سالیان درازی باینطرف از منابع نفتی شان سود کامل در کام آنها بوده است می باشد.

دوره شصت سال های تجدید نظر برقرار دادهای استثمار گرانه کمپنی های نفتی با اعضای اوپک بوده است که در نتیجه آن از اکتوبر ۱۹۶۰ الی اکتوبر ۱۹۷۳ در آمد کشورهای عضو اوپک از درک نفت شان از شش دالر فی تن به هفده دالر فی تن بالا رفت. که بالارفتن این فیصدی هم تأییدی بر کمپنی های نفتی غربی وارد نیامد زیرا این کمپنی ها هم دست به احتکار و بلند بردن قیمت نفت در سایر نقاط جهان زدند چنانچه قرار احصای خود منابع اقتصادی جهان غرب یک تن نفت حاصله از کشورهای اوپک توسط کمپنی های مربوط به یکصد و پنج دالر فی تن در دیای غرب به فروش رسیده است که از آن صرف هفده دالر آن به کشورهای

شماره ۳۳

اصلی صادر کننده نفت پر داخه شده است. این تقسیم غیر عادلانه درآمد و چپاول از درآمد ملی شان این ممالک را واداشت تا دست به عمل قاطع یعنی مبارزه در راه ملی ساختن منابع نفتی شان بزنند که تا حال کشورهای الجزایر عراق و لیبیا با تعیین مشی ضد امپریالیستی و مجادله علیه هرگونه استثمار خارجی شان در سال های ۱۹۷۱ و ۱۹۷۳ در راه ملی کردن این ثروت های طبیعی شان به موفقیت هایی نایل آمدند. که موفقیت این ممالک سبب تشویق سایر کشورهای عضو اوپک گردید در سال ۱۹۷۴ عربستان سعودی، کویت امارات عربی و نایجیریا تمام اسامی کمپنی های نفتی را در کشورهای شان خریداری و در حدود ۶۰ فیصد درآمد حاصله را مال خود ساختند در سال ۱۹۷۶ صد فیصد جایداد و اسامی کمپنی های فوق در کشور ونزوئلا ملی شد.

در نتیجه این مبارزات پیگیر اگر کشورهای عضو اوپک تا سال ۱۹۷۰ یک فیصد نفت را خود شان صادر می کردند تا اواخر ۱۹۷۸ مقدار این صدور بدست خود کشورهای عضو تاهشتاد فیصد می رسید. تصاحب دستگاه های استخراج و صدور نفت از طرف کشورهای عضو اوپک آنها را قادر ساخت تا خود در تعیین نرخ نفت سهم و حیثیت قابل ملاحظه ای پیدا کرده و در راه مبارزه بانوکولونیالیسم به موفقیت های بیشتری دست یابند. یعنی درآمد خالص ملی خود را از درک صدور نفت از سی و دو میلیارد دالر در سال ۱۹۷۳ به صد ۱۳۰ میلیارد دالر در این اواخر بالا ببرند.

انفلسیون اقتصادی لحام گسیخته جهان سرمایه داری و بلند رفتن قیمت مواد صنعتی و سایر اقلام مایحتاج این همه لاشی کشورهای عضو اوپک و سایر ممالک روبه انکشاف را در جهت بلند بردن نرخ نفت از طرف انحصارات سرمایه داری خنثی نموده است. قرار نوشته جریده «اکنونیمست، انگلیسی» بلند بردن نرخ مواد صنعتی و نیمه صنعتی در ممالک سرمایه داری قدرت خرید ممالک عضو اوپک را بین سال های ۱۹۷۴-۱۹۷۸ بیست و هفت فیصد تقلیل بخشیده است و این بدان معنی است که یکصد و سی میلیارد دالر حاصله از درک فروش نفت در ممالک عضو اوپک در سال گذشته عین ارزش مبلغ نود و پنج میلیارد دالر را در سال ۱۹۷۳ دارد. یعنی که کشورهای عضو اوپک بنابر ۳۵۰ میلیون تن نفت را از این درک به رایگان از دست داده است و کشورهای عضو اوپک جهت تلاقی این نقصان عظیم از سال ۱۹۷۵ به اینطرف چندین بار ضمن اجلاس ها و کنفرانس های مختلف ارزش نفت را بالاتر برده اند که در نتیجه آن در پنج سال اخیر نرخ یک

تن نفت در بنادر خلیج فارس از هشتاد و پنج دالر به یکصد و هفت دالر بالا رفته است که آخرین بار آن در جنوری ۱۹۷۹ بود که فی تن نفت از نود و هشت دالر به یکصد و هشت دالر رسید.

اما متأسفانه که با همه این لاش ها هنوز هم در اکثر ممالک او یک رژیم های ارتجاعی و دست نشانده امپریالیسم تسلط کامل سیاسی دارند و چپاولگران با استفاده از این دارایی ملی مردم آن سرزمین توانسته اند قرار احصای مجله «مورگان گرانث تراست» در بانک های غرب در حدود یکصد و هشتاد میلیارد دالر عایدت به حسابات شخصی موجود است. خوبی است.

زبان و تنگی بریالی

به بدن گی دویتامینونو دزیا توالی اغیزی

ها پیر ویتا مینو زس، دیویا خو ویتا مینو دزیا ت مقدار استعمال خفه به یوم آورده موده کی منخ تهر اخی چی داحالت دهیمو. ستا زس میخا نیکت دی نه ای دی تر خو دزیا تی اندازی به خار جولو او اطراح بیل وکری او دا عملیه ان تر هغه و خنه پوری دوام کوی که خو هم دویتا مینو استعمال دتشیخص پوسیده بس شوی هم وی. د مثال به نول که یو ناروغ دویتامین سی دیر قوی کورس واخلی دهغه به نزد دویتا مین سی د کویا لی ا عراض دویتا مین د زیاتوالی د اعراضو سره یو خای پیدا کیری. تخر یو دا خرگنده گری ده چی که به یوشمیر حیواناتو بانندی دویتا مین سی زیات مقدار و خورل شی دا حیوانات به د هغو حیواناتو به مقایسه چی دویتمو ویتامین طبیعی اندازی اخلی دیر زرد دسکور دی به ناروغی اخته کیری. عین همد ا حالت به انسانا نا نو کی هم پیشیری. همد راز حالتونه دنورو ویتامینو دزیا ت مقدار دتجویز به کبله منخ ته را تلالی شی. دمثال به توگه دویتامین پی دزیا ت مقدار استعمال به نتیجه کی د کلسیم ما لگی ددی به عارض چی به هم و کو کی ذخیره شی د هم و کو خغه دداخلی اعضا وو انسانا جو ته تیر پیری (لکه چی در یکشن به ناروغی اخته ما شو ما نو کی لیدل شوی دی).

دشوروی او به نورو بهر نیو هیوانو نو کی یو ها نو دار قامو یوه مجموع استعمال کیری ده چی دهغه بدلونو تو خر گندوتکی دی کوم چی دویتامینونو دزیا ت مقدار دخیستلو به کبله منخ ته راغلی دی.

دهیمو ستاز س میخانیکیت یو اخی به قسمی نول داضا فی مقدار ویتا مینونو اطراح تا مینو لای شی او که دا حالت دوام پیدا کیری خنی مرضی بدلونو به مشخصه توگه د فوق (ا د نیل) د غندی به

پاتی به ۵۵۰مخ کی

صفحه ۵۳

دویتامینونو مکی اویه بنکاره نول دهغو نازیانمند تو ب ددی سبب شوی دی چی مونو بی له تشخیصه دویتامینونو نو خو لو ته مینه پیدا کرو. به هر حال دایا بد به یاد و لرو چی ددوا جو پولو د علم له نظره ویتامینونو نه هغه دوا گانی دی. چی باید به دقت او هو بیاری سره استعمال شی.

ویتا مینو نه لکه دیرو تینو، غو یو (شحمیاتو)، قند و نو او خنی نو رد مواد یو شان هغه مغزی مواد دی چی دا لسان بدن نه د غذا سره دا خلیری او استلا بی نورمال جریان پری تطبیق کیری دکیمیا وی ترکیب له نظره مصنوعی ویتامینونو دطبیعی ویتامینونو سره یو شان دی او کوم تو- پیر نلری مگر خر تگه چی دویتامینونو خنی اندازی گتوری دی به عین حال کی دزیا ت مقدار استعمال بی به نه انکار بدوتکی نول زیانمند هم تما میری.

دنورمال استقلاب یو حالت هم دبدن دداخلی محیط نسبی استقرار دی چی دهیمو- ستازس به نوم یادیری. دویتا مینونو تا کلی او مخصوص اندازی دانسان دبدن دانسا جو بواسطه اخیستل کیری او زیات برخی شی د هیمو ستازس د میخانیکیت یو سبب اطراح کیری چه د هغو محافظتوی وظیفی به بدن کی محدودی دی.

دهر دوول مغزی موادو منظم زیات پکاروو- رلوله کبله که خهم هم غوری وی یافتونه، مالگی وی یا ویتا مینو نه، به لو مری پر- وکی وظیفوی اویه پای کی عضو ی تشوشت او بی نظمی منخ ته راخی. دویتا مینو نو دزیا ت اندازو منظم استعمال به وجود کی یو غیر طبیعی حالت منخ ته راوی چی دها یرویتا مینو زس دویتامینونو زیاتوالی به نامه یا دیری له کو به خایه چی د خینو ناروغیو به وخت کی دویتامینونو تجویز دیو دوا به خیر صورت مومی پدی بحث کی مو د دهغو استعمال دیو مقوی مادی به خیر هم خیرو.

په ژنيو کې د سولې او پياوړتيا لپاره د بشري پالو نکو

ستر گډون

معتزې په توگه د مطالعې او خپلې نې لاندې نيسي.

د ژنيو د سولې د گردې ميز د گډون کوونکو دغو بنسټونو متن:

د سولې لپاره د گردې ميز گډون کوونکو موسسو چې پورته ذکر شوي دي د يووالي کمېټو څخه دغې غوښتنې وکړي: سوله يوازې د يوځي نېټو دمخه وړ او نشته والي نه دي بلکې د خپلو موسسو او خلکو په مينځو کې د همکاري او گډون يو لړ متر کې اړيکې دي چې د بشري انسان د لوړ مقام د احترام او ارزښت وډگرځي. د بشري د تباه کونکو وسلو دورځ په ورځ زياتېدو سره د لوړ اقتصاد او ټولنيزې نا اړتيا کوم چې بشريه طبقو وېشي او هم د بشري داسې او اساسي حقوقو او فردې ارزښت ته په سپکه سترگه کتلوسره هر ورځ سوله وړانوي او تهديدوي.

سوله د پرو زياتو هلو ځلو ته اړتيا لري چې پدغه ډول وېر، وحشت او تهديد و لو باندې بريالې شي او دا په يوه نړۍ کې هغه وخت امکان لري چې د تشدد او زور، بې عدالتي، نا اړتيا و لې و وېرې او ژور په عوښ نړيوال قانون تطبيق او دهغه مراعات وشي او هم په هغه سره دولتونه پخپله څرېبه سره موافقه وکړي چې خپل ملي حاکميت د عوامو او ټولو په خوښه او دلچسپي سره د ژوند کړي او په هغه سره دولتونه د ملتو نو په منځ کې د بې اعتبارۍ او رسوايي څخه وژغوري او پرځای يې دارامي او سولې د ټينګولو او ځای په ځای کولو لارې چارې په کار يووړي داسې يوه سوله منځ ته راوړي چې هر څوک د يوه مسووليت احساس درک کړي او حتی د انسان د امنيت وېر له وخته چې فکر او شعوري په کار لويږي ضرور ورزده کړه شي چې سوله او ښه څه شي ده او بشريت ته څه کوي. د خلکو د ښه نيت او رضامندي او هلو ځلو برسېره د وېرې په واسطه سولې ته زور پام اړولي دي.

د نړيوال د سولې د جاري کولو د گردې ميز پر څه والو د حکومتونو څخه غوښتنې دي چې د نړيوالو غوښتنو هيلو او سپارښتنو په جدي ډول دودې د پراخې کولو سره پوره برخه واخلي. په برېښه توگه د ملګرو ملتونو د منشور د بشري

د دې مؤسسې بشري خدمتونه او عمليات د جګړې په ډګرونو کې يوښکاره او څرګند دليل دي چې سوله او نړون ټينګ کړي د شدت او اضطراب په وخت کې د دې مؤسسې مداخله د سولې لپاره يو حتمي کاروي.

۲- د نړيوال سره صليب او سرې مياشتې اتحاديه (ليگ):

د سره صليب د اتحاديه ټولنې (ليگ) په ۱۹۱۹ کال تاسيس او د سره صليب سرې مياشتې او سر خورشيد سرخ د ملي ټولنو فدراسيون دي. دغه موسسه د ملي ټولنو د تېراختيا وړګو د دغوملي ټولنو سره د سولې او ارامتيا په وختونو کې په فعاليتونو او طبيعې ناوړو پېښو کې د نړيوالو مرستو په موافقه او انډول ساتلو کې همکاري وکړي.

ليگ د دونات دخپرويه اساس عمل کوي: دساري ناروغيو لکه وبا، سيلانونو او نور ناڅاپي افتونو او زياتونو او پېښو په وختونو کې د بشري پالنې روحیه چې دغه ملي ټولنې په دغو ټولو سربېره کې ترکومه ځايه چې توان لري له دغو مصيبت خپلو سره مرسته خدمت او خواخوږي وکړي.

پدې ډول ليگ د خلکو په منځ کې د متقابلې مرستې او وړوړي د تفاهم يوه صميمي او توده فضا منځ ته راوړي او خپله دايمي او همېشگي مرسته د سولې په برخه کې سرته رسوي.

۳- د نړيوالې سولې اداره:

دغه اداره په ۱۸۹۲ کال د ۱۸۹۱ کال د نړيوالې د دريم کانګرس په دوام په روم کې تاسيس شوه. دغه بې د سولې لپاره د بيلو بيلو موسسو په کارونو کې انډول او د نړيوالې کړنې کيځونو او جګړو لپاره د پوره امن او سولې د استقرار او پايښت ته وده او پراختيا ورکول دي.

دغه موسسه د حکومتې او بين الحکومتې بدلونونو ترمنځ د مفاهيمو وسايل چمتو کوي. دغه اداره د سولې پورې تړلي کنفرانسونه او سمینارونه په بيلو بيلو موضوعاتو پورې ترتيبوي او دهغو نتيجه نشر ته سپاري. دغې ادارې پدې وروستيو وختونو کې د خلع سلاح، د ملګرو ملتونو د سولې د ساتلو عمليات او په يوځي دفاع کې ختی جوړونې د يوه کتو نکی او وظيفه پېژندونکي

په کنفرانسونو کې د موضوع په ارتباط ليکلي باني وړاندې کړي. د يوه نړيواله معتبره او مشهوره کمېټه چې د جګړې له بڼه يانو سره څه ډول عمل وشي جوړه کړه ده خپلې عقيدې او نظريې چې وروسته په سادې وړاندې کړي. د ۱۸۷۱ کال په کنفرانس کې وړاندې کړه ۱۸۷۲ کال کې په هغو لکچرونو کې چې په لندن کې ورکړه ده (د لندن او نظم لپاره د يوې عمومي اتحاد يې) د تاسيسو لو څخه ملاتړ وکړ او د حکمت د يوې نړيوالې محکمې د پکار اچولو په فکر نو چې د ملتونو ترمنځ نځرې شتمني او دهغه په وسيله جګړه له منځه يوسي.

په ۱۸۶۷ کې دونات په مالي زيان اخته شو. کله چې ده په نړۍ کې د نړيوالې لومړنۍ جايزه تر لاسه کړه دې يو غږېست خپلې او د خلکو له نظره څخه هېر او ليرې شوي انسان وواوېه (هيډن) کې په يوه کور کې اوسېده ده خپلې د جاري پيسې پخپله خوښه دخپره داروا و انسانې خدمت لپاره په ميراث پرېښودې. د نړۍ ځينې بشريالې موسسې چې د نړيوالې د سولې جايزې تر لاسه کړي دي:

۱- د سره صليب نړيواله کمېټه:

د نړيوالې د سولې جايزې ۱۹۱۷-۱۹۶۳: د سره صليب نړيواله کمېټه چې د نېټه کسپرې کمېټې په نتيجه کې د دونات په ابتکار منځ ته راغله او خپلې غونډې يې ۱۸۶۳ کال په فيروري کې د دونات د غوښتنې په اساس چې د دې مؤسسې بنسټ اېښودونکي دي په ژنيو کې پيل کړي.

دغې کمېټې د ژنيو د کتوانسيون او د بشري دين المللي قانون ستره ساتلو په موسسه ده. برسېره پردې په ټولو جګړو کې د يوه بې طرفه او ميانځګړي په شان د ښه منو او جګړو وګونکو دولتونو ترمنځ عمل کوي او په جنګي عمليا توګو د جګړې د مصيبت خپلو سره هر ډول لازمي مرستې او دهغو ساتنه کوي او د دوی بدنې او معنوي رنځونه او دردونه ارامه وي.

په حساسه توګه د جګړې د زياتونو او مصيبتونو څخه هر جبري خبر پورې د کوم وخته څخه چې دهغو په اصلاح او جبران لوګي کار کړي دغه د سره صليب نړيواله کمېټه خلک د جګړې په وېره او نفرت پوهوي او انسانان دې ته رابولي چې د جګړې مخالف شي داسې سسه دهمدې لپارې د بشري وړوړي او ملګري او د بشر د ښه والي لپاره د دوی د مسووليت فعاله احساساتو ته وده او پراختيا ورکوي.

د سره صليب بنسټ اېښودونکي او د نړيوالې د جاري کولو لومړي کتونکي هنري دونات (۱۵۰۰) کاليزي د نمانځلو په مناسبت و هغو نېو نړيوالو موسسو ته کوم چې هغوی هم دغه ډول جايزې اخستي دي د يوه گردې ميز غونډه يې په ژنيو جوړه کړه خو په کسره سره داسې لپارې ولټوي چې د نړيوالو موسسو په مرسته د سولې لپاره زياتېدو ځلي وکړي. د موضوع د څيړنې په هکله پخپل ډول کې لومړنۍ گردې ميزو چې په ژنيو کې غونډه وکړه.

د نړيوالې د جاري کولو لومړي کتونکي:

د نړيوالې د سولې لومړي جايزه په ۱۹۰۱ کال و چې هنري دونات ته چاچي دخپل ژوند په ټول عمر کې د انسانانو په منځ کې د بشري تودو او سوځونکو احساساتو په پارو لوسره خپلو مسووليتونو ته منوجه کړه ورکړه شوه.

په ۱۸۵۵ کې ده دخوښو ملګرو سره د نړۍ د عيسوي ځوانانو ټولنه په پاريس کې جوړه کړه. په ۱۸۵۸ کې دده د کتاب يوه برخه دغلامې اوهر ټيټوب دمخه وړلو په هکله په کتورو معلوماتو سره خبره کړه. په ۱۸۶۲ کې دې (د سالفريټو د يادونو) په نامه يو کتاب خپور کړ او په دغه کتاب کې هغه اصلي هدف کوم چې د سره صليب اساس تشکيلوي جوړ او طرح کړ او په دغه طرح کې يې غوښتنې دي چې په هر هېواد کې دخپلې خوښې کمېټې بايد د جګړې په ډګر وټو کې له پياوړتيا سره لازمي مرستې برابرې کړي. او دهغو د ساتلو دپاره بايد هېوادونه دين المللي او سپېڅلو اصولو په اساس له دوی سره معامله وکړي.

په ۱۸۶۳ کال کې دونات د لومړنۍ کمېټې چې وروسته بيا د سره صليب نړيواله کمېټه شوي يوه فعال غړي شو. په ۱۸۶۴ کال په دو ټونو باندې د ژنيو او کتوانسيون په تصويب او منلو کې بريالې شو. په ۱۸۶۶ کې دونات د يوه نړيوال کتابتون بنسټ او تاسيس لپاره يوه پروژه چې په هغه کې بايد د ادبياتو ډير لسو اثار نشر او ټول شي په کار واچوله. ولې زياتو جګړو د پروژې کارو څخه اوه او دهغه مفکوره د پوښکوي واسطه واخستل شوه او په کارو لويده او هغه يې ژوندۍ او پياوړې کړه.

د جګړې د پېدېدو يانو حالت د يوې اوږدې مودې لپاره دونات وړانځ کړ. په ۱۹۶۱ کال د پاريس

په بدن کی دویتامینونو...

هور مو نولو کی و ظیفوی یی کفا یسی را منځ ته کیری . دمثال پېول په بدن کی دویتامین (بی) د زیا توانی په صورت کی لیدل کیری چی د فوق الکلی غد مچسی دایو او ما لگی په استلاب با ند ی اغیزه اچوی تر هغه وروسته نشی کو لای دوینی دپلا زما د سود یم پتا شیم او د سروکرویا نو نسبت نورمال وسای . مو د لاندی دځینو ویتا مینو خوا ص اویه وجود کی دهغو د زیا توانی تنا یج په لنډ ډول څیرو:

۱- ویتا مین (ب) ددی ویتا مین زیا ت مقدار دوینی فشارلو وی ، شحمی اسیدو جو پیدل تشدید وی او لازیات مقدارونه شی دایتر و سیکلر وژی (دشریانوونو/کلکیدل) او دوینی دفتار دلو وید لو (ها پتر نشن) دتحر یکو لو سبب گرځی . علاوه پر دی ویتا مین دهغو جر یالا تو د فعالیت مخه نیسی کوم چی د کو سترو ل جو پیدل نهی کوی .

۲- ویتا مین (ب) : په غذا کی دسبزیجاتو دغو د یو د نه موجودیت په صورت کی ددی ویتا مین دزیات مصرف په صورت کی ددی ویتا مین زیا ت مقدار ونه د څکر دشحمی کید و سبب گرځی . دا ناروغی د ځینو نورو ویتا مینو نو د غلط استعمال څخه هم منځ ته را تللی شی .

۳- ویتا مین (ب) : هغه خلک چی دمعنی دعضاری د اسیدو دزیات توالی څخه په عذاب وی ددی ویتا مین د زیات مصرف په

صورت کی داسید جوړ پیدل لاز یا تیری . ۴- ویتا مین (ب) : ددی ویتا مین دزیات مقدار استعمال نا مناسبت دی ځکه یوا ځی ۸ ساعته وروسته ددی ویتا مین له مصرف څخه (۸-۸) فیصده اطرا ح کیری . په هغه نارو غیو کی چی ددی ویتا مین تجویز نه اوتیا پیښیری لږ مقدار تی باید تجویز شی . مگرکه چیری یوسری دایترسیکلر - وژی څخه په عذاب وی دایو ویتا مین په ډیر چټکتیا سره دوینی د پرو ترو جیس سوپه لوړوی . داویتا مین دتومورو نو دوجودیت په صورت کی نشی استعمالیدای .

۵- فولیک اسید: ددی ویتا مین د زیات مقدار استعمال د پلا د پتر د مغز یسوه ناروغی د فو لیکو لو ما یلو زس په نامه منځ ته راوړی .

۶- ویتا مین (سی) : تجربو دا څر گنده کړیده که چیری ددی ویتا مین زیا ت دوز په حیو ا نا تو کی پېچکا زی شی د قندونو استلاب چټکتیا مو می او په نتیجه کی په څکر، پښتو رمو، دوینی دد سو نو په جدارو نو کی مالا یکو جن هیپوځیره کیری همدا رنگه دوینی دسببجو کرو یا تو اساسی تعداد لوړ ځی په قلبی گراف کی بسی نظمی او تشو یش لیدل کیری . د پښتو رمو بی کفا یسی منځ ته را ځی او په ادرار کی د قند لوړ غیر نورمال مقدار لیدل کیری .

۷- ویتا مین (ای) : ددی ویتا مین کموالی څو ښه لبنیات سبزیجات او میوی پکسی

او زیانوالی دواړه د شخص په تکسیر کی وظایفو کی انحطاط منځ ته راوړی دویتامین زیات مقدار دجنسی او عصبی سیستم په وظایفو باندی پر عکس تاثیرا چوی .

ویتا مینو نه هغه دواگناسی دی چی استعمال نه تی په ډیر و نارو غیو کی اوتیا پیښیری مگر دویتامین دداوی په لوړ مقدار باید په روغتو ن کی سر ته ورسیری پداسی حال کی چی د نو موری ویتا مین استلاب په منظم ډول په وجود کی وځیرل شی اود فوق الکلی د غد ی وظایف ته یا علرنه وشي .

په ماشو ما نو کی په خاص ډول ددی خبری یو هیدل داهمیت وړدی چی دویتامین (بی) د زیا توانی تنا یج او اعراض ددی ویتا مین زیات استعمال څخه (۵-۷) کلونو وروسته منځ ته را تلای شی .

بنا پر دی ایا د یو معین ویتا مین ورځنی مقدار یو کاهل او ما شوم په څوپره تجویز کیری ؟ هغه غذا چی یو رو غ سوری تری گټه

اخلی په معمولی ډول دبیل ویتا مینو نو کافی مقدار لری په هر حال که چیری ځنی خواړه وکه نظر نو ورته ترجیح ورکړ شی دځینو ویتا مینو کموالی په را منځ تهشی دمثال په ډول یواځی د سببی ډوډی خورا ک دویتا مین (ب) کموا لی منځ ته راوړی د هگیو او لبنیاتو داستعمال د ډډه کولو څخه د ویتا مین ای کموا لی منځ ته راځی د سبزیجاتو څخه گټه نه اخیستل - دویتا مین (سی) کموا لی منځ ته راوړی د روغ ماشو مان خپل دایو ویتا مینو نه دیو متوا زن غذا چی جو با ت ، هگی،

باندی یو څه تاثیراچوی .

کپوټ ولری اخلی . دژمی په مو سم کی یو روغ هلاک یا لچلی دویتا مین (بی) پنځه سوه واحد ته په ورځ کی اوتیا لری دکپانو څکر د غو یو استعمال دویتامین دی په مقا یسه گټوره تما مییری مگر ددی ویتا مین علاوه کول د یو کاهل شخصی په غذا کی نا مناسبت ده .

ویتا مینو نه د ریز ش په وقایه کس حیاتی ارز ښت لری دداسی یو یو لی ویتا مین قابلیت استعمال چی ویتا مین (ای ، ب ، پ ، سی ، پی او پ ۶) دیو کاهل دور ځی اوتیا ویتا مین اندازه و لری دوجسود دفعالیت په لوړ والو کی گټور تما مییری دویتامین سی استعمال خاص اهمیت لری یوکاهل شخص باید د ورځی په متوسط ډول (۸) ملی گرام ویتا مین سی وا خلی چی دریز ش په وقایه کی د ډیر اهمیت لرو لکی دی .

ویتا مینو لو جستان دا نظر لری کله چی د سستی لری اعراض په وجود کی ولیدل شی سمد لاسه یو گرام اسکوریک اسید (ویتا مین سی) دی ددری پر لاسه یسی ور ځی لپاره استعمال شی څرنگه چی ددی ویتا مین زیاد مقدار خطر نلری او په سرعت سره اطرا ح کیری . دا با ډبه یا دو لرو چی د کتلوی دوز استعمال یی نظر کسری دوزو ته دبدن دوظیفوی محافظوی میخانیکیت په تقویه کی زیا ته اغیزه کوی یواځی داباید ذکرشی چی ناروغ دی دوی ویتا مین به اخیستلو کی ځنډ را نو لسی ځکه چی که څو ساعته هم په استعمال کی تی تا خیر راشی نو د ناروغی کم کول به گران وی مگر بیا هم دنا روغی په سیر باندی یو څه تاثیراچوی .

بقیه صفحه ۲۷

جوانان و مساله زندگی

اشتباه خود یی برده واین شباه برای من خیلی گران تمام شد . دخترم که تازه سه ساله شده پدر خود را می خواهد ، وحق دارد که از محبت پدری برخوردار باشد و لسی افسوس که دیگر آن نزاکت سابق بین ما وجود ندارد . و من در آتش پشیمانی وندامت میسوزم .

این بود اشتباه من که زندگی را سخت گرفتم و به حرف های همسر م گوش ندادم ، اگر چه مقصر اصلی او ست و لی هر کس شاید در زندگی اشتباه کند او هم ایمن اشتباه را کرد که با دوست نا اهل گرم گرفت وبالاخره همین دشمن به ظاهر دوست زندگی او و مرا از هم پاشید .

این چند سطر را به این خاطرنوشتم تا جوانان ماکه زندگی آرام وسعادت بار خانوادگی دارند یا در آینده خواهند داشت بیشتر متوجه این نکته باشند که اگر در زندگی گذشت نباشد به هیچصورت نمیتوان خوشبخت زیست واین برای هر خانواده امر ضروری است که در مورد روابط خویش با دوستان و آشنایان تا آن اندازه مراوده داشته باشند که زندگیشان دستخوش هوا وهوس وبازیچه ا نسان قرار نگیرد . در انتخاب دوست باید زیاد دقت کرد تا خانا خواسته به سر نوشت من گرفتار نگردند .

صفحه ۵۵

از سر بسازم اما من این خواست ا حسد شوهرم را نپذیرفتم واین بزرگترین اشتباه من در زندگی بود .

بسی ، من خواست شوهرم را نپذیرفتم بالاخره از هم جدا شدیم ، اما این جدایی برایمان خیلی گران تمام شد بدین معنی که شوهرم پس از چندی توانست زندگی از دست رفته خود را دو باره بسازد و پس از یکسال با زنی دیگر ازدواج نمود با ازدواج احمد به

مختیا تی تو لنو سره یو ځای دلری د هغه نوی نظام په لور چه په یوبل باندی تکیه او ویا لری . په ۱۹۸۰ - کال او وروسته لمبزه کښی په هراړ خیزه توگه په یو ره جرات ، شپامت ، او بصیرت سره چی تا ریځ تی په څر گنده توگه زموږ څخه غو ښتنه کوی ، په غرانډو ستر گو وویتی او هم ددغو سترو مسلو په مقابل کښی معظلی ځنډ او دنا کافي هلو ځلو درندی جز - اوی به دهغو کسانو په غاړه وی چه نه را لئو لکی پیوی کښی مجبوره او مکلف دی دهغو تصمیمو نو د تییجو په غین کښی چه موږ تی با ید نن ورځ وینسو ژوند و کړی .

او دغه تصمیمونه باید ډیر ژرو نیول شی .

په ژینو کی دسولی...

او تنظیم کی ددیر وزیاتو منابعو له لاری خدمت او علی خلی وکړی اود خلکو په منځ کی هممسوولیت د مساوی حقوقو او عدالت روحی زیاته وپالی او ددوی پاملرنه د فردی او شخصی او ډله ایزو قربانیو او فداکاریو او دهغو دتقیدواو نظر یو په تعقیبو لوکی پخپل عزم کی یوله بل څخه بیله نه شی .

بقیه صفحه ۱۵

د ابرت مکنامارا...

پروژو د تنو یل او مالی مر ستو له پاره په مجموعی او تلو ل ارزښت سره (۴) ملیارد ډالره وی . چه دغه کار د با نک دغړیو دودی په حال کښی هیوادو د پا تگی اچولو دریوی حصی دریمه پر څه اوتیا دتیلو په سکټور کښی څر گند وی او په سلو کښی شپته په دیو رونو دغه پرو گرام د گاز او تیلو په برخه کښی فزیا تو لیستمنوهیوادو له پاره وی .

بنا غلی مکنامارا په پای کښی لنډه توگه سره وویل . نړی وال بانک به دپولو نړی وا لو پسر شی .

حقوقو دجهانی اعلامی او دژینو کنوانسیون ته په ډیر څیرسره احترام وکړی او پخپل پټنگ او ثابت عزم سره دعوومی خلع سلاح او دذروی وسلودتهدید اوویری مخه وناوودو - لولوری ته پرا خیا و ر کړی او دخلکو په منځ کی دیسوه پیاوړی اقتصاد او ټولنیز عدالت په تامینولو کی زیاتی فداکاری وکړی .

دگرمی میز برخه والو حکومتی موسس دی ته چی پخپلو هلوځلو کی چی دوی پخپله طرح کړی دی دهغو په تامینولو او څارنه او تطبیق کی اودو سایلو راغونم ولوته رابولی دغه میز غیر حکومتی موسسی دهغو هلوځلو پرمخ بیولوته رابولی او دبشر سیاسی ټولنیز او اقتصادی حقوقو ته احترام وکړی او وځپل کوښښو نه دبی وسلی کولو له پاره ډیر پیاوړی او زیات کړی .

په پای کی دگرمی میزد جمعی ارتباطه وسایلو څخه غوښتی دی چی پخپلو هنرونو او مهار تونو کی دسولی دپټنگښت ملاتړ ، ساتنی

ازدواج و جوانان

نکرده اند که ، با تبادل افکار يك را به روالی بین آنها قایل گردیده و در تالیف روشهای شان موثر واقع شده باشد. علت دیگر آنکه ، بسیاری از فامیل ها با وجود داشتن افراد روشنفکر در خانواده خویش ، به پاره ای از واقعیت ها پشت بازده و احساس جگر گوشه های شانرا نادیده میگیرند و کوشش می نمایند که بصورت حتم نظر خود را بالای دختران فامیل بهر نحوه ایکه حیل آنها کارگر واقع شود بقبولانند .

هنگامیکه پسری با تمام وجود خود احساس مینماید ، دختری را برای همسری انتخاب کند اما قسما شریک برایش اجازه نمیدهد که بصورت مستقیم همراه او باب مذاکره باز نماید .

در این صورت ، نظر به عرف و عتقه به فامیل مراجعه نموده و والدین خود را به خواستگاری می فرستد . در همین مواقع صحنه های دیدنی و در نتیجه اثباتی چشمگیر میشود که ، بسیاری از جوانان و فامیل ها با این روشهای مروج آگاهی کامل دارند . هستند عده ای از زنان و مردانیکه در پس فامیل ، خود را به اصطلاح ، پس و پیش و اختیار دار دانسته ، بجزر دیکه از ورود خواستگاران در فامیل آگاهی حاصل مینمایند .

شعله های خود خواهی در آنها اوج گرفته و بگفته عوام «میر غضبی» شان شروع میگردد بدون سنجش معقول و بررسی آگاهانه ، فضل فروشی نموده و مجرب ترین افراد فامیل خود را معرفی میکنند و موضوع اصلی که عبارت از کشور و باب مذاکره و جستجوی طرق طرح دوستی جدید می باشد بکلی فراموش میگردد و آنقدر احساسات منفی و خود خواهی بر آنها چیره میگردد که ، هیچ گاه حاضر نمیشوند ، خواسته و احساس دختر مورد نظر را ارزیابی نموده و بعد بر عزم خویش از بزرگواری کار گرفته و بیک نتیجه قطعی مثبت برسند .

اصلا در چنین مواقع حق مسلم دختران که عبارت از ابراز نظر در مورد انتخاب همسر آینده شان است ، سلب گردیده و آرزوهای رو یایی آنها تمام و یا قسما نقش بر آب میشود .

زیرا چنین «کلان کار» ها با مهارتی که دارند ، اعضای فامیل را زیر تاثير افکار و راهی قرار داده و هر گونه انتقاد و نظر مثبت آنها را نادیده گرفته با اطمینان روی دوسد میشوند که بصورت حتمی نظر خود آنها قبول شود .

بعضی دختران با وجود برخورداری از حقوق مسلم و مساوی در اجتماع ، به اصرار و پافشاری چنین اشخاص و قبیله گذشته و حاضر میشوند که ، این عقل های کل « سر توشت آینده شانرا تعیین نمایند و در نتیجه بارگران این عقد و بزرگ روانی را تا زنده اند متحمل گردند .

اما در مقابل ، دختران درك و آنها بیکه از جرات اخلاقی بصورت مثبت استفاده مینمایند در چنین مواقع با دلایل منطقی از حق مسلم خویش دفاع نموده و نمیگذارند ، آرمانهای حیات توین شان باز بچه خوا هشت اشخاص احساسی قرار گرفته و تا زنده اند ندامت بکشند .

زیرا مثالهای داریم که ، در امر ازدواج دختران و پسران ، نسبت کو تا ه نظری عده اشخاص و عدم توجه فامیل ها بسیاری از دختران نتوانسته اند از چاهی ها بی در قسمت انتخاب همسر آیند و خود استفاده نمایند ، تا آنکه سن شان از سن

بقیه صفحه ۳۳

اسامبله بین المللی...

برسانند ، و آنگاه خود را در نظر داشت ذوق گرم مردم و مهمانان قرار گیرند .

رئیس موسسه صحت طفل در جواب سوال که تدویر چنین سمپوزیم را برای اطفال تاجه اندازه مفید و دلچسپ می باشد گفت : تدویر چنین سمپوزیم ها برای اطفال نهایت دلچسپ و مفید میباشد زیرا اطفال ممالک مختلف که دارای کلتور ، عادات ، لباس ، رقص و زبان مختلف میباشد دور هم جمع شده و با وجود ندانستن زبان با همدیگر مفاهیم می نمایند و با کلتور همدیگر آشنایی پیدا میکنند . طوریکه در اسامبله بین المللی اطفال منعقد صوفیه دیده شد که اطفال با وجود ندانستن زبان مشترک با یکدیگر دوست شدند آدرس ها تبادل نمودند ، عکسهای یادگاری گرفتند ، بعضی چیز های کوچک را بطور یادگار بیکدیگر دادند ، در رقص ها و بازیهای دستجمعی اشتراک نمودند . از سکرتر سکرتریت سال بین المللی طفل پرسیدم : اطفال از کشور دوست بلغاریا چه ارمغان معنوی با خود بکشور آوردند ؟

چنین پاسخ داد : گروه اطفالیکه به کشور بلغاریا سفر نمودند پیشرفت های يك کشور سوسیالستی را بچشم دیده و امیدواری پیدا نمودند که دولت جمهوری ما هم می تواند سویه حیات مردم و اطفال را در مدت کوتاه بهتر بسازد .

مدت سی و پنج سال از انقلاب سوسیالستی کشور بلغاریا می گذرد و کودکان ما از نزدیک شاهد آن شدند که تاجه حد ساحات مختلف حیات از نگاه غذا ، تحصیل ، هنر ، کلتور و آمادگی همه جالبه برای اطفال آن سرزمین مهیا گردیده است . و اطفال ما آرزو دارند که تحصیلات عالی را به بلغاریا بیاورند برسانند و البته این آرزوی خود را اظهار نمودند که به خوشی استقبال شد .

در آینده بازم چنین پروگرامی برای اطفال مدنظر خواهد بود ؟

البته مقامات بین المللی تصمیم گرفته اند که در سال ۱۹۸۲ و یا ۸۳ يك سمپوزیم جهانی دیگر نیز دایر نمایند که نتایج این سمپوزیم که تحت شعار صلح ، ابتکار و اتحاد

معباری از دواج ، ما آنها فاصله گرفته است و با عده ای از دختران به چنان از دوا جهای تن داده اند که عاقبت ناگوار داشته و نتوانسته اند يك زندگی با سعادت را دنبال نمایند . پس بهتر است که در چنین عصر علم و دانش ، فامیل ها تا حد توان زمینه های مثبت پویاندهای جگر گوشه ها یا شانرا بصورت دقیق مطالعه نموده و زندگانی آینده دختران و پسران خود را نسبت آهسته و گویا به نظری ها به مخاطره قرار نداده و بگذارند ، آنها نظر به خوا هش و میل خویش درسازماندهای حیات توین خود قدم های مثبت بردارند . و خوشبختانه با پیروزی انقلاب ثور و فرمان شماره هفتم شورای انقلاب امروز جوانان ما خود مالک سر توشت خود شده اند و میتوانند زندگی را طبق دلخواه خویش بسازند .

دایر شده بود در آن بررسی خواهد شد ، در اخیر بحیث نماینده افغانستان از مهمان نوازی دولت جمهوری بلغاریا که بمناسبت اسامبله سال بین المللی اطفال ترتیب گردیده بود اظهار شکران مینمایم . همچنین تشکرات عمیق خود را بدینوسیله به اداره یونسف که مصارف مالی این سفر را عهده دار گردیده بودند تقدیم مینمایم .

بقیه صفحه ۷ خلق نیروی پر توان جامعه

باید زمینه های استثمار فرد از فرد را روز بروز بزداید و خوردن ثمره کار کسی دیگر را ننگ تلقی کند . تبلیغ برای جنگ ، تبلیغ برای نابرابری ملی و نژادی باید جرم شمرده شود . هیچ کس حق نداشته باشد که تساوی حقوق زن و مرد را در نظر و عمل نقض نماید . فحاشی و انواع ازحرافات باید از ریشه محو شود . آری همه ی این قیود و امثال آن ، قیودی است انسانی و عادلانه .

روحیه ی انتقاد و انتقاد از خود بحیث يك بر نسب عالم پذیرفته می شود و بدون این روحیه ایجاد جامعه ی بدون بهره کشانان از انسان کاری است غیر عملی . خلق افغانستان باید خود را مالک کشور خود بداند و با همین روحیه در صدد آبادی و عمران آن بر آید . قانون اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان باید به بهتر یں و روشن ترین وجه این اصل را انعکاس دهد .

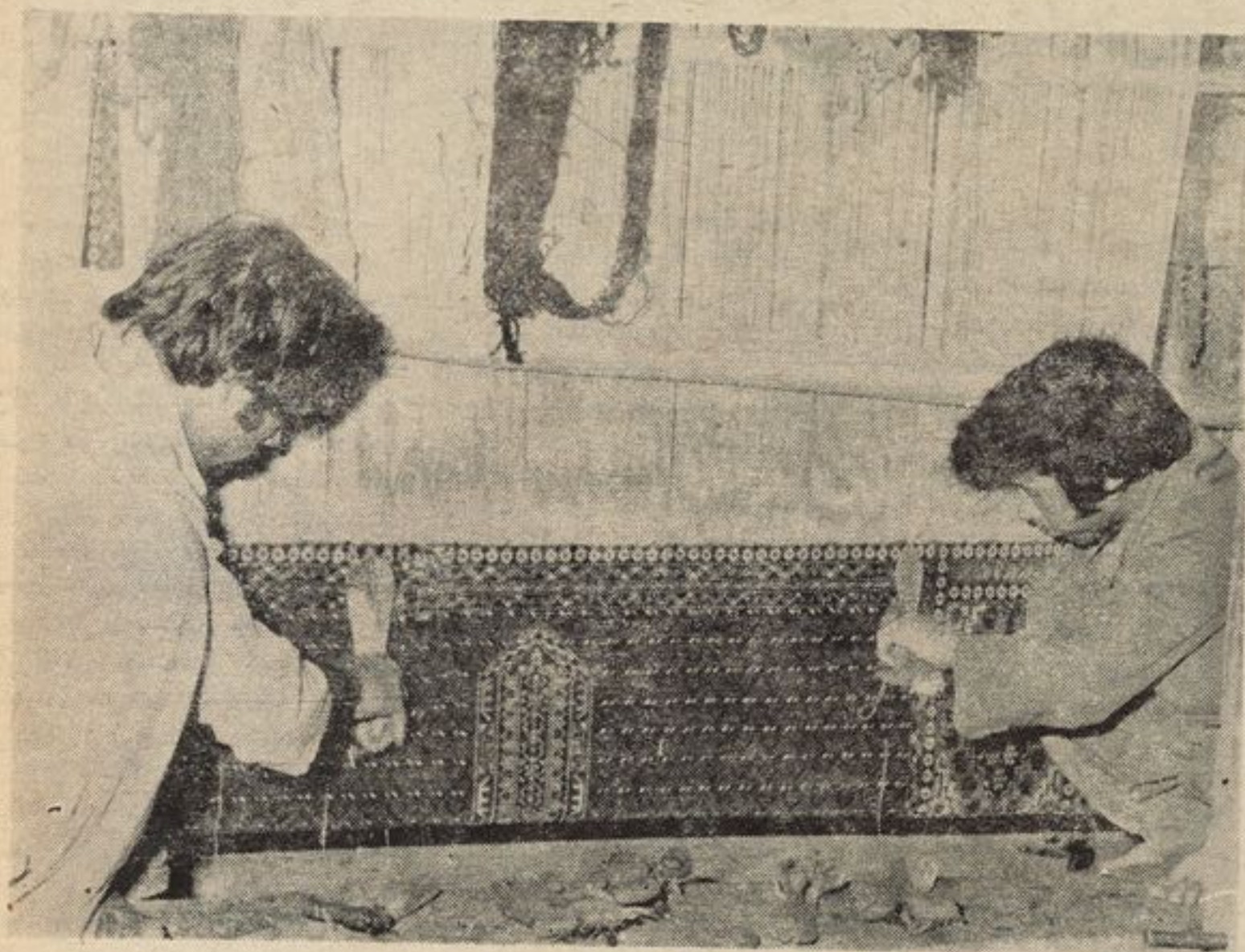
و در اخیر مو جز اینکه محور و محتوای اصلی قانون اساسی ما باید ایمن بر نسب (چنانچه رفیق حفیظ الله امین به وضوح آنرا بیان داشته اند) باشد که بالا ترین ، عالی ترین و نافذ ترین قدرت خلق است ، این خلق است که تاریخ را می سازد ، قانون می آفریند و نعمات مادی را ایجاد می کند .

خلق ما عقیده ای را مخ و خلل ناپذیر دارد که همانطوریکه حزب دموکراتیک خلق افغانستان با تأکید با الفعل و بالقوه ی خلق کاخ مستغری قرن های مستغران را بابرآه انداختن انقلاب کارگری و ظفر مند ثور از بیخ و بن ویران کرد ، جهت تنظیم حیات آسرومند و مرفه و خوشبخت خلق نیز با قدم های استوار علمی ، عملی و مترقی و انقلابی به پیش خواهد رفت و در بر تو ارزش های این قانون واصل مسئولیت ، قانونیت و عدالت ، خلق از همه نعمات مادی و معنوی جامعه بر خور دار خواهد بود . زنده باد خلق ، آینده از آن ماست از آن خلق افغانستان است .

موریا بهترین

زمانیکه رنگ بته ها برای ساعتها دردیگ جوشانده شد، آنگاه بشمرا می اندازند و مرحله شستشو و خنک نمودن فرا میرسد.

دو قالدین باف ماهر که با دقت تمام به بافتن قالدین می پردازند.

يك مادر بهر تربیكه باشد به تربیت فرزندان و دیگر امور خانوادگی خویش رسیدگی مینماید. ولی نباید متنگر آن شد که پدر شدن از عهده این هردو و طبیعتاً کاربست مشکل و حوصله و انرژی بسیار بکار دارد.

س- خوب میرمن یادگیری، در مورد آینده فرزندان نان چه آرزو دارید، یعنی میخواهید که فرزندان شما هم مثل شما قالدین باف شوند و یا کدام شغل دیگری را انتخاب کنند؟

ج- آرزو دارم که فرزندانم بدرجه اول درس بخوانند و تحصیلات خود را تا حد نهایی برسانند و آنگاه خود مادر بنظر داشت ذوق

و استعداد خویش شغل آینده خود را انتخاب کنند. و ضمناً در پهلوی تحصیل و مطالعه باید صنعت قالدین بافی را نیز بیاموزند.

س- در مورد ازدواج بکدختر در منطقه خود چیزی بگویند؟

ج- منطقه ماکممار و جاق (بالامرغاب) است در سابق یعنی قبل از انقلاب نسور ازدواج بکدختر کاملاً به خرید و فروش يك متاع مینمودند. مثلاً دختری که در قالدین بافی

مهارت زیاد داشت، میسر او خیلی زیادتر بود، حتی به لك ها امانی میدادند. ولی بکدختر يك پسر در انتخاب همسر هیچ ملاحظاتی نداشتند. مسائل به اصطلاح زن گرفتن و شوهر گرفتن از طرف بزرگان قابل صورت می پذیرفت.

س- در مورد سیالی ها و شریکی های بهورد چه شنیده دارید؟

ج- سیالی ها و شریکی ها اصلاً بدرد مردم بیکار میخورد.

انسان کارگر و هدفمند اصلاً فرصت آنرا ندارد که وقت خود را صرف این موضوعات اضافی بنماید. ما مردم قالدین باف باید سیالی مادر آن باشد که چگونه بتوانیم قالدین بهتر و آسانی تر نسبت به دیگری بیافیم و با اینکه بطور و بکدام طریق میتوانیم فرزند صالح و سالمی برای جامعه ای خویش برسر بیاوریم که البته این کار يك سیالی بسیار سالم و انسانی است ...

س- بنظر شما بکفایل خوشبخت، چطور باید باشد؟

ج- فامیل خوشبخت همان فامیلی را باید گفت که پدر و مادر آن فامیل کسانی باشند که آرزو های انسانی داشته و فرزندان خویش را برای آینده وطن تربیت نمایند. و هردو یعنی پدر و مادر درین راه کمال

دقت و صداقت را رعایت نمایند نه آنکه وسعادتند خانه را بمیدان های نزاع و جنگ مادر و پدر وقت خود را به جنگ و جدال و تبدیل مینمایند. درینصورت شما خود منا فشات بیپوده صرف نمائید. من شخصاً مادر و پدر های را می شناسم که به اندک موضوعی باهم منافقه مینمایند و فضای آرام و سعادتند خانه را بمیدان های نزاع و جنگ تبدیل مینمایند. درینصورت شما خود منا فشات بیپوده صرف نمائید. من شخصاً مادر و پدر های را می شناسم که به اندک موضوعی باهم منافقه مینمایند و فضای آرام

گونه فضای نامساعد چه خواهند آموخت؟ طبعاً جنگ، ویران سازگاری با اطرافیان خویش.

خوب میرمن یادگیری از توضیحاتی که برای مادادید يك جهان تشکر.

و اجتماعی

روابط انسان ها بین هم و - نیرو های مولده و منا سبات تولید:

پدیده های اجتماعی نیز مانند پدیده های طبیعی قرن ها است فکر دانشمندان را بخود مشغول می دارد.

اما تا پیش از پیدایش علم مرفی، علوم اجتماعی، علم به معنی واقعی کلمه نبودند و پیش از آنجه واقعیت خارج را منعکس کرده و قوانین تکامل آنرا کشف و بررسی کنند مجموعه ای از حسد سیات، نظریات شخصی و تصورات ذهنی بدست میدادند و بگونه ای رهبر انقلاب کبیرا گوییم: «جامعه شناسی و تاریخ نویسی قبل از رهبر کبیر کار گران جهان فاکت های خام از هم گسیخته را روی هم می آید است و تصویبی از برخی جواب رونق تاریخ بدست می داد...»

تنها پس از پیدایش علوم و ادبیات و زی کار گری است که علوم اجتماعی، نظریه های طبیعی بر پایه استوار علمی قرار گرفته و با عنوان ها و قوانین روشن و مشخص علمی سروکار یافته اند، رهبر کبیر پروتاریسای جهان با کشف درک ماتریالیستی تاریخ، ادامه و گسترش ماتریالیسم بر عرصه ی پدیده های اجتماعی، بررسی این پدیده ها را از ذهن گرایی رها نموده و نشان داد که سیستم مناسبات اجتماعی نیز، نظیر پدیده های طبیعی دارای قانونمندی عینی تکامل است و می توان شرایط اقتصادی تولید را «بافت علوم طبیعی» مورد بررسی قرار داد.

کشف رهبر کار گران جهان ما اند هر کشف دوران سازی نوع آفریننده و در عین حال ساده است. رهبر کار گران جهان این فاکت کاملاً ساده و بدیهی را بیان می کند که: «انسان ها نخست بسایند بخوانند، بنویسند، بنویسند، ممکن داشته باشند تا بتوانند به سیاست علم، هنر، مذهب و غیره بپردازند، بنا بر این تولید و سایر مادی ابتدائی زیست و از درجه ی تکامل اقتصادی هر خلق یا هر دوران پایه ای را تشکیل میدهد که بر روی آن نهاد های دولتی، نظریات فضاپی هر و حتی اندیشه های مذهبی انسان های مربوطه فرامی رود. پس از روی آن پایه است که بنا بر اینها را توضیح داد و تفسیر برعکس، آنطور که تا کنون معمول بود...»

در واقع کشف رهبر کار گران جهان آنقدر ساده است که ابتدا جزو بدیهیات بشری می آید. روشن است که انسانها برای اینکه اصولاً موجود باشند تا بیایند و هنری آفریده و دولتی بسازند باید بخورند، بنوشند، بنویسند، مسکن و پناه داشته باشند.

اما همین نکته ی ساده و بدیهی قرن ها

و فلسفه ها از دید توده ای انسانها و دانشمندان و محققین جامعه انسانی دور بود و هرگاه که کار به بررسی پدیده های اجتماعی و تو خنج حوادث تاریخی می رسید، دانشمندان از درک این امر بدیهی و رابطه ی آن با پدیده های اجتماعی باز می ماندند چرا که زیرا سخن تنها بر سر این نیست که انسانها نخست باید بخورند و بنوشند... تا بتوانند بیاندیشند و نهادهای دولتی اجتماعی، هنری و مذهبی را بوجود آورند بلکه سخن بر سر این است که انسانها برای اینکه بخورند، بنوشند، بنویسند و غیره میسر باید نیازمند بهای خود را تولید کنند. (شکار کنند، ماهی بگیرند، گندم بکارند، آرد کنند، نان بپزند، مصالح ساختمانی تهیه کنند، خانه بسازند، پارچه ببافند، لباس بدوزند و غیره و غیره...)

به عبارت دیگر ساین مطلب بسیار بدیهی است که انسانها باید بخورند، بنوشند، بنویسند... بدنبال خود این بررسی بسیار مهم و غیر بدیهی را می آورد که انسانها نیازمندی های خود را چگونه تولید میکنند و در جریان روند مداوم و بدو نرفته ی تولید چه مناسباتی میان انسان ها برقرار می شود و نقش این مناسبات در مجموعه ی مناسبات میان انسان ها و در سازمان کلی جامعه انسانی چیست؟

در آغاز قرن هجدهم یک نویسنده ی انگلیسی بنام دانیل دوفو داستانی خیال پر- دانه ی نوشت بنام «روینسون کروزو» که در آن سرنوشت خیالی یک بازرگان انگلیسی را که برای غرق شدن کشتی در جزیره ی غیر مسکونی افتاد حکایت می کرد. بازرگان انگلیسی «کروزو» انسان تنها کسی است که را بطه ی باهیج انسانی ندیده و ندارد و خود به تنهایی وجدان جامعه انسانی همه نیازمند بهای خود را تولید می کند. این داستان خیالی را در دوازده هنوز هم در میان کتاب های تربیتی کودکان جای دارد چرا که کروزو نمونه ی بسجسته ی است از انسان کوشا، کارآمد و خوشبین که در نبرد با طبیعت پیروز می شود و از نظر خصائص یکبار جویا نه می تواند سرشقی برای کودکان باشد.

اما جامعه شناسان با توفیق در آن جامعه بورژوازی به سرنوشت کروزو اهمیت و مقامی براتر از اینها دادند و در باره ی جامعه ی انسانی این تصور را بد آوردند که گویا انسان، تولید کننده ی است مجزا و منفرد و جامعه ی انسانی ترکیبی است از تولید کنندگان منفرد و مجزا (روینسونی) هنوز هم پایه های بسیاری از تئوری های بورژوازی جاسا معه شناسی و اقتصاد سیاسی است و بعین در ستاره های دیو هتتون هاند ریس می شود.

تا تمام

رژیم خونخواری چیلی برای دوام و دیکتاتوری واستقرار وحشت و اختناق از هیچ نوع جنایت شانه خالی نمی کند. سراسر کشور به انبار خانه سلاح تبدیل شده است. بودجه دولت سراسر تاراج گردیده است. در جامعه چیلی خطرناکترین شیوه فساد اداری و سرور کراسی و اختلاسی اشاعه یافته است. مدت شش سال می شود که سایه تاریک و مگدیری بر آسمان جامعه خلق چیلی توسط ارتجاع سیاه چیلی و الیگارش محلی به سرکردگی دار و دسته جنرال پنوچت و کمک مستقیم امپریالیسم و ارتجاع بین المللی گسترده شده است. فرقه های خارجی در سال ۱۹۷۸ بالغ بر (۸۰۰) میلیون دلار گردیده است.

در مورد تولید و سرانجام شدن انواع سلاح کشنده هیچ مانع وجود ندارد و اقتصاد کاملاً بدست انحصارات امپریالیستی قرار گرفته است. انحصارات غارتگر امپریالیستی از طریق اقدام و بلعیدن شرکتها و موسسات ملی ثروت ها و منابع اقتصادی خلق چیلی را می ربایند و به تشبثات خود تحت پرده ایجاد

از نیو تایمز

ترجمه احسان

سازش های خونخواری چیلی

با امپریالیسم

اعمال خیانت آمیز پینوچت به منافع اکثریت مردمان چیلی رویسای روی ضدیت دارد و هیچگاه نخواهد توانست با خلق چیلی رایش ازین بفریبد. خلق چیلی امروز بخوبی بسی دانسته اند که دیکتاتوری فاشیستی مسلط هر روز بدبختی و موانع تازه ای را برای ملت چیلی بیار می آورد. اساسات حقوق بشرمورد اهانت قرار می گیرد. و کرامت انسانی به شیوه های نیو فاشیستی از طرف زمامداران مرتجع چیلی زیر پا می گردد. رژیم دیکتاتوری حسی می خواهد تا ترور وحشت و اختناق را به کشور های مجاور نیز صادر نماید. اتخاذ این سیاست ضد ملی رژیم دارای دوجبهت مشخص می باشد نخست اینکه دایره نفوذ انحصارات

امپریالیستی را وسعت دهد و به نحوی از انحاء منافع ازمنده این انحصارات را تضمین نماید. ثانیا اینکه از گسترش و تعمیق مبارزات طبقاتی جلوگیری نماید. خلق چیلی از سازش های رژیم دیکتاتوری آگاهی کامل دارند و بانگ اعتراض خود را همواره بر ضد رژیم رسان می سازند و علی الرغم اعمال پولیس و

اختناق ده عا هزار انسان زحمتکش چیلی در تظاهرات ضد دیکتاتوری شرکت نمودند شعار اساسی آنها را در شرایط کنونی نان، کار، لباس عدالت، دموکراسی و ترقی تشکیل میدهد. درین اواخر شهر سانتیاگو مرکز چیلی شاهد تظاهرات عظیم کارگران و روشنفکران مرفی بود

تظاهرات اولی با شرکت ده هزار از خلق های چیلی در سراسر آن کشور سرنوشت و عدم آیت رژیم دیکتاتوری را باز گویی نماید.

از مبارزات عادلانه خلق چیلی تمام بشریت مرفی پشتیبانی می نماید. و جنایت رژیم مسلط کنونی پینوچت را بدیده نفرت می نگرند. تسایند با خلق چیلی در تمام کشور های سوسیالیستی و اتحاد شوروی اعلام گردید. هفته تساند با خلق چیلی که از تاریخ چهارم الی یازدهم سپتمبر در سراسر اتحاد شوروی تجلیل گردید. و در طی آن با حراست اعلام گردید، که: خلق چیلی در راه مبارزه خود تشایستند رژیم دیکتاتوری چیلی

سراسر اتحاد شوروی تجلیل گردید. و در طی آن با حراست اعلام گردید، که: خلق چیلی در راه مبارزه خود تشایستند رژیم دیکتاتوری چیلی هیچگونه اساس اجتماعی ندارد. و به جابرا نه ترین شیوه خود را برای تاریخ کشور چیلی افکنده است. دیرباز و در چنین روزی رسیدنی است که خلق چیلی زمام امور کشور خود را بدست خود وضع نفع می برند.

جواب نامه های شما

سلام خوانندگان و همکاران عزیز !

به امید سلامتی شما می آغازیم به پاسخ نامه های همکاران عزیزیکه لطف نموده اند، نامه فرستاده اند و مطلب روانه داشته اند : دوست مهربان ، رفیق بی نام و نشان ! در نوشته بی ثان چنین گفته اید که داستان بی ریشه نوشته نیکلای هایتوف که به یمن قلم پرکار محمد قاضی به فارسی برگردانده شده است ، آنرا به ناحق به نام عاقل بیرنگ کوهدامنی ، که گویا ترجمه کرده است، درج کرده اید .

به من بگویید که آقای عاقل بیرنگ کوهدامنی به غیر از زبان مادری خود ، که آنرا هم از مادر فرا گرفته است ، دیگر کدام یک از زبانهای زنده دنیا را می فهمد که به برگردانی داستانی دست یازد و خود را در جرگه مترجمان مطالب سنگین جازند . اگر اینگونه که آقای عاقل بیرنگ کوهدامنی فعالیت ادبی میکند چه بهتر که حرمت قلم و کاغذ را پاس بگذارد و شریفانه قلم را بجایش بگذارد و از نشخوارکاری دیگران پرهیز کند... داستان بی ریشه ترجمه نام نهاد عاقل بیرنگ کوهدامنی که بپس و پیش ساختن چند کلمه و برگردانی چند اصطلاح ایرانی به مجله وزین و محبوب ژوندون بچاپ رسیده است ... کاریست قصاصگونه و قلم بیرنگ کوهدامنی همچون ساطوری که گوشت و استخوان ندیده ، فقط گوشت جدا کرده و دندان خود را دیده است ...

داستان بی ریشه ترجمه محمد قاضی از اینجا شروع میشود : «الان درست یکسال است که در شهر زندگی می کنم و تقریباً هر روز می آیم و روی همین نمیکش می نشینم ، اما هیچوقت نشد که کسی اسم مرا بپرسد ، بلی هیچکس ! تو اول کسی هستی که اسم مرا می پرسد و من از این بابت از تو تشکر می کنم . خدا تو را به حال و روز من نیندازد ! »

داستان بی ریشه عاقل بیرنگ کوهدامنی که ریشه یابی را از ترجمه محمد قاضی کرده است ، اینگونه آغاز میشود : «از من می پرسد نام چیست ؟ ... از محبت تو سپاسگزارم ، اکنون مدت یکسال است که در شهر زندگی می کنم و تقریباً هر روز می آیم و روی همین دراز چوکی می نشینم ، اما هیچوقت پیش نیامده که کسی نام مرا بپرسد ، بلی هیچکس ! تو اولین کسی هستی که نام مرا می پرسد و من از این رهگذر از تو تشکر می کنم . خدا تو را به حال و روز من نیندازد ! » ...

در ترجمه محمد قاضی میخوانیم... تا وقتی به در خانه بود باز چیزی بود . من قدری با او بازی می کردم ، سرش را گرم میکردم و در نتیجه سرخودم هم گرم میشد ... پس از آن عروسم تصمیم گرفت بچه را به

پرورشگاه بفرستد ، وحالا او فقط هفته ای یک بار بیشتر به خانه نمی آید .

می خواهی بدانی چرا عروسم این کار را کرده است ؟ برای اینکه میادا بچه طسرس صحبت کردن دهاتیها را از من یاد بگیرد ، بلی ، بلی . می ترسد از اینکه بچه مثل دهاتیها حرف بزند با این وصف ، من هیچوقت حرفهای پدر بیرام ، مثلاً فحش ، به بچه یاد نمی دادم . نه ، نه ، هیچوقت ! یک بار هم که من از «چماق» با او حرف زدم داشتیم اسب بازی سوار بازی می کردیم . ولی مادرش از کوره در رفت و گفت :

« بلی ، بلی ، چماق دیگر چه صیغه ای است ؟ چه لغت زشت و زمختی بجای «تعلیمی» به بچه یاد میدی !

گفتم : دخترم ، این هم واژه ای است مثل واژه های دیگر . وقتی تعلیمی یا چوبدستی درشت تر و زمخت تر شد می شود چماق . چرا نباید این لغت را به بچه یاد داد ؟ گفت : او که گاوچران نخواهد شد تا به این لغت احتیاج پیدا کند . او به مدرسه خواهد رفت و هرچه لازم باشد خواهد آموخت . به چماق تو احتیاج پیدا نخواهد کرد . و برای همین یک کلمه او را به پرورشگاه فرستاده اند . من این موضوع را برای پسر حکایت کردم و به او گفتم : سیریل عزیزم ، به نظرتو بهتر نیست که من به ده برگردم ؟ در آن صورت پسر تومی تواند درخانه بماند . اما او خشک و قاطع جواب داد ...

در ترجمه مسخ شده بی عاقل بیرنگ کوهدامنی میخوانیم «... تا وقتی بچه شان نواسه ام درخانه بود باز یک چیزی بود . من قدری با او بازی می کردم ، سر او را گرم می کردم و در نتیجه سرخودم هم گرم میشد . پس از آن عروسم تصمیم گرفت بچه را به کودکستان بفرستد و وحالا هفته ای یکبار زیاده تر به خانه نمی آید . می خواهی بدانی چرا عروسم این کار را کرده است ؟ برای اینکه میادا بچه طرز گپ زدن دهاتی را از من یاد بگیرد . با این وصف ، من هیچگاه حرف های تو بالا به او یاد نمیدادم ، نه ، نه ، هیچوقت هرگز . به پسر گفتم :

« سیریل عزیزم ، به نظر تو بهتر نیست که به ده برگردم . اما او خشک و قاطع جواب داد ... و اینست حفظ و رعایت امانت در ترجمه ! زنده باد ! آفرین !

و به شباهت ترجمه در متن اصل و بدل دقت کنید که چه زیرکانه و عاقلانه (!) عاقل بیرنگ کوهدامنی ، سیب از درخت دیگران می چیند ... توجه کنید ، در اصل میخوانیم... «... این چه بوی گندی است که از تومی آید ؟ من نمی توانستم دروغ بگویم ، لذا گفتم سیر خوردم ام . گفت : سیر از کجا آمد ؟

گفتم : ای ! قدری رنده کردم و خوردم . او آنقدر عصبانی شد که نگو . البته دادوبداد راه نینداخت ولی کلماتی که به زبان آورد از تیغ سلطانی برنده تر بود . گفت : خوب ، خوب ، چشم روشن ! پسر تو من شیک ترین مبلهای مدروز را از گوشه و کنار دنیا تهیه می کنیم ....

وحال بخوانید که بیرنگ کوهدامنی چه ترفند و رنگی در ترجمه بکار برده است ... دقت کنید «... این چه بوی پدی است که از تومی آید ؟ من نمی توانستم دروغ بگویم ، گفتم سیر خوردم ام ، گفت : سیر ؟ سیر از کجا آمد گفتم قدری کوفتم و خوردم . او آنقدر عصبانی شد که نگو ! البته چارو جنجال بر پا نکرد ولی کلماتی که بر زبان آورد از تیغ سلطانی برنده تر بود . خوب ، خوب ، چشم ما روشن ، پسر تو من شیک ترین مبل ها را از گوشه و کنار دنیا تهیه می کنیم ....» ... لازم به یادآوریست که داستان بی ریشه در نشریه الفبا و مجله شماره نهم سال سی و هشتم ۲۵۳۶ خواندنیها به چاپ رسیده است و علاقمندان تحقیق و تتبع جهت مقابله این ریشه ها میتوانند به مآخذ ذکر شده رجوع کنند . (۱)

دوست گرامی ، رفیق بی نام و نشان !

از لطف و محبت ثان ممنونیم و چه بهتر بود که رخ می نمایانید و با بیرنگ کوهدامنی به محکمه ادبی که همانا نقد ادبی گویندش می نشستید و هر که گوشت آورد ، طرف را یارای سخن گفتن نباشد و نباید کس برنجد زحرف حق ، گرچه میگویند که کو آنچنان دوستی که نرنجد زحرف حق ...

حقانیت و سلامت نوشته شما را میگذاریم به قضاوت و داوری خوانندگان و علاوه میکنیم که انتقاد و بحث لازمه اجتناب ناپذیر هر کار خوب فکری (!) است که همیشه محل گفتگو ها و اختلاف هاست . بیرنگ کوهدامنی خود از دسته قلم بدستانی است که در هر فرصت و وقت از برخورد اندیشه و بازتاب آن حرف گفته است و یکی از جهات احترام ما به ایشان همین آزاداندیشی و داشتن احترام به اندیشه دیگران است که او را چنین است . ما تقاضا داریم که آقای م . عاقل بیرنگ کوهدامنی پاسخ در خور قبول برای ثان ارایه دارد و قناعت تانرا فراهم کند . و از سوی همین شما مآخذ و منابع مورد ترجمه را برای مجله ژوندون روشن کند که از کدام منبع و زبان در ترجمه داستان بی ریشه استفاده برده است ... آنگاه میگوییم که کی حق بطرف است و کی ملات ..

دوست گرامی محمد ناصر از اطلاعات و کلتور ننگرهار !

شعر «دعوت سری جندی لاندی» شما را خواندیم و آنرا به متصدی صفحه دوستان سپردیم که در یکی از شماره های مجله ، به ترتیب غیر رعایت ثبوت بچاپ بپارند و شما همکار عزیز ما را خرسند دارد .

به امید همکاریهای آینده ثان ، خدا حافظ . رفیق ارجمند احمد فواد معلم صنف نهم متوسطه محمد ایوب !

نامه محتوی فکاهی «پول حمام» و «چند چیزی راجع به سینما» به اداره مواصلت کرد . ممنونیم .

اما دوست عزیز گزیده ها و مطالبی را که

به ژوندون میفرستید ، بسیار دقت بدارید که بدرد خوانندگان مجله ژوندون بخورد و مطلب ارسالی ثان از تمامیت و کلیت برخوردار باشد . متأسفانه مطلب سینمایی شما و آید آن دو اصل فوق نیست و از این رهگذر از چاپ می ماند .

فکاهی «پول حمام» که از جمله فکاهیات شیرین و نکته دار و طنزگون است ، بیش از داشتن خنده ، فکر سازنده و خوب دارد .... ولی یک چیز ندارد .. تازگی .

فکاهیهایی که به مجله ژوندون میفرستید ، کوشش کنید که تکراری و شنیدگی نباشد .. فکاهی بی بفرستید که فقط اول بار باشد که ژوندون بچاپ میسپارد ... با آنهم بخاطر شما همکار عزیز و ترجمه فکاهی ارسالی شما را به متصدی صفحه خنده میسپاریم که اگر لازم دید در یکی از شماره های مجله به چاپ بپارند .

دوست عزیز ، هر گاه فکاهیات بر خنده و مملو از طنز - به شرط اینکه تا هنوز چاپ نشده باشد ، بفرستید ، به اسم و تخلص خود ثان در صفحه مطلوب و خواستی شما به نشر می رسانیم . به این امید ، آرزو مندیم همکاری خود را دنبال کنید و با فرستادن فکاهیات خنده انگیز دست اول ، مجله محبوب خود را آذین ببندید و صفحه فکاهیاتش را خنده دارتر بسازید .

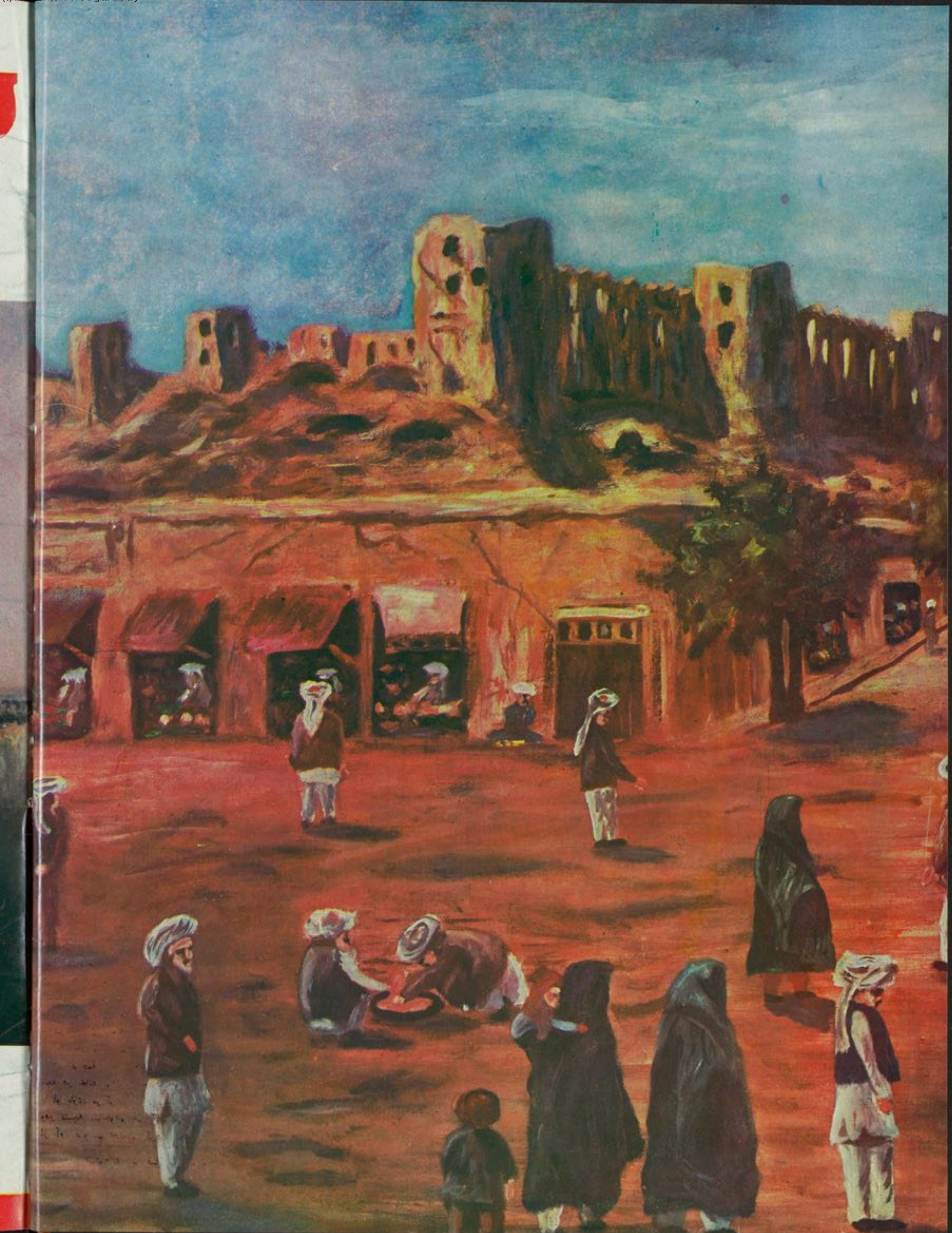
دوست مهربان خالد از لیسه حبیبیه ! داستان کوتاه بی که فرستاده بودید ، رسید . ولی از آنجاییکه داستان کوتاه غیر از یک گزارش خبری است از نشر بازماند ...

دوست مهربان ، برای پرورش ذوق هنری و قریحه داستان نویسی ثان میتواند از داستانهای بزرگان داستان نویسی توشه بگیرید و با حفظ آن نکات چیزی بهتری بنویسید که نواقص فعلی را نداشته باشد . در شماره های قبلی در همین زمینه مطالبی در این صفحه به دست نشر سپردیم که پرهیز از دو باره گویی ، توجه تانرا به آن معطوف میکنیم و به انتظار نامه های بعدی شما - خدا حافظ .

مدیر مسئول : شیر محمد کاوه
معاون : محمد زمان نیکرای
امر چاپ : علی محمد عثمان زاده
تلفون دفتر : ۲۶۸۱۹

مطبعه دولتی

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library